

HANGAR. MEMÒRIA
ORG 2016

centre/producció/recerca/arts.visuals_

“La teoria —l’observació de models, el mostrar tant el bosc com els arbres— pot ser com la rosada que s’aixeca de la terra, es recull en el núvol i torna a la terra una vegada i una altra. Però, si no té olor de terra, no és bo per ella”

Anotacions per a una política de la posició. Adrienne Rich, 1984

Hangar és una iniciativa de la Fundació Privada
Associació d'Artistes Visuals de Catalunya.

Hangar compta amb el suport especial de:

i la col·laboració de:

Els projectes IMAGIT i Renewable
Futures estan finançats per:

El projecte Prototyp_ome està finançat per:
Fundación Daniel & Nina Carasso

El projecte Encura està finançat per:

Hangar forma part de:

Agraïments:

PATRONAT DE LA FUNDACIÓ PRIVADA AAVC

Presidència: Martí Anson.

Vicepresidència: Josep Manuel Berenguer,
Álex Nogueras, Sonia Fernández Pan.

Secretaria: Mariana Canepa.

Vocals: Pau Alsina, Mar Arza, Roger Bernat,
Luz Broto, Jorge Luis Marzo, Martina Millà,
Julia Montilla, Quim Packard, Joan Maria
Soler, Alicia Vela, Marc Vives, Rubén Verdú.

Amics de la Fundació: Sergi Aguilar, Frederic
Amat, Eduard Arranz-Bravo, Marta Cárdenas,
Miquel Condé, Florentino Díaz, Dis Berlín, José
Luis Fajardo, Jorge Galindo, Teresa Gancedo,
Juan Genovés, Montserrat Gómez-Osuna, Luis
Gordillo, Alfredo Jaar, Sohad Lacgiri, Carles León,
Robert Llimós, Daniel Machado, Feli Moreno,
Antoni Muntadas, Jorge Oteiza, Perico Pastor,
Jaume Plensa, Manolo Quejido, Albert Ràfols
Casamada, Rafael R. Rivera, Sergio Sanz, Schlunke,
Soledad Sevilla, Susana Solano, Antoni Tàpies,
Francesc Torres, Salvador Victoria i Evru.

Amb veu i sense vot: Quatre representants
de l'Institut de Cultura de Barcelona.

COMISSIÓ DE PROGRAMES

Mireia Sallarès i Pep Dardanyà, en qualitat
d'artistes; Frederic Montornès i Jeffrey Swartz,
en qualitat de comissaris/crítics, i Tere
Badia, en qualitat de directora d'Hangar.
A partir del novembre del 2016: Pep Dardanyà
i Lua Coderch, en qualitat d'artistes; Juan Canela
i Irina Mutt, en qualitat de comissaris/crítics,
i Tere Badia, en qualitat de directora d'Hangar.

EQUIP TÈCNIC

Directora: Teresa Badia.

Administració: Laila Agzaou.

Producció: Núria Marquès, Joan Febrer
"Pense" i Marzia Matarese.

Programes de recerca: Marta Gracia.

Gestió d'espais i activitats: Sergi Botella.

Beques, residències i tallers: Sergi Botella,
Núria Marquès i Marzia Matarese.

**Programes de transferència de
coneixement:** Clara Piazuolo.

**Laboratori d'imatge digital, equips
audiovisuals i so:** Marc Ribera "Ribi".

Laboratori d'interacció: Miguel Ángel de Heras.

COL·LABORADORS

Comunicació: Rocio Campaña i Luciana Della Villa.

So: Marc Ribera «Ribi».

Sistemes: Matteo Zappa.

Arxiu Dossiers: Connie Mendoza i Andoni Gómez.

Senyalètica: Trini

Auditor: Fornés Salas & Asociados S.L

Assessoria comptable: Qüestió de comptes SL

Assessoria jurídica: Nadal Advocats

Assessoria laboral: Guillen Becares SL

BECARIS I BECÀRIES

Ana Alonso.
Ferran Calpe.
Marina Formoso.
Llorenç Guàrdia.
Pau Jurado.
Maria Losada.
Marta Morant.
Marzia Matarese.
Daniel Pajuelo Hummerstone.
Núria Ortega.
Carla Schiegl.

ÍNDEX DE CONTINGUTS

0. INTRODUCCIÓ

1. LÍNIA DE RECERCA I CREACIÓ

- a) La recerca artística i la recerca interdisciplinària
 - a.1. Línies de recerca
 - a.2. Programes marc
 - a.3. Projectes desenvolupats al 2016
- b) Suport a la creació
 - b.1. Artistes residents
 - b.1.1. Estadets llargues
 - b.1.2. Estadets curtes
 - b.1.3. Estadets a la residència d'Hangar
 - b.1.4. Residències a la cabana de fusta
 - b.1.5. Residències de producció
 - b.2. Residències al laboratori d'interacció
 - b.3. Projectes residents
 - b.3.1. Hamaca
 - b.3.2. Idensitat
 - b.3.3. Ilaro.org
 - b.3.4. Grup de Recerca Multifocal
 - b.3.5. BeAnotherLab
 - b.3.6. DIYBioBarcelona

2. LÍNIA DE SERVEIS A LA PRODUCCIÓ

- a) Serveis de suport a la producció artística contemporània: els laboratoris d'Hangar
 - a.1. Laboratori de producció
 - a.2. Laboratori d'imatge digital
 - a.3. Laboratori d'interacció
 - a.4. Taller de construcció
 - a.5. Construcció i electrònica per a la experimentació en art sonor i fabricació digital i impressió 3D
 - a.6. Projectes desenvolupats als laboratoris (selecció)
- b) Infraestructures per a la producció sense suport tècnic
 - b.1. Espais
 - b.1.1. Tallers
 - b.1.2. Espais polivalents
 - b.1.3. Zona de co-working
 - b.1.4. Residència per a artistes
 - b.2. Equips i material audiovisual
- c) Infraestructures TIC al servei de la producció
 - c.1. Administració de sistemes, xarxes i serveis

- c.1.1. Servidors i *hardware* de xarxa
- c.1.2. Col·laboració amb Guifi.net
- c.1.3. Llista de pàgines web exposades a Internet allotjades al nostre servidor
- c.1.4. Informe sobre la problemàtica de la fibra òptica

3. LÍNIA ACTIVITATS DE FORMACIÓ DE PROFESSIONALS I TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS

- a) Programa de cursos, tallers i seminaris
 - a.1. Programa de formació continuada en àmbit tècnic i tecnològic per a artistes visuals
 - a.2. Workshops artist2artist
 - a.3. Tallers realitzats del programa de cursos i tallers
 - a.4. Tallers cancel·lats el 2016
- b) Dijous oberts
- c) Programes interdisciplinaris de transferència
 - c.1. Hangar Sonor
 - c.2. Aterratges
- d) Arxiu_Dossiers

ÍNDEX DE CONTINGUTS

4. LÍNIA DE DIFUSIÓ I D'INTERCANVI

a) Programa d'activitats de difusió i intercanvi

- a.1. Cafès amb...
- a.2. Paratext
- a.3. Hangar Obert en el marc dels Tallers Oberts Poblenou / Poblenou Crea
- a.4. Sessions Polivalents #9 Montacargas
- a.5. Publicació Paratext vol.1

5. LÍNIA D'INTERNACIONALITZACIÓ

- a) Programa de beques d'intercanvi
- b) Beques institucionals en conveni marc amb Hangar per artistes estrangers
- c) Programes europeus
- d) Hangar en xarxes internacionals

6. LÍNIA DE PROJECTES DE PROXIMITAT

- a) Treball en xarxes territorials sectorials
 - a.1. Xarxaprod

- a.2. Poblenou Crea
- a.3. Fàbriques de Creació
- a.4. C.A.i.R.E

b) Participació en trobades amb altres agents culturals

c) Participació extrasectorial en plataformes ciutadanes

d) Dades sobre l'espectre de col·laboracions d'Hangar al llarg del 2015

7. COMUNICACIÓ

- a) Comunicació externa
- b) Comunicació interna
- c) Analítica

0. INTRODUCCIÓ

“La teoria —l’observació de models, el mostrar tant el bosc com els arbres— pot ser com la rosada que s’aixeca de la terra, es recull en el núvol i torna a la terra una vegada i una altra. Però, si no té olor de terra, no és bo per a ella”

“Anotacions per a una política de la posició”. Adrienne Rich, 1984

Al llarg dels 19 anys de recorregut del projecte Hangar, aquest s’ha anat construint sobre la premissa de ser un lloc on la producció i els diàlegs sobre la creació contemporània, l’accessibilitat a les eines i l’experimentació es realitzen en un context sense aparent pressió del mercat, de la indústria, dels circuits de difusió i d’exhibició o del mateix currículum acadèmic. Aquesta condició d’espai “exempt” és una de les característiques per les quals Hangar sovint s’ha considerat com un mirador excepcional des del qual acostar-se a observar què és el que ocupa les pràctiques artístiques contemporànies, les seves materialitats i els seus continguts.

Aquesta suposada qualitat, no obstant això, no és una categoria casual. Ha estat induïda per la lògica de l’estructura que ha anat articulant el projecte: germinat des de la pràctica, i amb una filosofia de govern bottom-up, ha crescut a les

mans dels successius grups d’artistes professionals, membres dels seus diversos patronats, en els quals es delegava l’imaginari futur del projecte; i també en les de les successives direccions, equips tècnics i comissions d’experts. Aquestes mirades, en relleu constant, han configurat un artefacte capaç d’adaptar-se a gran velocitat al context, i han estat i són paradigmàtiques a Hangar, un enginy amb una capacitat de resiliència extraordinària. Des d’aquí, Hangar s’explica com un artefacte en moviment permanent, que s’escapa tenaçment una vegada i una altra de la seva condició d’institució per repensar-se; però que torna a ella recurrentment per romandre com a lloc des del qual practicar i pensar les maneres i els fons del fer de la producció cultural.

En aquest anar, venir i de nou esdevenir, l’any 2016 ha recollit modificacions significants en parts fonamentals del seu sistema, ha incorporat millores en la seva infraestructura, ha iniciat un nou prototipatge d’alguns dels seus mecanismes de funcionament, ha assumit canvis de personal i ha après de noves formes de fer, ha millorat els seus recursos per als artistes però també ha fracassat en processos de mediació delicada, ha obert línies de treball, ha signat convenis, ha col·laborat amb moltes persones, i molt probablement n’ha desil·lusionat d’altres. A manera de comunitat de pràctiques, és un organisme pensat per evolucionar,

per ser participat i divers, per ser gestionat de forma distribuïda, i que posseeix un ritme propi tant en les seves activitats com a causa de les modificacions significants que s'hi van succeir.

Un Patronat plural per a un nou arquetip

L'arribada d'un nou Patronat a la fi del 2015, conformat per una majoria d'artistes però ampliat a altres agents professionals vinculats a l'espai crític, acadèmic o museístic, va respondre a la nova pauta donada per la desaparició de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya (AAVC), una desaparició que va posar sobre la taula un dels reptes clau per al futur immediat d'Hangar: el de la seva pròpia governabilitat. Les preguntes sobre l'estabilitat com a projecte, l'establiment dels mecanismes per a la presa de decisions, per regular-se i actuar, i per assumir responsabilitats compartides, han articulat el treball del Patronat en diversos grups, cadascun dels quals amb l'encàrrec d'afrontar aquesta governabilitat en les diverses capes que la componen.

Un dels grups s'ha plantejat i ha resolt l'elecció d'una nova Comissió de Programes, obrint el procés de participació en la configuració de les llistes de candidats a diversos col·lectius: la dels artistes residents, la del mateix Patronat, la de la Comissió de Programes sortint, la del mateix equip tècnic

d'Hangar i, finalment, convidant-hi especialment la Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya. A partir de les propostes de tots ells i revisada la confluència de professionals més presents en les diverses llistes, el Patronat va resoldre els noms més votats mantenint la composició de la Comissió de Programes en dos crítiques/comissaris i dos artistes, més la direcció del centre.

Un altre grup de treball ha iniciat un procés de reflexió per buscar noves/altres formes d'incloure una comunitat de comunitats vinculant per a l'autogovern de la Fundació. Qui conforma el seu Patronat, com es tria, amb qui o a què es compromet, quins col·lectius reproduceix, són qüestions clau que han de resoldre's per poder adaptar —i explicar— els seus mecanismes al context on Hangar se situa.

Un tercer grup va iniciar a la fi de l'any el treball de redactar l'encàrrec a la següent direcció d'Hangar per al període comprès entre el 2018 i el 2022, i que es publicarà a la primavera del 2017. Definir un bon concurs que expliqui l'encàrrec amb precisió és determinant per fer visibles no solament les responsabilitats de la direcció i les seves expectatives sobre el projecte, sinó també les interdependències implícites en l'estructura de funcionament d'Hangar i de la seva Fundació.

Finalment, amb menor urgència, altres comissions has estat encarregades de plantejar noves estratègies de fundraising, i d'assumir les relacions institucionals.

Edificis al 100%

La recuperació d'un altell abandonat a la Nau, inaccessible des de l'obertura d'Hangar el 1997, ens permet, ara sí, parlar d'una infraestructura utilitzada al 100%. L'espai recuperat, que va ser apuntalat per risc d'esfondrament a la tardor del 2015, té ara una teulada nova i un pis intermedi que ens permetrà ressituar un dels col·lectius residents —Befaco— i alliberar el que era l'espai/plaça per als Dijous Oberts, l'espai de trobada entre els diversos col·lectius que obre al públic gairebé cada dijous de l'any.

La reforma, a més, ha millorat l'accés des del passadís posterior d'Hangar que connecta la nau principal —la Nau 1— amb la de les oficines i laboratoris —Microfugues. Tenint en compte l'esperada urbanització dels accessos del carrer de Bolívia i la connexió del carrer del Perú amb el d'Emília Coranty —amb la consegüent major circulació de persones pel recinte de Can Ricart—, aquest accés posterior ens permetrà seguir mantenint una circulació fluida i directa entre aquestes dues naus i mantenir un ús

continuat del pati posterior, avui convertit en l'hort/jardí d'Hangar, on està instal·lada, des del 2015, la Cabanya de Pep Vidal.

També hem millorat l'evacuació de la planta superior obrint una nova porta d'emergència a la planta dels tallers d'artistes; i, juntament amb els tècnics de l'Institut de Cultura de Barcelona - ICUB (propietari dels edificis patrimonials de Can Ricart entre els quals es troben les naus que ocupa Hangar), s'està plantejant una molt necessària intervenció, a escala major, per a la rehabilitació de les façanes d'aquesta mateixa nau, del seu sistema elèctric i de climatització i la recuperació d'una altra infraestructura pendent des dels inicis d'Hangar: el muntacàrrega cap al pis superior, també inutilitzat des de l'inici de l'activitat el 1997. Esperem poder iniciar aquesta última intervenció a la fi del 2017.

Un discret increment de possibilitats

Existeix a Hangar un debat constant sobre l'objecte dels mitjans de producció que posa a la disposició dels creadors, de sobre si els beneficiaris prioritaris són els seus artistes residents o preval la voluntat de servei públic i l'accessibilitat a aquestes eines, siguin espais, recursos humans, econòmics o tècnics. Aquest debat que es dona dins i fora d'Hangar ha ajudat a anar conformant una millora en la situació dels i les residents al llarg dels anys: el

pagament del lloguer del taller individual significa, avui i des del 2012, l'accés gratuït a l'ús de la resta dels espais, equips i tècnics, sense límit en l'ús de les infraestructures i amb una borsa d'hores per a la dedicació dels seus tècnics especialitzats. També s'han anat consolidant modestos suports econòmics per a experiments mensuals com Paratext, o microproduccions per als Tallers Oberts de cada setembre. També es disposa d'un pressupost específic per a la segona edició del programa ENCURA, pel qual comissaris internacionals desenvolupen a Hangar un treball d'investigació/producció exclusivament amb artistes residents.

Aquest 2016, hem seguit millorant discretament les possibilitats de les / dels residents de rebre suports específics amb diversos resultats: d'una banda, amb suport extern en el marc de la primera col·laboració impulsada des de l'ICUB entre els museus municipals i la xarxa d'espais de creació i producció allotjats en infraestructures de titularitat municipal. En aquest marc, Giuliana Racco va poder produir i mostrar el treball de vídeo "Mezzomaro" en el recentment remodelat Museu de Cultures del Món.

També s'ha realitzat un intercanvi de dos artistes residents a Hangar amb residents al HISK, Gant, com a part del programa que aquesta institució manté amb la Sala d'Art Jove de la Generalitat, a la qual van viatjar per part d'Hangar Marc

Serra i Mario Santamaría. Aquest intercanvi amb una institució que s'ocupa d'artistes joves en procés de professionalització dins d'una escola va donar resultats desiguals, essencialment per la metodologia de treball, el tipus de centre i els objectius tant d'Hangar com del HISK. No obstant això, la tercera de les experiències iniciades el 2016 també amb un espai vinculat a la universitat, en aquest cas la d'Aarhus, a Dinamarca, ha donat lloc a un procés de molta major intensitat. "Traverse - Connectant Comunitats Artístiques Internacionals" és un nou programa que permet la col·laboració a distància entre artistes locals i internacionals. Amb l'objecte d'experimentar amb el concepte d'intercanvi i col·laboració entre artistes en dues ciutats diferents, evitant moure's de cadascun dels llocs de residència, el programa prioritza el procés i el discurs sobre la producció. Per a la residència pilot s'ha volgut explorar la figura de l'artista com a productor, i van ser seleccionats per treballar en aquest marc Christina Schultz per part d'Hangar i Anders Visti per part d'Aarhus.

No obstant això, des d'Hangar seguim defensant l'accessibilitat dels i les artistes, creadors i investigadors no residents als recursos que generem, siguin les beques i ajudes a la producció —que han augmentat considerablement en els últims dos anys amb relació al període immediatament anterior—, els espais i materials

dels quals disposa el centre, o el seu equip tècnic. Renovem així el compromís amb models d'organització de recursos que facilitin la cultura lliure i un espai públic i compartit, els recursos comuns i el codi obert entès com un sistema a través del qual qui així ho vulgui i ho necessiti hi pugui accedir i modificar els mitjans de producció.

Un equip més enllà dels recursos humans

Si hi ha alguna cosa que caracteritza el grup de persones que conformen l'equip tècnic d'Hangar, és que, més enllà de l'estricta pràctica professional del seu treball, són capaços de compartir valors i interessos comuns, i de sincronitzar sabers, aprenentatges i ritmes diversos. Aquesta sincronia és la que acompanya els canvis que es produeixen en l'equip. El 2016, hi ha hagut moviments significatius en tres de les àrees en què s'estructura Hangar: d'una banda, s'ha intensificat la coordinació i la comunicació entre els/les artistes residents i l'equip, mitjançant la consolidació de les reunions setmanals entre el coordinador de les residències i les artistes. En aquestes reunions, a més de combinar-se amb la visita de professionals del sector, s'hi tracta de qüestions relatives tant a les activitats com a les necessitats, o al dia a dia al centre.

D'altra banda, hem iniciat la col·laboració amb

un nou equip de comunicació, que ens ha ajudat a articular una estratègia de relacions amb el context, més personal i responsiva, a més de fer-se càrrec d'una gran part de les moltes visites guiades que es programen al llarg de l'any. I, finalment, també a l'àrea de producció hi ha hagut canvis: Núria Marquès, que ha estat assistint i produint desenes de projectes d'altres artistes en aquests últims nou anys a Hangar, ha deixat el centre per iniciar nous camins. Des d'aquí, volem deixar constància del seu intens treball i del compromís que ha tingut, per sobre de tot, amb els i les artistes, però també amb Hangar. El seu ple convenciment de la necessitat de defensar la professionalitat i les bones pràctiques en tots els àmbits de la pràctica artística contemporània ens ha ensenyat molt sobre la naturalesa dels processos de producció, i de les condicions laborals dels i les artistes. I la seva filosofia coïet ha alleugerit els pitjors dies i les valls més fosques a Hangar, i ha millorat substancialment tots els garbuixos. Totes som una mica més sàvies gràcies a ella.

**<http://gridspinoza.net>,
nova materialitat per a la recerca**

En l'àmbit de la recerca, ha destacat el que ha succeït en termes de visibilitat i de reconeixement. D'una banda, hem obert una nova plataforma web que, de forma molt més pausada que la web més coneguda d'Hangar, s'estructura a manera

d'eina de comunicació de l'àrea de recerca, i vol donar una major visibilitat als projectes de recerca que s'impulsen des del centre, afavorir l'encreuament de la informació derivada del seu desenvolupament i facilitar l'accés a la documentació dels seus processos. GridSpinoza.net recull, de moment, els projectes de recerca d'Hangar, els i les investigadors participants, i els recursos documentals generats en cadascuna de les línies identificades des de l'any 2011. A poc a poc anirem ampliant i documentant tots aquells relatius als anys anteriors.

En aquest ordre, també cal destacar la invitació, per part de la Secretaria d'Estat d'Innovació, Desenvolupament i Recerca del Ministeri d'Economia i Competitivitat, a participar en l'elaboració del Pla Estatal de Recerca Científica i Tècnica i d'Innovació 2017-2020, els treballs de la qual van tenir lloc en diverses reunions presencials entre els mesos de setembre, d'octubre i de novembre del 2016. Les reunions, compartides al costat d'investigadors, experts en polítiques d'R+D+I, representants d'universitats, i parcs científics, tenien com a objecte analitzar i incorporar totes les mesures necessàries per impulsar la recerca i la innovació a Espanya, vinculades a assumptes transversals de la recerca i la innovació. Els treballs van finalitzar amb un informe preliminar que havia de ser

sotmès a consulta pública fins a mitjan mes de desembre, per a la seva posterior tramitació i aprovació pel Consell de Ministres. Aquesta invitació va ser, sens dubte, un primer pas cap a la visibilitat dels projectes realitzats a Hangar amb relació a la recerca, entre els quals destaca el Protocol de Recerca Transdisciplinària impulsat i coordinat per l'àrea de recerca d'Hangar i que va ser presentat en aquest Grup Transversal.

Un altre reconeixement d'Hangar com a lloc "altre" per a la recerca va ser el seu paper actiu en dos dels congressos sobre tecnologia i societat que van tenir lloc a Barcelona el 2016. El primer d'aquests congressos, impulsat en col·laboració amb GREDITS (BAU), Mediaccions (UOC) i Hangar des del programa europeu IMAGIT, va ser el primer Congrés de Polítiques de la Interfície, que proposava un lloc de trobada i de debat sobre la determinant incidència de les interfícies en tota la producció contemporània. Un volum descarregable de 800 pàgines dóna raó de l'interès despertat. El segon dels congressos, el de la Society for Social Studies of Science (4STS), ens va convidar a coordinar a Hangar una activitat off en la qual es van presentar, a més de prototips externs al centre, alguns dels projectes emblemàtics que estem desenvolupant a Hangar, com el de biohacking Prototyp_Ome, la major activitat del qual es realitzarà al llarg del 2017. En tots dos congressos,

a més, vam ser presents en diverses taules, presentant papers o presidint algun dels debats.

Sabent el més que modest lloc d'Hangar en els entorns acadèmics, aquest any que acaba ha apuntat cert interès per part del context des d'on es legitima la recerca cap a les propostes metodològiques i conceptuals d'un centre que ha hagut d'optar per la seva autoinstitució com a espai generador de coneixement. La centralitat de la interdisciplinarietat (de la indisciplinarietat) en el projecte i les pràctiques de recerca col·lectiva que s'intenten impulsar són actualment una de les característiques que defineixen el programa de recerca d'Hangar.

Think, acceed, do and share!

Com comentàvem breument amb anterioritat, al llarg del 2016 hem consolidat noves línies de suport directe a artistes, multiplicant la beca de producció oberta el 2015 per quatre, una convocatòria que ha estat molt ben rebuda pels creadors i a la qual s'han presentat més de 70 propostes.

I també hem pogut consolidar la invitació a projectes específics en el Laboratori d'Interactius d'Hangar per desenvolupar tecnologies de codi obert. Una invitació que funciona a diferents nivells:

per ajudar els creadors en les seves activitats de recerca i/o producció, en el seu treball experimental i en el desenvolupament i la finalització dels seus projectes; per detectar i incentivar la generació de comunitats d'aprenentatge al voltant de noves eines i/o tecnologies, i per facilitar la documentació, publicació, difusió i intercanvi de coneixement en l'àmbit de la creació amb tecnologia oberta. De la mateixa manera que, el 2006, les comunitats de programari lliure i de maquinari van desembarcar a Hangar, coincidint amb els primers workshops de Processing i d'Arduino a Medialab-Prado. En aquells dies, Lieberman, Fry i Cuartielles van ser convidats a Hangar per realitzar una sèrie de tallers destinats a incloure en el projecte tecnologies de codi obert i comunitats d'usuaris més enllà de l'estricta àmbit de producció. Com a resultat, el 2007 es va establir el primer laboratori d'interacció de codi obert a Hangar i, sobre la base del creixement de les comunitats al voltant d'aquestes tecnologies, van començar a succeir els Dijous Oberts, una cita setmanal que, durant els últims 10 anys, reuneix diversos creadors i desenvolupadors per compartir processos i eines entorn d'aquestes tecnologies: un espai de cocreació i desenvolupament individual i col·lectiu i democratització de les eines i les tecnologies de codi obert.

Deu anys després, quan des del laboratori i des

del mateix centre hem passat a entendre no solament les pràctiques relacionades amb l'ètica i la filosofia de codi obert, sinó també amb els artefactes institucionals, la idea de DIY ('Fes-ho tu mateixa') i, potser més important, DIWO ('Fes-ho amb altres'), ha estat una contribució disruptiva per reassemblar el modus operandi a Hangar: en els seus objectius com a infraestructura, i en la forma en què conversa amb les comunitats de base.

Com es comparteix amb la Declaració de Cultura 15-M en relació amb la redefinició social del paper de les polítiques culturals, Hangar ha dirigit el seu suport a pràctiques culturals emergents i intangibles, no basades en productes finals exclusius, sinó en el procés, l'experiment i el coneixement. I aquest és el marc i objectiu final de la convocatòria de les residències de recerca i desenvolupament en el Laboratori d'Interacció.

Del codi a l'artefacte

Però la importància de les comunitats en el projecte Hangar s'ha anat articulant no solament a partir de les seves pràctiques tecnològiques. També entre els artistes residents s'ha anat configurant una col·lectivitat on conviuen diverses habilitats i diferents nivells d'experiència, on cohabituen pràctiques i compromisos diferents, una col·lectivitat que es constitueix a partir de

compartir ritmes, cuina i preguntes. El debat setmanal i els projectes conjunts, entre altres coses, han contribuït a generar vincles més enllà de la casualitat espaciotemporal, que intuïm que té alguna cosa a veure amb el fet que, en els últims tres anys, els grups d'artistes que acaben la seva residència a Hangar hagin anat obrint diversos espais en comú. Traslladats a altres llocs en diversos formats de convivialitat, més profunda que l'emotivitat amb la qual s'associa, aquests moviments en grup potser tenen a veure amb una necessitat de crear un lloc on interaccionar amb l'altre, no coercitiu, sinó decididament col·laboratiu. Mirar a aquests col·lectius, com Salamina o IP7, i establir un vincle estable amb ells pot ser clau en la construcció d'aquesta nova governabilitat d'Hangar.

Acabem l'any, doncs, amb el repte de repensar una narrativa que s'ha anat escrivint a Hangar des de la seva fundació com a espai per a la producció artística professional, autogestionada i autoorganitzada per artistes en actiu, una narrativa que s'ha instal·lat com un model a seguir. Repensar-la perquè, al llarg dels anys, aquest col·lectiu d'usuaris, de participants i d'habitants d'Hangar ha crescut i s'ha diversificat, acollint noves pràctiques, noves maneres i altres objectius per a la producció cultural. La tasca de reentrar aquestes comunitats en el dispositiu que decideix i governa Hangar és, com comentàvem,

el repte més important que tenen els membres del Patronat de la Fundació per al 2017 i obliga a repensar el model i dissipar els supòsits.

Potser és aquesta la forma en què la narrativa sobre Hangar es desplaçaria una altra vegada, deixant l'espai d'imaginari modèlic sobre el sistema que ho va produir en el seu moment i sobre el col·lectiu sobre el qual es va construir, per reprendre el lloc de la materialitat del que, avui dia, és necessari; una materialitat que no es fonamenti sobre l'autoreferència o sobre un sistema que se suposa com a suficient, sinó que sigui capaç de curtcircuitar-se per mostrar tots els cossos i comunitats que l'habiten, els seus sistemes i contradiccions, i també aquestes altres formes de funcionament i de govern que són capaços de coproduir, compensant les necessàries col·lisions.

És en la convivència d'aquestes diverses comunitats des d'on pot partir la transformació que està gestant, permetent que totes formin part constituent de l'organització que els atén, entenent-les com a part i parells de l'artefacte Hangar. Com qualsevol altra col·lectivitat, totes les parts han de sentir que alguna cosa del projecte els pertany i que poden canviar-lo; i que existeix un interès comú en els seus objectius generals.

Aquest artefacte és de naturalesa mutant, una naturalesa que convida a incorporar noves capacitats i altres agències, per reinterpretar-ne l'estructura i veure de què està feta avui la terra que ho sustenta, tot i que potser ja no sigui la que el va veure néixer.

1. LÍNIA DE RECERCA I CREACIÓ

DADES 2016

- Projectes de recerca: **8**
- Col·laboracions:
 - Parcs de recerca i experimentació científica: **1**
 - Universitats: **4**
 - Xarxes: **1**
 - Institucions i entitats europees: **9**

HANGAR és un centre únic en el panorama de centres artístics per la seva expressa obertura a l'experimentació i a la investigació.

Aquests son:

- Esdevenir centre referent de recerca, d'experimentació i producció d'arts visuals i numèriques d'àmbit estatal i ser reconegut com a centre de recerca.
- Fomentar espais per a l'intercanvi d'experiències i de coneixement pràctic i teòric al voltant de la creació i la recerca artística.
- Promoure la creació i la recerca artística a Hangar i situar-lo entre els centres nacionals i internacionals dedicats a la investigació artística, amb la qualificació oficial.

Les línies de recerca i de creació d'Hangar busquen obrir un context favorable tant per a la recerca artística en si mateixa i la recerca interdisciplinària entre la creació artística i altres disciplines de recerca com per acompanyar el mateix procés de creació donant suport tant al desenvolupament individual dels artistes residents com als col·lectius i als projectes residents.

LA RECERCA ARTÍSTICA I LA RECERCA A. INTERDISCIPLINARIA

L'àrea de recerca d'Hangar té com a finalitat oferir als artistes el context i les eines necessàries per a la recerca artística. Al mateix temps, aquesta àrea té també com objectius:

- Posar en valor l'artista com a investigador, i als processos de recerca artística com a investigació de ple dret.
- Defensar l'especificitat de la forma de coneixement que proposa la investigació artística i el seu paper fonamental en el desenvolupament de la societat contemporània en tots els seus aspectes.
- Donar suport a la investigació interdisciplinària entre la creació artística i altres disciplines d'investigació per aconseguir una relació simètrica entre els diversos processos de creació de coneixement.
- Disminuir la separació històrica d'àmbits disciplinaris de recerca i la bretxa comunicativa oberta entre el desenvolupament artístic i els avenços científics, socials i econòmics.

Per fer això possible, Hangar col·labora en projectes d'investigació amb artistes individuals, així com amb socis dins del món acadèmic i de centres de recerca. En alguns casos la iniciativa corre a càrrec de creadors amb els quals Hangar col·labora, atenent a la seva demanda. En altres casos, s'engeguen projectes de recerca conjunts, en format de col·laboracions,

residències d'investigació o plataformes de treball multisectorial. En total consonància amb la filosofia de centre, els resultats dels projectes de recerca desenvolupats a Hangar generen continguts oberts i de lliure accés per a la comunitat creativa.

VALORACIÓ 2016

Durant el 2016, s'ha continuat treballant en el marc de programes de recerca ja iniciats el 2015, amb la seva consolidació consegüent.

Aquest és el cas del projecte **IMAGIT**, en el marc del qual s'ha creat un grup estable de recerca al voltant del projecte Critical Interface Toolkit. D'altra banda, s'ha coorganitzat la primera edició del Congrés Internacional sobre Polítiques de la Interfície. El Congrés (<http://www.gredits.org/interfacepolitics/ca/>) va ser organitzat pel GREDITS, per HANGAR i per MEDIACCIONS (Grup de Recerca en Cultura i Comunicació Digital de la Universitat Oberta de Catalunya), en col·laboració amb Arts Santa Mònica i IMAGIT i amb finançament parcial del programa CREATIVE EUROPE, de la Unió Europea. El Congrés tenia com a objectiu reflexionar sobre el paper i els efectes de les interfícies en els sistemes comunicatius i productius actuals a fi de produir contrarelats enfront de l'aparent naturalitat projectada pels instruments. S'hi van llegir 53 ponències organitzades en 13 taules, s'hi van fer 3 conferències principals, hi va haver més de 200 inscrits, i s'ha elaborat una publicació final del GREDITS (Grup de Recerca en Disseny i Transformació Social), que recull totes les ponències i conferències dutes a terme durant el Congrés, celebrat a BAU - Centre

Universitari de Disseny de Barcelona i a HANGAR, durant els dies 27, 28 i 29 d'abril de 2016.

D'altra banda, el **programa de recerca comissarial Encura** ha demostrat de nou la necessitat de programes d'aquest tipus, amb una recepció de gairebé 100 sol·licituds de diverses parts del món. A més a més, aquesta nova edició 2016-2017 culminarà amb una presentació dels projectes realitzats dins de la programació de la fira ARCO 2017, una nova activitat que pretén reforçar la dimensió supraautonòmica i internacional del programa.

Durant el 2016 també s'ha dut a terme la **primera residència de recerca artística** per a doctorands afiliats a universitats espanyoles i s'ha confirmat la continuïtat del suport de la **Fundació Banc Sabadell** al programa, cosa que ens ha permès obrir una segona convocatòria per seleccionar un nou projecte de recerca doctoral, que es desenvoluparà entre el febrer i el maig de 2017 a Hangar.

També hem continuïtat encreuant línies de recerca amb els projectes i col·lectius en residència en el centre. Cal esmentar, en concret, el programa

europèu Renewable Futures, que emmarca la col·laboració entre el projecte resident ilaro.org/Faboratory i Hangar per a l'organització d'una sèrie de residències de recerca al voltant de la producció digital. Aquestes activitats s'han iniciat durant el 2016 i continuaran el 2017.

El 2016 ha estat l'inici del **projecte interdisciplinari Prototyp_ome**, al voltant de tecnologies DIY (do it yourself) per a l'autoexploració biomèdica de la salut en col·laboració amb el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona i amb els col·lectius de biohacking i activistes DIYBioBarcelona i Pechblenda Lab. Aquest projecte té el suport de la Fundació Daniel & Nina Carasso durant els seus primers dos anys. En aquest primer any s'ha treballat sobretot en la posada en marxa del col·laboratori i en la definició dels marcs de treball que es desenvoluparan durant el 2017 mitjançant un programa de residències interdisciplinàries i diverses activitats de difusió i transferència de coneixement.

La nova pàgina web específica de l'àrea de recerca gridspinoza.net ha vist la llum a mitjan 2016 i s'ha continuat ampliant i actualitzant durant tot l'any amb el contingut dels projectes i dels investigadors que han participat en els

diferents programes. També s'ha treballat amb el nou equip de comunicació per veure com optimitzar els diferents canals de comunicació d'Hangar per comunicar millor l'àrea de recerca i també s'ha definit i diferenciat la tipologia de contingut segons els diferents tipus de mitjans.

El Clúster d'Art i Recerca Experimental (CAiRE) ha començat l'any amb l'objectiu ambiciós d'editar un número especial de la revista acadèmica Artnodes sobre recerca artística. Malgrat la voluntat i la gran motivació de l'equip editor per dur a terme aquesta tasca, finalment, el volum de treball dels diferents membres del clúster no ha fet possible dur a terme el projecte de revista, de manera que s'ha deixat, de moment, en stand by.

En aquest 2016 s'ha provat de posar en marxa una nova modalitat d'estada de recerca a Hangar mitjançant la sol·licitud d'un ajut a la Generalitat de Catalunya per dur a terme un projecte de recerca teòrica i aplicada en el marc del **Programa de Doctorats Industrials** i amb un conveni de col·laboració Hangar-UOC. Malgrat l'aprovació del projecte i de l'ajut per part de la Generalitat de Catalunya, finalment el doctorat industrial no es realitzarà. Els motius principals que sustenten aquesta decisió són com segueix: tot i que

l'actual direcció del centre continua interessada en la recerca vinculada a l'ajut i la candidata seleccionada per desenvolupar-la complia al 100% les demandes de la institució, van sorgir altres circumstàncies que interfereixen en el desitjable desenvolupament del projecte. D'una banda, la pròpia renúncia de la candidata, treballadora d'Hangar, a la realització de la recerca no dóna marge a la institució per afrontar una contractació extra per al desenvolupament de la tesi. D'altra banda, el proper canvi de la direcció del centre, que es produirà a finals d'any, podria afectar el propi context de la investigació.

Hangar ha vist reconegut aquest 2016 el seu treball i trajectòria en l'àmbit de la recerca artística i interdisciplinària amb la participació de la direcció d'Hangar en el **Grup de Treball Transversal** responsable d'elaborar recomanacions i propostes en l'àmbit dels instruments i ajudes del **Pla Estatal de Recerca Científica i Tècnica i d'Innovació 2017-2020** sobre aspectes transversals, convidada per la Secretaria d'Estat de Recerca, Desenvolupament i Innovació del Ministeri d'Economia i Competitivitat. Del treball d'aquest grup als mesos de setembre i d'octubre del 2016 en va resultar el document:

‘SUGERENCIAS PARA EL PLAN ESTATAL DE INVESTIGACIÓN CIENTÍFICA, TÉCNICA Y DE INNOVACIÓN 2017-2020: TEMAS TRANSVERSALES’.

També s’ha materialitzat finalment el conveni amb la **Residència d’Investigadors i amb el programa d’artistes residents de Casa de Velázquez a Madrid** ampliant la col·laboració prevista a l’Institut Francès de Barcelona i que ens ha permès el primer intercanvi de creadors amb aquesta institució dependent del Ministeri d’Educació Nacional, Ensenyament Superior i Recerca francès. El segon programa d’intercanvi en aquest marc de col·laboració també ha estat aprovat per totes les institucions implicades.

Per finalitzar, no es va poder participar en la coedició de la revista Artnodes en el número dedicat a la recerca artística per manca de coordinació entre els membres del CAiRE per a la realització d’aquesta. Tanmateix, es va valorar la redacció i edició d’una nova i darrera versió del Protocol de Recerca Transdisciplinari, que es va desestimar, ja que es van prioritzar les tasques de redacció dels continguts i l’organització final de tota la documentació de la nova web de recerca d’Hangar: **gridspinoza.net**.

A.1. LÍNIES DE RECERCA

Cada projecte de recerca d'Hangar està vinculat a una línia de recerca principal. Les línies de recerca són:

- Eines per a la recerca.
- Bioart (activa 2016).
- Polítiques de la interfície (activa 2016).
- Experimentació sonora (activa 2016).
- Producció cultural (activa 2016).
- Mitjans locatius i noves narratives.
- Telepresència.
- Intel·ligència artificial.
- Robòtica (activa 2016).

A.2. PROGRAMES MARC

Durant 2016, els programes marc actius han estat:

BECA FUNDACIÓ BANC SABADELL
- HANGAR #2 (2016-2017)

L'objectiu d'aquest programa és becar un investigador/a predoctoral que estigui en procés de realització de la tesi doctoral en qualsevol universitat espanyola. La convocatòria considera projectes de recerca artística basada en la pràctica que requereixin una fase de prototipatge, de formalització o de producció. Aquesta fase es realitza durant una residència de quatre mesos consecutius a Hangar.

Durant el 2016 es va dur a terme la residència del primer guanyador de la beca, Iván Paz Ortiz (febrer-maig), i s'ha llançat la segona convocatòria, per a la qual es van rebre 20 sol·licituds. La proposta guanyadora ha estat la de Carla Boserman. La residència de Carla Boserman a Hangar tindrà lloc entre el febrer i el maig de 2017.

La beca compta amb la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell.

ENCURA (2016-2017)

Encura és un nou programa de recerca en conservació impulsat des d'Hangar amb la col·laboració de Hablarenarte i de Curators' Network. S'activa mitjançant una convocatòria pública adreçada a comissaris que treballen fora de l'àmbit català per a la realització d'un projecte de recerca que inclogui almenys quatre dels artistes residents als tallers d'Hangar. El projecte es desenvolupa en format de residència d'un mes a Hangar.

Durant el 2016 va tenir lloc la segona residència de la primera edició d'Encura amb el projecte Lightning Studies: Centre for the Translation of Constraints, Conflicts and Contaminations, de Renan Laruan (gener-febrer). També es va llançar la segona convocatòria del programa, que va rebre més de 100 sol·licituds, entre les quals van quedar 6 finalistes. Els dos projectes finalment seleccionats van ser Chemtrails, de Jaime González Cela i Manuela Pedrón Nicolau, i Hecha la Ley, Hecha la Trampa, de Maykson Sousa. La residència de Jaime González Cela i Manuela Pedrón Nicolau va tenir lloc entre el novembre i el desembre, i la de Maykson Sousa es realitzarà entre el gener i el febrer del 2017.

Partners internacional:

Curators' Network.

Partner supraautonòmic:

Hablar en arte.

Encura té el suport del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

IMAGIT (2015-2017)

Projecte europeu que sorgeix com a reacció a la urgent necessitat de fusionar models innovadors de comunicació amb els valors culturals suposadament globals. Molts teòrics amb impacte en l'àmbit de les ciències socials i culturals d'avui critiquen que el pragmatisme i el funcionalisme s'han apoderat de la nostra manera de pensar. IMAGIT pren fortament en consideració aquestes veus crítiques i es presenta com una plataforma tecnològica oberta per a una comunicació més col·laborativa i creativa.

Durant el 2016 s'ha organitzat la trobada de socis a Barcelona (abril) i s'ha assistit a la reunió de seguiment del projecte a Budapest (novembre). A més a més, des d'Hangar s'ha coorganitzat el congrés internacional Interface Politics i s'han programat dos tallers (Desconstrucció Poètica de la Interfície, de Joana Moll, i Tracking Forensics, de Joana Moll i Andrea Noni). En el marc de les residències del programa, Joana Moll i Andrea Noni han continuat treballant en el projecte marc de recerca Critical Interface Toolkit, al qual també s'ha convidat a participar-hi Vladan Joeler durant els mesos de novembre i de desembre. A finals del 2016 es va obrir la segona convocatòria per a residències artístiques Membrana, que es resoldrà a mitjan gener del 2017. El projecte guanyador de la convocatòria es desenvoluparà en format de residència artística a Hangar durant dos mesos entre el març i el maig del 2017.

Partners europeus del projecte:

Karlsruhe University of Arts and Design - HfG, Karlsruhe (Alemanya), coordinador del projecte; Brainz, Praga (República Txeca), i Hungarian University of Fine Arts - HUFA (Budapest, Hongria).

IMAGIT compta amb el finançament del programa Europa Creativa.

RENEWABLE FUTURES (2015-2017)

Projecte europeu que, en resposta a la necessitat d'un futur més sostenible, pretén proposar i obrir noves vies per donar resposta a aquesta necessitat a escala europea des del sector de la cultura i de la creativitat. El projecte té com a objectiu donar forma a noves zones de contacte entre els dominis tradicionalment separats tot reunint art i ciència, cultura i tecnologies digitals, empreses sostenibles i el compromís social del segle XXI. Hangar participa en aquest projecte en col·laboració amb el projecte resident ilaro.org. Per a més informació sobre ilaro.org, vegeu l'apartat "1.b.3.3. Ilaro.org" d'aquesta memòria.

Durant el 2016, Hangar ha acollit la trobada de socis del projecte a Barcelona. Ilaro.org ha realitzat un viatge d'estudi a la trobada Machinekit (2 i 3 de juny), ha participat en un taller sobre fabricació digital organitzat per la Universitat Aalto de Hèlsinki (Finlàndia), i ha organitzat i impartit uns tallers de fabricació 3D per a alumnes de l'IES Quatrecentons. A més a més, Hangar i ilaro.org han acollit les residències de recerca i les estades de job shadowing de Rihards Vitols i Paula Vitola, del RIXC, i han elaborat i resolt la convocatòria pública per a una residència de fabricació digital. De les 21 sol·licituds rebudes, el jurat va seleccionar el projecte de Tara Whelan per a la residència que tindrà lloc entre el juny i el juliol del 2017.

Partners europeus del projecte:

RIXC, Riga (Letònia), coordinador del projecte; Art in Society - Oslo and Akershus University College, Oslo (Noruega); The Media Lab - Aalto University, Hèlsinki (Finlàndia); Baltan, Eindhoven (Països Baixos); Ars Longa, París (França), i MPLAB - Liepaja University, Liepaja (Letònia).

Partner local:

ilaro.org/Faboratory.

Renewable Futures compta amb el finançament del programa Europa Creativa.

PROTOTYP_OME (2016-2017)

Prototyp_ome és un col·laboratori interdisciplinari de biologia DIY/DIWO (do it yourself / do it with others) impulsat des d'Hangar i des del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona que reuneix artistes, científics, hackers, makers i diversos col·lectius socials per visitar, repensar, codissenyar i desenvolupar processos, eines i tecnologies d'exploració biològica, tot posant el focus durant els dos primers anys de funcionament en la diagnosi low cost per a l'autogestió de la salut.

Durant el 2016 s'ha participat en el kick off meeting organitzat per la Fundació Daniel & Nina Carasso a Madrid per a aquells projectes seleccionats en la seva última convocatòria d'art ciutadà; s'ha dut a terme la primera residència per a la posada en marxa del col·laboratori; s'ha elaborat la convocatòria per seleccionar les altres tres residències interdisciplinàries que tindran lloc durant el 2017, i s'han dut a terme diverses activitats de comunicació del projecte i de transferència de coneixement (per exemple: Dijous Oberts, DemoDay 4STS Conference i PRBB Open Day). Pel que fa a la convocatòria de projectes, es van rebre 23 sol·licituds, de les quals es van seleccionar els projectes de les candidates següents:

- Quimera Rosa (Cecilia Puglia i Kina Rey)
- Mary Tsang
- Ryan Visscher Hammond
- Rita Wu

El jurat va decidir escollir quatre candidates en lloc de tres per l'interès que va trobar que Mary Tsang i Ryan Visscher duguessin a terme una residència conjunta, a causa de la complementaritat de les seves propostes.

Partners:

Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, DIYBioBarcelona, ilaro.org/ Laboratory i Pechblenda Lab. Prototyp_ome té el suport de la Fundació Daniel & Nina Carasso.

CAiRE

Des del juliol de 2014, Hangar forma part del grup impulsor del CAiRE - Cluster d'Art i Recerca Experimental, que té com a objectiu assolir el reconeixement de la mateixa recerca artística com a generadora de coneixement. Els altres membres del clúster són: Grup de Recerca DigiDoc - Comunicació Interactiva, de la Universitat Pompeu Fabra; Grup de Recerca Art, Arquitectura i Societat Digital, de la Universitat de Barcelona, de la Universitat Oberta de Catalunya i de la Universitat Internacional de Catalunya; Grup de Recerca en Estètica i Teoria de les Arts (GRETA), de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Grup de Recerca en Art, Ciència i Tecnologia - IMARTE, de la Universitat de Barcelona.

PROJECTES

A.3. DESENVOLUPATS AL 2016

Les línies de recerca d'Hangar més actives durant l'any 2016 han estat aquelles per a les quals hem obtingut finançaments específics per encabir els diversos projectes. Són les següents:

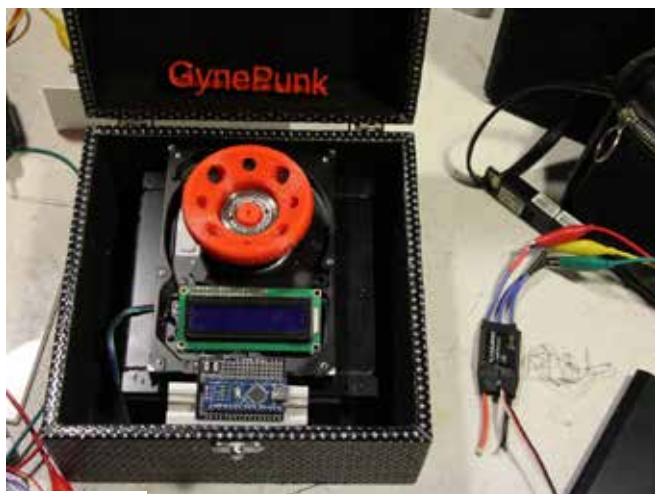
A.3.1. BIOART

Posada en marxa del col·laboratori Prototyp_ome (DIYBioBarcelona, Pechblenda Lab, Hangar i PRBB). En el marc del programa Prototyp_ome. Amb la col·laboració de la Fundació Daniel & Nina Carasso. Del 9 al 22 de maig de 2016.

Per a la primera residència del projecte Prototyp_ome es va programar una estada intensiva de treball de Pechblenda Lab a DIYBioBarcelona, per a:

- Completar el muntatge del laboratori de manera col·laborativa de DIYBioBarcelona, col·lectiu que es va traslladar a Hangar per sumar-se als col·lectius residents del centre durant els dos primers anys de Prototyp_ome.
 - Gen erar protocols generals d'ús del laboratori, d'algunes de les seves màquines i dels químics.
 - Desenvolupar algunes de les eines del kit bàsic d'autoexploració que s'anirà desenvolupant durant els dos primers anys del projecte Prototyp_ome: PCR, Endoscòpia/Ultrasound i DELEM.
 - Documentar tot el procés de posada en marxa i de les eines desenvolupades en format wiki i fanzín.
- Links amb les wikis relacionades amb el projecte:
https://prototypome.gridspinoza.net/index.php/P%C3%A1gina_principal
http://wiki.calafou.org/index.php/Health_Heresy_Kit

- Visitar i prendre contacte amb alguns dels laboratoris del PRBB per explorar possibles col·laboracions.
- Reprendre els contactes amb alguns dels col·lectius socials amb què es vol treballar durant aquests dos anys (infermeres — —, prostitutes i immigrants amb difícil accés a la sanitat pública).

POLÍTIQUES DE LA INTERFÍCIE

CRITICAL INTERFACE TOOLKIT

A.3.2. DE JOANA MOLL, ANDREA NONI I VLADAN JOLER.

En el marc del programa IMAGIT. Amb el suport del programa Europa Creativa. 2016-2017.

Lluny de ser una entitat purament immaterial, Internet és una estructura física molt complexa composta per un nombre massiu d'actors que tenen un impacte directe i profund en tots els aspectes de la nostra vida diària. Malgrat el seu paper fonamental en molts aspectes de la nostra societat, el material i les arquitectures computacionals que permeten que Internet existeixi són àmpliament ignorats per la majoria dels seus usuaris. Aquest projecte d'investigació pretén donar a conèixer i analitzar críticament la complexa xarxa d'agents que s'uneixen per configurar Internet, des dels cables submarins i subterranis fins a la geopolítica, el tracking en línia, la vigilància i la privacitat. La investigació se centra en gran mesura a descobrir i analitzar les pràctiques comunes de rastreig en línia utilitzades per les principals empreses comercials i de publicitat. Per aconseguir aquest propòsit, s'han desenvolupat diverses metodologies experimentals i estratègies pedagògiques crítiques per analitzar des d'una mirada forense les vies físiques d'informació, i aplicar mètodes de seguiment inversos destinats a l'elaboració d'un mapa de les moltes corporacions que de forma encoberta accedeixen a les nostres dades i les mercantilitzen.

Principals temes tractats en aquest projecte d'investigació: #Internet Physicality; #Geopolitics of the Internet; #Algorithmic Governance; #Interface Politics; #Internet Backbone; #Data Flows & Sustainability; #Cognitive Capitalism; #Social Engineering; #Surveillance; #Online Tracking; #Data Commodification; #Data Privacy.

CONGRÉS POLÍTQUES DE LA INTERFÍCIE

Organitzat pel grup de recerca GREDITS (BAU), Mediaccions (UOC) i Hangar. En el marc del programa IMAGIT. Amb el suport del programa Europa Creativa. Del 27 al 29 d'abril de 2016.

El Congrés Polítiques de la Interfície pretén reflexionar sobre el paper i la incidència de les interfícies en l'univers de les eines del sistema productiu contemporani. De quina manera es configuren i es produeixen els imaginaris creatius, polítics, laborals, econòmics i culturals en el marc d'un sistema universalitzat d'interfícies, que promet ésser natural, transparent, simple i accessible? Quines respostes i quines accions es poden articular des d'unes pràctiques del disseny que volen qüestionar les utopies derivades d'una comunicació cada cop més subjecta a l'imperi del control? Com es poden configurar aliances entre el disseny, el món del pensament i l'acció crítica amb uns relats industrials i institucionals vinculats a les teologies tecnològiques?

Conference 2016, una publicació del GREDITS (Grup de Recerca en Disseny i Transformació Social) que recull totes les ponències i conferències dutes a terme i que és descarregable de forma gratuïta en PDF en aquest link: <http://www.gredits.org/es/produccion-cientifica/congresos/politicas-de-la-interfaz-2016/interface-politicas-publicacions-gredits/>.

Per a informació detallada dels continguts del Congrés: <http://www.gredits.org/interfacepolitics/es/programa-definitiu-esp/>

Com a resultat del Congrés, es va realitzar la publicació Interface Politics First International

A.3.3. EXPERIMENTACIÓ SONORA

Espai de representació multiparamètrica com a interfície d'exploració perceptiva d'Iván Paz Ortiz. En el marc del programa Beca de Recerca Artística Fundació Banc Sabadell - Hangar. Amb la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell. Del febrer al maig del 2016.

El projecte d'Iván Paz Ortiz esbossa una metodologia per a l'exploració estètica (o perceptiva) dels espais sonors generats per les diferents combinacions de paràmetres de sistemes de composició algorítmica. Per a això, utilitza regles lingüístiques, és a dir, regles del tipus "si el paràmetre A té valor x i el paràmetre B té valor i, llavors el resultat W és z". Aquestes regles són humanament interpretables. Busquem interpretabilitat perquè volem que els sistemes de regles puguin utilitzar-se durant l'escriptura, la modificació i l'execució en viu (*live coding*) dels algoritmes. Les regles s'obtenen a partir d'un conjunt de dades compost per diferents combinacions de paràmetres. Les combinacions són avaluades per l'usuari, sobre la base dels seus criteris estètics, per determinar si exhibeixen o no una característica musical prèviament determinada. Les característiques modelades són característiques musicals d'alt nivell. És a dir, característiques que poden obtenir-se o descriure's en termes de la representació mínima de les dades, en aquest cas

en termes de paràmetres i les seves combinacions. El projecte preveu diferents algoritmes (basats en diferents criteris), per extreure de les instàncies avaluades un conjunt de regles compacte i amb suficient poder descriptiu. Aquests processos permeten o bé només representar de manera més compacta el coneixement contingut en les instàncies avaluades, o bé intentar estendre aquest coneixement, predient el caràcter de combinacions de paràmetres que encara no han estat avaluades. Per això s'hi analitza el conjunt avaluat i s'hi utilitzen diferents mètodes per inferir quines condicions haurien de complir les instàncies per exhibir o no la propietat. L'efectivitat dels mètodes depèn de la variació de la percepció acústica en l'escolta en recórrer l'espai de paràmetres. El procés es realitza a través d'una interfície que acompanya el compositor/*performer* en el procés d'exploració sonora i de generació de regles. La interfície permet a l'escolta centrar-se en la percepció sonora durant el procés d'avaluació (escolta holística) i prendre decisions analítiques durant el procés de generació (escolta analítica).

SUN SOUNDS OF BARCELONA DE PAULA VITOLA.

En el marc del programa Renewable Futures.
Amb el suport del programa Europa Creativa.
Del 6 al 23 de maig de 2016.

El projecte consisteix en la continuació del desenvolupament d'un aparell per a l'enregistrament de sons utilitzant la llum del sol com a transmissor. L'aparell s'inspira en el telèfon solar inventat per Albert Bell en el segle XIX. El resultat de les dues setmanes de residència a Hangar va ser una sèrie de gravacions de camp a Barcelona, i diferents experiments amb tecnologies diverses: miralls, lents, plaques solars, etc. La versió de l'aparell desenvolupada en el marc de la residència es va exhibir al públic en una mostra a Riga (Letònia) al setembre del 2016.

Més informació del projecte a:
<https://soundcloud.com/mosquitonarium/sets/sounds-of-sunny-barcelona>

Residència de recerca i creació sonora en col·laboració amb Befaco i l'Orquestra del Caos, enguany portada a terme per Michael Lyons, que ha realitzat una investigació sobre estratègies alternatives per a la composició i l'actuació en directe amb sintetitzadors modulars analògics usant una interfície sonicoòptica construïda per ell mateix.

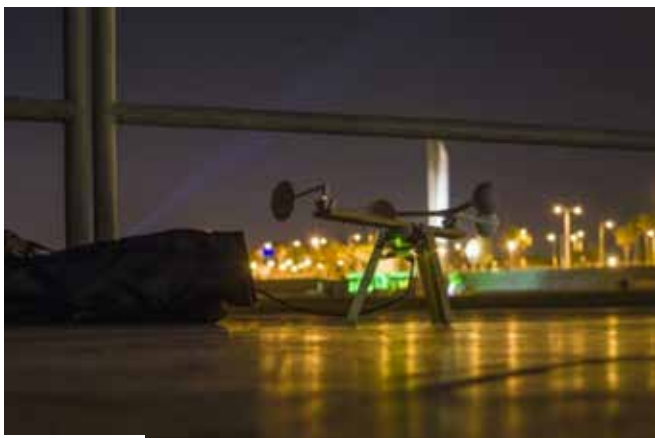
ROBÒTICA

WIND PROJECT

A.3.5. DE RIHARDS VITOLS

En el marc del programa Renewable Futures.
Amb el suport del programa Europa Creativa.
Del 24 de maig al 4 de juny de 2016.

Durant la seva residència, Rihards Vitols va construir un sistema per recollir dades del vent a Barcelona. Aquest sistema és part d'un projecte de recerca que l'artista desenvolupa des de fa més de mig any. El seu objectiu és realitzar posteriorment diferents treballs entorn de la temàtica del vent. Un d'aquests treballs serà un camp de vent d'aigua. En aquest camp serà possible visualitzar els paràmetres del vent de diferents llocs del món.

1A CONVOCATÒRIA DE TRES BEQUES DE RECERCA I DESENVOLUPAMENT DEL LABORATORI D'INTERACCIÓ D'HANGAR

En el marc d'aquesta beca s'han desenvolupat els tres projectes previstos a finals del 2015 i els resultats dels quals es detallen en l'apartat *b2*. *Residències al Laboratori d'Interactius*. Tot i així, destaquem dos d'aquests projectes en aquest àmbit de recerca. D'una banda, Lot Amorós ha desenvolupat el projecte **Open Light Motion**, que investiga sistemes de *tracking* de drons i programació amb Processing d'aquestes aeronaus, per dur a terme *performances* aèries. De l'altra, el col·lectiu IMVEC (Institut de Monitoratge i Vigilància d'Espais Contaminats) ha estat investigant, desenvolupant i implementant sobre el terreny la primera versió de Leptos, una estació de detecció i monitoratge de gasos letals i de partícules sòlides en suspensió construïda amb *hardware* lliure i seguint la filosofia DIY. A finals del 2016 s'ha publicat la segona edició d'aquestes tres beques, que es desenvoluparan al llarg del 2017.

PRODUCCIÓ CULTURAL

CHEMTRAILS

A.3.6. DE JAIME GONZÁLEZ CELA I MANUELA PEDRÓN NICOLAU

En el marc del programa Encura. Amb el suport del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Del 14 de novembre al 17 de desembre de 2016.

Les teories conspiratòries són les noves llegendes. En els últims anys, aquest fenomen ha substituït el concepte tradicional de relat popular, reforçat amb pretensions científiques en la recerca de la veritat (allà fora). Chemtrails és un projecte de conservació que investiga el potencial narratiu de l'art contemporani, especialment en relació amb la cultura popular. A partir dels conceptes de rumor i de llegenda, i de la reflexió sobre la seva creació i difusió viral, el projecte ha treballat amb Eliana Beltrán, Alejandra Avilés, Rafael Pérez Evans i Paco Chanivet, artistes residents a Hangar, en la creació d'un projecte conjunt, en què les seves diferents propostes generin una antologia multiforme de relats. Es tracta d'un experiment narratiu l'objectiu del qual és aprofundir en el desenvolupament de formats híbrids, tant digitals com analògics, que ens permetin endinsar-nos en la relació entre l'art, la literatura i l'experiència.

TRAVERSE

Col·laboració en remot entre Christina Schultz (Hangar) i Anders Visti (AaBKC). Entre el desembre del 2016 i el gener del 2017.

“Traverse - Connectant Comunitats Artístiques Internacionals” és un nou programa iniciativa de l'AaBKC, d'Aarhus (Dinamarca), que permet la col·laboració a distància entre artistes locals i internacionals.

El projecte vol associar-se amb organitzacions d'art dirigides a la comunitat de tot el món per crear oportunitats per a artistes que volen treballar en l'àmbit internacional sense haver de gastar el temps i els diners necessaris per viatjar. Traverse posa en relació artistes locals amb seu a Aarhus amb artistes visuals de les organitzacions associades al projecte (en aquest cas, Hangar a Barcelona) i les convida a entrar en diàleg creatiu. Això pot implicar intercanvis de correu, performances bilocalitzades, gestos transcontinentals o altres formes de comunicació a llarga distància.

Traverse és una plataforma d'experimentació oberta que prioritza el procés i el discurs sobre la producció artística. Els artistes participants són lliures de provar noves maneres de col·laboració, sense l'obligació de produir un projecte o objecte artístic final. L'objectiu, en canvi, és iniciar una conversa. Amb Traverse, s'espera

generar noves preguntes, noves idees i noves relacions entre artistes culturalment diversos.

Per a la residència pilot el 2016, es va plantejar dur a terme una col·laboració basada en l'intercanvi d'artistes a llarga distància per explorar la figura de l'artista com a productor i les seves relacions i tensions tant amb l'objecte produït com amb el context en el qual aquest es desenvolupa (en aquest cas, Traverse). En altres paraules, i per resumir-ho en una pregunta: quina és la relació entre la conscienciació política, cultural, econòmica i social, i l'autonomia d'una obra d'art i el seu productor (l'artista), en el marc d'una pràctica artística col·lectiva i de la producció col·laborativa?

Per part d'Hangar, la selecció es va realitzar mitjançant una convocatòria interna per als artistes residents als tallers. Nou artistes del quinze artistes residents van mostrar interès a participar en aquest projecte pilot. D'aquests nou, la comissió de programes va escollir finalment Christina Schultz. L'artista seleccionat per part de l'AaBKC a Aarhus (Dinamarca) ha estat Anders Visti (Trade Test Site)

B. SUPORT A LA CREACIÓ

B.1. ARTISTES RESIDENTS

DADES 2016

Nombre d'artistes en residència: **46**,
dels quals:
Estada curta: **20**
Estada llarga: **3**
Estades a la residència d'Hangar: **7**
Residències a la cabana de fust: **9**
Residències de producció: **5**
Beca d'intercanvi: **4**
Beques institucionals: **5**

Pel que fa al suport als processos de creació, Hangar disposa de 15 tallers per a la creació (quatre dels quals són compartibles) que s'ofereixen a artistes que necessiten desenvolupar un projecte o un encàrrec específic, a artistes en via de professionalització, o a artistes que s'instal·len temporalment a Barcelona.

Les residències estan vinculades a un procés de professionalització en què l'artista entra en contacte amb els agents artístics de la ciutat com són els galeristes, comissaris o crítics d'art mitjançant trobades i xerrades en els espais de tallers. Així mateix, els artistes residents proposen activitats temàtiques com les sessions polivalents dedicades a la *performance*, al vídeo, a la música o a la instal·lació.

Hangar, com a centre de producció multidisciplinària, acull una gran diversitat de propostes i d'artistes; en aquest sentit, la pintura, el dibuix, la fotografia, l'escultura o les instal·lacions són alguns dels mitjans que utilitzen els artistes residents a Hangar i els que estan més vinculats al centre i, concretament, a l'ús d'un espai.

Per a les seves residències, Hangar fa una convocatòria de sol·licituds dos o tres cops l'any. Els dossiers són seleccionats per la Comissió de Programes d'Hangar (formada per 4 experts

d'art contemporani escollits pel patronat de la fundació AAVC), segons els espais disponibles.

Els artistes residents poden fer ús dels següents serveis d'Hangar de forma gratuïta: autoedició de vídeo i ús del plató i de la sala polivalent; així mateix, tenen accés lliure, segons disponibilitat, a tot el material tècnic de producció audiovisual i al suport de tot el seu equip tècnic en horari laboral.

Hangar també col·labora amb altres agents, entitats i espais per poder dur a terme presentacions mensuals dels treballs dels artistes residents dins del programa de visibilització PARATEXT i una vegada l'any participa en els TOP - Tallers Oberts del Poblenou. Durant els TOP, els artistes residents d'Hangar obren els seus tallers a la comunitat artística i al públic en general, al mateix temps que presenten treballs especialment produïts per a aquest esdeveniment. Tanmateix, una jornada anual gestionada pels mateixos artistes anomenada SESSIONS POLIVALENTS conjuga pràctiques del territori amb el treball dels residents. A més a més, Hangar facilita als artistes ubicats als tallers el contacte amb l'entorn professional de les arts visuals a Catalunya i amb tota la seva xarxa internacional.

Les **modalitats de residència** són:

1. Estades llargues, en què els artistes poden disposar de l'espai de taller fins a un màxim de 2 anys.

2. Estades curtes, per a la realització de projectes puntuals en els tallers, de durada màxima de 3 mesos.

3. Estades a la residència d'Hangar, on els artistes disposen d'allotjament i d'espai de treball d'1 a 3 mesos.

4. Residències a la cabana de fusta: se selecciona el projecte de dos estudiants per any de l'últim curs del grau en Art i Disseny de l'Escola Massana. Aquests s'instal·len durant un mes a la cabana que va construir l'artista Pep Vidal per al projecte "Una cabana per acabar la tesi" i que actualment es troba al pati del darrere d'Hangar. Hangar ofereix als estudiants, a més a més, un espai de treball a la planta de tallers d'Hangar, on aquests conviuen amb els artistes residents en les mateixes condicions de treball que ells.

5. Residències de producció, que ofereixen un espai de treball, les infraestructures i els serveis d'Hangar a artistes que estan treballant en la producció d'un projecte concret per un temps determinat. Aquestes s'ofereixen com un servei més del centre i, per tant, no passen per la Comissió de Programes.

A més a més, Hangar disposa d'un **programa d'internacionalització** que té dues modalitats diferents.

6. Beques d'intercanvi d'1 a 3 mesos: els artistes disposen d'allotjament i d'espai de treball.

7. Beques institucionals, que són residències subvencionades per galeries, fundacions, ambaixades i/o ajuntaments estrangers. Els artistes disposen d'allotjament i d'espai de treball d'1 a 3 mesos amb accés als serveis d'Hangar amb un 20% de descompte en les tarifes.

(Per a informació detallada del programa d'internacionalització, vegeu l'apartat "5. Internacionalització" d'aquesta memòria.)

VALORACIÓ 2016

Aquest any s'ha obert una convocatòria de sol·licitud de taller, per a estades llargues de fins a 2 anys i per a estades curtes d'1 a 3 mesos. Les estades curtes normalment tenen lloc els 3 primers mesos de l'any, la convocatòria està subjecta a la disponibilitat d'espais en l'interval de l'entrada per a tallers de llarga durada i residències o beques internacionals. No obstant això, sempre hi ha una reserva fixa de 3 tallers per a les residències i beques internacionals.

Al maig del 2016 hi van entrar els 7 artistes de llarga durada nous, així com un dels substituïts per poder estar 7 mesos en un taller.

Durant l'any 2016 s'han rebut un total de 65 sol·licituds de lloguer de tallers per a estades llargues i 48 sol·licituds per a estades curtes.

Enguany, l'ocupació ha estat del 100%, tot ampliant temporalment els estudis a la planta baixa per tal de poder donar cabuda als residents del programa d'internacionalització, com l'intercanvi internacional amb el centre Hisk (Gant) o la beca institucional en col·laboració amb la Fundació Han Nefkens.

Quant a la **Comissió de Programes**, aquest any ha estat el darrer de la formada per Pep Dardanyà (artista), Frederic Montornés (comissari, crític),

Jeffrey Swartz (comissari, crític), Mireia Sallarès (artista) i Teresa Badia (directora d'Hangar). A mitjan novembre es va formar la **nova comissió** mitjançant votacions per les diverses comunitats que configuren l'ecosistema del centre (artistes residents, associacions d'artistes vinculades, equip tècnic del centre, comissió sortint i el mateix patronat), i la posterior aprovació del patronat de la Fundació Privada AAVC. La comissió resultant, que treballarà en les convocatòries durant els pròxims 2 anys, és formada per Pep Dardanyà (artista, membre de la comissió anterior), Lúa Coderch (artista), Irina Mutt (comissària i crítica) i Juan Canela (comissari), més la directora del centre.

En relació amb la nova Comissió de Programes, s'ha pactat un document de compromís de seguiment proper de les activitats dels artistes residents com els Paratext i també una relació més propera amb el dia a dia dels artistes, per exemple, ampliant de 2 a 4 les visites de seguiment als artistes residents per fer un seguiment del seu treball durant l'estada, tot establint una relació més intensa per a ambdues parts.

Durant el 2016 han continuat les reunions setmanals amb els residents per discutir propostes i iniciatives comunes amb una part de l'equip tècnic d'Hangar. Aquestes trobades reforcen els vincles amb l'equip de gestió i el projecte d'Hangar

en general, així com faciliten la comunicació entre els mateixos artistes i les trobades amb els agents culturals que els visiten a les trobades informals “Cafè amb...”, que enguany es van intensificar fins a una mitjana de dues mensuals.

També aquest any s’ha consolidat l’activitat periòdica amb els artistes residents d’Hangar, **Paratext**, una sèrie de presentacions que es programen mensualment on els artistes mostren el treball que estan realitzant tant per als companys residents com per al públic en general, ja que les sessions són obertes a tothom. Tots els artistes en residència, sigui quina sigui la modalitat, presenten la seva feina durant la seva estada. Com a novetat no prevista en el programa inicial de l’any, es va aconseguir finançament per produir la **primera publicació vinculada** a aquest programa de presentacions **Paratext vol.1**, que recull totes les presentacions dutes a terme entre el març del 2015 i el febrer del 2016. La publicació va ser realitzada amb el suport principal de la Fundació Banc Sabadell i amb la col·laboració d’altres institucions amb qui treballem en programes de residència d’artistes.

(Per a més informació sobre aquestes activitats de comunicació i de difusió, com “Cafè amb...”, Tallers Oberts del Poblenou o Paratext, vegeu l’apartat específic “4. Difusió” d’aquesta memòria.)

A l'últim, aquest any ha continuat el programa **Encura en la seva segona edició**, que té l'objectiu de convidar comissaris establerts fora de Catalunya a desenvolupar un projecte de recerca a Hangar amb la participació d'un mínim de quatre artistes residents als tallers del centre. Entre més d'un centenar de convocatòries es van seleccionar dos projectes finals. Entre el novembre i el desembre ha tingut lloc la primera residència comissarial d'aquesta segona edició, i la següent es farà entre el gener i el febrer del 2017. Aquest programa compta amb l'ajut específic del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. (Per a més informació d'aquest programa, vegeu la secció "1.a. La recerca artística i la recerca interdisciplinària" d'aquesta memòria.)

A continuació trobareu la relació d'artistes residents a Hangar durant l'any 2016 a excepció dels que han participat en el programa d'internacionalització, que estan llistats a l'apartat "5. Internacionalització" d'aquesta memòria.

B.1.1. ESTADES LLARGUES

Les estades llargues en els tallers d'Hangar són de fins a 2 anys.

L'artista Ali Yerdel, resident durant el primer trimestre de l'any en el marc de les estades curtes, va ser seleccionat de nou en el marc de la convocatòria de sol·licituds de taller d'estada llarga.

ARTISTES EN PERÍODE FINAL DE RESIDÈNCIA 2014-2016

GIULIANA RACCO

Canadà, 1976

MATTEO GUIDI

Cesena (Itàlia, 1978)

Període de residència: *abril del 2014 - abril del 2016*

Treballen amb una gran varietat de suports com són el dibuix, el vídeo, la instal·lació, la fotografia i els llibres. El treball d'ambdós artistes se situa just en la línia que separa l'art i l'antropologia i es basa, en part, a investigar contextos complexos d'estructures més o menys tancades com són les presons d'alta seguretat. Durant molts anys, la seva pràctica artística se centrà en com els individus o els col·lectius d'individus gestionen el seu propi moviment diari a través de sistemes fortament definits els quals tendim a entendre de forma objectiva, a vegades incloent-hi formes d'autorestricció. Recentment, la preocupació de Giuliana s'ha centrat en la narració, el desig i el moviment (incloent-hi el dels treballadors, els immigrants i els refugiats il·legals); i les investigacions de Matteo han derivat en pràctiques altament imaginatives en espais tancats de control (com la cuina i la fotografia a les presons, o el context dels camps de refugiats de Palestina, a la West Bank [Cisjordània]). Durant la residència d'estada llarga a Hangar, els artistes han treballat en un nou projecte que tracta

de la superació en un marc de limitacions —tant aquelles imposades com les autoimposades— conduïdes pel desig i per la creativitat.

Reflectint-se en mètodes impredecibles de resistència diària provocada per una combinació de simplicitat i d'ingenuïtat, s'enfoquen en contextos considerats marginals o excepcionals però, en realitat, anticipen escenaris més comuns.

The Artist and the Stone, 2015.

MARC SERRA ROCA

Barcelona, 1977

Període de residència: *maig del 2014 - maig del 2016*

A l'obra d'art en l'era de la producció cultural se li dóna una responsabilitat clarificadora quan tractem de comprendre el significat del concepte "cultura" i els seus límits. Marc Serra Roca i el seu treball es mouen pel terreny que representa una cultura que majoritàriament és de (i no per a) les masses i en la qual l'obra artística, com en un miratge, sembla representar una sort d'imatge en un espai ric en experiments socials i preservat de la uniformitat de comportaments. Però un miratge és un miratge. La seva obra intenta plantejar una realitat amplificada, bé pel dubte que ens causa o bé a través de la proposició d'una hipòtesis ad hoc, que tracta de representar un fet paral·lel al que coneixem i acceptem. D'aquesta manera, trasllada a l'espai expositiu inputs de la cultura popular, generalment filtrats a través de l'absurd. Tot recreant una trobada a priori improbable entre la cultura de l'entreteniment i aquella més reflexiva, els projectes de Marc Serra tracten de provocar preguntes que ens facin repensar el propi significat de la cultura.

Fotografia documental de la instal·lació Vernissage. Tallers Oberts del Poblenou. Barcelona, juny del 2015.

DIEGO PAONESSA

Buenos Aires (Argentina), 1970

Període de residència: *maig del 2014 - maig del 2016*

És llicenciat en belles arts per l'Institut Universitari Nacional d'Art (Buenos Aires). Ha centrat els seus projectes en la recerca de les relacions existents entre la producció tècnica i la producció artística. Des de l'any 2000 viu i treballa a Barcelona. Entre el 2003 i el 2005 va cursar el programa de doctorat Pintura en l'Era Digital (Universitat de Barcelona) i va a obtenir el DEA (Diploma d'Estudis Avançats). El 2005 va rebre la beca de creació artística de la Fundació Guasch Coranty; i el 2008 va a obtenir la beca Carta Blanca (FAD [Foment de les Arts i del Disseny]), on desenvolupa un projecte interdisciplinari de recerca. Entre altres exposicions col·lectives, va participar a Artefactos y decibelios, comissariada per Mery Cuesta (Can Felipa, Barcelona, 2007), o La liberación cómica, comissariada per David Armengol (Galeria MasArt, Barcelona, 2010). Durant el 2011 va participar com a col·laborador a Visualizar 2011 Medialab-Prado i va realitzar la residència artística atorgada per les beques Hangar-Corelabs (New Media Art Production Center) a Pequín. El 2012 va ser seleccionat a la convocatòria BCN Producció 12 per realitzar un projecte d'intervenció a l'Espai Cub de La Capella a Barcelona.

El 2013 va cursar l'especialització Disseny d'Interacció i Usabilitat (UOC), va participar com a col·laborador a Interactivos 2013 (Medialab-Prado) i va realitzar una residència a Constant Association for Art and Media, Brussel·les. Combina aquesta activitat amb projectes de disseny especialitzats en interacció i creació d'interfícies.

Energy Public Domain, 2016.

MARIO SANTAMARÍA

Burgos, 1985

Període de residència: *maig del 2014 - maig del 2016*

La pràctica artística de Mario Santamaría estudia el fenomen de l'observador contemporani, tot parant atenció a dos processos que el configuren, tant les pràctiques representacionals com els aparells de visió i de mediació. Utilitzant diferents tàctiques com l'apropiació, el remake o el muntatge, els seus treballs intervenen en diferents terrenys, com ara el conflicte, la memòria, la virtualitat o la vigilància. Llicenciat en belles arts i màster en Arts Visuals i Multimèdia per la Universitat Politècnica de València. Ha estat artista resident a Hangar.org, Barcelona (2015-2016); Kunststiftung Baden-Württemberg, Stuttgart, Alemanya (2015); Flax Art Studios, Belfast, Irlanda del Nord (2014); Sarai, Nova Delhi, Índia (2012), i Exchange Collective Arts Centre, Dublín, Irlanda (2012).

The Act & the Tracer, Querungen, WKV Stuttgart, Alemanya, 2015.

LUCÍA C. PINO

València

Període de residència: *maig del 2014 - maig del 2016*

Realitza la seva activitat com un reflex de la voluntat de construir i apuntalar a partir d'allò completament accessible, comú o fins i tot residual i dotar-ho d'un valor (el que sigui). Una pràctica que tendeix a posar el focus en l'escultura entenent-la en un sentit ampli a través de l'estudi de textos, d'objectes, de materials i d'associacions, i que s'expandeix tot generant un complex d'experiències de moviment, de pes, de tensió, d'execució estructural, de contrapunt formal i de ritme, que genera una ressonància i una interacció entre l'espai i la persona que ho experimenta (més enllà d'imatges retinals aïllades). És a dir, una mirada hàptica que intenta que sigui una relació entre l'espai i l'objecte la que proposi un recorregut, un acostament, una manera d'estar. Podríem dir que les seves peces no troben solució de manera aïllada, sinó que cobren sentit en relació amb altres peces i amb l'arquitectura o el paisatge que les envolten. Sovint treballa amb aquestes peces fins a l'últim moment, tot mantenint oberta la relació entre l'objecte i l'espai tant de temps com sigui possible. El resultat és una espècie de transformació en el que l'escultura s'adapta a l'espai i viceversa. Un moviment condueix al següent. Els materials parlen per si mateixos, creen estructures físiques.

Neon 2015 Sculpture "Twice Removed".

La intenció de l'artista no és tant desubicar objectes o revisar l'arte povera, sinó més aviat la insistència a evidenciar la precarietat com a lloc des del qual proposar a partir del desig i de la praxi. Els materials ens recorden els vincles que tenen amb nosaltres i Lucía es relaciona amb l'escultura reescrivint aquests vincles, des de baix, a través, buscant altres narratives possibles. Una investigació de processos escultòrics en què el trencament i l'error funcionen com a indicadors de la part central del treball i que es resolen en una espècie d'ecologia personal. Un present continu durant el qual es busca l'establiment de possibles relacions (formals, experièncials, textuais), acumulació, documentació i arxiu, per anar configurant peces que celebren el soroll amorf en tots els seus sentits. En resum, una pràctica dins del marc de l'art contemporani com a exercici que tracta de col·lapsar les activitats de fer i de pensar en un sol instant present. Un quefer que té com a interès principal comunicar l'escultura com una possible manera d'experimentar la realitat.

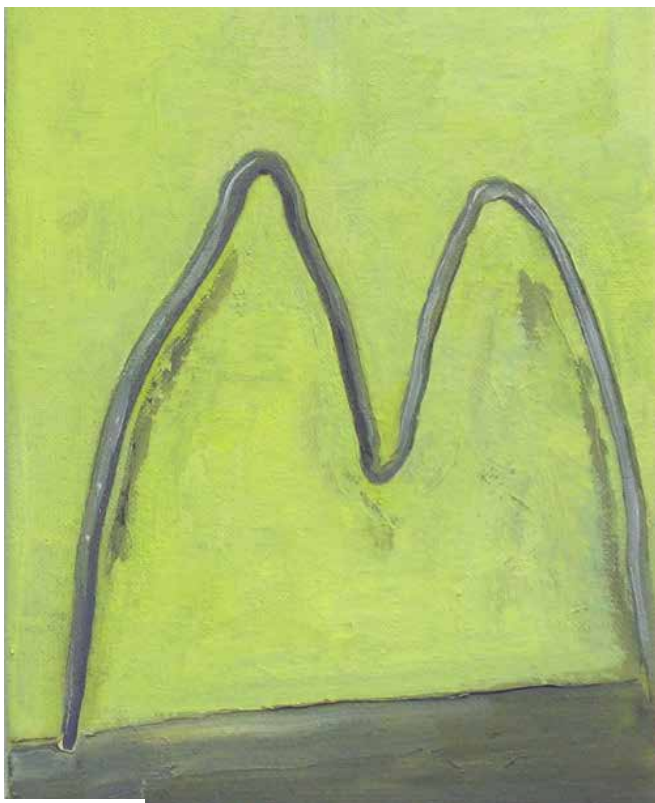
GERMÁN PORTAL

Montevideo (Uruguai), 1979

Període de residència: *maig del 2014 - maig del 2016*

Ha exposat de manera individual el 2005 i el 2007 a Nuova Icona (Venècia, Itàlia), i entre les exposicions col·lectives en les quals ha participat hi destaquen CALL2010 Galeria Luis Adelantado (València), "Atelier de Barcelone" i "Collection L.A.C." a L.A.C. - Lieu d'Art Contemporain (Narbona, França) el 2013 i el 2008 respectivament. Premi Internacional de Pintura Guasch Coranty 2012, Centre d'Art Tecla Sala (l'Hospitalet de Llobregat, Barcelona). Recentment ha exposat de manera individual a Galeria Silvestre (Madrid i Tarragona), i a La Capella, a Barcelona, dins del programa BCN Producció 15. La seva pràctica es desenvolupa bàsicament en el camp de la pintura, i en termes generals el seu treball planteja un estudi sobre la representació i sobre els límits de la pintura, sobre la seva condició mateixa com a medi i sobre la relació amb altres medis. En part, utilitza la pintura com un procés de customització d'imatges i de narratives, així com un registre d'accions quotidianes, efímeres i domèstiques. En aquest procés utilitza normalment objectes trobats, fotografies domèstiques, així com objectes del seu entorn més proper. La seva obra presenta una sèrie de relats propis i altres d'aliens o anònims, on es barregen històries disperses amb esdeveniments diversos.

Tot això es planteja des d'una alteració, manipulació i ressitució d'elements, i com un procés de desfamiliarització i estranyament produït i buscat en l'espectador, és a dir, com una forma de presa de consciència davant una situació de saturació i de sobreinformació. Per tant, hi ha en el seu treball una clara indagació i qüestionament sobre la construcció de la pròpia història, plantejada des d'una desconstrucció d'aquesta història, així com una recerca d'un relat alternatiu on s'aportin nous significats i nous camps de coneixement.

M, oli sobre tela 24 × 19 cm, 2014.

ARTISTES PERÍODE FINAL DE RESIDÈNCIA 2015-2017

ANTONIO RUIZ MONTESINOS

Màlaga, 1979

Període de residència: *maig del 2015 - maig del 2017*

És llicenciat en belles arts per la Universitat Politècnica de València i màster en Arts Digitals per la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Treballa a partir de l'anàlisi, la modificació i el registre dels espais que construeixen la nostra experiència quotidiana, intentant comprendre com aquesta es desenvolupa en un entorn híbrid barreja de quelcom de real i quelcom de fictici, allò urbà amb allò natural i quelcom de físic amb quelcom de digital. Centra el seu interès en les diferents formes d'entendre la producció d'aquests espais on vivim, així com en l'enfrontament entre diferents models d'emergència políticsocial (bottom-up) i les estructures de control jeràrquic (top-down). Les seves propostes pretenen analitzar la tensió entre les estructures d'ordenació i reglamentació de l'espai davant la capacitat d'acció real que tenim sobre el nostre entorn —per mitjà d'accions quotidianes com la comunicació o els desplaçaments.

En el seu treball utilitza diferents medis com el dibuix, la fotografia, els objectes trobats, la instal·lació o els mitjans digitals. A aquests medis s'hi sumen procediments heretats de la sociologia, de l'antropologia i del disseny de la informació: arxius, diagrames, maquetes, infografies, cartografies, treball de camp, enquestes o workshops. La utilització de materials pobres, l'ús de tecnologia low-fi i de procediments propers al do it yourself són constants en l'elaboració dels seus treballs.

Ejercicio de reconfiguración, 2016.
Diversos objectes i materials de construcció recuperats, mides variables.

CHRISTINA SCHULTZ

Munic (Alemanya), 1972

Període de residència: *abril del 2015 - abril del 2017*

És una artista multidisciplinària i autodidacta, arrelada a projectes amb un enfocament col·laboratiu. El seu principal interès és descobrir i discutir què implica ésser humà i com pot ser subvertit. Amb les seves metodologies no-conformistes vol apropar la bretxa entre invenció i intervenció, entre públic i audiència. Treballa amb elements performatius, cinemàtics i sons i amb les noves tecnologies de la comunicació.

En els últims anys ha desenvolupat la seva pràctica artística amb diversos projectes independents amb distribucions alternatives, accions performatives, activitats dirigides en el context de l'educació i de la creació artística. La seva obra explora les possibilitats de subvertir patrons inconscients a través de l'acció determinada, del pensament simplificat i del joc. Ha ampliat les seves col·laboracions amb persones i organitzacions amb talent com Mar Merino, gestora cultural; Maite Larrauri, filòsofa; Daniel Canet, enginyer de programari; Les Salonnières, art col·lectiu; Konvent.0 i moltes més.

Això ha estat possible gràcies al suport de Clara Garí, la Nau Còclea, Óscar Abril Ascaso, la Nau Estruch, Liminal GR, la Fundació Tàpies, Paola Marugán, l'Espai Pràctic i molts més.

Mans (1 d'una sèrie de 9).

CIPRIAN HOMORODEAN

Timisoara (Romania), 1982

Període de residència: *abril del 2015 - abril del 2017*

Va estudiar escultura tradicional a la seva ciutat natal, Timisoara, que va abandonar el 2006 per traslladar-se a Brussel·les i després a Barcelona, on viu des del 2012. Durant la seva infància, va passar la major part dels estius al poble del seu avi, on va ser pastor i va viure una vida a la granja. Les seves primeres escultures eren làpides que va fer per al cementiri local, incloent-n'hi una per a la tomba del seu avi. Considerant l'art com un altre llenguatge, utilitza qualsevol mitjà que consideri adequat per donar al seu discurs una forma, encara que l'enfocament escultòric sovint és present en la concepció dels seus projectes. El seu vocabulari es basa en els antecedents personals i en les observacions del món, vist a través d'un vidre d'humor i d'ironia, que es tenyeix, però, amb una certa ràbia continguda. La temàtica de les seves obres prové d'un polèmic context social, econòmic i polític, però en el fons és l'experiència humana en el seu millor i pitjor moment. El centre de la seva reflexió són els mecanismes estereotipats, que de vegades influeixen en les nostres percepcions i defineixen com som percebuts, així com la recerca de l'individu per la identitat i pels rols voluntaris o encarnats involuntàriament.

En el seu art es desenvolupa una constel·lació on el model i l'antimodel coincideixen: l'heroi i el dolent, el fracàs i l'èxit, la riquesa i la pobresa, la vida i la mort, i, en última instància, l'art i la vida. Les dues bandes de la història han de ser explicades. Els seus comentaris, de vegades com a autocrítica, apunten a les actituds de resignació i d'acceptació que semblen haver arrelat en la societat, cosa que reflecteix la voluntat d'acceptar tot tipus de restriccions i els inconvenients que de cap manera no poden justificar-se. La indiferència de la majoria i el seu compliment apàtic amb la degradació de l'experiència social són instigadors en el seu treball com a artista, un mòbil per inventar condicions i estils de vida de qualitat. "Res no és impossible" en el seu món, un ideal que posa en pràctica en el seu art.

Another Brick in the Wall, 2015, sèrie de 8 cortines amb estampat de maons.

MARCO NORIS

Bèrgam (Itàlia), 1971

Període de residència: *abril 2015 - abril 2017*

Dibuixant i pintor en essència, Marco Noris ha passat pel món del videoart, del net-art i de la fotografia abans de restablir i enfocar la seva pràctica artística en l'àmbit de la pintura: una elecció que neix de la necessitat d'establir una autonomia física i temporal respecte a la màquina i al món digital. Noris actualment està treballant temes com les ruïnes i la memòria històrica, buscant en el passat les claus per entendre el present i albirar el futur.

La seva exploració neix a les esquerdes d'un món en ruïnes i recorre un dens entramat de camins entre runes i abandonaments. La seva obra és un promptuari de l'enfonsament, un compendi de ruïnes materials i morals. En aquest context es desenvolupa el seu treball sobre refugiats i exiliats, un projecte que neix de les restes d'un antic camp de concentració i que parla d'absència, de memòria i d'oblit i de l'anihilament de l'ésser humà, de la seva identitat i dels seus valors. Més enllà d'algunes incursions en el món de la fotografia, del collage, de la instal·lació i del vídeo, la seva pràctica es desenvolupa principalment en el camp de la pintura, disciplina que li permet un treball més directe i visceral. Usa els codis visuals tradicionals —i gairebé arquetípics— de la pintura a l'oli com a palanqueta per entrar en la consciència de l'espectador, fent bascular

entre el presagi i el dol. En aquesta distorsió temporal, escenaris postapocalíptics, ruïnes del passat, indicis de futurs desastres i memòries de tragèdies es confonen i s'entrellacen conformant així una genealogia cíclica de la catàstrofe. En aquest diàleg de llums i d'ombres entre el passat i el present es defineix la contemporaneïtat del seu treball, la seva resposta a les tenebres de l'ara. La seva investigació sobre el passat és l'ombra de la seva interrogació sobre el present, preocupat per la fragilitat del nostre sistema i per la vulnerabilitat d'una humanitat lliurada a cegues a les sirenes triomfals del progrés.

Black tea (Spain 2014), 2014 - 19 x 24 cm - Oil on canvas.

MEGAN MICHALAK

EUA, 1971

Període de residència: *juliol del 2015 - gener del 2017*

És una artista queer transmèdia que viu i treballa entre Nova York i Toronto. Inspirada per la declaració de William Burroughs: “Si un es posiciona en el temps present, no hi haurà esquerdes en el futur”, la feina de Megan Michalak és una invitació pública. El seu treball crea contrallocs on els ciutadans poden mostrar i explicar històries de la memòria cultural i comunitària. Les disciplines artístiques de Michalak abracen l'escultura, la performance, els mitjans digitals i el dibuix. Ha participat en exposicions internacionals com: la Triennial d'Arquitectura de Lisboa, la segona Biennial de Moscou d'Art Jove, Galerie Titanik (Turku, Finlàndia), Fonds Regional et d'Art Contemporain (FRAC) Languedoc-Roussillon (Montpellier, França) i el Festival Internacional de Coreografia a París. A més de projeccions de vídeo en els festivals de cinema/vídeo a França, a Espanya, a Portugal, a Mèxic i al Brasil. Als EUA ha exposat al Museu d'Art del Bronx, al Museu d'Art Contemporani Aldrich i al Centre Yerba Buena per a les Arts, Artists Space, i Smack Mellon Gallery a la ciutat de Nova York. Ha rebut una subvenció de Cinema, Mitjans de Comunicació i Noves Tecnologies del Consell d'Estat de Nova York de les Arts, ha obtingut tres beques del Centre de Televisió Experimental, dues residències a la MacDowell Colony i residències finançades a Harvestworks

i Smack Mellon Gallery a la ciutat de Nova York.

Instal·lació. Mesures variables. 2014.

ANDREA GÓMEZ

Medellín (Colòmbia), 1977

Període de residència: *maig 2015 – maig 2017*

Va estudiar arts plàstiques a la Universitat Nacional de Colòmbia (2000); belles arts a la Universitat de Barcelona, Espanya (2005); MA en estudis comparatius en literatura, art i filosofia per la Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Espanya (2010). Cofundadora de L'automàtica (www.lautomatica.org), Todojunto (www.todojunto.net) i Joystick (www.jstk.org). El seu treball s'ha desenvolupat en múltiples espais de producció, entre els quals: dibuix, pintura, arts gràfiques, projectes col·laboratius, així com experimentació sonora. Les transformacions en el llenguatge donades pels sistemes de comunicació digitals, la reflexió entorn de la materialitat/immaterialitat digital i la frontera entre la ciència i la metafísica han estat els eixos de la seva investigació durant els últims anys.

De la sèrie Piedras.

ARIADNA GUITERAS

Barcelona, 1986

Període de residència: *abril del 2015 - abril del 2017*

La seva pràctica artística es desplega al voltant de les nocions de control, cos i performativitat en el context de les societats occidentals contemporànies. En els seus últims treballs ha emfatitzat en pràctiques d'aparença inofensiva i positivista com el ioga, la dansateràpia o les dinàmiques de grup. Tenint en compte la impossibilitat de la repetició, a partir de canvis subtils, immanents a la condició de cos, el seu treball sovint es formalitza a través de la performance. Alhora, l'arxiu, el dibuix i la instal·lació que acompanya l'acció són formes inherents al procés d'investigació artística que du a terme. Com a resultat, els seus projectes es componen d'un conjunt múltiple d'obra, organitzada entorn d'un objecte concret.

Ha realitzat performances com Ready to Rebel, al MACBA ("Macba és viu". Barcelona, 2014); Ready to Rebel. The airport_face_fitness_yoga.ipa Master Lecture, a la Fundació Suñol ("MasterClass". Barcelona, 2014); Deinón para coro griego, a la Nau Estruch (Sabadell, 2013); Cordón de plata, al terrat de casa seva (Nenazas. Barcelona, 2013), i Nos Vemos Ayer, a A*Desk (Barcelona, 2012). Ha participat en exposicions com "MasterClass", a la Fundació Suñol (Barcelona, 2014); "Capacidad para deformarse", a El Passadís (Barcelona, 2014); "Inauguracions? No, Gràcies!", a la Nau Estruch (Sabadell, 2013); "El pacto ficcional", a A*Desk

(Barcelona, 2012); "Inauguración", a l'Antigua Casa Haiku (Barcelona, 2011), i "Klassentreffen. Second Home / projects temp VIII" (Berlín, 2010).

Green Shake Talks.

ARTISTES PERÍODE FINAL DE RESIDÈNCIA 2016-2018

RAFAEL PÉREZ EVANS

Màlaga, 1983

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

Les seves obres han estat exposades a Mèxic, Rio de Janeiro, São Paulo, Londres, Berlín i Madrid. A través de l'ús de l'etnografia i de la recerca, excava i desenterra històries perdudes, notícies, imatges i rumors locals. Aquests després són reelaborats en instal·lacions que utilitzen fotografia, imatges oposades, vídeo, objectes i pintura, els quals ens distancien de les seves fonts i al mateix temps entelen els seus continguts, portant a la superfície alguns dels problemes inherents a la lectura d'una narrativa.

Com a "arqueòleg d'Occident", ha estat treballant i vivint en països com Mèxic, els Estats Units, Cuba i el Brasil, on ha treballat des d'una certa nostàlgia occidental envers un passat més nu, creant obres i extraient material per després reconstruir a Europa, trobant en aquest procés una ansietat postcolonial que envolta la seva pràctica. En les seves "excavacions" ens trobem amb diversos llocs i llocs de recerca.

Un exemple d'aquests és la història de les plantacions de canya de sucre al Brasil, les quals entrellacen economia, terra, treball, colònies, de les quals el fantasma-espectre segueix essent present. De vegades, la seva arqueologia té com a inquietud el fet de desenterrar històries locals peculiars, on els resultats de les excavacions poden portar algun qüestionament més sobre com ens relacionem amb la jerarquia de la informació, aquella que rebem en relats, en la història i en els rumors.

Rum for ashes, 2016.

ALEJANDRA AVILÉS

Cajeme (Mèxic), 1989

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

En els seus projectes pren com a punt de partida les narratives derivades de la migració de la seva família per treballar en la Revolució Verda a Sonora, l'estat mexicà d'on ella és originària. Durant la primera meitat del segle XX es van transformar hectàrees de vegetació en camps de monocultiu. És a partir d'aquest procés que ella reflexiona sobre conceptes del verí i la terra, el desmuntar i la reproducció, l'uniforme i allò singular. Utilitza materials, intervencions, instal·lacions i dibuixos per exposar els matisos que sorgeixen dels ideals de progrés, de revolució i d'abundància natural.

Blood to irritation. Digital photography. Variable Dimensions. 2011

ALI YERDEL

Ankara (Turquia), 1978

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

Ali Yerdel és un arquitecte d'interiors expert en nous mètodes de prototipatge, parametrització i algoritmes generatius per a aplicacions arquitectòniques, espacials i relacionades amb els usuaris. Així mateix, és un experimentalista interessat en efectes robòtics i màquines per acumular noves metodologies de fabricació. El 2010, ha completat el grau de llicenciatura a la facultat de Belles Arts, Arquitectura d'Interiors i Disseny Ambiental a la Bilkent University, a Ankara. Després de treballar dos anys a Istanbul, s'ha traslladat a Barcelona, on ha dut a terme el seu màster a l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya i a l'estudi Digital Tectonics / Fabrication Ecologies Studio. El seu projecte ha guanyat l'Experimental Robotic Craft Award amb el projecte Stigmergic Fibers. Després, ha realitzat un projecte de tesi a la IAAC/Open Thesis Fabrication sobre "Sonic environment frequencies parametrization and digital fabric form works, Orchestra of frequencies". Recentment, ha acabat un altre màster en Disseny Avançat i Arquitectura Digital a Elisava, Universitat Pompeu Fabra. Allí ha desenvolupat un sistema pneumàtic proliferat que pot ser controlat a través d'inputs digitals, que condueix a un projecte sobre moviment cinètic a través de la manipulació d'inputs.

Textil Sculptures.

PACO CHANIVET

Sevilla, 1984

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

“Som entre dos mons: l’un no el reconeixem i l’altre encara no existeix” (Internacional Situacionista). Entre aquests dos universos es troba l’obra de Chanivet, que amb una actitud descreguda i sorneguera deriva entre allò rar, allò bell i allò injust. Influenciat per una educació catolicocristiana, manté una relació de dependència amb l’absolut que ha convertit la seva producció artística en una efusió de formes i de temes. La seva pràctica és fragmentària, i evita qualsevol sistematització. La seva metodologia és un ampli intent per imitar les propietats de l’entrellaçament quàntic, connectant punts que, a primera vista, són lluny els uns dels altres per crear models de realitat emergents que no s’assemblen a la ja existent, sinó que perverteixen la nostra relació amb aquesta realitat. Les seves obsessions aborden temes com la forma en què els mites primigenis es repeteixen a través de nosaltres, l’amor com a manera d’evadir la naturalesa tràgica de l’existència, la tecnologia com la porta d’accés a una realitat que no busca substituir la que ens empara, sinó qüestionar-la com l’única plausible, i especular (a través de la ciència-ficció i del costumisme) amb les possibilitats que cremen en el cor dels impossibles.

PATRICIA FERNÁNDEZ ANTÓN

Barcelona, 1985

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

Patricia Fernández Antón treballa l'animació pobra a mig camí entre la literalitat del missatge de denúncia i la metaforicitat d'una pràctica que tradueix formalment el to i el tenor de forma que podria atenuar els mals denunciats. Desenvolupa projectes i iniciatives centrades a germinar la força de les situacions en el present fos de l'individualisme neoliberal. I se centra a reconstruir les creences comunes des de baix, amb les restes del relat comunitari, i investigar les possibilitats del miniconte o del microrelat. Existeix un desfasament entre la imatge i el text, com existeix un desfasament entre la macroeconomia, el text oficial i les vides reals, entre el que diem i el que sentim, entre la sensació global d'omnipotència tecnològica i la sensació de por i risc generalitzat. Cada època determina les formes d'expressió dels imaginaris, de les tècniques, de les pràctiques, de les visions de món... La postproducció, el proconsum d'imatges en circulació, el text com a pròtesi d'una història construïda i reconstruïda, l'apropiació, són signes de la nostra època. La imatge temps afavoreix el desenvolupament dels sistemes simbòlics de producció de significat, que s'infilten en el cos social mitjançant les tecnologies de la intercomunicació.

Figuras, 2014. Bloc d'impressions amb imatges i històries col·laboratives.

DAVID FRANKLIN

Dublín (Irlanda), 1979

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

El treball de David Franklin combina pintura, dibuix i vídeo. És decididament no verbal, de caràcter exploratori i se centra en mètodes de comunicació artística que són sobretot experiencials i que s'esforcen per evitar declaracions didàctiques de concepte i de finalitat. La seva obra es basa en un punt entre l'abstracció i la representació i juga amb els dos extrems. Una gran part explora els processos de descomposició i d'entropia, i la naturalesa cíclica de les relacions destructives-regeneratives entre la terra i el cos. Fins i tot amb les perspectives alterades i reconstruïdes dels paisatges, el cos humà està implicat a través de la perspectiva, de l'escala o de les dimensions de la peça.

L'obra fa referència, en part, a la forma en què creem la nostra percepció dels entorns en els quals vivim, al procés de construcció d'una imatge a partir de fragments del món que ens envolta. Aquest moment de la creació subconscient, la recopilació i interpretació encoberta de la informació externa per construir-hi els fonaments sobre els quals construïm la nostra comprensió del nostre entorn, és un punt de partida en el treball de l'artista. Així, fa referència al registre de tensions i a la fidelitat del procés d'aquest registre, a la traducció d'idees a través d'un mitjà artístic i al desafiament de tractar de fixar una idea o un concepte en una imatge tangible.

Partint de l'acte de veure com un acte creatiu, i no simplement una qüestió de percepció, l'espectador està implicat íntimament en el seu treball. Com a resultat d'això és vital que l'obra d'art —com a mètode primari de comunicació entre l'artista i l'espectador— tingui la seva pròpia integritat i que l'espectador tingui un espai apropiat per experimentar i interactuar amb l'obra, lliure d'explicacions o declaracions didàctiques i reductives. Com a resultat, la producció d'una obra finalitzada, que és en si mateixa la forma de realització d'exploracions temàtiques o conceptuals, és un element clau de l'activitat artística de David Franklin.

Untitled. Pencil and colour pencil on paper, 29,7 × 21 cm.

PATRICIO RIVERA

Buenos Aires (Argentina), 1976

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

Es va formar en direcció d'art i fotografia. Va ser professor de la carrera de fotografia a la Facultat de Disseny i Comunicació de la Universitat de Palerm. El 2011 va rebre la beca del Fons Nacional de les Arts i el 2012 va ser seleccionat al Saló Nacional d'Arts Visuals. El seu treball recent s'interessa per la relació entre la societat, les seves formes de producció i la seva tecnologia. Investiga els moviments i canvis en aquestes formes, intentant identificar els elements de poder subjacents que operen i defineixen el sistema social. La societat és posada en qüestió a partir de l'anàlisi del seu entramat tecnològic, lloc on l'artista és considerat com un agent. Per a això recorre a conceptes com els algoritmes computacionals, la fabricació digital, el control numèric de màquines, l'automatització, la robòtica i la representació visual de dades. Equidista la seva dialèctica entre allò conceptual i allò formal, tot propiciant una cura en el valor de l'objecte tangible. La seva obra opera en un sistema de nivells que conviuen, sia en una lectura seqüencial (l'input com a entitat predissenyada tecnològicament, el procés com a performance i part de l'obra, el resultat representat en termes de producte, l'espectador com a target i l'artista com a agent econòmic d'assemblatge), sia en termes al·legòrics cap al

treball, la plusvàlua, la dependència, el capital i el consum, o en termes majoritàriament estètics. Actualment viu a Barcelona, on treballa activament en el desenvolupament de projectes experimentals en l'àmbit de l'electrònica, de la robòtica i de la impressió 3D.

La argentina en el espacio.

FLORIAN FREIER

Munic (Alemanya), 1979

Període de residència: *maig del 2016 - maig del 2018*

Florian explora temes socials, culturals i polítics, treballant en la intersecció entre la fotografia, la digitalització i la comunicació. Les obres de Freier han estat exhibides en exposicions col·lectives internacionals, amb obres de Richard Prince, Marcel Duchamp, Hans-Peter Feldmann, Elaine Sturtevant i altres. El seu projecte recent, *Cached Landscapes*, ha estat guardonat per Trevor Paglen i Frankfurter Kunstverein amb el Premi Fotogràfic Eagle Eye i exhibit durant l'exposició individual de Paglen "The Octopus" al Frankfurter Kunstverein a mitjan 2015. El seu documental encara en curs, *Profile Page*, és un treball guanyador en el Link Art Center for the Arts of the Information Age i ha estat publicat com a llibre fotogràfic imprès per encàrrec i com a e-book gratuït per Link Editions a la fi del 2015.

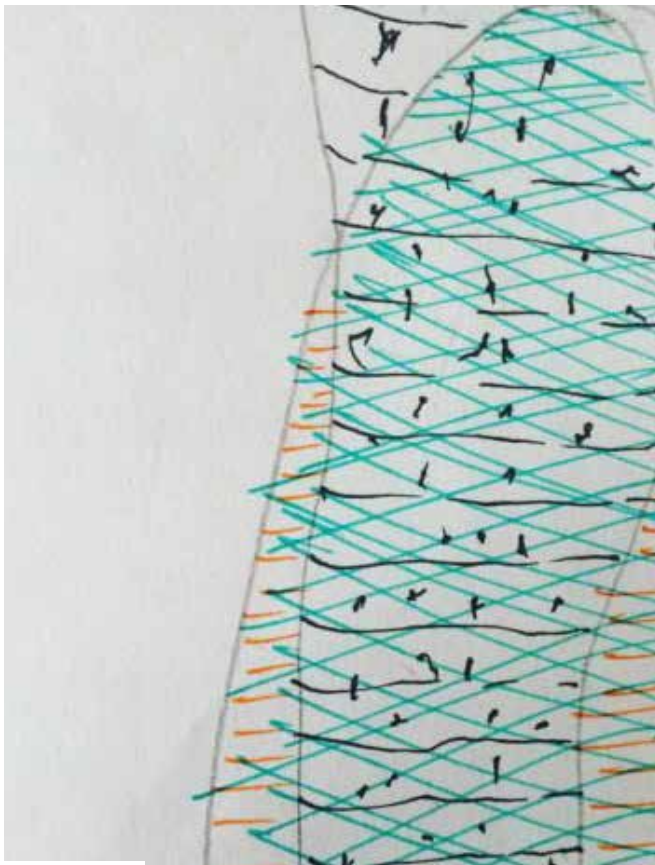
"The Eye of God - Copy/Paste Recreating Andreas Gursky (Google Earth Remix)" 2009.

ELIANA BELTRÁN

Medellín (Colòmbia), 1984

Període de residència: *juny del 2016 - abril del 2018*

Va estudiar arquitectura a la Universitat Pontifícia Bolivariana de Medellín (2006), va realitzar el seu projecte final de carrera en la línia d'aprofundiment: teoria, crítica i projecte. És bateria, va realitzar un curt pas pel conservatori de música de la Universitat Eafit amb èmfasi en percussió simfònica (2012) i es va dedicar a descobrir l'instrument de forma autodidàctica com a integrant de projectes musicals de tall experimental de l'escena alternativa nacional colombiana (2005-2014). Cofundadora de l'estudi d'arquitectura Ctrl+G lab (2009). Membre del hackerspace Unloquer (2010-2013) i d'altres grups i formes de treball col·laboratiu que li han permès navegar entre límits disciplinaris i institucionals. Interessada a treballar des de l'espai oposat o llocs amb una lògica aparentment establerta, l'exploració de la idea d'espai en l'art, l'experiència de l'arquitectura des de la percepció sonora, la interrelació cos-espai, el desenvolupament de les seves pràctiques espacials està derivant en distintes formes de producció i accions. Actualment es troba escrivint la seva tesi per al màster en Art Sonor de la Universitat de Barcelona (2015-2017) i recentment és membre del col·lectiu Sons de Barcelona.

La torre Agbar en la torre Porta Fira o Toyo Ito en Jean Nouvel. 2015.

B.1.2. ESTADES CURTES

Les estades curtes en els tallers
d'Hangar són d'1 a 3 mesos.

ALI YERDEL

Ankara (Turquia), 1988

Període de residència: *gener-abril del 2016*

Vegeu el seu statement a les
residències d'estades llargues.

AZAHARA CEREZO

Girona, 1988

Període de residència: *gener-març del 2016*

Azahara Cerezo explora formes urbanes i relacions de (no-) visibilitat a l'espai físic i virtual mitjançant l'accés i ús de dades en temps real, processos de reapropiació i desplaçaments estratègics de material propi i d'arxiu. Els seus projectes aborden contradiccions en la singularitat del territori, la dimensió física del qual es fon amb la digitalització, i prenen la forma d'accions —sovint online—, vídeos experimentals i instal·lacions. Les seves dinàmiques de treball es vinculen amb freqüència amb la producció en el context de residències artístiques i les col·laboracions amb altres artistes.

When speed skating is brought into the spotlight, 2014-2015.

LIESELOTTE FONTRODONA

Amsterdam (Països Baixos), 1976

“L’essència de tot el que existeix és ‘el No-res’. Després va venir ‘el Poder’ en forma d’electricitat. L’ésser humà és sensible, com una antena, per captar ‘aquesta Electricitat’. L’ésser humà és capaç de transformar ‘el Poder’ en matèria, com, per exemple, paraules, idees, moviment...Tot el que és materialitzat és identificat i identificable.

En principi, tot allò existent és subjectiu i objectiu al mateix temps. Allò existent és energia, espai i lloc limitat en diferents formes i pesos. Com a ésser humà, jo canalitzo aquesta energia, que materialitzo en forma d’art. [...] La meva antena enfoca les connexions i relacions entre matèries, per identificar el que vulguis o ha de ser identificat.”

Lieselotte treballa des del 2011 al seu espai, Fontrodona Artspace, a Amsterdam.

B.1.3. ESTADES A LA RESIDENCIA D'HANGAR

DANIELLA ISAMIT MORALES

Caracas (Veneçuela), 1982

Període de residència: *gener-març del 2016*

La pràctica artística de Daniella Isamit Morales emergeix de la noció de la identitat i d'aspectes lligats a aquesta, com la seva construcció, reedició, extensió i potser desaparició en relació amb una perspectiva colonialista. Qüestionant la identitat de l'artista contemporani, del paisatge, abordant la geopolítica i la identitat cultural, Daniella Isamit Morales proposa línies temporals alternatives: de la seva pròpia biografia, d'anècdotes censurades en la història i recentment, de paisatges primitius reconstruïts per humans, malgrat haver estat aquests essencialment inhabitats. Dins de la seva recerca, el subjecte troba "el seu" mitjà específic a través de diferents formes —des del so, l'escultura, la performance, la flashmob, el concert, les instal·lacions, fins a workshops— i, en certes instàncies, s'estén involucrant-hi altres artistes, curadores o músics. Durant la seva residència a Hangar, Daniella Isamit Morales va estudiar la vulnerabilitat del contingut en el moment de producció i edició del "coneixement". El seu projecte de llarga durada "Acta Herbària d'un Jardí Triàsic" s'enfoca ara en el mètode científic utilitzat per reconstruir visualment la paleoflora extinta; a través d'entrevistes i converses amb paleobotànics, paleoartistes i botànics, la intenció serà aquella de reconstruir un paisatge primitiu durant diverses sessions de workshops i activitats a Hangar.

Vista de la instal·lació "Les sentiers battus sont pleins de fictions endormies", 2014.

PAULINA SILVA

Santiago de Xile (Xile), 1980

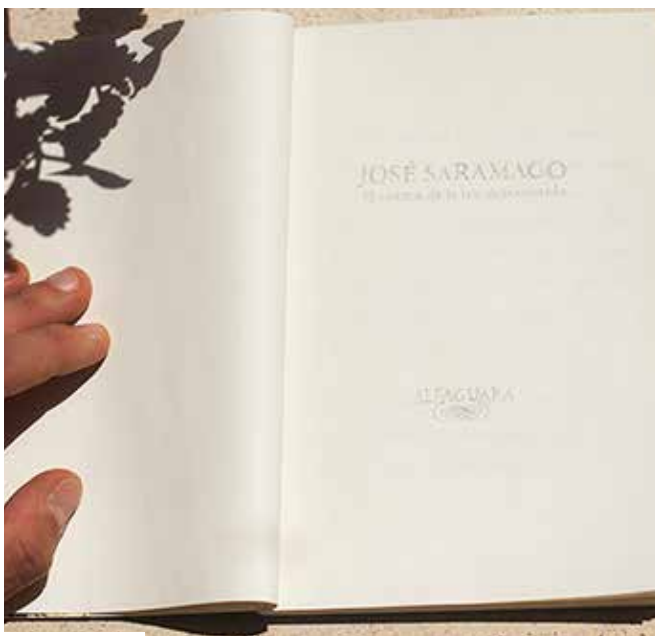
Període de residència: *octubre del 2015 - gener del 2016*

Paulina Silva és llicenciada en arts visuals per la Universitat Finis Terrae de Santiago de Xile i màster en Investigació en Art i Creació de la Universitat Complutense de Madrid. Ha obtingut les beques següents: Fundación Botín (taller "Perdent el nord" amb Julie Mehretu. Santander, Espanya, 2015), Capacete (Universidade de Verão. Rio de Janeiro, Brasil, 2013), AECID (Residencias en Red - Fundació d'Art Contemporani. Montevideo, Uruguai, 2009), CC Rojas-UBA (Clínica d'Arts Visuals. Buenos Aires, Argentina, 2007), i Fons Nacional de les Arts (taller "Lectures en art". Buenos Aires, Argentina, 2006).

Ha realitzat mostres individuals a: Biblioteca de la Universitat Complutense de Madrid (2014), Mercat Jesús del Gran Poder (Madrid, Espanya 2015), Galeria Die Ecke (Santiago de Xile, 2012), Galeria Foster Catena (Buenos Aires, Argentina, 2011), Galeria 713 (Buenos Aires, Argentina, 2007). També ha participat en mostres col·lectives en diferents espais com Villa Iris de la Fundación Botín (Santander, Espanya, 2015), Galeria Gabriela Mistral (Santiago de Xile, 2014), EAC (Montevideo, Uruguai, 2013), Galeria Luis Adelantado (València, Espanya, 2013), Galeria George Philippe & Natalie Vallois (París, França, 2013), Galeria Sicart (Barcelona, Espanya, 2011), Centre d'Art Tecla Sala (Barcelona,

Espanya, 2010), Fons Nacional de les Arts (Argentina, 2009), Fundació d'Art Contemporani (Montevideo, Uruguai, 2009), MAC Bahía Blanca (Bahía Blanca, Argentina, 2008), Museu Castagnino (Mar del Plata, Argentina, 2006), Museu Nacional de Belles Arts (Santiago de Xile, 2001), i Galeria Marta Traba (São Paulo, Brasil, 2001) entre d'altres.

Ha obtingut els premis següents: Premi de Pintura Internacional de la Fundació Guasch Coranty (Barcelona, Espanya, 2010), Premi VI Saló Universitat Finis Terrae (Santiago de Xile, 2005), Premi Philips Art Expression per a Joves Talents de Xile (Santiago de Xile, 2001), i Segon Premi Philips Art Expression per a Joves Talents de l'Amèrica Llatina (São Paulo, Brasil, 2001).

TUBA KÖYMEN

Ankara (Turquia), 1972

Període de residència: *gener-març del 2016*

Artista i dissenyadora que viu i treballa a l'àrea metropolitana de Dallas / Fort Worth. Ella va néixer a Turquia i es va graduar el 1995 en el departament de disseny gràfic a la universitat de Bilkent. El 1999 se li va atorgar un MFA en fotografia i imatge digital, al Maryland Institute College of Art.

L'art de Köymen presta atenció a la naturalesa humana, oferint escenes de la vida quotidiana a través dels mitjans de comunicació de la fotografia i de la foto en instal·lacions. Treballa mitjançant tota la gamma de processos fotogràfics —alternatius a les tecnologies digitals. Köymen treballa sobre les qüestions derivades en contextos concrets, la cultura i la interacció social. El seu punt de vista és humanista i universalista; es refereix a aquests temes com un territori comú per a tots els éssers humans. Köymen ha tingut exposicions individuals locals i internacionals en museus i galeries, incloent-hi el Centre d'Estudis Documentals a la universitat de Duke, la Fàbrica de la Llum (Carolina del Nord), la Universitat d'Austin (Sherman, Texas), i el centre museu Línia Bakú, (Azerbaidjan). Ha organitzat exposicions de fotografia i art —incloent-hi la Biennal d'Istanbul— i ha participat i dirigit tallers, projectes de col·laboració, i exposicions col·lectives nacionals i internacionals.

$$U_g = mgh$$

U_g = gravitational potential energy

m = mass (kg)

g = 9.81 m/s² (acceleration due to gravity)

h = height above earth's surface (reference for zero gravitational potential energy)

B.1.3. RESIDÈNCIES A LA CABANA DE FUSTA

TATIANA MUÑOZ MELO

Barcelona, 1993

Període de residència: *maig del 2016*

“Des que tinc memòria sempre he carregat amb mi una llibreta on dibuixo el que veig i veig el que dibuixo. Després de dos anys de batxillerat a l’Escola Massana, vaig començar el grau en Arts i Disseny a la mateixa escola.

Durant aquest temps a la Massana he anat aprenent amb les mans, a partir de la matèria, coneixent-la i transformant-la en relació amb la idea que alhora es transforma amb la matèria. He volgut aprendre tot el que he pogut del que crec que és una singularitat de l’escola: els tallers d’artesanía tradicionals. Em trobo amb el fet que tinc un perfil una mica frankensteinià, ja que sé una mica de tot, però no sóc especialista en res.

El viatge a l’Escola ha sigut una exploració on rarament veia quelcom com un resultat, sinó com un procés que em conduïa a una nova idea.

Durant aquest mes de residència a la Cabana d’Hangar he conclòs l’última part del viatge a l’Escola Massana: el Treball Final de Grau.

El meu propòsit a l’espai Hangar ha estat utilitzar el material que em sembla més fascinant i amb el qual em sento més identificada: l’argila.

La idea parteix de la casa i la llar, d’habitar, la hipòtesi de si té sentit el sedentarisme i un desconfort amb les polítiques amb relació als moviments migratoris dels conflictes bèl·lics. Una mirada al passat per recuperar maneres de fer, ara obsoletes i que, segons la meua opinió, tenen molt de sentit en el moment present.

Finalment, en la meua condició de sedentària temporal a Hangar em proposo transformar la matèria primària que tinc al meu voltant, l’argila. La meua intenció és transformar-la en un forn. Aquest primer forn servirà per coure els contenidors on menjaré i cuinaré i també per coure maons de ceràmica. I així, com les impressores 3D que van creixent a mesura que vas imprimint, vull anar coent maons amb què construir forns més grans que podrien arribar a fer una casa.

Els forns, alhora que estan coent l’argila, també poden servir per cuinar. I així, amb les mans, l’argila i el foc puc anar construint el que necessito per menjar i habitar.”

CUADRAO PERO CALVO

Barcelona, 1993

Període de residència: *juny del 2016*

“Cuadro pero Calvo som un duo artístic format per Judit Cuadros i Sandra Calvo, estudiants del grau Arts i Disseny a l’Escola Massana.

Cansades de projectes acadèmics on gairebé sempre es pretenen abordar temàtiques massa generalistes, vam decidir prendre les incongruències que ens ofereix la quotidianitat com a base per desenvolupar narratives visuals.

A partir del dibuix, de l’acció i de la reciprocitat entre totes dues, vam crear tot tipus de situacions, a primera vista absurdes però amb una intencionalitat crítica.

Explorem els límits de l’espai públic i privat nodrint-nos de qualsevol input que ens cridi l’atenció, acoblant ficció i realitat. Després d’això, fotem el camp sense deixar més rastre que la nostra orina, restes d’ungles i olor corporal (algun japonès ens ha ofert llançar una línia de fragàncies a partir dels nostres pets d’universitàries).

En definitiva, reivindiquem el gaudi i el plaer com a motors dels nostres projectes, per tal de donar a llum una cosa que sigui honesta amb nosaltres mateixes.”

B.1.5. RESIDÈNCIES DE PRODUCCIÓ

Aquest any hem tingut cinc residents
en aquesta modalitat:

GREGORY CHATONSKY

Projecte per a l'Arts Santa Mònica

Període de residència: *gener del 2016*

Projecte: Capture: submersion @
Arts Santa Monica (SP)

“La qüestió no és resistir al capitalisme o al consumisme. La pregunta és accelerar-los per veure si els nostres desitjos seran transformats per aquesta acceleració. La qüestió és saber si la tecnologia és purament capitalista o si el capitalisme els ha capturat i si pot capturar-los. La qüestió és que podem desitjar una màquina que produeix la música, text i imatges en una quantitat que ens supera.

LAIA ESTRUCH

Projecte propi

Període de residència: *maig-novembre del 2016*

Laia Estruch està portant a terme assajos on el seu cos, la seva veu i el so dialoguen amb una estructura metàl·lica. Una investigació personal que ja s'ha presentat a l'Antic Teatre. A Hangar se li ha proporcionat un espai on poder treballar íntimament.

ORIOI NOGUÉS

BCN Producció 13-23

Període de residència: *desembre del 2016*

En paral·lel a la producció d'un film, i com una línia de fuga al projecte deslocalitzat "Teatre d'amadors", Oriol Nogués ha estat unes quantes setmanes treballant a Hangar amb vells decorats de paper donats pel Centre Moral i Instructiu de Gràcia, col·laborador del projecte.

"Obertura" ha estat una jornada de visites a la sala d'Hangar on l'Oriol ha estat treballant durant el mes de desembre.

CARSTEN GALLE

Projecte Propi

Període de residència: *desembre del 2016 - gener del 2017*

Aquest artista està preparant una aplicació musical interactiva per tal de poder treballar-hi amb nens. Així, ha residit un mes a Hangar a fi de desenvolupar aquest software i el seu guió de funcionament.

JOAN MOREY

Projecte Acadèmia de Roma

Període de residència: *juliol-agost del 2016*

L'edició d'un vídeo complex requereix moltes hores, molts cops difícils de poder costejar sense pressupost ampli. Des d'Hangar se li ha donat la possibilitat d'utilitzar el buc de vídeo per tal de treballar amb el color del vídeo. El seu retorn que ha fet l'artista al centre ha estat un "Cafè amb..." els artistes on va compartir el seu coneixement sobre les bones pràctiques professionals.

B.2. RESIDÈNCIES DE PRODUCCIÓ

L'any 2015 es va aprovar per patronat obrir una convocatòria de tres beques per a la realització de residències de recerca i desenvolupament al laboratori d'interacció. Els objectius principals de la convocatòria són, d'una banda, coadjuvar amb els creadors en les seves activitats de recerca i/o producció, en el seu treball experimental i en el desenvolupament i finalització dels seus projectes. El segon dels objectius és el de detectar i incentivar la generació de comunitats al voltant de noves eines i/o tecnologies.

La beca ofereix:

- Honoraris: 1.500 € bruts.
- Una bossa de producció de fins a 2.000 € bruts.
- Espai de treball en el laboratori d'interacció d'Hangar.
- Suport tècnic per al desenvolupament i producció del projecte.
- La xarxa de col·laboradors d'Hangar.

Una comissió, formada per Pep Dardanyà (artista i membre de la Comissió de Programes d'Hangar) i Miguel Ángel de Heras (responsable del laboratori d'interacció d'Hangar) en representació d'Hangar, va escollir els projectes de Marcel·lí Antúnez, Xose Quiroga i Lot Amorós.

JOAN MOREY

Projecte Acadèmia de Roma

Període de residència: *juliol-agost del 2016*

L'edició d'un vídeo complex requereix moltes hores, molts cops difícils de poder costejar sense pressupost ampli. Des d'Hangar se li ha donat la possibilitat d'utilitzar el buc de vídeo per tal de treballar amb el color del vídeo. El seu retorn que ha fet l'artista al centre ha estat un "Cafè amb..." els artistes on va compartir el seu coneixement sobre les bones pràctiques professionals.

RESIDÈNCIES AL B.2. LABORATORI D'INTERACCIÓ

L'any 2015 es va aprovar per patronat obrir una convocatòria de tres beques per a la realització de residències de recerca i desenvolupament al laboratori d'interacció. Els objectius principals de la convocatòria són, d'una banda, coadjuvar amb els creadors en les seves activitats de recerca i/o producció, en el seu treball experimental i en el desenvolupament i finalització dels seus projectes. El segon dels objectius és el de detectar i incentivar la generació de comunitats al voltant de noves eines i/o tecnologies.

La beca ofereix:

- Honoraris: 1.500 € bruts.
- Una bossa de producció de fins a 2.000 € bruts.
- Espai de treball en el laboratori d'interacció d'Hangar.
- Suport tècnic per al desenvolupament i producció del projecte.
- La xarxa de col·laboradors d'Hangar.

Una comissió, formada per Pep Dardanyà (artista i membre de la Comissió de Programes d'Hangar) i Miguel Ángel de Heras (responsable del laboratori d'interacció d'Hangar) en representació d'Hangar, va escollir els projectes de **Marcel·lí Antúnez, Xose Quiroga i Lot Amorós.**

LOT AMORÓS

Lot Amorós ha estat desenvolupant **Open Light Motion / Tracking drones in infrared OLM**, un sistema modular de baix cost per al tracking 3D en temps real, orientat a la localització de UAV, vehicles aeris no tripulats o drons, però també extensible a qualsevol objecte. Està basat en la càmera Pixy i es compon d'un mòdul sense fil, firmware, i una llibreria del llenguatge de programació Processing, per a la comunicació amb drons.

Open: el programari d'aquest projecte està llicenciat amb la llicència pública general GPL v3, i el contingut amb llicències Creative Commons BY-SA.

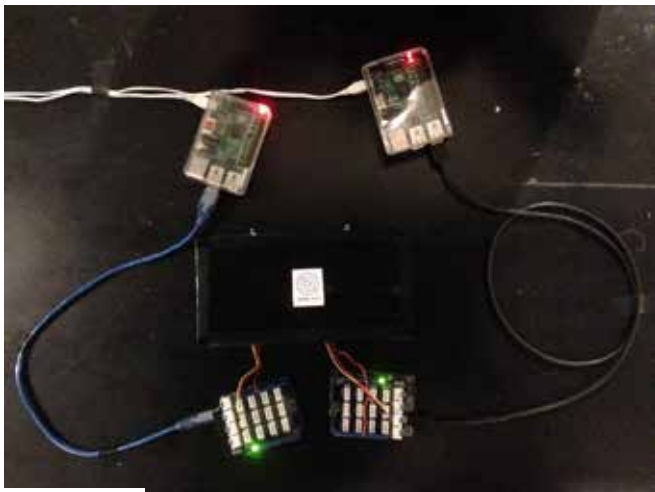
Light: OLM és un dispositiu de localització o tracking a partir del reflex de llum infraroja en petites esferes reflectores, utilitzades com a marcadors passius.

Motion: anàlisi del moviment a través de dues càmeres intel·ligents. La computació distribuïda permet el càlcul en temps real.

XOSE QUIROGA

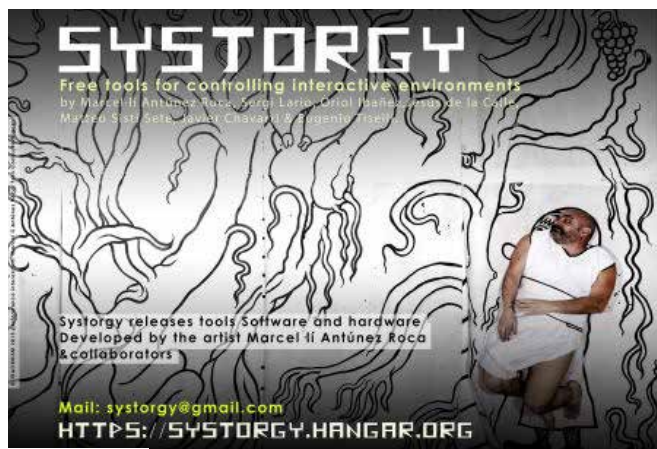
Xose Quiroga, i el col·lectiu Institut de Monitoratge i Vigilància d'Espais Contaminats (IMVEC) han desenvolupat **Leptos**, un projecte per a la construcció d'una estació de monitoratge de la qualitat de l'aire per ser desplegada sobre el terreny de manera autònoma. Estarà dotada de sensors MQ-2 per a la detecció de gasos letals, PPD42 de partícules sòlides en suspensió i BME280 de temperatura-humitat-baròmetre. L'estació Leptos està pensada per ser situada en les proximitats d'espais altament contaminats i realitzar el monitoratge en temps real de les emissions de gasos letals i de partícules en suspensió. Disposa d'autonomia energètica a través d'un panell solar i estarà connectada a la plataforma online de l'IMVEC a través de connexió wi-fi o GSM.

MARCEL·LÍ ANTÚNEZ

Marcel·lí Antúnez ha realitzat una part del seu projecte **Systorgy**, que consisteix a alliberar eines i dispositius que l'artista ha utilitzat des dels anys noranta per dur a terme les seves accions i instal·lacions interactives. Aquestes eines possibiliten construir estructures interactives temporals complexes. El projecte Systorgy pot ser molt útil per a aquelles persones que vulguin iniciar-se en la gestió interactiva de la complexitat, així com aquelles que en vulguin fer un ús professional: normalment, els sistemes interactius contempnen tres àmbits: les interfícies, la gestió computacional i el mitjà representacional. Sobre aquest diagrama Antúnez ha desenvolupat una metodologia que ell anomena Sistematúrgia, literalment 'dramatúrgia de sistemes computacionals'. El cor d'aquest mètode és el programa POL. Aquesta aplicació ha estat fins avui utilitzada exclusivament per Antúnez i el que es pretén des de la seva residència a Hangar és convertir Systorgy en un freeware. El projecte també preveu oferir algunes solucions per construir interfícies i la publicació de la llibreria PIXMAPS de gestió de vídeo basada en el programari lliure d'Open Frameworks.

de la programació dels Dijous Oberts. A finals del 2016 s'ha llançat una nova convocatòria d'aquesta beca per a tres residències més, que es resoldrà al mes de març del 2017. Les properes residències es desenvoluparan durant l'any 2017.

Tots tres han realitzat els seus respectius projectes dins del laboratori d'Hangar durant tres mesos entre el setembre i el desembre del 2016, i han col·laborat en la dinamització

B.3. PROJECTES RESIDENTS

Hangar acull projectes artístics i culturals en residència. Els projectes residents, a canvi de l'estada a Hangar, ofereixen serveis d'assessoria gratuïta en les seves especialitats als artistes que visiten el centre: Hamaca, en drets d'autor; Befaco, en experimentació sonora i sintetitzadors DIY; el Grup de Recerca Multifocal, en experimentació sonora multifocal; ilaro.org, en impressió digital 3D; DIYBioBarcelona, en biohacking, i BeAnotherLab, en realitat virtual. Aquestes assessories solen tenir lloc dins del marc dels Dijous Oberts.

Al maig del 2016 es va resoldre la primera convocatòria per a projectes residents, i van resultar seleccionats els projectes d'Hamaca, de Befaco, d'ilaro.org i de BeAnotherLab. La residència del Grup de Recerca Multifocal es regula mitjançant un conveni específic en el marc del programa Hangar Sonor, i la residència de DIYBioBarcelona ho fa mitjançant un altre conveni específic vinculat als dos anys de durada del projecte Prototyp_ome (2016-2017).

Els projectes residents a Hangar són projectes de col·lectius que, a més d'atendre els propis objectius, són capaços de generar una simbiosi conceptual i pràctica amb el centre i els seus usuaris. El seu àmbit de treball té a veure amb la recerca teòrica o pràctica, i l'experimentació i desenvolupament d'eines obertes i d'accés lliure

que facilitin la tasca creativa, tecnològiques o no.

Entre els seus objectius ha de figurar una atenció específica a la pròpia comunitat i a la distribució del coneixement que es genera, sent d'aquesta manera projectes que generen possibilitats per als altres.

Però el valor fonamental de la seva presència a Hangar i de la seva relació amb aquest centre és el seu retorn en relació amb la comunitat que envolta el centre. Així, és condició indispensable que la tasca del col·lectiu vingui a millorar el propi projecte d'Hangar afegint-hi "alguna cosa" que reforci els seus objectius. A més, el projecte ha de treballar mà a mà amb els artistes, ja siguin artistes emergents o consolidats formant i/o generant eines que els ajudin en el seu treball. Han de tenir, doncs, voluntat de servei i reforç a la comunitat artística i de base, treballant amb dinàmiques realistes i èticament acceptables des d'un punt de vista cultural, social i econòmic.

Els projectes residents han de poder sostenir la pròpia activitat, i per tant, prioritàriament, han de ser projectes sense afany de lucre. Si no ho fossin, la seva activitat econòmica ha de ser revisada per Hangar de forma que es pugui valorar la contribució dels residents en el moment en què els ingressos o el projecte comencin a generar dinàmiques de dispersió de l'atenció als béns comuns.

En resum, el concepte de comunitat i d'allò comú és un dels eixos sobre els quals giren els projectes residents; per tant, han de ser capaços de trobar ressò entre la comunitat o de generar-ne una de nova. L'altre eix és el de la generació i transferència de coneixement facilitant l'accés d'artistes i d'altres usuaris al mateix temps que generant comunitats d'aprenentatge.

Els projectes residents aporten a Hangar:

- activitats, coneixement teòric mitjançant la creació de comunitats d'aprenentatge i pràctic, i continguts a l'entorn de la seva especialització;
- metodologies de treball basades en la transdisciplinarietat i que incorporen altres àmbits no directament relacionats amb el context de les arts visuals més estrictes;
- recerca, creació i pràctiques crítiques al voltant de les eines de producció.

B.3.1. HAMACA

HAMACA és l'única distribuïdora especialitzada a preservar i distribuir videoart a l'Estat espanyol. D'aquesta manera, HAMACA constitueix un element central en la professionalització de les pràctiques videoartístiques contemporànies i és un dels principals canals econòmics per a una gran part dels artistes que representa. HAMACA contribueix a vertebrar i construir un sector econòmic entorn de les pràctiques videoartístiques i de cinema experimental, apropant galeries, museus, festivals, fires i artistes.

De la mateixa manera, des de l'any 2007, ha estat partícip d'una trama àmplia en la qual han participat un gran nombre d'especialistes en el camp de les arts plàstiques i audiovisuals experimentals, provinents principalment de Catalunya, de l'Estat espanyol i d'altres llocs d'Europa.

VALORACIÓ DE LA RESIDÈNCIA A HANGAR DURANT EL 2016

El 2016 ha estat l'any en què Hamaca ha reforçat les seves línies estratègiques a causa, en part, de la consolidació de la seva estructura. En aquest sentit, Hangar ha tingut un paper fonamental en permetre'ns

formar part dels seus projectes residents.

Dins del marc de col·laboració, HAMACA ha ofert els serveis gratuïts de consultoria en temes referents a la videocreació en el marc dels Dijous Oberts. En aquestes consultories s'han donat eines legals i tècniques a artistes per facilitar el desenvolupament dels seus projectes audiovisuals.

També ha obert la possibilitat d'entrar a formar part del catàleg als artistes residents a Hangar que treballen amb vídeo després d'un procés de selecció per part de l'actual Junta d'Hamaca, formada per Eugeni Bonet, Laura Baigorri, Marc Vives i Mireia Saladrigues. Christina Schultz, Giuliana Racco i Matteo Guidi són els artistes residents que durant el 2016 han entrat a formar part d'HAMACA.

Pel que fa a la línia estratègica d'educació i creació de nous públics, s'han ofert, també en el marc de col·laboració amb Hangar, quatre càpsules formatives de vídeo per a artistes i creadors que s'inicien en aquest medi. Durant el curs, que va tenir lloc a les instal·lacions d'Hangar durant el mes de novembre, es va fer un breu itinerari per les principals qüestions conceptuals, tècniques i d'anàlisi del sector per part de l'equip que actualment treballem a Hamaca.

MEMORIA RESUMIDA D'HAMACA DEL 2016

Durant el 2016 hem continuat treballant en el manteniment i ampliació de l'arxiu, la difusió de les obres amb el cicle mensual a l'Arts Santa Mònica, la recerca i divulgació del vídeo de creació amb la iniciativa Antologia/Apologia i l'educació i creació de nous públics amb el programa Hamaca_Educa.

A continuació resumim les principals activitats desenvolupades al llarg de l'any:

Hamaca Projecta 2016

Aquesta tercera edició del cicle Hamaca Projecta, realitzada en col·laboració amb l'Arts Santa Mònica, s'ha fet extensible a altres zones de Catalunya: a Girona, en col·laboració amb el Centre d'Art El Bòlit i amb el Centre Lo Pati d'Amposta comptant amb la participació dels/les artistes: David Domingo, Javier Codesal, Àlex Reynolds, Lois Patiño, Virginia García del Pino, Francisco Ruiz de Infante i Joan Morey.

Apologia/Antologia

Després de cinc anys de treball junt amb la Universitat del País Basc i Tabakalera de Donosti, partners del projecte, l'edició de 1.500 còpies de la primera antologia de vídeo realitzada a l'Estat espanyol ens va arribar al mes de maig. Durant els mesos següents s'ha treballat en la campanya de comunicació de l'edició. El llançament del projecte i la presentació del projecte A/A es va dur a terme al mes de setembre

al Beursschouwburg de Brussel·les i al llarg del 2017. El projecte forma part de l'Arxiu Audiovisual de la Mediateca d'Imatge de la Universitat de Barcelona i d'altres mediateques de centres d'art com l'IVAM o el Museu de Belles Arts de Bilbao.

Hamaca Educa: formacions de professorat i tallers de cultura audiovisual

El programa aquest any s'ha desenvolupat en diferents instituts de Catalunya, tant amb la distribució de maletes pedagògiques com amb diferents tallers audiovisuals. Amb el Macba s'ha realitzat una primera formació de professorat d'instituts en vídeo i amb el Centre Estruch de Sabadell s'han dut a terme diferents tallers de cultura audiovisual per a instituts de la zona. En el marc de la col·laboració d'HAMACA amb Hangar, s'ha portat a terme una formació específica sobre creació audiovisual centrada tant en aspectes tècnics com creatius i de gestió del propi projecte audiovisual destinada a artistes.

Ampliació del catàleg: ja disposem

de més de 1.000 vídeos
El 2016 hem obert una nova convocatòria interna d'ampliació dels vídeos més recents dels artistes del catàleg: 83 nous vídeos s'han incorporat d'aquesta forma al catàleg dels artistes següents: Valeriano López, Carmen Sigler, Carmen Nogueira, Félix Fernández, Antonio Savinelli, Matteo Guidi,

Manuel Onetti, OPN Studio, Andrés Pachón, Albert Alcoz, Francesca Llopis, Miguel Noguera, Albert Bayona, Pere Ginard, Florencia Aliberti, Fernando Baños, Miquel Garcia, Clemente Calvo, Daniel Jacoby, Josu Rekalde, Fermín Jiménez, Miguel Aparicio, Jacobo Sucari, Javier Velázquez, Obrador Labraz, Mainer López, Cova Macías, Javier Codesal, Ultramar Collective, Félix Pérez-Hita, Elo Vega, Juan Aizpitarte, Carlos TMori, David Batlle, Rogelio López Cuenca, Diego del Pozo, Alonso Gil, Isabel María, Marta de Gonzalo i Publio Pérez, Itziar Barrio, Oriol Sánchez, Toni Serra - Abu Ali, Pedro Ortuño i Eugeni Bonet.

Codesal, Àlex Reynolds, Lois Patiño, Virginia García del Pino, Francisco Ruiz de Infante i Joan Morey.

Amb aquests vídeos ja disposem d'un catàleg de més de 1.000 obres.

Nova pàgina web: www.hamacaonline.net

Durant el 2016 hem treballat juntament amb el programador Sergi Lario i l'estudi de disseny Diane Taro en la nova pàgina web d'HAMACA. Després de 12 anys s'ha fet necessària una renovació que vindrà acompanyada d'un nou format de visionament online dels treballs i noves possibilitats de web més interactiva. Aquesta tercera edició del cicle Hamaca Projecta, realitzada en col·laboració amb l'Arts Santa Mònica, s'ha fet extensible a altres zones de Catalunya: a Girona, en col·laboració amb el Centre d'Art El Bòlit i amb el Centre Lo Pati d'Amposta comptant amb la participació dels/les artistes: David Domingo, Javier

B.3.2. BEFACO

Befaco és una plataforma de filosofia copyleft que ha estat creada per donar suport als músics electrònics que desitgin fabricar les seves pròpies eines. És un col·lectiu centrat en l'experimentació sonora i la difusió de la cultura "fes-ho tu mateix" aplicada a les tecnologies musicals i, més concretament, a la construcció de sintetitzadors analògics. Busca recuperar les tècniques musicals dels pioners de la música electrònica per donar-hi un nou ús des d'una visió actual. Aquesta visió està centrada en la recuperació i en la reinterpretació de les màquines en les quals s'inspiren els moderns llenguatges de programació visual com Pure Data o Max MSP.

RESUM 2016

El 2016 és el sisè any de Befaco com a projecte resident i el setè de la seva existència.

S'han augmentat i potenciat les col·laboracions, no solament amb els projectes residents com l'Orquestra del Caos o ilaro.org, sinó amb altres projectes de centres afins del Poblenou.

El calendari d'activitats del 2016 ha estat el més extens fins ara, així com la quantitat de nous mòduls desenvolupats.

La sinergia de Befaco amb Hangar, així com

amb la resta dels projectes i artistes residents, s'ha intensificat gràcies a les dues residències a l'estudi de música electrònica de Befaco, els festivals ODD i Modular Day i els esdeveniments en col·laboració amb artistes internacionals de col·laboracions europees d'Hangar.

El 2016 s'han realitzat un total de 28 tallers en ciutats com Londres, Madrid, Berlín, Tòquio, Stuttgart, Frankfurt o Bilbao. D'altra banda, els Dijous Oberts han congregat entre 10 i 25 persones setmanalment (desbordant-se en molts casos)

Gràcies a aquesta consultoria oberta, durant el 2016, s'han consolidat diversos projectes afins com són Grau Modular, Winter Modular o Transient Modules. Això ha fet dels Dijous Oberts un marc perfecte d'incubació de noves iniciatives.

Pel que fa a la producció cultural, s'han organitzat el Modular Day, el One Drone Day i dues convocatòries per a artistes sonors juntament amb l'Orquestra del Caos a l'estudi de producció musical de Befaco.

La producció de dispositius sonors durant el 2016 ha estat la més prolífica fins ara amb la publicació de cinc mòduls nous que hem posat a la disposició pública. Això ha estat gràcies a l'aplicació de polítiques obertes d'R+D que han buscat en tot moment donar suport a la cultura lliure.

Membres de l'equip Befaco han creat un projecte musical que els ha portat a Tòquio, Kyoto, Stuttgart, Londres i Berlín i que ha comptat amb el suport de l'Institut Ramon Llull.

En el marc artístic, s'ha col·laborat amb l'Institut Goethe i amb Kunststiftung Baden-Württemberg en una trobada d'artistes sonors de Barcelona i Stuttgart a Hangar.

ESDEVENIMENTS I CONVOCATÒRIES:

_Modular Day # 3

Invitació de 22 col·lectius desenvolupadors de maquinari per a un taller multitudinari i mostra de maquinari sonor.

A la sala Ricson es van organitzar diverses mostres sonores, així com la Sonic Room, una selecció de peces sonores en col·laboració amb l'Orquestra del Caos i Knob Shop.

_Tallers d'electrònica DIY diaris

Cada mes i mig s'ha ofert un taller de construcció de sintetitzadors modulars a l'espai d'Hangar anomenat La Plaça.

_Convocatòria de residència a l'estudi de producció sonora

Durant el 2016 s'ha convocat de nou la residència a l'estudi de producció sonora de Befaco, atorgada aquest any a Michael Lyons.

El jurat va estar compost per membres de Befaco, d'Hangar i de l'Orquestra del Caos.

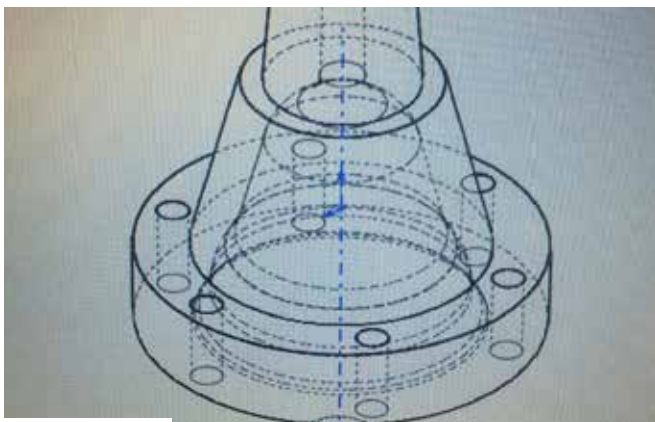
_One Drone Day # 2

Organització i curadoria del festival One Drone Day.

Es va convidar l'artista Edwin van der Heide al festival i a participar com a jurat en la selecció de la resta dels artistes.

En el jurat de selecció, a part d'Edwin i de l'equip de Befaco, es va comptar amb Miguel Álvarez-Fernández, director del programa Ars sonora, de Radio Clásica, de Ràdio Nacional d'Espanya.

B. 3. 3. ILARGO.ORG

Ilaro.org és una plataforma de desenvolupament de tecnologies per a la fabricació digital, aquells processos de manufactura que mitjançant la digitalització, la democratització de certs productes i la compartició lliure de fonts (dissenys de maquinari i de programari) estan sofrint una transformació equiparable a l'experimentada durant els anys vuitanta, en l'àmbit de la computació, amb l'explosió dels ordinadors personals. Aquesta revolució té un enorme potencial transformador i generador de nous paradigmes socioeconòmics: prosumerisme, crowd-sourcing (no s'ha de confondre amb crowd-funding), etc.

Creada sota l'experiència acumulada en el projecte Repap, i situada en la intersecció entre fabricació experimental i filosofia de fonts obertes, té per objectiu explorar i augmentar la replicabilitat ("fes-t'ho tu mateixa") dels mitjans de fabricació mitjançant tecnologia domèstica(ble) i de baix cost.

La seva activitat es compon de recerca, desenvolupament de projectes (interns i externs) i difusió (documentació de dissenys, tallers, ponències, etc.).

Ilaro.org pretén produir prospectiva en l'ús d'aquestes tecnologies, principalment en la interpel·lació cultural mitjançant aquest paradigma tecnopolític.

Aquest any, l'activitat del projecte en residència ve marcada pel final de la bombolla hype a la qual el món de les impressores 3D estava sotmès. Un moment complicat (econòmicament) però també ple d'oportunitats (oportunitats comercials en la customització de tecnologia, poc oferta i cada cop més demanada).

L'activitat del projecte aquest any es divideix en diferents línies d'actuació:

Logística

- Continuació del projecte europeu en col·laboració amb Hangar Renewable Futures coordinat per RICX. Taller amb aprenents provinents de Riga i els docents i alumnes de l'institut Quatre Cantons amb qui ja treballem en el taller següent sobre prostètica cultural (junt amb, aquest cop, una residència per a gent amb altres capacitats).
- Reemplaçament del taller a l'espai La Deriva, de molta més superfície. També de lloguer, però sense obligacions envers la institució / els usuaris i, per contra, amb una altra dinàmica de treball en xarxa.

_Difusió

- Participació en trobades i festivals amb xerrades i ponències sobre aspectes crítics del nou paradigma que representa la fabricació digital domèstica (Mini Makerfaire Barcelona —on presentem i compartim les nostres experiències i recerques—, una sèrie de tallers al Centre Cívic del Guinardó, i un viatge a Hèlsinki per impartir una xerrada taller en el marc del projecte europeu Renewable Futures).
- Publicació d'experiments, de documentació i de dissenys en codi obert a la web (sobretot fòrums) i repositori (GitHub).

_Formació

- Participació en la primera trobada del grup de desenvolupadors de Machinekit a París, finançada pel projecte europeu Renewable Futures.
- Participació en els Dijous Oberts en forma de resolució de dubtes per a un públic petit però normalment molt especialitzat (funcionaris dels ateneus de Barcelona, de forma notable).
- Formació interna en l'ús de les tecnologies incorporades.
- Taller programat sota els cursos "Massana Permanent" sobre impressió 3D de ceràmica.

_Projectes interns

Finalització del desenvolupament de projectes en desenvolupament:

- Impressora DLP d'alta resolució mitjançant resines fotocurables (Noctiluca): disseny, testatge i documentació beta. Projecte mai comercialitzat per l'emergència d'alternatives molt més econòmiques.
- Taula de fresatge: primer prototip testejat i segon prototip en construcció.
- Construcció d'un extrusor de pastes, adaptació i testatge en impressores Calypso.
- Finalització de la part mecànica del robot de grafit.

_Projectes en desenvolupament (2016)

- Testatge del robot de grafit en l'espai permanent assignat a La Deriva.
- Replanteig del projecte de braç robòtic. Contacte amb Stäubli i Massana per a la realització de projectes i formacions amb els productes multiarticulats que comercialitzen.
- Seguiment dels projectes de millora del disseny del model Calypso amb diverses millores: volum, multiextrusor, multieina, etc.
- Ús del software Machinekit en tot tipus de màquines (fins ara, correctament desplegat i documentat en impressores i fresadores).
- Experimentació al voltant de l'extrusió de pastes.

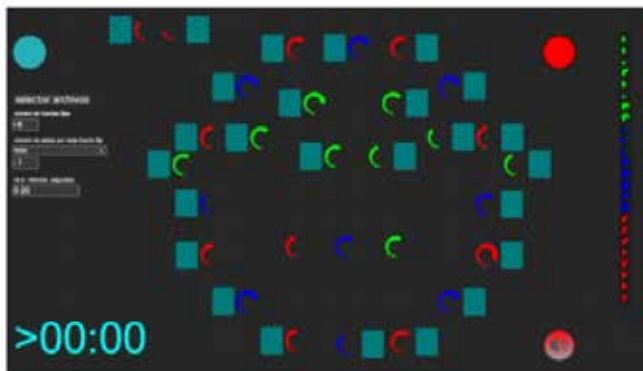
_Projectes externs

- Assessorament de projectes d'artistes residents a Hangar.
- Producció de peces per a particulars i per a projectes, tant artístics com de l'àmbit cultural.
- Projectes de disseny externs amb fins divulgatius i experimentals, a mida de les capacitats de les nostres eines. Entre d'altres, destaquem la col·laboració amb el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) en diferents projectes d'implementació de fonts lliures, així com amb Martí Guixé, dissenyador especialitzat en **food design**.

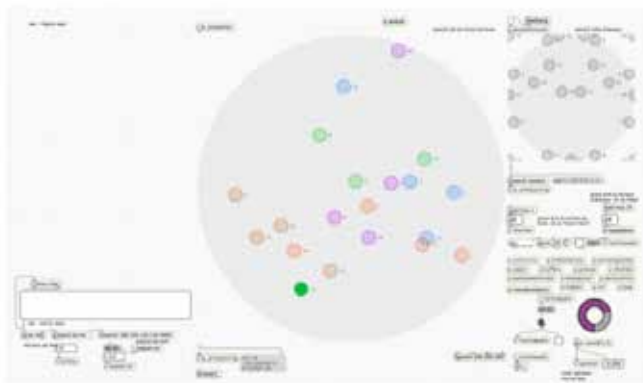
GRUP DE RECERCA B.3.4. MULTIFOCAL

Animat per l'Orquestra del Caos i integrat per artistes sonors, investigadors i industrials, el Grup de Recerca Multifocal - GRM va començar a finals del 2013. El grup s'ha reunit amb periodicitat mensual al voltant dels altaveus de l'Orquestra del Caos instal·lats a la sala Ricson d'Hangar i des del 2014 participa en la programació dels Dijous Oberts amb una instal·lació de sistema d'àudio espacialitzat de so professional obert a tot artista sonor que vulgui experimentar amb una infraestructura tècnica a la qual no és fàcil tenir accés.

Les sessions tenen lloc els dimecres precedents als Dijous Oberts on l'Orquestra del Caos hi participa: 10 sessions, una de mensual, del gener al juliol i de l'octubre al desembre.

Pantalla d'interfície de l'aplicació de control dels nivells dels altaveus, gestió d'entrades i sortides i selecció d'arxius de suport fixe

Pantalla d'interfície de control de posicionament automàtic de fonts virtuals en l'espai d'altaveus per mitjà d'Ambionics

B.3.5. BE ANOTHER LAB

BeAnotherLab és un col·lectiu artístic i grup d'investigació interdisciplinària fundat a Barcelona el 2012, i el qual va desenvolupar el projecte La Màquina de Ser Un altre (TMBA).

Aquesta eina multisensorial Creative Commons està dissenyada per promoure la tolerància i el respecte mutu a través d'intervencions en realitat virtual (VR). Mitjançant la combinació de realitat virtual, les ciències cognitives i d'art performatiu, el sistema TMBA ofereix als usuaris la possibilitat de veure's a si mateixos en un cos diferent mentre ofereix la possibilitat de moviment, interacció amb l'espai i la narrativa, així com la possibilitat de rebre retroalimentació tàctil realista.

El grup es dedica a la compressió, la comunicació i l'ampliació d'experiències subjectives; centrant el seu treball en la investigació de la relació entre la identitat i l'empatia des d'una perspectiva embodied ('encarnada') i al desenvolupament d'aplicacions innovadores en l'art, la investigació científica, projectes socials, de la salut i l'educació, posant un fort èmfasi en l'impacte i innovació social en la vida de les persones. El seu treball es basa en un model distribuït d'acció-investigació i de disseny col·laboratiu de metodologies. Porten a terme col·laboracions en múltiples països, disciplines i institucions.

El grup treballa en la intersecció entre l'art, la ciència i la tecnologia, qüestionant les jerarquies entre aquestes diferents formes de coneixement. El grup està compromès amb la invenció de nous models de col·laboració i sostenibilitat, i no es basa en els individus, sinó més aviat en la idea de compartir i d'identitats i comunitats en expansió.

VALORACIÓ DEL PRIMER ANY A HANGAR

Hangar ens ha proporcionat el nostre primer espai de residència a llarg termini des que vam acabar la nostra residència inicial a L'Estruch el 2013. La major part del nostre treball en els últims anys s'ha desenvolupat internacionalment i la manca d'una seu oficial ha inhibit la nostra capacitat de treballar a llarg termini dins d'un context local. Els primers sis mesos de la nostra residència ens han proporcionat un espai per començar a desenvolupar col·laboracions locals amb institucions i individus per aprofundir la nostra investigació i reunir diverses línies diferents que havíem començat a explorar en contextos divergents. Hangar també ens ha ajudat a registrar el nostre col·lectiu com a associació. Aquesta nova estructura, a més del suport d'Hangar, proporcionarà la base dels futurs desenvolupaments fets possibles

gràcies a l'obtenció del primer premi del
Concurs d'Innovació Social de la UE 2016.

- Barcelona (Espanya)
Immersive Video Workshop Hangar (14/08)
Taller

RESUM DE L'ACTIVITAT DEL 2016

_Premis

EU Social Innovation Competition - Concurs
d'Innovació Social de la UE - Guanyador
European Youth Awards - "Know Award" Guanyador

- Barcelona (Espanya)
EASST/4S Conference (3/09)
Instal·lació

- Hèlsinki (Finlàndia)
Pixelache Festival (22-25/09)
Instal·lació

_Esdeveniments

- Göteborg (Suècia)
Design Days (14-15/06)
Instal·lació

- Berlín (Alemanya)
Retune (6-8/10)

- Seattle-Washington (EUA)

- Breslau (Polònia)
Żywej Biblioteka / Human Library (9-12/06)
Instal·lació + Performance

TWIST: Seattle Queer Film Festival (13-23/10)
Instal·lació + Taller

- Nova York (EUA)
MOMA, The New Virtual Reality: Engage,
Empathize, and Educate (29/07)
Presentació

- Barcelona (Espanya)
VR Meetup (25/10)
Instal·lació

- Londres (Regne Unit)
Good Chance Encampment (24/07-8/08)
Instal·lació + Performance

- Berlín (Alemanya)
STATE Festival (4-6/11)
Taller

- Tolosa (França)
Futurapolis (4-5/11)
Instal·lació

- París (França)
Press Start - Bibliothèque Publique
d'Information - Centre Pompidou (11/11)
Instal·lació + Performance

- Ginebra (Suïssa)
Geneva International Film Festival (9-12/11)
Instal·lació

- Bogotà (Colòmbia)
Seminario Transmedia at Cinemateca
Distrital de Bogotà (15-18/11)
Presentació

- Cidade de Deus, Rio de Janeiro (Brasil)
FLUPP - Festa Literária das Periferias (9-14/11)
Instal·lació + Performance

- Barcelona (Espanya)
IF Barcelona at Arts Santa Mònica (15/11-02/12)
Residency - First Phase

- Salento, Quindío (Colòmbia)
#PeaceHackCamp event in Salento,
Quindío (20-24/12)
Taller

- Dubai (Unió dels Emirats Àrabs Units)
Dubai International Film Festival (7-14/12)
Instal·lació

- Amsterdam (Països Baixos)
Misericordia at Oude Kirk (10/12)
Instal·lació + Performance

B.3.5. DIYBIOBARCELONA

DIYBioBarcelona és un grup petit però heterogeni (informàtics, biòlegs, químics...) creat amb la intenció d'acostar la biologia als ciutadans. En concret, les finalitats de DIYBioBarcelona són proveir els mitjans necessaris perquè la comunitat de biohackers (o aficionats a la biologia) local pugui treballar conjuntament, créixer i contactar amb altres comunitats similars a tot el món, i promocionar l'intercanvi de coneixements i de serveis entre la comunitat de biohackers i la resta dels ciutadans.

Filosofia del projecte

DIYBioBarcelona va néixer el 2014 com una associació d'entusiastes de la biologia i la tecnologia obertes sumant-se al moviment mundial de biologia oberta DIYBio (<https://diybio.org>). Com a filosofia mantenim l'horitzontalitat de la comunitat, l'obertura del coneixement i la invitació a l'esperit crític i curiós.

Objectius

L'objectiu principal és proveir els mitjans necessaris perquè la comunitat maker/biohacker local tingui un lloc comú de trobada, d'intercanvi d'idees i de desenvolupament de projectes.

Com a objectius més particulars, tenim la disseminació del coneixement i d'eines biotecnològiques, el desenvolupament d'eines

obertes i la documentació d'aquests processos per a la seva futura replicació en altres parts del món a través de la seva compartició a Internet.

Concretament, ens enfoquem a proveir els mitjans necessaris perquè la comunitat de makers local pugui treballar junta, créixer i contactar amb altres comunitats similars a tot el món. La comunitat maker és un grup variat d'inventors, amants del do it yourself ('fes-ho tu mateix'), artesans, artistes i més, tots amb un interès a dissenyar, crear i modificar productes tecnològics. DIYBioBarcelona posa a la disposició dels artistes residents d'Hangar un wetlab, en el qual podran trobar les diferents eines d'un laboratori de biologia molecular, genètica i microbiologia.

Objectius aconseguits

Durant l'any 2016, hem realitzat activitats diverses en àmbits que van des de les arts, divulgació científica, prototipatge d'equip, i experimentació biològica. D'altra banda, les claus del local es van rebre a finals de febrer, per la qual cosa la mudança s'ha realitzat al mes de març. La compra d'equip de laboratori i la seva instal·lació ha estat retardada fins a finals d'abril. El laboratori ha estat operatiu a partir del mes de maig del 2016.

Dins dels projectes més destacables tenim:

_Projectes actius

_Prototyp_ome

En el marc de la primera residència artística, es va procedir a la construcció d'una PCR (polymerase chain reaction) en conjunt amb Pechblenda Lab: construcció de les màquines PCR: tall amb làser, fabricació amb electrònica, instal·lació del programari, etc.

Se'ls va ajudar també en el disseny de les proves biològiques per autoexploració femenina: elecció de primers, proves amb PCR, electroforesi, preparació de mitjans i cultiu de bacteris de les mostres, etc.

_BioBeer and BioMate

S'ha continuat l'elaboració de cervesa artesanal: IPA, Stout. S'ha millorat l'equip en via d'una automatització total. S'ha iniciat la producció de BioMate, herba mate aromatitzada naturalment i lleugerament fermentada al laboratori.

_Open (μ) scope

Els microscopis són peces clau en els laboratoris biològics i faciliten el diagnòstic mèdic. El desenvolupament d'una plataforma oberta per a la microscòpia pretén proporcionar una estructura genèrica per desenvolupar microscopis

automàtics personalitzats basats en eines existents (peces impreses, controladors motors pas a pas, Raspberry Pi, processament d'imatges...).

_Biohacker Module Workshops

Cursos de temàtica DIYBio on s'ensenyés els participants a fabricar les diferents eines d'un laboratori de biologia molecular, així com els procediments bàsics per poder operar amb aquestes eines.

_Col·laboració amb l'artista Annemie Maes

Realització d'un projecte interdisciplinari art-ciència sota l'emparedat del Eu-JRC (European Joint Research Center). El projecte consisteix a investigar diferents biomaterials i especular en el seu possible ús per a la construcció de ruses d'abella. Es realitza amb la col·laboració del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB).

_Fires tecnològiques i de divulgació

_Mini Maker Faire (7 de febrer de 2016, Barcelona)

Participació en l'esdeveniment amb un estand en què es mostraven els últims prototips i experiments casolans al museu CosmoCaixa entre ciutadans, makers i hackers.
<http://makerfairebcn.org/>

_Arduino for Beginners Workshop

Girls in lab hackathon a la Universitat Pompeu Fabra (13 de març de 2016, Barcelona). Dins de les jornades per promocionar les carreres STEM (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques) en el sector femení, es va dur a terme un taller per a la creació d'un dispositiu capaç de sensar la humitat en un terreny. Responsable del projecte: Esteban Martín. <https://www.eventbrite.es/e/entradas-girlshack-chicas-a-partir-de-7-anos-talleres-charlas-i-mentoring-girls-in-lab-i-enginyeriesupf-21561513066>

_Museum of AIDS in Africa

15 de juliol de 2016, Durban (Sud-àfrica). En el marc de la primera conferència sobre la SIDA duta a terme a Sud-àfrica, es van exposar diferents equips de laboratori (desenvolupats per DIYBioBarcelona) al Museum of AIDS in Africa amb l'objectiu d'inspirar una nova generació. Responsables del projecte: Núria Conde i Esteban Martín <http://museumofaidsinafrica.org/>

_Congrés 4S/EASST

Daniel Grajales i Rosen Ivanov. 1 de setembre de 2016, Barcelona. Participació en el congrés 4S/EASST (Ciència i tecnologia per altres mitjans:

explorant col·lectius, espais i futurs). <https://easst.net/article/4seasst-conference-barcelona-2016-science-and-technology-by-other-means/>

_Construint un espectroscopi amb el teu smartphone

Alvaro Jansà. 17 d'octubre de 2016, Barcelona. Taller impartit en el marc del dia de portes obertes del PRBB 2016 on es proposava als participants la construcció d'un espectroscopi mitjançant objectes quotidians i un smartphone. https://www.prbb.org/system/uploads/attachment/data/file/21/ca/Programa_A3_DEFINITIU.pdf

_Publicacions i xerrades divulgatives**_That's me**

Daniel Grajales. Març del 2016, Barcelona. Article sobre biohacking publicat a la revista interna de l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2). <http://www.icn.cat/newsletter/thats-me-02.htm>

_Biohackers and the DIY biologist

Daniel Grajales. 29 de juny de 2016, Barcelona. Segon premi a la millor xerrada científicodivulgativa a les Jornades d'Estudiants del Hub BNC-b dutes a terme a la Universitat Autònoma de Barcelona.

_Com esdevenir un biohacker

Núria Conde. TEDx Barcelona. 7 d'octubre de 2016, Barcelona.

En aquesta xerrada, Núria Conde ens revela què motiva un biohacker en els seus projectes mitjançant exemples històrics (com Ramón y Cajal) o les seves pròpies vivències.

<https://www.tedxbarcelona.com/events/2016/10/evento-anual-07-octubre-2016/>

https://www.youtube.com/watch?v=_kc0IFavUes

_Biohacking per a artistes

Núria Conde. UB Facultat de Belles Arts. 16 de novembre de 2016, Barcelona.

En aquesta xerrada, s'explica en què consisteix el biohacking, així com les bases d'algunes tecnologies capdavanteres basades en l'enginyeria genètica i les seves possibles repercussions ètiques.

_Student in the mornings, biohacker at night

Daniel Grajales.

18 de novembre de 2016.

Presentació oral en els Dilluns de Ciència de la residència d'investigadors del CSIC.

<http://www.residencia-investigadors.es/ca/activitats/estudiant-de-dia-biohacker-de-nit-901.htm>

<http://icn2.cat/en/outreach/news/3912-science-week-2-2-researchers-leaves-icn2>

_Què és la biologia DIY

Núria Conde. 18 de novembre de 2016, Bilbao. Xerrada i taula rodona en el marc de la Mini Maker Faire Bilbao 2016.

<http://bilbao.makefaire.com/wp-content/uploads/sites/12/2016/11/programa-maker-faire-bilbao-2016.pdf>

_Roadmap

Al llarg del 2017, és previst donar suport a les residències establertes pel projecte Prototyp_ome.

Així mateix, seguirem amb les diferents activitats divulgatives. Entre aquestes activitats, cal destacar els Biohacker Module Workshops (BMW), on pretenem oferir un seguit de cursos que poden ser d'interès per a diferents sectors (educatiu, artístic, professional...).

2 . SERVEIS A LA PRODUCCIÓ

Hangar és un dels centres amb més recorregut en el context de la producció artística a Espanya, i és reconegut per la seva interdisciplinarietat, mitjançant la qual acull els processos productius de les arts analògiques i de les digitals.

Hangar estructura els seus serveis de suport a la producció artística de forma modular, proactiva i reactiva:

- Modular, perquè ha de ser capaç d'oferir un servei especialitzat per a cada necessitat dels projectes.
- Proactiva, reforçant i millorant la qualitat dels serveis existents, dels seus tècnics, dels seus espais i materials.
- Reactiva, en tant que ha de ser capaç de servir a les noves pràctiques artístiques tenint cura de les vies de connexió amb les pràctiques culturals contemporànies mitjançant el contacte permanent amb creadors i productors culturals.

Aquests serveis tenen l'objectiu de:

- Fomentar l'excel·lència en tot el procés de la producció artística feta a Hangar.
- Respondre a les necessitats més emergents de la pràctica artística i cultural, per la qual cosa és un espai que es declara obert a totes les pràctiques i formes de la producció cultural contemporània.

- Adaptar els seus serveis a la producció a l'evolució de cada una de les pràctiques artístiques.

Hangar ofereix i) serveis de suport especialitzats per a la producció artística, organitzats en els laboratoris; ii) infraestructures per a la producció sense suport tècnic, i iii) equipament i material per a la producció.

SERVEIS DE SUPORT A LA PRODUCCIÓ ARTÍSTICA CONTEMPORÀNIA: A. ELS LABORATORIS D'HANGAR

DADES 2016

Projectes desenvolupats
als laboratoris: **22**

Assessories realitzades
als laboratoris: **60**

Hangar disposa de quatre laboratoris propis al servei dels artistes: el laboratori de producció, el d'imatge digital, el d'interacció i el de fusteria i construcció.

També disposa d'un laboratori sonor i d'un laboratori de fabricació digital gestionats des dels projectes residents Befaco i Faboratory (per a més informació, vegeu l'apartat "1.b.3. Projectes residents" d'aquesta memòria).

Aquests laboratoris concentren els serveis d'assistència tècnica i de desenvolupament tecnològic per als artistes i creadors que arriben al centre, i són un servei fonamental per a les produccions dels artistes residents.

A.1. LABORATORI DE PRODUCCIÓ

Aquest node de caràcter transversal té com a objecte final de la seva activitat facilitar la millor realització possible dels projectes de creació que arriben al centre i també assegurar-ne la finalització amb la màxima exigència tècnica i conceptual. Dins d'aquest node s'inscriuen tant l'assistència a la producció de projectes artístics com l'assessorament als artistes i el desenvolupament de projectes artístics amb noves tecnologies.

L'oferta de serveis del laboratori de producció d'Hangar és tan modular com la seva demanda i, per tant, aquests serveis es van adaptant segons les necessitats dels artistes i dels seus projectes.

Els serveis del laboratori de producció inclouen:

- Assessorament en la preproducció i producció artística: models de pressupost, optimització de pressupostos, models de projecte, consultes puntuals, consultes de viabilitat.
- Producció integral de projectes: informes de viabilitat, pressupostos, coordinació de la producció, etc.
- Configuració d'equips de producció.
- Assistència personalitzada a la producció amb dedicació continuada als projectes que requereixen acompanyament especialitzat.
- Detecció, entre les xarxes existents, d'altres possibilitats de dirigir els projectes en favor de la seva òptima realització, això és,

assessorar els projectes i les persones en la recerca del productor més adequat.
- Assessorar i assistir la planificació i la viabilitat econòmica dels projectes.

A més a més, el laboratori de producció d'Hangar també coordina les produccions organitzades pel mateix centre dins i fora de les seves instal·lacions.

VALORACIÓ 2016

_Produccions integrals i co-produccions

Produccions integrals i coproduccions

Els usuaris han estat al llarg del 2016 bastant diversos, tant artistes residents a Hangar (artistes d'estada llarga, artistes en residència curta i artistes en residència internacional) com artistes que han estat residents antigament a Hangar. També hem tingut com a usuaris artistes externs que coneixen el departament de producció i demanen el suport d'aquest per produir les seves peces. Les peces i els projectes produïts en un 40% han estat en el marc de programes del centre amb finançament derivat de subvencions i ajuts específics, un 20% han estat coberts per recursos dels creadors provinents de beques o premis, i el 40% restant, per recursos dels creadors provinents de capital privat (recursos propis dels artistes i sponsors).

Els usuaris han requerit sobretot serveis d'elaboració i optimització de pressupostos igual que assessories professionals per al desenvolupament de les seves obres. El treball de seguiment continuat i la producció en estadis han seguit sent tendència en alça, però també cal destacar la diversitat dels projectes que obliguen l'àrea de producció a estar actualitzant-se constantment.

Durant aquest any hem tingut més encàrrecs de muntatge d'exposicions per a institucions d'àmbit cultural i produccions d'esdeveniments i jornades de treball, i alguns d'aquests últims s'han realitzat dins de les infraestructures del centre. Els artistes residents s'han convertit en els usuaris habituals dels serveis de producció a causa de la seva nombrosa participació, tant en exposicions a Barcelona com fora del territori.

S'ha de destacar l'alça de la demanda de produccions fora de l'àmbit pròpiament artístic, tot entrant en l'escena dels esdeveniments culturals i/o publicitaris.

Assessories

La majoria de les assessories han estat a artistes residents i provinents de beques d'intercanvi d'Hangar. S'han reduït les assessories per a projectes adreçats a convocatòries públiques de beques i de premis per una reducció general en el nombre d'aquestes.

Conclusions

L'àrea de producció ha millorat la qualitat dels seus processos de treball i ha aconseguit abaratir costos i agilitzar tasques amb l'adquisició de maquinària especialitzada i també amb la delegació d'algunes parts dels encàrrecs a col·laboradors externs.

En gran mesura, l'impuls d'aquest any ha estat fruit del treball conjunt del laboratori de producció amb el taller de construcció.

Cal destacar, en aquest sentit, les nombroses tasques de preproducció i de producció que s'han fet pels artistes residents al centre.

L'increment del nombre d'artistes que treballen en l'àmbit de l'art sonor i el fet que des de mitjan 2014 hi hagi dins de l'equip d'Hangar personal especialitzat en aquest camp han ampliat els serveis a la producció que ofereix al centre tot seguint en la línia de respondre a les noves necessitats dels creadors.

Una tasca que continua pendent ara és repensar l'àrea de vídeo.

estat fruit del treball conjunt del laboratori de producció amb el taller construcció.

Cal destacar en aquest sentit, les nombroses tasques de pre-producció i producció que s'han fet als artistes residents al centre.

L'increment del nombre d'artistes que treballen en l'àmbit de l'art sonor i el fet que des de mitjans de 2014 hi hagi dins de l'equip d'Hangar personal especialitzat en aquest camp, ha ampliat els serveis a la producció que ofereix al centre tot seguint en la línia de respondre a les noves necessitats dels creadors.

Un tasca que queda pendent ara
és repensar l'àrea de vídeo.

LABORATORI A.2. D'IMATGE DIGITAL

Aquest node acull el servei d'edició de vídeo i l'assessorament en l'autoedició a l'artista que arriba a Hangar per a l'ús de les seves infraestructures d'edició i en l'edició i postproducció de la imatge digital en línia de producció calibrada (escaneig, visualització en pantalla, processador d'imatges ràster [RIP] i impressió). Tanmateix, atén també produccions audiovisuals completes amb la col·laboració del laboratori de producció. Aquest node també assisteix, mitjançant una xarxa de professionals independents, els processos d'edició, d'etalonatge, de color, de so, etc.

El laboratori d'imatge digital d'Hangar ofereix els serveis següents:

Espai compartit d'autoedició

Estacions per al treball diari en multimèdia sense necessitat d'entorn individual, estacions i programari per al treball en imatge, vídeo i maquetació digital.

Sales individuals d'autoedició i d'edició

Servei per a l'edició i postproducció de vídeo. Actualment es disposa de dues noves sales d'edició de 10 metres quadrats cadascuna, insonoritzades i climatitzades. S'ofereix la possibilitat de requerir els serveis d'un tècnic de suport especialitzat. També disposem de maquinari i de programari per a la subtítolació i per a la transcripció.

Aquest any 2016, una de les sales d'edició ha seguit destinada a equipament de so, on s'ha instal·lat un laboratori de síntesi modular gestionat pel projecte en residència Befaco. A finals del 2016 s'ha iniciat la segona residència Befaco - l'Orquestra del Caos - Hangar, que permet que un creador resideixi a Hangar durant tres mesos per tal d'investigar amb l'equipament de so posat a la seva disposició. Michael J. Lyons (Thurso, Escòcia, 1962) ha estat el segon creador seleccionat per fer aquesta residència.

-Escaneig i impressió digital

-Edició i postproducció de la imatge digital en línia de producció calibrada (escaneig, visualització en pantalla, RIP i impressió).

-Treball del color i gestió del procés de producció i d'impressió.

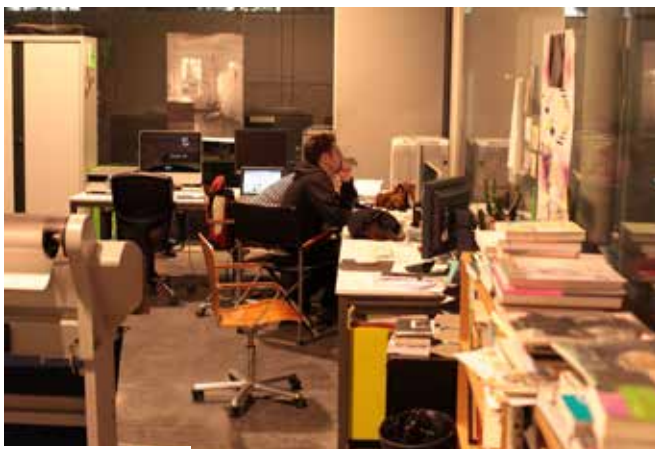
_Dotació tècnica (programari i maquinari) del laboratori d'imatge 2016

- Nou maquinari

Aquest any s'ha aconseguit una altra ajuda de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona per a la compra de material. Els equips adquirits han estat:

- Zoom H6

- Auriculars Sennheiser HD201 (4)

- Microfonia sense fils Sennheiser XSW35
- DI Behringer Di20
- Microfonia Shure csn58 (2)
- Taula de so Behringer Xenyx 1202Fx
- Òptica Canon EF 24 2.8
- Projector Panasonic PT-LW362

A compte d'Hangar hem fet cablatge i reparació dels iMac de l'espai compartit d'autoedició. Cadascun dels iMac ha estat equipat amb el programari següent:

- Final Cut Pro 10.0.6
- Compressor 4.0.5
- Adobe Photoshop CS6
- Adobe InDesign CS6

VALORACIÓ 2016

_Dades d'ús

- Autoedició:
Jornades: 135
Mitges Jornades: 70
- Servei d'impressió/Plotter: 52
- Ús d'escàner diapositives i negatius: 9 projectes de 30 jornades de 5 usuaris diferents

_Produccions

- Tipus d'usuari:
Durant el 2015 els usuaris han estat artistes i creadors autònoms. Hi ha hagut una creixent demanda per part dels artistes residents, així com usuaris fidels al centre qui segueixen treballant amb els nostres equips i tècnics en les seves produccions

- Tipus de projectes:
Pel que fa als tipus de projecte que han fet ús dels serveis d'autoedició i de post-producció de vídeo, han estat majoritàriament petites i mitjanes produccions d'artistes, videoclips, produccions de sales i espais d'art com la Sala d'Art Jove i La Capella. També s'ha respòs a les necessitats de treball diari dels artistes residents del centre i esporàdicament a altres creadors del context català. També l'ús del laboratori d'imatges'estén als residents internacionals així com els projectes

residents que han trobat en aquest espai solucions a problemes digitals del dia a dia.

Assessories

S'han realitzat assessories a artistes residents amb problemes puntuals i als artistes internacionals amb el seu treball diari. Cal esmentar que el format de laboratori d'imatge tal i com s'entenia en els seus inicis ha canviat radicalment, les noves tecnologies que avui estan a l'abast de tothom han fet desenvolupar l'espai de manera molt més dinàmica i amb menys necessitat de supervisió individual per part d'un tècnic.

A.3. LABORATORI D'INTERACCIÓ

Dins d'aquest node, hi trobem diferents eixos que són part de la raó de ser del mateix laboratori: desenvolupament de maquinari lliure i de programari lliure, assessories a projectes, i el programa dels Dijous Oberts. Aquest any s'han incorporat al laboratori dos eixos més: la coordinació dels col·lectius residents al centre i les beques de recerca i desenvolupament al laboratori d'Interactius.

Maquinari lliure i laboratori d'interacció

Hangar s'implica en el desenvolupament de maquinari a mida dels projectes artístics des d'un compromís amb el maquinari i programari lliure, en una aposta per l'R+D+I en l'àmbit de les tecnologies aplicades a la creació. A través del laboratori d'interacció, Hangar desenvolupa tot tipus de maquinari per als projectes artístics que ho requereixin, tot incloent-hi el desenvolupament de l'electrònica interna, la programació i la construcció de prototips. Alguns exemples d'aplicacions serien: interacció en temps real, processament i visualització de dades, sincronitzacions, mecanismes, automatitzacions, controls remots, etc.

Des d'aquest laboratori es desenvolupen, a més a més, un seguit d'eines lliures de drets, que queden a la disposició d'altres projectes artístics que les puguin necessitar.

Programari lliure i programari d'aplicacions

El compromís d'Hangar amb el programari lliure, més enllà del fet que el centre basa tota la seva infraestructura informàtica (oficina, servidor web, etc.) en sistemes lliures, es reflecteix en diferents serveis oberts als artistes com són:

- el desenvolupament de projectes específics fent servir programari o maquinari lliure, com, per exemple, projectes web, aplicacions, quioscs, bases de dades, etc.;
- l'organització i atenció a grups de treball específics;
- l'assessorament en projectes i suport tècnic en GNU-Linux.

Assessories

Dirigides a persones que volen o estan desenvolupant un projecte amb programari i maquinari lliure i són o no coneixedores de les qüestions tècniques, però que puntualment necessiten suport per solucionar problemes, reorientar-ne el desenvolupament o conèixer alternatives.

_Dijous Oberts

Els Dijous Oberts sorgeixen per promoure la utilització d'eines obertes, així com per permetre la col·laboració entre els diferents col·lectius que es troben a Hangar i els diferents nodes que conformen Hangar. D'aquesta manera, els col·lectius residents i els nodes d'Hangar fan una transferència dels seus coneixements a qualsevol individu que mostri interès en aquest àmbit.

_Beca de recerca i desenvolupament al laboratori d'interactius

Aquest any s'ha obert per primer cop una convocatòria de tres beques per a la realització de residències de recerca i desenvolupament al laboratori d'interacció. Una comissió, formada per Pep Dardanyà (artista i membre de la Comissió de Programes d'Hangar) i Miguel Ángel de Heras (responsable del laboratori d'interacció d'Hangar), va escollir els projectes de Marcel·lí Antúnez, de Xose Quiroga i de Lot Amorós.

Per a més informació d'aquesta beca, vegeu l'apartat "1.b..2. Residències al laboratori d'interacció" d'aquesta memòria.

_Projectes residents

Aquest any s'ha realitzat la primera convocatòria per a projectes en residència. Els projectes seleccionats han estat Hamaca, BeAnotherLab, ilaro.org i Befaco. Aquests projectes o col·lectius han de participar dins del marc del programa dels Dijous Oberts aportant els seus coneixements dins dels seus àmbits respectius. És per això que el laboratori d'interactius coordina aquests col·lectius dintre del marc dels Dijous Oberts. Per a més informació sobre els projectes residents, vegeu la secció "1.b.b.3. Projectes residents" d'aquesta memòria.

VALORACIÓ 2016

_Produccions

- Tipus d'usuari:

En general, els usuaris del 2016 ja coneixien el laboratori i la majoria ja havien fet ús dels seus serveis abans. Molts dels nous usuaris han vingut recomanats per antics usuaris del laboratori o pels mateixos col·lectius residents a Hangar. S'han fet projectes tant per a artistes externs com per a artistes residents, associacions i col·lectius vinculats a l'activitat d'Hangar.

- Fidelització:

S'ha fet palès que existeix una fidelització dels usuaris del laboratori que demanen els nostres serveis per a diversos projectes durant tot l'any. A més, el tipus de projecte que entra en aquest laboratori sovint consta de diverses fases de desenvolupament o, arribat al seu desenvolupament final, apareixen noves possibilitats d'aplicació que no apareixien en el projecte original. Així, es donen diversos casos de creadors o d'institucions que han demanat diversos serveis durant tot l'any, com Ferroluar, Ricardo Iglesias i Xavi Hurtado.

- Què ha canviat?

Pel que fa a projectes, la situació econòmica general ha afectat també la demanda dels nostres serveis. Cal notar que alguns dels projectes iniciats no s'han pogut tancar al llarg d'aquest any per l'alentiment del desenvolupament

provocat per la incertesa dels creadors de poder finançar al 100% els projectes. Tot i així, els resultats es continuen considerant positius.

Els nous col·lectius i projectes han permès que el nombre d'activitats coordinades pel laboratori d'interacció hagi crescut de manera considerable, tot contribuint directament a la programació dels Dijous Oberts.

Cal destacar que hi ha hagut un augment de col·laboració entre el taller de construcció i el laboratori d'interacció. D'aquesta manera, hi ha molts projectes que s'han realitzat en conjunt i s'ha pogut constatar durant aquest any que ambdós nodes són complementaris entre ells.

Assessories

La majoria de les assessories han estat per a la realització de nous projectes, tant a artistes externs com a artistes residents. Algunes de les consultories han acabat en el desenvolupament del projecte per part de l'artista en el marc dels Dijous Oberts, durant els quals l'artista ha pogut tenir accés lliure i gratuït a les eines i al coneixement dels nostres tècnics.

A.4. TALLER DE CONSTRUCCIÓ

Arran de la ja tradicional demanda d'un servei de suport a la construcció en fusta i metall, Hangar disposa des del 2014 d'un taller brut que s'encarrega de donar suport a les propostes constructives tant dels artistes residents com d'altres possibles usuaris.

Producció de peces

A través del taller de construcció, Hangar desenvolupa tot tipus de peces per a projectes creatius, amb qualsevol material o forma. En el taller es treballa juntament amb el laboratori de producció d'Hangar des de la primera fase del projecte fins a la seva instal·lació final in situ.

Els usuaris d'aquest taller són artistes residents i no residents a Hangar, creadors o dissenyadors que requereixen alguna peça física en els seus treballs.

Assessories

El taller de construcció ofereix assessories dirigides a aquells artistes que estan desenvolupant un projecte i requereixen assessorament tècnic per qüestions relacionades amb la fabricació d'alguna peça o de la peça sencera, persones que puntualment necessiten suport per solucionar problemes de construcció concrets, reorientar el desenvolupament de la seva peça o conèixer alternatives de fabricació o materials.

VALORACIÓ 2016

Durant el 2016, podem afirmar que el taller de construcció s'ha convertit en una eina imprescindible per al funcionament diari d'Hangar. Durant aquest any s'ha seguit perfeccionant tant els processos de treball com millorant la seva infraestructura.

Els artistes residents d'Hangar disposen d'un banc d'hores de servei del taller de construcció, el qual tots ells han utilitzat en major o menor mesura i amb resultats satisfactoris.

Aquest any s'han dut a terme diversos projectes dels artistes residents del centre, com també diversos encàrrecs de fora que s'han executat al taller i s'han anat a muntar al lloc expositiu. També cal destacar l'augment de col·laboracions en la realització de projectes conjunts amb el laboratori d'interactius i la constatació que aquestes dues àrees es nodreixen mútuament.

A causa de la gran demanda de produccions, aquest any el taller ha anat un pèl col·lapsat i el curs de bricolatge s'ha ajornat fins al primer trimestre del 2017. Aquest curs consisteix en un taller de bricolatge impartit pel responsable del taller de construcció, en el qual molts dels artistes residents d'Hangar i altres participants externs aprenen a treballar amb les màquines del taller i a fer-se una part de les peces dels

seus projectes. Vist que el taller va tenir molt bona acollida en edicions anteriors, creiem que mantenir aquesta activitat dins de la programació anual del centre és molt positiu.

A més d'assessorar i desenvolupar projectes de construcció, des del taller també es realitzen tasques de manteniment, tasques també importants perquè és un centre de grans dimensions i amb moltes necessitats de manteniment.

En general, el 2016 ha estat un any molt actiu, per la qual cosa molts cops s'ha hagut de posar especial cura en la calendarització dels projectes i de les tasques per no superposar feines. Això, al mateix temps, és un senyal del pes que està agafant aquest espai dins del centre.

CONSTRUCCIÓ I ELECTRÒNICA PER A L'EXPERIMENTACIÓ EN ART SONOR A.5. I FABRICACIÓ DIGITAL I IMPRESSIÓ 3D

Amb relació als laboratoris de **construcció i electrònica per a l'experimentació en art sonor** (servei ofert per Befaco) i de **fabricació digital i impressió 3D** (vinculat al projecte Faboratory), en trobareu més informació a l'apartat "1.b.3. Projectes residents" d'aquesta memòria.

PROJECTES DESENVOLUPATS ALS A.6. LABORATORIS (SELECCIÓ)

FEROLUAR

RAÚL MARTÍNEZ BETETA

Dispositiu electrònic i mecànic

Finals del 2015 - principis del 2016

Aquest projecte de Raúl Martínez Beteta, Ferroluar, consisteix en una balena mecànica d'aproximadament 7 metres, que s'exposa de manera permanent al Museu Marítim de Barcelona. En el laboratori d'interacció d'Hangar s'ha ajudat en el procés de selecció dels components mecànics i en la realització de la part electrònica de control de la Balena. Es va posar en marxa a principis del 2016 i es pot veure qualsevol dia de la setmana al Museu Marítim.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori d'interacció

Lloc de presentació del projecte:

Museu Marítim de Barcelona (MMB)

Finançament:

MMB

ENTROPÍA

ANTONI R. MONTESINOS

Instal·lació interactiva

Desembre del 2015 - gener del 2016

El projecte pretén intervenir en un espai construint-hi una sala d'espera. Aquesta sala d'espera està conformada per 20 seients de fusta amb rodes.

Les parets de la sala estan decorades amb quatre sèries de 10 dibuixos de mida Din-A4, un pòster i una pila de pòsters que els visitants poden emportar-se. A l'últim, a la sala hi ha un televisor en el qual es pot veure un vídeo tutorial sobre la construcció de mobiliari amb palets reutilitzats.

Es tracta d'una instal·lació composta per 20 seients construïts a força de palets de fusta. Cada seient té rodes metàl·liques i un sistema de vibració incorporat. El propòsit del projecte és prendre un objecte estretament relacionat amb el comerç global, com és un palet, i transformar-lo en un seient seguint instruccions tretes de diferents tutorials trobats a Internet. D'aquesta manera, es pretén fer èmfasi en la confrontació de dos tipus d'economies: el capitalisme global d'una banda, i l'economia col·laborativa de l'altra. La vibració dels seients està provocada intencionadament, ja que la peça forma part del projecte que pren l'entropia com a concepte unificador. La vibració i l'ús dels seients provoca que durant el procés de l'exhibició la disposició dels seients es vagi desordenant i

dispersant, aconseguint el màxim nivell d'entropia.

Des del laboratori d'interacció i el taller de construcció d'Hangar s'han construït per a la instal·lació 20 seients a partir de palets; en aquests seients hi van uns motors vibradors que van connectats electrònicament i que s'activen cada cert temps. També s'han fabricat al taller de construcció les baldes per col·locar els 40 dibuixos que van fresats.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori d'interacció i de construcció

Lloc de presentació del projecte:

Màlaga

Finançament:

Agencia Andaluza de Instituciones Culturales, Consejería de Cultura y Deporte.

TARIMA

ALBERT TREMUL

Instal·lació multimèdia

Febrer del 2016

L'Estudi Gravina, mitjançant Albert Tremul, va desenvolupar una tarima interactiva que permetia reproduir una pista d'àudio quan agafaves la peça de damunt seu. En el laboratori d'interacció es va millorar aquesta peça amb un sensor capacitiu, que feia la detecció, i una millora en el sistema d'alimentació, que feia que la tarima funcionés amb bateries.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori d'interacció

Finançament:

Recursos propis de l'artista

SIMPLY THE BEST

CARLES CONGOST

Dispositiu electrònic
Gener 2015

Simply the Best és el títol del treball de Carles Congost que s'exhibeix a la Manifesta 11, que, actualment, té lloc a la ciutat de Zuric. Com és habitual en aquesta biennial, cada ciutat que l'acull busca crear un relat conceptual i topogràfic del lloc intentant establir lligams amb l'entorn i amb la ciutadania. El comissari d'aquesta edició (l'artista Christian Jankowski) ha posat l'èmfasi a tots els artistes participants en el fet que incorporin el màxim nombre de ciutadans de la zona treballant sota el lema genèric "What people do for money", així com professionals i gremis.

Tot partint d'aquesta premissa, Congost ha elaborat un fals documental (Simply the Best) protagonitzat per un jove bomber suís amant de la música negra. El vídeo presenta el procés de preparació per part del departament de bombers de la seva participació en un esdeveniment organitzat per la ciutat de Zuric, en el qual hi col·laboren instal·lant un nou eslògan per a la ciutat inspirat en un vell èxit de la cantant nord-americana Tina Turner (que actualment disposa de nacionalitat i de residència a Suïssa).

A través de la combinació de diferents recursos cinematogràfics, la pel·lícula mostra els avatars d'aquest esdeveniment a més d'algun episodi

personal del bomber, un assaig d'un cor de gospel que canta cançons sobre la llibertat financera, paisatges i localitzacions de l'entorn on apareix un personatge conegut, etc.

Com passa sovint en els seus treballs, Congost utilitza temàtiques que li són afins (la música, les icones pop...) per crear subtils associacions que s'encaminen cap a altres viarany. Partint de l'eix que dóna títol a la biennial, "Què fa la gent per diners", el treball, els diners i la llibertat estructuren simbòlicament el relat. Així, per exemple, FI/RE és un acrònim utilitzat habitualment en economia que prové de Financial Independence i Retiring Early i vindria a ser la possibilitat d'establir estratègies financeres que permetin guanyar molts diners per ser independent i poder-se dedicar lliurement a les activitats que es vulgui. D'aquí ve que sigui pertinent la presència dels bombers (dels vigilants del foc: fire) en un entorn benestant on hi són dipositades moltes fortunes per poder ser independent o, també, per retirar-s'hi com és el cas de la mateixa Tina Turner. També té un caràcter simbòlic la utilització d'un cor de gospel (música espiritual negra) integrat per individus blancs, en una societat on la qüestió identitària hi és molt present i, a més, es tracta d'un tipus de música que en les seves arrels es relaciona amb l'esclavatge i, de nou, amb les condicions de treball i la llibertat.

En definitiva, un visionament atent permet establir molts lligams que es multipliquen quan pensem en les connotacions d'un context tan determinat.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Preproducció, producció i lloguer d'espais i materials

Lloc de presentació del projecte:

Manifesta Zuric 2015

Finançament:

Manifesta Zuric i Institut Ramon Llul

PIRÀMIDE/RELLOTGE

DAVID BESTUÉ

Dispositiu electrònic

Abril del 2016

Piràmide/rellotge és una estructura de superfície triangular que allotja al seu interior un sistema electrònic que encén i apaga els 720 llums LED acoblats al seu davant. A les 00.00 hores tots els LED es troben apagats i a partir del minut següent, 00.01 hores, es van encenent en ordre ascendent a raó de un LED per minut. A les 12 hores tota la superfície de la peça es troba il·luminada i a partir del minut següent els LED superiors es van apagant i tornen a deixar la peça totalment apagada a les 00.00 hores de la nit. D'aquesta manera, la peça funciona com un rellotge que separa el dia en dos moments: quan comença, els LED/minuts es van acumulant progressivament fins a formar una piràmide lluminosa just a la meitat del dia per, a continuació, iniciar un procés de disminució i acabament final. D'aquesta manera, la percepció del temps que es podria tenir amb un rellotge estàndard canvia. D'altra banda, l'analogia amb la piràmide permet plantejar la peça com la il·lustració d'una estructura composta per LED/pedra que cada dia es va muntant i desmuntant.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori d'interacció i de construcció

Lloc de presentació del projecte:

Centre Piramidón

Finançament:

Centre Piramidón

WONDERS

CARLES CONGOST

Vídeo

Maig del 2016

Wonders és una proposta videogràfica que utilitza recursos propers al biopic musical i a la performance per analitzar la figura del one-hit wonder, probablement, una de les més simptomàtiques del paradigma neoliberal que ha impregnat totes i cadascuna de les esferes del món global les darreres tres dècades. L'expressió one-hit wonder serveix, a la indústria discogràfica, per anomenar aquells que han assolit el reconeixement massiu de manera fugaç gràcies a un sol disc senzill reeixit.

Dennis Seaton i Michael Grant van ser membres de Musical Youth, un grup anglès de música reggae format per cinc nens de color. A principis de la dècada dels vuitanta, la formació aconseguí una forta repercussió mundial gràcies al seu primer àlbum, *The Youth of Today* i, molt especialment, al senzill "Pass the Dutchie", que va vendre cinc milions d'exemplars a arreu del món i va optar a un Grammy l'any 1983. Els textos del guió són concebuts per ser llegits, recitats i cantats per ambdós músics i parteixen d'un encàrrec específic a l'assagista Eloy Fernández Porta, que fa una aportació reflexiva i poètica a aquest fenomen.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Preproducció, producció i lloguer d'espais i de materials

Lloc de presentació del projecte: Arts Santa Mònica

Finançament:

Premi de Videocreació impulsat per la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya, Arts Santa Mònica i LOOP Barcelona

MEZOMARO

GIULIANA RACCO (ARTISTA RESIDENT)

Videoinstal·lació

Maig del 2016

Aquesta instal·lació de vídeo no vol fer referència a “Europa”, sinó més aviat a l’espai que separa Europa, Àfrica i Àsia, i és aquí on pren forma el mar Mediterrani.

Per tant, durant una nit, Mezomaro (‘Mediterrani’ en esperanto) s’afegeix a la col·lecció del museu. Un vídeo realitzat amb imatges d’una illa específica, Lampedusa, la mateixa illa on Orland Furiós va derrotar el rei Agramant.* Aquesta illa, de menor importància, en els últims 10 anys ha rebut una gran atenció dels mitjans a causa del creixent nombre d’immigrants i sol·licitants d’asil que arriben a les seves costes fugint de la guerra, la pobresa i la persecució en els seus països d’origen.

L’any 2009, l’artista va visitar Lampedusa, en el moment en què els mitjans de comunicació descrivien la situació de l’illa com sota una “invasió”, però el que hi va trobar va ser una presència invisible, gairebé fantasmagòrica. De fet, els “invasors clandestins” no es trobaven per enlloc, ja que, a causa de les operacions militars, els havien transportat als centres de detenció abans i tot de tocar terra. La situació es repetia dia rere dia.

Els únics illencs que havien tingut contacte directe amb els immigrants van ser els pescadors que s’hi encreuaven al mar, i la seva visió de la situació era molt diferent de les històries que es difonien a través dels principals diaris i canals de notícies.

Encara que el treball succeeix en un lloc específic com Lampedusa, l’artista va decidir ometre el seu nom complet substituint-lo per la seva inicial. La intenció és no parlar d’aquell lloc en si, sinó més aviat parlar del que representa: el concepte espacial d’un portal a algun altre lloc dins del mar Mediterrani i estendre’l així a tot l’àmbit territorial d’aquest mar.

Es tracta d’un lloc on una infinitat de persones, havent deixat enrere situacions extremes i desitjoses d’una vida millor, desapareixen de la vista.

El vídeo mostra la naturalesa dels qui, en totes les ciutats i èpoques, cerquen un lloc lluny de les calamitats i de la persecució. Tracta d’abocar llum sobre una situació contemporània: una illa (que podria ser qualsevol entre moltes) forma part del mateix context geogràfic que Barcelona, i és connectada amb una situació de crisi global a través de la multitud de persones de diferents àrees del

món i cultures que arriben a les seves costes com un esgraó dins del seu viatge a un destí desitjat.

** Orland furiós, de Ludovico Ariosto, 1516*

Serveis utilitzats d'Hangar:

Preproducció i producció

Lloc de presentació:

Nit dels Museus 2015 en el marc de la col·laboració entre el Museu de les Cultures del Món i Hangar

Finançament:

Institut de Cultura de Barcelona (ICUB)

CULTURALBASE FUNDACIÓ INTERARTS

Congrés

Maig del 2016

Els dies 11, 12 i 13 de maig va tenir lloc a Barcelona la Major Stakeholders' Conference sobre "Patrimoni cultural i identitats europees: memòria, inclusió i creativitat". A la conferència van assistir al voltant de 80 persones, entre acadèmics i professionals del sector, procedents tant d'Europa com de fora del continent. Durant les jornades, els participants van fer un balanç d'allò produït en el marc del projecte CulturalBase, tot centrant-se especialment en els aspectes desenvolupats a través dels debats en línia mitjançant la plataforma de treball vinculada al projecte. També es van consensuar els passos a seguir en l'elaboració d'una agenda de recerca i recomanacions polítiques.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Preproducció, producció, catering, lloguer d'equipaments i d'espais.

Lloc de presentació del projecte:

Hangar

Finançament:

European Union's Horizon 2020

FILS

PLAYMID

Instal·lació

Setembre del 2016

La instal·lació Fils teixeix relacions entre l'arquitectura, la llum i el so: teranyines de llum làser que dibuixen formes en moviment a l'espai. Una experiència de sonoritats electròniques, de geometria, de color i de sincronicitat.

L'equip de PlayMID dissenya espais immersius que ens transporten a universos de so i de llum, entorns d'abstracció geomètrica, d'oscil·lació atmosfèrica i d'exploració dels límits de la percepció.

Des del taller de construcció s'ha construït tot el sistema de miralls que aniran col·locats en llocs específics de l'espai per generar els reflexos de llum adients perquè la peça funcioni. A més, s'ha anat al lloc i s'han col·locat aquests miralls ajustant-los in situ i provant amb els artistes.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Taller de construcció

Lloc de presentació:

Antiga Fàbrica Estrella Damm,
dins el marc de la Mercè 2016

Finançament:

PlayMID

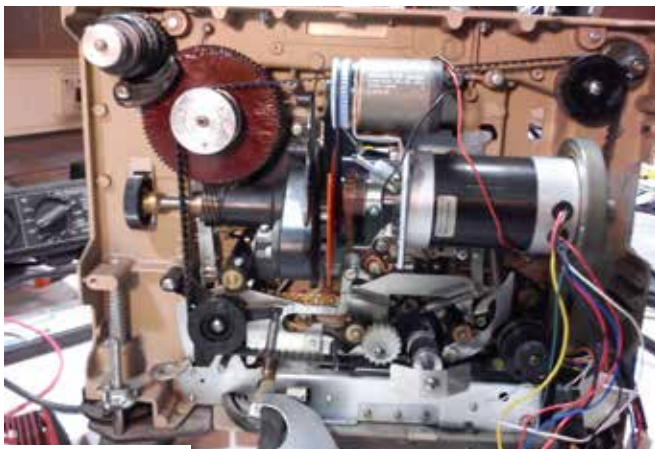
EL CURS DEL TEMPS 2.0

XAVI HURTADO

Dispositiu electrònic

Finalitzat al setembre del 2016

Aquest projecte de Xavi Hurtado és la continuació del projecte desenvolupat al laboratori d'interacció d'Hangar l'any 2011. Consisteix en el desenvolupament d'un dispositiu electrònic i digital capaç d'automatitzar i controlar un projector de cinema analògic de 16 mil·límetres EIKI. Per a això es va desenvolupar un sistema digital de generació de freqüència variable, una interfície de control per a ordinador i un programari que permet recollir so en temps real, mapar-lo segons les necessitats de l'aplicació i enviar a la interfície de control la informació en temps real per a la modificació de la il·luminació de la làmpada i la velocitat de gir del projector de cinema i obturador. D'aquesta manera, es crea un efecte de vídeo interactiu en funció del so a partir d'una eina completament analògica. En aquests moments, Xavi Hurtado es troba de gira amb aquesta peça, provant-ne el funcionament amb una interfície dissenyada en Pure Data.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori d'interacció

Finançament:

Artista

MINUS EGO. RENUNCIAR - DESAPARECER - COMPARTIR

THILO DROSTE, CHRISTOPH SCHWARZ, JORDI TOLOSA, TONI SERRA *) ABU ALI, JAKOB & MANILA BARTNIK, KIMSOOJA, SUSANNE BOSCH, MICHAEL WESELY, ANTONI TÀPIES

Muntatge exposició

Octubre del 2016

Minus Ego és una exposició que explora la qüestió universal i eterna de l'“ego”, enfocant-se en la reducció d'aquest i en la recerca d'una essència contemplativa.

El projecte es basa a l'hora en filosofia, religió, misticisme i cultures de diverses èpoques i llocs per definir les nocions principals de la “reducció de l'ego”: renunciar, desaparèixer i compartir. Explora tant la convergència i divergència de l'ego, la seva dependència, la seva eternitat i impermanència.

Des del context artístic —moltes vegades egocèntric— pretén explorar l'esperit i la naturalesa del 'Jo' des de diferents perspectives i la seva relació amb 'Nosaltres', 'L'Altre' i diferents sistemes i macroestructures. Les diferents peces que conformen l'exposició revelen les possibilitats interpretatives del concepte de Minus Ego.

Enfocat com a projecte expositiu i investigador, Minus Ego es desenvoluparà per mitjà de diferents etapes en diversos llocs i moments, canviant i transformant-se a si mateix.

El taller de construcció d'Hangar ha estat a càrrec del muntatge de l'exposició.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Producció i taller de construcció

Lloc de presentació:

Goethe-Institut Barcelona

Finançament:

Goethe-Institut Barcelona

WORK IN PROGRESS

STEPHAN KÖPERL, OSKAR KLINKHAMMER, SYLVIA WINKLER

Exposició

Octubre del 2016

Els artistes alemanys en residència (guanyadors de la Beca Baden-Württemberg / Catalunya 2016) Stephan Köperl, Oskar Klinkhammer i Sylvia Winkler van traslladar el seu espai de treball a l'Arts Santa Mònica.

Stephan Köperl és un artista amb seu a Stuttgart que treballa en el camp de les intervencions públiques, així com en curtmetratges i vídeos de baix pressupost. Graduat a l'acadèmia estatal de Belles Arts (Staatliche Akademie der Bildenden Künste) de Stuttgart, el focus del seu interès és la condició humana sota la influència de l'entorn virtual i la contemporaneïtat urbana. Els seus treballs previs els ha creat gairebé exclusivament en col·laboració amb Sylvia Winkler.

Sylvia Winkler, igual que Stephan Köperl, és graduada per l'acadèmia de Belles Arts de Stuttgart. Durant els últims anys s'ha centrat en la investigació dels contextos polítics, urbans i històrics que majoritàriament donen com a resultat lletres de cançons, diagrames i dibuixos.

Sylvia i Stephan han mostrat el seu treball a escala internacional incloent-hi el 7è Nippon Festival, International Performance Art Festival al Japó, la 3a Shirjaewo-Biennial a Samara, Rússia, el Goethe-

Institut al Caire i a Mont-real, Ex Teresa Art Actual a Mèxic DF, Media Art Festival a Bangkok i Shang Elements Contemporary Art Museum a Pequín.

Oskar Klinkhammer és un estudiant de postgrau a la Universitat d'Art de Braunschweig (HBK). Klinkhammer treballa de forma interdisciplinària, però preferentment amb escultura, pintura, vídeo i cinema. Per a les seves obres utilitza motors elèctrics, objectes trobats, acer, vidre, càmeres de vigilància i mescladors de vídeo. Klinkhammer dirigeix la mirada dels espectadors cap a realitats privades petites, que són al mateix temps capaces de reflectir i descriure les connexions grans i complexes. En dirigir la mirada amb l'ajuda d'eines de tecnologia de vigilància, no solament es revelen i investiguen diferents tipus de jerarquies de la mirada, sinó també la seva associació a una crítica social de la vigilància panopticista.

Des del taller de construcció s'ha donat suport als tres artistes becats amb les seves peces. L'Oskar va estar treballant al taller de construcció diversos dies per poder construir la seva peça. Per a la Sylvia es va fabricar una taula de llum a mida per a la seva residència, i l'Stephan va gravar un vídeo d'objectes del taller.

També des del taller es va ajudar amb el muntatge de l'exposició i dels vinils explicatius a l'espai residència de l'Arts Santa Mònica.

Lloc de presentació del projecte:
Arts Santa Mònica

Finançament:
Goethe-Institut i Arts Santa Mònica

THE SHIP OF FOOLS

RO CAMINAL

Vídeo

Octubre del 2016

Projecte audiovisual que pren com a punt de partida el text de Michel Foucault *Madness and Civilization*, amb la finalitat de plantejar una reflexió sobre com en els nostres dies l'exclusió social ha derivat des de la bogeria cap a la immigració.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Espais i equipament audiovisual d'Hangar

Lloc de presentació del projecte:

Hangar

Finançament:

Beca de producció Hangar 2016

20È ANIVERSARI DE PURE DATA HANGAR

Esdeveniment

18 de novembre de 2016

Fa aproximadament 10 anys, aquest programari va emergir a Barcelona tant en l'àmbit artístic com educatiu de la mà de desenvolupadors i de curiosos, tot donant lloc a tallers i comunitats d'usuaris. Avui, com a llenguatge consolidat, Pure Data celebra el seu aniversari a la Cinquena Convenció Internacional de Pure Data a Nova York i Hangar se suma a la celebració tot reivindicant el paper destacat que ha tingut en la seva divulgació, ja que a partir dels grups de treball que experimentaven amb el codi Pure Data van néixer els Dijous Oberts d'Hangar. En aquestes trobades setmanals, gratuïtes i obertes, el públic pot accedir al centre per conèixer de primera mà els projectes que s'estan portant a terme i intercanviar coneixements.

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori interacció, espais i equips

Lloc de presentació del projecte:

Hangar

Finançament:

Recursos propis del centre

OBJECTE FICCIÓ

ENRIC FARRÉS

Construcció objecte

Novembre del 2016

Peça inclosa dins el marc del festival IF Barcelona 2016.

Amb aquest treball, l'artista Enric Farrés pretén explorar els conceptes del teatre i aplicar-los, mitjançant objectes museogràfics que normalment són desapercebuts, a les arts visuals.

El punt de partida per a l'aproximació al caràcter potencial dels displays són els suports museogràfics de Lina Bo Bardi del 1968, unes peces que originalment servien per sostenir fotografies o imatges pictòriques, però que en si mateixes ja es poden considerar com a objectes d'art.

Una vitrina, un marc, una clau de ganxo, una xinxeta, són atributs de narratives fictícies i assimilats a categories humanes.

Des del taller de construcció s'ha fet la rèplica d'una de les peanyes tot seguint els passos de construcció que estan online

Serveis utilitzats d'Hangar:

Taller de construcció

Lloc de presentació:

IF Barcelona 2016 a l'Arts Santa Mònica

Finançament:

Arts Santa Mònica

NET ART Y CONTROL

RICARDO IGLESIAS

Exposició

Desembre del 2016

Al laboratori d'interacció, juntament amb el de construcció, es van rescatar totes les obres de Ricardo Iglesias per fer una obra amb el conjunt de totes aquestes, anomenada Net art y control.

Les noves tecnologies han obert espais inesperats de diàleg estètic i, al mateix temps, ha revelat críticament posicions de poder i de control.

L'exposició es planteja com una revisió sobre el desenvolupament del New Media Art en els últims 20 anys a partir de la producció de l'artista Ricardo Iglesias. El seu treball se centra principalment en els tres conceptes: comunicació, interacció i control.

Comunicació, entesa com una activitat humana fonamental on els individus es relacionen i formen relacions socials. És necessari rescatar la noció dialògica i la reconsideració del receptor o destinatari. La comunicació es planteja com un procés en el qual, com diu Mario Kaplún, "dos o més éssers o comunitats humanes intercanvien i comparteixen experiències, coneixements i sentiments, encara que sigui a distància i a través de mitjans artificials" (Kaplún, 1998). Però, perquè existeixi una comunicació real, és necessària una "igualtat efectiva d'oportunitats

per assumir rols de diàleg" (Habermas, 1981), i, per tant, un accés directe i en igualtat de condicions als mitjans i a la tecnologia.

Interacció on la relació entre homes i màquines, fins ara sustentada en l'ús, en el cuidat i en l'administració de l'acció de la màquina, és a dir, en el seu simple maneig, passa a desenvolupar una relació ésser humà - màquina basada en una interacció interna i mútua.

I control com a concepte aglutinador dels comportaments de les societats actuals, on l'ús de mitjans automàtics en els processos de registre i d'informació no significa l'absència d'una intenció subjectiva per part del sistema i, consegüentment, de la seva manipulació. "El panòptic funciona com una espècie de laboratori de poder" (Foucault, 2010).

Serveis utilitzats d'Hangar:

Laboratori d'interacció i de construcció

Lloc de presentació del projecte:

La Neomudéjar

Finançament:

Recursos propis de l'artista

INFRASTRUCTURES PER A LA PRODUCCIÓ B. SENSE SUPORT TÈCNIC

L'àmbit d'infraestructures d'Hangar concentra la gestió dels tallers i de la nova residència per a artistes, els serveis de lloguer d'espais polivalents i d'equips, així com la gestió de la web del centre i l'administració del seu sistema informàtic.

B.1 ESPAIS

B.1.1. TALLERS

Hangar disposa de 18 tallers que s'ofereixen a artistes que necessiten desenvolupar un projecte o un encàrrec específic, a artistes emergents als quals cal un taller durant un màxim de 2 anys, o a artistes que s'instal·len temporalment a Barcelona. El lloguer de tallers es produeix tant per a estades llargues (fins a 2 anys) com per a estades curtes (fins a 3 mesos). Per a les estades llargues, Hangar fa una convocatòria de sol·licituds d'un a tres cops l'any. Els dossiers són seleccionats per la Comissió de Programes d'Hangar, formada per cinc professionals del sector de l'art contemporani, segons els espais disponibles. Per a les estades curtes s'obre convocatòria sempre que hi hagi tallers disponibles.

Els artistes residents poden fer ús dels serveis d'Hangar de forma gratuïta.

Hangar també col·labora amb altres agents, entitats i espais, tant del barri del Poblenou com de la ciutat de Barcelona, per poder dur a terme presentacions puntuals dels treballs dels artistes residents en els seus tallers.

VALORACIÓ 2016

Durant l'any 2016 s'han rebut un total de 65 sol·licituds de lloguer de tallers per a estades llargues, de les quals 7 van ser acceptades; 48 sol·licituds per a estades curtes, de les quals 4 van ser acceptades, i 7 sol·licituds per a residències internacionals, de les quals 3 van ser acceptades.

El 2016, els tallers compartits ubicats a l'espai on antigament eren les oficines han estat utilitzats com a tallers temporals per a artistes en residència de producció o internacionals. Els espais s'han utilitzat per dur a terme projectes concrets o estades curtes.

El 2016 ha estat un any excepcional quant a la participació d'Hangar i dels artistes residents als seus tallers a les festes de primavera i d'estiu del Poblenou. Si fins ara el centre i els seus artistes obrien les seves portes per a totes dues ocasions, aquest any, igual que els altres espais de creadors del Poblenou, només es va participar en l'edició de les festes del barri del setembre. Això sí, amb una programació de portes obertes més àmplia i variada que l'habitual. Per a més informació sobre aquest punt, consulteu la secció "4. Difusió i intercanvi" d'aquesta memòria.

B.1.2. ESPAIS POLIVALENTS

Hangar disposa de diferents espais polivalents que es lloguen a artistes, projectes i produccions culturals segons disponibilitat. S'ofereix la possibilitat de llogar els espais amb i sense equips. Es poden llogar separatament diferents tipus de focus, accessoris de rodatge, càmeres, micros i serveis tècnics.

Habitualment es realitzen en aquests espais diferents activitats de producció, divulgació i discussió artística, entre d'altres:

- Rodatges de curtmetratges, peces de vídeo experimental (videoart) i videoclips.
- Realització d'espectacles de dansa i desenvolupament d'interfícies interactives / audiovisuals per a dansa.
- Sessions fotogràfiques.
- Muntatge de peces escultòriques de gran format i instal·lacions.
- Pre-muntatge, proves d'instal·lació, projecció i so.
- Càsting i altres proves de selecció.
- Reunions de col·lectius artístics i veïnals.
- Reunions de grups de treball artístics.
- Celebració de trobades de caràcter cultural en col·laboració amb altres entitats de la ciutat.
- Assajos.
- Cursos de formació contínua per a artistes.
- Workshops o activitats formatives on predomina un component pràctic.

- Visionat i selecció d'artistes per a les beques o les residències artístiques per part de la Comissió de Programes d'Hangar.
- Activitats relacionades amb Hangar Obert, les jornades de portes obertes.
- Activitats dels artistes i col·lectius residents.

NAU 1: SALA POLIVALENT

Espai de 200 m², de parets blanques, amb llum natural (tot i que es pot enfosquir) i columnes que el divideixen. L'espai està equipat amb un projector de vídeo d'alta definició, i altaveus i taula de so. Alguns dels usos habituals són: muntatge de peces escultòriques de gran format i d'instal·lacions, proves d'instal·lació, de projecció i de so, sessions fotogràfiques, rodatges, castings reunions i assajos.

NAU 1: PLATÓ DE FOTOGRAFIA

Espai de 100m² amb un sostre de 4,5m amb parets grises. Disposa d'un fons chromakey, dos ciclorames (blanc i negre) i un linòleum que es pot adaptar a l'espai. No disposa de llum natural, però aquest aïllament li aporta altres avantatges. La seva forma de "T" genera dos petits espais laterals que en rodatges poden funcionar al mateix temps per construir petites escenografies o de backstage.

NAU 1: AULA DE HARDWARE "LA PLACA"

Espai d'uns 50m² destinat des de 2014 a la construcció de maquinari destinat a donar servei accessible tants als assistents als Dijous Oberts d'Hangar com a altres grups que es troben a Hangar pel desenvolupament de tecnologies

de codi obert. Aquí s'inclou electrònica, impressió 3D, i construcció analògica.

NAU 1: ANTIGUES OFICINES

Les antigues oficines d'Hangar a la nau 1, han estat reconvertides en espais per a projectes de col·lectius nombrosos com estudiants de màsters, grups de treball o projectes educatius que necessiten d'un espai de reunió tant de taller com de trobada.

NAU 2: RICSON

Aquest espai està essencialment destinat a plató polivalent. Té una superfície total de 310 m² i una alçada màxima de 8m. Es pot accedir directament des de l'exterior per tal de facilitar les tasques de càrrega i descàrrega i es troba a peu de carrer. La planta baixa compta amb un espai completament enfosquit, insonoritzat i diàfan de prop de 150 m², un magatzem, un servei i una sala de camerinos equipada amb grans miralls il·luminats, armaris per a vestuari i dutxes. La primera planta està dotada d'una sala de producció i cabines de control d'escena.

NAU 3: MICROFUGAS

En aquesta nau tenim dos bucs per a l'edició de vídeo, un dels quals s'ha anat creïntal·lant com a buc d'experimentació sonora.

DADES 2016

Lloguer d'espais polivalents

- Total dies ocupats: **1.665**
- Aula: **900**
- Plató: **216**
- Sala Polivalent: **142**
- Ricson: **172**
- Antigues Oficines: **120**
- Buc Vídeo 1: **115**

Total dies lloguers artistes residents: **140**

Total dies lloguers col·lectius residents: **300**

Total dies lloguers projectes amb conveni de col·laboració: **900**

VALORACIÓ 2015

_Tipus d'usuari i projectes

Aquest any 2016, les demandes d'espais han sofert petits canvis que han afectat el còmput total de dies reservats. D'una banda, no hem seguit llogant l'espai polivalent a cursos externs de més d'una setmana de durada, però a la vegada hem disposat de l'espai per a projectes en residència, proves d'artista, i moltes sessions d'alumnes d'escola de fotografia, més activitats i més variades tot podent donar servei a més col·lectius, tant residents com externs.

Les demandes externes han augmentat en nombre sobretot pel que fa a rodatges grans i de petita producció. Creiem que els nous equipaments al barri, així com la millora del sector en general, han incidit en el fet que moltes de les empreses hagin tornat a treballar on ho feien abans dels anys més forts de la crisi econòmica. Però també trobem el nostre client en noves empreses d'audiovisuals o de publicitat sobretot del camp dels videoclip. També s'ha destinat força temps de les sales a activitats organitzades des d'Hangar, les quals han augmentat considerablement aquest any, al mateix temps que hem pogut oferir el servei a un nombre més elevat i divers de comunitats de creadors.

Seguim gaudint d'un tipus d'usuari privat molt fidel quant a rodatges focalitzat sobretot en

videoclips i en shootings de baix cost per a publicitat. També s'han incrementat els lloguers d'espais per a estudiants amb necessitats de producció per a la realització dels seus treballs.

Seguim treballant tot intentant mantenir un equilibri entre les necessitats de la comunitat artística resident a Hangar, així com l'externa, a més a més de les necessitats de producció d'altres agents culturals de la ciutat.

El 2016 hem realitzat a la sala Ricson noves activitats emmarcades dins de nous programes d'activitats del centre. Entre aquestes hi ha Paratext; un programa de presentacions mensuals dels artistes residents d'Hangar de llarga i curta durada, així com del programa de residències internacionals i de beques. La mitjana de públic ha estat d'unes 40 persones en cadascuna de les 16 sessions ja realitzades. També el programa de dinamització de l'Arxiu Dossiers ha generat una mostra final en format de presentació.

S'ha de tenir en compte també que en els espais d'Hangar no solament es duen a terme presentacions públiques i activitats de formació, sinó que també hi tenen lloc iniciatives orientades específicament a la recerca i l'intercanvi i transferència de coneixement. Aquest és el cas, per exemple, de les trobades de col·lectius com

Guifilab o la programació de l'Hangar Sonor, on diferents col·lectius de la ciutat mitjançant conveni han realitzat les seves mostres els caps de setmana. Totes aquestes iniciatives comparteixen agenda amb programacions de tallers oberts d'intercanvi de coneixement proposades pels col·lectius residents a Hangar, com és el cas de la tercera edició del Modular Day i de la segona del Onedroneday, organitzades per Befaco.

Durant el 2016 s'ha continuat treballant per consolidar el programa Hangar Sonor (per a més informació sobre aquest programa, vegeu secció "3.c.1. Hangar Sonor").

Què ha canviat

Els canvis als espais han estat sobretot en la línia de dotar els usuaris de més possibilitats d'ús i de més adaptabilitat a les seves necessitats. Com hem comentat abans, el fet de no generar reserves de llarga durada ens ha permès un millor equilibri i més agilitat a l'hora de destinar les diferents sales.

És necessari repensar l'ús dels espais depenent de la naturalesa dels projectes que ens van arribant. Així, les antigues oficines, per exemple, s'han destinat aquest any a la realització de projectes d'artistes, com també a residències internacionals de curta durada.

Seguim destinant un dels bucs aïllats a la creació sonora, amb la col·laboració de Befaco i de l'Orquestra del Caos, on s'ha instal·lat material analògic i digital i s'ha obert aquesta infraestructura en el marc dels Dijous Oberts a tots els seus possibles usuaris. A més a més, també s'ha llançat la segona convocatòria per a la realització d'una residència de creació en el marc de la qual s'ha posat a la disposició d'un creador aquest nou espai i la seva infraestructura durant un període comprès entre 1 i 3 mesos, tot depenent de les necessitats del seu projecte.

A l'últim, esmentar que les tarifes també han estat revisades tot mantenint-ne els preus per als artistes i col·lectius de creadors, i augmentant-ne lleugerament els preus a privats i comercials:
https://hangar.org/webnou/wp-content/uploads/2011/08/TARIFES-2016_2017_CAT.pdf

B.1.3. ZONA CO-WORKING

DADES 2016

Número total de co-workers: **26**

La zona de co-working és un espai que es va inaugurar el mes de maig de 2012 dins de la Nau 3 que rep el nom de Microfugas. El co-working és una manera de treballar que permet que diversos professionals independents de sectors diferents comparteixin un mateix espai de treball. Compartir un espai de treball és un model molt més sostenible que permet, a més d'estalviar despeses, que sorgeixin projectes col·laboratius, que s'intercanviïn recursos i coneixements; i en definitiva, que es generin tot tipus de sinergies.

L'espai de co-working d'Hangar està orientat a sectors de l'àmbit creatiu cultural com el cinema, el disseny, la publicitat, l'arquitectura, la programació i altres i es destina a professionals freelance i projectes independents de l'àmbit creatiu, amb l'objectiu de donar suport a professionals freelance i projectes culturals independents, que vulguin accedir a un espai d'oficines compartit.

Es troba en un altell rectangular de 70m². És un lloc totalment reformat, diàfan, i amb molta llum natural. L'espai es distribueix en 6 taules de 2x1m i a cada taula caben fins a quatre persones treballant.

L'espai inclou:

- Accés les 24h tots els dies.
 - Les despeses de llum i aigua, Internet fibra òptica.
 - Accés a la cuina, amb nevera, microones, cafetera, fogó.
 - Accés a l'espai enjardinat i la terrassa amb taula per menjar o reunir-se a l'aire lliure els dies de sol.
 - Descomptes en les tarifes d'Hangar (lloguer de material, lloguer d'espais, estacions de vídeo, i cursos)
 - Recolzament en la difusió dels projectes dels co-workers a través d'un espai al nostre web i a la comunicació periòdica a la newsletter, twitter i facebook.
- Assessorament gratuït en el marc dels Dijous Oberts en les següents àrees: producció, electrònica i interactivitat, electrònica musical, streaming, art públic i drets d'autor en l'àmbit audiovisual.

La durada dels contractes és de mínim tres mesos i màxim un any.

CO-WORKERS

La llista de persones que han estat residents a l'espai de coworking durant el 2016 és:

Jordi Perelló, Buffalo Films, productora audiovisual
 Roger Pibernart, WÚ, instal·lacions interactives
 José Molina, BlixTV, producció audiovisual
 Christian Perret, BlixTV, producció audiovisual
 Richard Pertegas, Econova, formació online
 Lila Herrera, Econova, formació online
 Èric Torres, Econova, formació online
 Arnau Clavero, Econova, formació online
 Núria Guitart, Econova, formació online
 Felipe Tascón, Econova, formació online
 Diego de Sanctis, Neurotic Studio, disseny
 Daniel Canet, Facts and Fictions, comunicació
 Marc Martí, Facts and Fictions, comunicació
 Carlos Hugo Hernández de Armas, Dosestudio, estudi de disseny
 Jaime Dyangani Ose, Dosestudio, estudi de disseny
 Javier Viera, Dosestudio, estudi de disseny
 David, Dosestudio, estudi de disseny
 Mavi Villatoro, Mamaproof, comunicació i promoció d'activitats culturals amb nens
 Patricia Irigoien, Ven Tú, comunicació i esdeveniments musicals
 Esther Marquina, Ven Tú, comunicació i esdeveniments musicals
 Laura Catalán, il·lustració
 Rosa Llop, disseny gràfic

VALORACIÓ 2016

L'any 2016, alguns del projectes residents van complir dos anys de treball al coworking i, per tant, van haver de deixar l'espai: Econova, Buffalo Films, BlixTV i Roger Pibernart. En el seu lloc, i durant la segona meitat de l'any, vam donar la benvinguda a nous coworkers: Mamaproof, una empresa de comunicació de i per a mares; Rosa Llop, dissenyadora gràfica; Dosestudio, un estudi de disseny jove format per grafers, escriptors i dissenyadors; Raquel Lafuente, especialista en projectes d'animació 3D i de motion graphics; Laura Catalán, il·lustradora, i Escatti, dissenyadora audiovisual, gràfica i artista.

Els coworkers, igual que els artistes residents, tenen descomptes en les tarifes d'Hangar i en tots els cursos i tallers del programa de formació. Durant aquest any, els coworkers han fet ús d'aquests descomptes en el lloguer d'espais i de material i han participat en el programa de formació: en concret, 6 coworkers han assistit als tallers de Data Bending, d'Arduino i de sistemes interactius.

Gisela Escat, Escatti, disseny
audiovisual, gràfic, il·lustració
Raquel Lafuente, projectes d'animació
3D i motion graphics

B.1.4. RESIDÈNCIA PER A ARTISTES

L'octubre de 2011 Hangar va inaugurar la seva residència per a artistes.

La residència ocupa l'antiga casa del guarda del recinte de Can Ricart i disposa d'una planta baixa i un primer pis (80,99m² i 62,59 m²) amb dues habitacions, un bany, un saló i una cuina cadascuna. La residència està destinada a acollir fins a un màxim de quatre artistes al mateix temps durant estades curtes que van des d'una setmana fins a tres mesos. L'objectiu és que cada cop hi visquin un mínim de dos artistes amb la finalitat de promoure i enriquir l'intercanvi d'experiències i coneixement més enllà dels propis projectes de recerca i producció individuals.

VALORACIÓ 2016

Durant el 2016, la residència ha tingut una ocupació d'un 95%, un 15% més que l'any 2015.

Ocupació de la residència segons la tipologia de l'estada:

- Residències d'intercanvi: 4 (una artista de la beca d'intercanvi Hangar - Sala d'Art Jove - HISK, dos artistes de Stuttgart, beca Baden-Württemberg - Catalunya, i una artista de la beca d'intercanvi entre Hangar i la Casa de Velázquez) .
- Residències institucionals: 5 (en el marc del conveni de col·laboració entre la Fundació Han Nefkens i Hangar; el conveni de col·laboració entre l'Oficina Econòmica i Cultural de Taipei, el Ministeri de Cultura de Taiwan i Hangar, i el conveni de col·laboració entre Hangar i la Biennal de Buenos Aires).
- Residències internacionals i nacionals: 5
- Altres (col·laboracions amb altres centres de producció, facilitadors de workshops, partners, etc.): 6

EQUIPS I MATERIAL

B.2. AUDIOVISUAL

DADES 2015

Nº total de jornades de material llogat: **2809**

Total de dies de lloguers externs: **1.698**

Total de dies de lloguers d'artistes residents: **864**

Total de dies de lloguers de col·lectius residents: **91**

Total de dies de lloguers de projectes
amb conveni de col·laboració: **156**

Hangar compta també amb un servei de lloguer de material audiovisual per a rodatges, muntatges d'obres, producció i documentació de projectes, etc. Els equips inclouen il·luminació, equips d'enregistrament d'àudio i vídeo d'alta definició i equips de fotografia professionals. Aquest material, que es renova periòdicament, està a l'abast de qualsevol creador que el precisi amb una política de preus subvencionats que permet l'accés a equipament professional a artistes que d'altra forma no podrien assumir els costos de les produccions. Els artistes residents a Hangar ténen accés a tots aquests materials i espais de forma gratuïta durant tota la durada de la seva residència a Hangar.

Els tècnics del laboratori d'imatge són els encarregats de la gestió del material de lloguer i del seu manteniment, així com d'assessorar als usuaris sobre com escollir el material adequat i el seu ús.

LLISTAT DEL MATERIAL EN LLOGUER 2016

Vídeo

- Càmera de vídeo Canon C100.
- Càmera de vídeo Go Pro Hero 3+ Black.
- Càmera de vídeo Sony DVR-Z1. Grava en formats HDV, DVCAM, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-FX1. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-HC1I. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-HC9I. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Gran angular X 0,7 per a la càmera Sony HDR-HC1I & Sony HDR-HC9I.
- Torxa per a càmera de vídeo amb bateria HVL-20DMA.
- Trípod de Manfrotto 344B.
- Trípod de Manfrotto 755MF3.
- Trípod de Manfrotto Fotografia 055xPro.
- Taula de mesclades de vídeo Edirol amb 4 entrades i 2 canals.
- 2 kits de pantalles de fluorescents FilmGear: 2 de 120 cm amb 4 tubs i una de 60 cm amb 4 tubs amb trípod, extensions, ròtules i sacs de sorra. Disponibles tubs de llum freda i càlida.
- 2 kits de focus de quars Ianiro; cadascun té 3 unitats de 1.000 W amb trípod.
- Kit de llums LED bicolor.

Àudio

- Micròfon Behringer XM200S.
- 2 micròfons Sennheiser MKH416.
- Micròfon AKG MPA III L.
- Micròfon FoneStar FCM2600.
- Micròfon condensador solapa AKG C 417.
- Micròfon de taula Shure MX400D.
- Micròfon Sony I3CM-MS907.
- Micròfon estèreo ECM-HST1 per a la càmera Sony HDR-HC1I.
- Micròfon estèreo de connexió minijack per a càmera de vídeo RODE.
- Equip de microfonia sense fils Sennheiser G2_ew100: 2 unitats.
- 2 kits perxa i accessoris.
- Minidisc Sony MZ-NHF800.
- Gravadora digital Zoom H-2 mp3/WAV.
- Gravadora digital Zoom H-2 N.
- Gravadora digital Zoom H-4 N.
- Taula de mesclades Soundcraft de 12 canals.
- Altaveus autoamplificats Eurolive B215A 400 Wat 2 way Speaker System, amb 15" woofer i 1.24" Titanium Compression driver.
- Altaveus MACKIE 400 Wat 2 way Speaker System.
- Altaveus Turbosound 4 unitats.
- Compressor Behringer pro-XL MDX2600.

Fotografia

- 2 Càmeres digitals SLR de fotografia EOS 5D Mark II SLR, objectiu d'EF 24-105 mm, targeta de memòria de 8 GB, bateria extra.- Objectiu Canon EF 85/1.8 USM.
- Objectiu Canon EF 50/1.4 USM.
- Objectiu Canon FS 17/55.
- Kit de flaixos Elinchrom Style FX 400 digital: 3 flaixos Elinchrom Style FX 400, reflector 16 cm, caputxó de protecció, 1 finestra de llum 60 × 60, 1 deflector translúcid, 1 paraigua plata 83 cm, 1 paraigua translúcid 83 cm, 3 peus 88-235 cm, 1 bossa de transport per a peus i paraigües, 1 bossa de transport, 2 jocs de fusibles de recanvi 2 llums de modelatge, 2 cables de xarxa, 1 cable sincro, 1 snoot + grid.
- Kit de LED compost de dues pantalles de temperatura regulable amb trípodes i bossa (nou de 2015).

Smartphones

- 2 Samsung Android.
- 2 Samsung Google Android.
- 1 Iphone4.

VALORACIÓ 2016

_Tipus d'usuari i projectes

Hangar segueix ampliant els materials que posa a la disposició dels usuaris. Aquest darrer any s'han reparat alguns materials, com ara els equips de so, càmeres de vídeo i fotografia i cablatge vari. També s'ha comprat material audiovisual nou amb l'ajut d'una subvenció específica de l'ICUB.

Els usuaris segueixen els tres tipus de perfil d'usuari que hem tingut fins ara:

- a) Professionals autònoms que lloguen material per als seus treballs propis, quasi sempre treballs artístics, documentals o de fotografia. En aquesta categoria entren els artistes residents d'Hangar o externs.
- b) Produccions de caràcter artístic mitjanes o grans que lloguen el material i les sales d'Hangar: institucions, museus, centres cívics, companyies de dansa, etc.
- c) Petites empreses d'audiovisuals o de disseny que necessiten material eventualment, com, per exemple, microfonia sense fils, gravadores de so o càmeres per enregistrar esdeveniments.

L'usuari més freqüent durant el 2016 ha estat el professional autònom, però cal destacar també una forta pujada de les reserves dels artistes, així com dels col·lectius residents al centre, que aprofiten d'aquesta forma les seves estades

utilitzant el conjunt de serveis que posa Hangar a la seva disposició. Així mateix, igual que en els anys anteriors, hem notat una lleugera pujada de la demanda per part de petites i mitjanes productores, però cal destacar que en la majoria dels casos es tracta de lloguers de materials de molt baix cost. Per a aquest pròxim any creiem convenient reformular el servei de lloguer de material a partir d'una millora en la detecció de les necessitats dels possibles usuaris que ens permeti augmentar-ne la demanda.

_Coses a destacar

El total de material sortint respecte a l'any anterior ha estat molt similar. Hi ha hagut un augment significatiu en l'ús dels artistes residents i dels projectes amb conveni de col·laboració, en detriment de la sortida de material extern i dels col·lectius residents.

Estem treballant per fer el servei tan accessible com sigui possible i poder detectar les necessitats dels usuaris actuals, tot ajustant encara més les tarifes i ampliant l'oferta de materials de lloguer. Per a l'any vinent disposarem d'un nou objectiu Canon 24 mm, d'un projector Panasonic i d'una gravadora Zoom h6.

Els artistes residents més actius han estat: Christina Schultz, Ariadna Guiteras, Patricio Rivera, David Franklin i Alejandra Avilés.

La incorporació d'un tècnic especialitzat en so el 2014 ha permès durant aquests dos anys assumir més projectes amb necessitats específiques en aquest àmbit, tot realitzant enregistraments d'àudio a les sales d'edició i platós i projectes de millora i màstering d'àudio, a més de donar suport i, per tant, millorar l'atenció tant a l'usuari extern com als artistes i col·lectius residents.

INFRASTRUCTURES TIC AL C. SERVEI DE LA PRODUCCIÓ

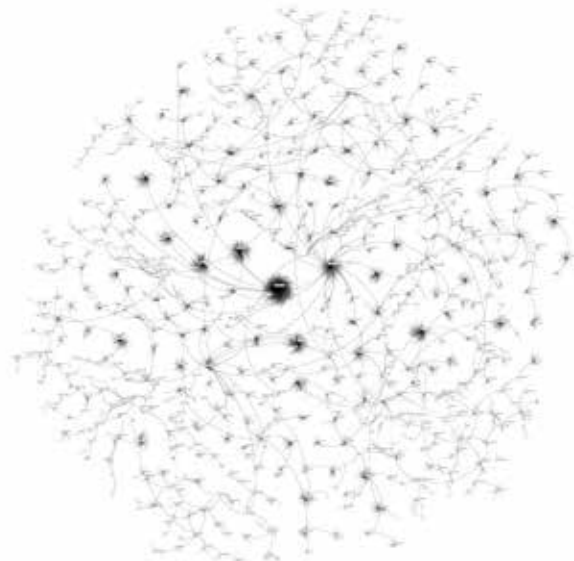
C.1. ADMINISTRACIÓ DE SISTEMES, XARXES I SERVEIS

Tracking Forensics Atlas

Aquest és un resum de les activitats extraordinàries d'aquest any a Hangar quant a l'administració de sistemes, tot deixant de banda intervencions més aviat rutinàries com el manteniment físic/lògic de la xarxa i dels ordinadors interns, la substitució de maquinària i les configuracions a comanda de les usuàries d'Hangar. Operacions que, encara que no són presents en aquesta memòria, són la part fonamental i més llarga del treball diari a Hangar.

Amb l'augment de la interconnectivitat entre els projectes artístics i el món digital, és important subratllar que també ha augmentat l'abans esmentat "treball ordinari", ja que el 100% dels i les treballadores i usuàries d'Hangar utilitzen més d'un dispositiu electrònic, de manera que augmenten les intervencions d'assistència. La reestructuració dels servidors que hem complert l'any passat, a més, ha fet possible l'augment del nombre de serveis i usuaris presents al servidor d'Hangar, de manera que també han augmentat exponencialment les intervencions rutinàries de manteniment i d'assistència.

C.1.1. SERVIDORS I HARDWARE DE XARXA

_Serveis interns

Al servidor principal tenim servidors virtuals operatius per als serveis interns:

- Lxc-zentense, que s'ocupa del programari "problemàtic", sigui dels serveis oferts per programes no estàndard, en particular el servei de reserves i el banc de dades de contactes. Tots dos programes són fonamentals per a Hangar, però s'han deixat de desenvolupar des de fa anys, cosa que provoca en el temps diferents interrupcions per problemes lligats amb el sistema operatiu de la màquina que els allotja. Per la mateixa raó, la manca de manteniment del codi, cal tenir cura de manera especial de la seva seguretat, tot reduint els accessos únicament a màquines autoritzades.
- Lxc-gallifante, servidor virtual principal de la xarxa. Actualment s'ocupa de tots els altres serveis interns: pàgines web reservades, DNS, dades compartides.
- Lxc-postgres, servidor que allotja els bancs de dades de comptabilitat d'Hangar amb accés remot per part de la gestoria.
- Backups: el servidor de backups és una màquina dedicada de 5TB "en mirall" per a tots els ordinadors que necessitin còpies de seguretat a Hangar, a més de monitorar l'estat d'aquests. És un servei completament automatitzat. Serà substituït el 2017 per una màquina amb més capacitat i rapidesa.

- Router: el router principal d'Hangar, la nostra frontera cap a altres xarxes, ofereix les funcions vitals per a la xarxa interna: notòriament les de tallafocs i servidor de DHCP, a part de la seva funció com a controlador de trànsit i gestió de xarxes virtuals VLAN.

_Serveis externs

- Lxc-cardamom: apache2 (servidor http), MariaDB (mysql), SSH i SFTP per a administradors web, streaming àudio / vídeo, CSF / LFD (sistema de monitor / control / exclusió d'intromissions i accessos indesitjats), owncloud.
- Lxc-ldap: correu electrònic (conjunt de diferents programes oferint protocol IMAP/POP/SMTP amb encriptats), LDAP, webmail, llistes de correu.
- Lxc-museum, servidor que allotja les pàgines web i els projectes orfes o que no estan actualment mantinguts, en un entorn més protegit d'atacs externs que Lxc-cardamom. A més dels dos servidors virtuals principals, tenim uns servidors virtuals secundaris per a usuaris que els han requerit.

C.1.2. COL·LABORACIÓ AMB GUIFI.NET

La col·laboració plurianual entre Hangar i guifi.net —la xarxa informàtica oberta, lliure i neutral actualment mes gran al món— segueix proliferant. Hangar continua oferint espai mensual per a les reunions de voluntaris de guifi.net Barcelona, un espai obert gratuït de desenvolupament, informació i gestió de la xarxa. Gràcies als canvis a la xarxa interna i a la xarxa de servidors el 2015, Hangar és ara un node fonamental per a la xarxa de guifi.net, allotjant una còpia de servidors virtuals reproduïbles Proxmox, funcionant com a punt d'interlace entre la xarxa wireless i la xarxa de fibra òptica, i allotjant un suport amb antenes wireless, que funcionen sigui per a la gestió troncal de la xarxa, sigui per facilitar l'accés lliure i gratuït a guifi.net per part d'usuàries.

LLISTA DE PÀGINES WEB EXPOSADES A INTERNET ALLOTJADES C.1.3. AL NOSTRE SERVIDOR

partir del 2016, totes les pàgines web servides per Hangar estan encriptades amb certificats SSL de Letsencrypt. Està deshabilitat (via redirect a https://) l'accés no encriptat, excepte en els casos en què els creadors de la pàgina vulguin explícitament accés http://

addicted2random.hangar.org
apologia.hamacaonline.net
àlies apologiaantologia.net
àlies apologiantologia.net
atles.xarxaprod.cat
befaco.org
caire.community
crit.hangar.org
cardamom.hangar.org
demo.xarxaprod.cat
àlies xarxaprod.cat
àlies xarxaprod.net
devel.hamacaonline.net
espaisdecreacio.cat
àlies espaisdecreacio.hangar.org
faboratory.hangar.org
àlies ilaro.org
àlies ilaro.hangar.org
gemuse.hangar.net
gridspinoza.net
hamacaonline.net
hangar.org
imvec.tech

àlies imvec.hangar.org
interfacemanifesto.hangar.org
lletes.hangar.org
mal.hangar.org
mail.befaco.org
mail.caire.community
mail.gridspinoza.net
mail.hamacaonline.net
mail.hangar.org
media.hangar.org
àlies canal.hangar.org
àlies mediabase.hangar.org
àlies dmmdb.hangar.org
menoslobos.hangar.org
minipimer.tv
àlies minipimer.hangar.org
owncloud.hamacaonline.net
owncloud.hangar.org
phpmyadmin.hangar.org
pipes.hangar.org
pornoterrorismo.com
prototypome.gridspinoza.net
sexoskeleton.org
systorgy.hangar.org
telepresencia.hangar.org
test.befaco.org
wirkt.hangar.org

INFORME SOBRE LA PROBLEMÀTICA DE LA FIBRA ÒPTICA

C.1.3.

_Connexió física actual

Als nostres locals, hi arriba una connexió de fibra òptica de la xarxa de l'Institut Municipal d'Informàtica (IMI) de l'Ajuntament de Barcelona. En concret, hi arriben 4 parelles de fibra: una està en ús, una està reservada i les altres dues estan lliures.

Aquesta connexió es va fer en el context de l'Anella Cultural, un projecte que en l'actualitat ha deixat d'existir, i que garantia a Hangar l'ús d'aquesta infraestructura de fibra òptica

Cal tenir en compte que, essent els nostres locals dins el recinte de Can Ricart, no hi ha línies de fibra òptica d'empreses privades de telecomunicacions a l'abast, i únicament hi arriba la xarxa de l'Institut Municipal d'Informàtica (a títol informatiu, hem contactat amb algunes operadores de telecomunicacions comercials, i cap de les contactades no ens pot oferir connectivitat amb fibra òptica).

_Connexió lògica actual

Fins ara, hem utilitzat aquesta fibra òptica per arribar a fins l'operadora de telecomunicacions —guifi.net— que paguem mensualment per a la connectivitat necessària: sortida a Internet per a usuaris i servidors, interconnexió en el punt neutre de Catalunya (CATNIX) amb altres xarxes/operadors.

Més amb detall: des d'Hangar la connexió entra en un router de propietat d'i2cat ubicat als locals de l'IMI, i2cat ens porta fins a l'edifici Nexus de la Zona Universitària, on entra a la xarxa de l'Anella Científica gràcies al CSUC/Cesca. En el mateix edifici, l'Anella Científica, es connecta amb el CATNIX nord (Catalunya Neutral Exchange Point), on intercanvia trànsit (peering) amb la xarxa de guifi.net, i els routers estan ubicats a la Zona Franca a l'edifici Itonic/Telvent (CATNIX sud). Guifi.net és la nostra operadora final.

Hangar	i2cat a l'IMI	Anella Científica	CATNIX	Fundació guifi.net
IP: 84.88.37.162	IP: 84.88.37.161	IP: 84.88.18.181	Switch, sense IP	109.69.8.1

La problemàtica actual i la nostra proposta de solució

- Des del maig de 2016: fi de la connectivitat via fibra òptica d'i2cat Arran d'una incidència en un dels seus routers, la Fundació i2cat detecta que estava encara facilitant connectivitat a projectes participants en l'antiga Anella Cultural.

Ens hem reunit amb ells, i no veuen possibilitat de continuar oferint-nos connectivitat: l'Anella Cultural ha deixat d'existir i cap institució no es responsabilitza dels serveis que oferia. Vista la precarietat de la nostra situació, la Fundació i2cat ens deixa la possibilitat de continuar de forma extraordinària utilitzant els seus serveis fins que nosaltres trobem una solució que ha d'arribar en breu.

- El nostre objectiu de connexió via fibra òptica Per la nostra part, per seguir operant com ara, continuem necessitant connectivitat amb els routers de la Fundació guifi.net a l'edifici Itonic del carrer de l'Acer, 30, a la Zona Franca de Barcelona, que és també el lloc on físicament es troba un dels dos switchs del CATNIX.

Com a possible alternativa, podríem estudiar la possibilitat de connectar-nos a això via el

switch nord del CATNIX, a l'Edifici Annexus del carrer del Gran Capità, dins el campus de la Universitat Politècnica de Catalunya, però és un escenari més complicat perquè, primer, econòmicament és molt més costós, i perquè seria molt difícil complir els requeriments del CATNIX com a fundació científica, per la qual cosa necessitaríem estudiar la situació més a fons.

L'ample de banda que necessitem no és una cosa extraordinària: 200 Mbps, menys que el que ofereixen algunes operadores comercials a clients privats, una fracció infinitesimal de la capacitat de transport d'una única parella de fibres òptiques.

Podríem seguir com ara, encapsulant aquest trànsit en un "tunnel IP" de max. 200 Mbps en infraestructures de 10 Gbps (el 2% de la capacitat òptima de transport) o podríem passar a un sistema de "fibra fosca", un dret d'ús dedicat de fibres òptiques.

En tot cas, és important precisar que amb aquests escenaris no estem buscant connexió cap a Internet (amb les despeses que això representa), sinó un enllaç cap a l'IP 109.69.8.1 utilitzant infraestructura existent de xarxes "privades" de propietat pública que estan actualment en funció.

La nostra operadora: guifi.net

No estem buscant connectivitat final a Internet perquè això és el que ens proporciona, en un marc de col·laboració i d'intercanvi, la Fundació guifi.net, una fundació sense ànim de lucre que és una singularitat catalana: la fundació el marc legal dins el qual es troba la xarxa de guifi.net, el projecte de “xarxa lliure, oberta i neutral” més important del món, una avantguarda digital envejada i copiada en els cinc continents, un projecte no comercial que s'està ampliant construït amb treball voluntari seguint la filosofia de l'economia dels comuns.

La Fundació guifi.net és una operadora no comercial de telecomunicacions inscrita i reconeguda pels aparells reguladors estatals, guanyadora de premis estatals i de la Unió Europea a la innovació en el sector de les telecomunicacions.

A part de tenir al nostre centre més d'un projecte de col·laboració amb diferents realitats que componen aquesta xarxa atípica, perdre la connectivitat que actualment ens ofereixen seria per a Hangar un pas enrere en el temps, i el malbaratament d'una ocasió que es pot presentar únicament a Catalunya i a Barcelona: guifi.net és el futur que avança, una aposta que Hangar va fer temps enrere de gran impacte en diferents camps, en el cultural, en l'econòmic, en l'humà.

La nostra filosofia en temes informàtics

Per la naturalesa de les activitats que desenvolupem a Hangar, investigació i producció d'arts visuals, estrictament lligades a l'evolució de la informàtica tant lògica com física, i aprofitant les possibilitats materials i conceptuals de les infraestructures informàtiques —la interconnectivitat de xarxes distribuïdes—, Hangar ha apostat en els últims anys per una estratègia de màxim aprofitament de les enormes possibilitats ofertes per aquesta “xarxa de xarxes” coneguda per “Internet”: gestionar de manera autònoma els nostres recursos. Una pràctica que les lògiques comercials modernes descarten tot preferint serveis descentralitzats en ubicacions remotes sota el control d'empreses terceres.

Tenim servidors en els nostres locals, que ens ofereixen a nosaltres i a molts altres col·lectius i persones la gestió de tots els serveis informàtics que necessitem, i treballem de forma gairebé exclusiva amb programari lliure.

Aquesta manera de funcionar ha tingut un gran impacte en la gestió d'Hangar: econòmicament hem reduït despeses, cosa importantíssima per a qui, com nosaltres, treballa amb un pressupost reduït i amb compromís de sostenibilitat; hem aprofitat la pràctica de gestió d'aquesta infraestructura per formar i informar les nostres treballadores i artistes

que formen part d'Hangar sobre l'ús, la gestió i les possibilitats ofertes pel món dels ordinadors i de les xarxes digitals, una cosa imprescindible en el camp de la investigació i que contribueix a fer d'Hangar un centre a l'avantguarda; tenim serveis que no serien practicables en un context descentralitzat com l'ofert per operadores comercials, o que serien només possibles amb contractes comercials desfavorables per a Hangar, ja que, entre altres coses, suposarien la cessió a aquestes operadores comercials del control de les nostres dades privades i dels de les nostres usuàries; en el cas d'incidències, a més, estaríem a la mercè dels temps i els coneixements tècnics de les diferents operadores comercials, una pràctica que, en el nostre passat recent, ha estat problemàtica; des dels seus inicis, Hangar ha apostat per tecnologies de codi lliure, i hem pogut constatar com aquestes tecnologies han passat de ser minoritàries a ser la base de tota la infraestructura informàtica existent; en el món del "codi obert", la pràctica és indispensable per a l'autonomia necessària al desenvolupament, i l'aplicació de noves tecnologies sense infraestructura pròpia redueix les possibilitats pràctiques a les limitacions imposades per les operadores comercials.

És, doncs, necessari per a Hangar, i, per tant, a altres infraestructures culturals de la ciutat, seguir apostant per aquest model en un món cada vegada

més vinculat a les noves tecnologies i ordinadors, i en el qual serà necessari mantenir activament la llibertat d'acció i de decisió per poder fer recerca i desenvolupament de manera independent i oberta.

ACTIVITATS DE FORMACIÓ DE PROFESSIONALS I DE

3. TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS

DADES 20156

Assistents a les activitats

Formació contínua i workshops artist2artist:

341

Dijous Oberts: 850

Hangar Sonor: 1.262

Aterratges: 603

Arxiu Dossiers: 45

L'àrea de formació i de transferència de coneixement d'Hangar respon a la necessitat per part del sector de les arts visuals de Catalunya de disposar d'una oferta específica en la qual millorar les seves competències professionals i actualitzar els seus coneixements.

El programa d'activitats de formació i de transferència d'Hangar s'estructura en dos eixos amb diverses línies d'activitat cada un: i) Programa de cursos, de tallers i de seminaris, amb el programa de formació, workshops d'artista a artista i els Dijous Oberts; i ii) Programes interdisciplinaris de transferència, amb el programa d'Hangar Sonor i les trobades entre artistes i professionals d'altres sectors, entre els quals incloem les activitats conegudes per Aterratges.

A més, des del 2014 s'ha incorporat un altre àmbit de treball al voltant de l'arxiu d'artistes recuperat, conegut per Arxiu_Dossiers.

PROGRAMA DE CURSOS, A. TALLERS I SEMINARIS

Aquest node s'orienta a millorar els coneixements, les eines, les metodologies de treball i d'investigació i la xarxa social dels creadors.

A.1. PROGRAMA DE FORMACIÓ CONTINUADA EN ÀMBIT TÈCNIC I TECNOLÒGIC PER A ARTISTES VISUALS

El Programa de Formació Contínua per a Artistes Visuals va ser impulsat per l'AAVC i sorgeix l'any 2006 amb l'objectiu de millorar la situació professional del sector de les arts visuals. L'Àrea Tècnica i Tecnològica d'aquest programa és des del 2010 responsabilitat d'Hangar. Els cursos d'aquesta àrea tenen l'objectiu d'actualitzar els coneixements i les eines tecnològiques dels creadors.

VALORACIÓ 2016

L'Àrea Tècnica i Tecnològica de Formació Contínua es caracteritza pel fet de formar els seus usuaris en l'àmbit de les noves tecnologies sota una perspectiva ètica i política. En aquest sentit, el col·lectiu Libertario, format per Álvaro Pastor i Belén Agurto, s'ha consolidat com a equip docent de continguts de caràcter tecnològic amb un compromís pel software lliure. El 2016 s'han introduït nous continguts al voltant dels sistemes interactius, la visió artificial aplicada a les arts performatives i a la instal·lació. A més, s'han continuat programant edicions del taller de data bending, un curs que combina l'estudi teòric i pràctic de l'art glitch, un art que incorpora la falla en les dades informàtiques en la cerca de noves estètiques que posin en crisi l'aparent perfecció de les màquines i dels sistemes computeritzats. Aquest any, per primer cop van organitzar l'esdeveniment "Destrucció creativa. Trobada d'art i estètica glitch". Després de dos anys organitzant el taller de glitch, es va convocar tots els exalumnes i persones interessades en l'art del glitch per presentar els seus projectes en un espai obert per a la improvisació. A l'esdeveniment hi van assistir unes 50 persones, que van aprofitar l'ocasió per compartir experiències i estratègies entorn del glitch i per xerrar sobre les seves potencialitats creatives. De cara al 2017, Libertario té programat repetir l'experiència d'aquesta trobada, i ampliar els continguts de l'àrea tècnica amb un nou curs de net art.

Una altra línia formativa destacable ha estat la derivada del Grup de Recerca sobre Polítiques de les Interfícies. Aquesta línia de recerca pretén donar a conèixer i analitzar críticament la complexa xarxa d'agents que s'uneixen per configurar Internet, des dels cables submarins i subterranis fins a la geopolítica, el tracking en línia, la vigilància i la privadesa. Un dels objectius de l'àrea de transferència de coneixement és buscar estratègies per difondre i fer accessibles els continguts que es generen en els projectes de recerca. En aquest sentit, gràcies a la col·laboració amb Joana Moll, investigadora en residència, durant l'any 2016, en el marc del projecte europeu IMAGIT, s'han impartit dos tallers. D'una banda, el taller "Desconstrucció poètica de la interfície", orientat a analitzar i redissenar les interfícies gràfiques de plataformes tan utilitzades com Gmail, Facebook, Google o Amazon. D'altra banda, el taller "Tracking forensics" examina les rutes físiques de la informació i aplica mètodes de vigilància inversa per tal de traçar les diverses companyies que accedeixen a les nostres dades de forma silenciosa. En aquesta mateixa línia conceptual, la Rosa Llop va impartir el taller "Post-digital Interface Design", enfocat a oferir una aproximació crítica als fonaments teòrics del disseny d'interfícies, així com eines creatives per a la pràctica del disseny des d'una perspectiva especulativa i lúdica.

Una novetat del 2016 ha estat el paquet de càpsules formatives impartit pel col·lectiu resident Hamaca orientades a artistes i creadors que s'inicien en aquest medi, un itinerari per les principals qüestions conceptuals, tècniques i d'anàlisi del sector per part dels membres de l'equip de la distribuïdora de videoart Hamaca. Aquest programa formatiu va ser d'accés gratuït, la qual cosa va ajudar a l'èxit d'assistència, i s'emmarca dintre del conveni de col·laboració amb els col·lectius residents.

Els altres laboratoris i col·lectius d'Hangar també han organitzat tallers i càpsules, enfocats a l'actualització de coneixements en l'àmbit de l'aplicació de la tecnologia als usos artístics i creatius, en els camps de l'electrònica interactiva, la programació i la fabricació digital. Es tracta de tallers pluridisciplinaris que hibriden l'ús de tecnologies d'àudio, vídeo, disseny gràfic, il·luminació, sensors, robòtica i interactivitat.

A.2. WORKSHOPS ARTIST2ARTIST VALORACIÓ 2016

L'objectiu d'aquesta línia de programació oberta l'any 2011 és generar espais que facilitin l'intercanvi de coneixements entre artistes. Amb aquesta voluntat, Hangar ofereix un context per compartir la pròpia experiència en el treball artístic i de l'experimentació inherent a aquesta activitat. Aquest coneixement, que en termes generals no s'aprèn en la formació reglada, constitueix un recurs de gran valor. Per aquest motiu considerem fonamental que es creïn ponts entre artistes, trencant les barreres generacionals i disciplinàries.

Per dur a terme aquesta activitat, Hangar sol·laborar i encreuar la seva programació amb altres institucions difusores.

Hangar ha pogut impulsar la línia de workshops artist2artist amb el finançament propi de tres tallers, una proposta aprovada el 2015 a sol·licitud del patronat de la Fundació privada AVVC, que ha possibilitat la programació de tres workshops d'accés gratuït a tots els col·lectius i artistes residents, i amb una matrícula simbòlica de 20 € per a la resta dels assistents.

Els tres tallers d'aquesta línia han estat: "Distribució pertorbadora", a càrrec de Francesc Ruiz; "Segunda vez", a càrrec de Dora García, i "El juego ideal", a càrrec de Connie Mendoza. Els tres tallers van utilitzar metodologies híbrides i experimentals, i van aconseguir formar grups de treball amb una continuïtat més enllà del propi espai del taller. En el cas de "Distribució pertorbadora", el grup s'ha estat reunint per organitzar trobades i accions entorn del tema de la distribució. Per exemple, el dijous 21 de juliol, va tenir lloc a la plaça de Catalunya un conjunt d'activacions i intervencions artístiques al voltant dels fluxos, circuits i sistemes distributius que operen a la plaça. L'esdeveniment va ser la primera visibilització del grup de treball sorgit del taller. D'altra banda, "El joc ideal" ha creat un grup d'"investigació lúdica" amb l'objectiu de continuar la recerca col·lectiva iniciada durant el taller, entorn de la teoria de jocs i el disseny i la construcció de jocs.

Amb la bona acollida de la iniciativa, al llarg del 2016 ja hem programat sis tallers més d'aquestes característiques, que es duran a terme el primer semestre del 2017. Els artistes convidats són: Francesc Ruiz, Connie Mendoza, Mafe Moscoso, Andrea Gómez, i dos més encara pendents de confirmació definitiva.

Durant el primer semestre del 2016 vam continuar amb la programació d'activitats de formació generades en el marc del conveni de col·laboració signat entre BAU Centre Universitari de Disseny i Hangar per a la realització del màster en Investigació i Experimentació en Art i Disseny (2015-2016). D'acord amb el conveni de col·laboració, els estudiants del màster tenen accés permanent a un espai taller dins les instal·lacions d'Hangar, a més de tenir assessoraments gratuïts per part de l'equip tècnic d'Hangar i dret a assistir a dos cursos gratuïts (per alumne) del programa de formació. Hangar també posa a la disposició del màster una medidora que serveix d'enllaç entre els estudiants i la resta de l'entorn d'Hangar tot incloent-hi l'equip tècnic, els artistes residents, els projectes residents i els coworkers.

Les activitats obertes que s'han dut a terme durant el 2016 han estat les següents:

Sessió oberta sobre "Museística - Arxius", a càrrec de Josian Lorente, Jara Rocha, Tere Badia i Sergi Botella.

Sessió oberta sobre "Arqueologia dels mitjans", a càrrec de Vanina Hofman.

Sessió oberta sobre recerca artística, a càrrec de Mireia Sallarès.

Sessió oberta sobre recerca interdisciplinària amb Pep Vidal, Constelaciones, Irene Lapuente i Marta Gracia.

TALLERS REALITZATS DEL PROGRAMA DE A.3. CURSOS I TALLERS

TALLER DE DATA BENDING

15, 16, 22 i 23 de gener de 2016

Impartit: Belén Agurto i Álvaro Pastor (col·lectiu Libertario)

És la cerca de l'error una forma de coneixement? Un glitch o error informàtic és el resultat de variacions inesperades o intencionals que ocorren durant l'enviament o recepció de la informació, alterant la informació original i deixant una nova forma: la falla. L'art glitch incorpora la representació audiovisual de la falla, en una cerca per experimentar noves estètiques.

Durant el taller es van presentar els principals referents de l'art glitch en la història de la informàtica, i els fonaments de la tecnologia digital aplicada a l'audiovisual. Els alumnes van aprendre a llegir les dades informàtiques en format hexadecimal i ASCII per intervenir-los usant mètodes informàtics experimentals per mitjà d'eines de programari lliure, amb l'objectiu d'obtenir resultats en imatge, vídeo i àudio.

Tots els participants van produir imatges, sons i vídeos glitch, per mitjà de tècniques informàtiques experimentals i utilitzant eines de programari lliure.

Marc de l'activitat:
Formació contínua

Nº assistents: 20

TALLER D' ARDUINO AVANÇAT

26, 27 i 28 de gener de 2016

Impartit: Alex Posadas

En aquest taller intensiu es va aprofundir en les metodologies i tècniques d'Arduino. Arduino és una plataforma de maquinari lliure amb la qual es poden desenvolupar tot tipus de projectes d'electrònica i de computació física basats en microcontroladors; permet interactuar amb sensors i controlar circuits, llums i motors amb sistemes intel·ligents. El ventall d'aplicacions és molt ampli, tant en el camp de la interactivitat com de la robòtica, la domòtica, o l'electrònica musical. Per aquest motiu és una eina cada vegada més utilitzada per artistes que busquen explorar en les seves obres els usos creatius de la tecnologia.

L'objectiu del curs va ser proporcionar als assistents els coneixements per desenvolupar les funcions més importants de la plataforma, així com la programació del seu programari.

Aportació d'Hangar: Co- coordinació, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de la activitat.

Nº assistents: 20

TALLER "DISTRIBUCIÓ PERTORBADORA"

26, 27 i 28 de gener de 2016

Impartit: Francesc Ruiz

Un taller sobre la distribució com a art que es va plantejar com un espai d'experimentació enfocat a pensar què és la distribució i com s'hi pot intervenir artísticament.

Des dels anys seixanta, tot un seguit de pràctiques artístiques es van centrar a subvertir els canals pels quals l'art es distribuïa habitualment, generant tant noves formes com els seus propis circuits de distribució. En l'actualitat, les noves tecnologies i Internet han portat la distribució de continguts a un nivell inimaginable. No obstant això, la distribució física segueix sent un espai crucial dins del nostre sistema econòmic. El taller va aprofundir en les possibilitats de la distribució física com a espai per a la pràctica artística, des de la creació de nous canals i des de la intervenció en xarxes ja establertes.

A partir del visionament de diferents materials, la primera sessió va donar a conèixer el funcionament d'alguns dels principals circuits de distribució internacionals: les seves implicacions geopolítiques i econòmiques, la seva tecnologia i logística, els seus límits legals i el seu imaginari.

El segon dia de taller va estar enfocat a estudiar el mail art i els llibres d'artistes com a pràctiques que van instaurar canals alternatius als fins llavors establerts dins del medi artístic. I es va construir col·lectivament una genealogia de l'"art-distribució".

El tercer dia es va investigar sobre les xarxes distributives: econòmiques, administratives, afectives... i es van analitzar estratègies que alguns artistes han desenvolupat per evidenciar-les o bé per sostreure's d'aquestes, desapareixent.

Activitats i accions derivades del taller:
Un cop finalitzat el taller, el grup s'ha seguit reunint per tal de dissenyar accions artístiques sorgides a partir de les reflexions iniciades els tres dies del taller.

El dijous 21 de juliol, entre les 19 i les 22 hores va tenir lloc a la plaça de Catalunya un conjunt d'activacions i intervencions artístiques al voltant dels fluxos, circuits i sistemes distributius que operen a la plaça. L'esdeveniment va ser la primera visibilització del grup de treball sorgit del taller.

Els artistes que hi van participar van ser:

Onofre Batxiller, Berta Canela, Sonia Fernández Pan, Paco Chanivet, Carlota Fuentevilla, Carmen Hurtado, Anna Pahissa, Francesc Ruiz, Christina Schultz, Jordi Vernis, Helena Vinent, Joan Palle i la col·laboració de Núria Gómez, Ariadna Guiteras, Anna Irina Limia i Xavi Ristol.

Documentació de les accions i del taller:

<http://distribucionperturbadora.tumblr.com/>

Nº assistents: 19

WORKSHOP DE COMPUTACIÓ INTERACTIVA APLICADA A LES ARTS PERFORMATIVES I A LA DANSA

*Primera edició del taller: 5, 6, 12, 13,
19, 20, 26 i 27 de febrer de 2016*

*Segona edició del taller: 3, 4, 10, 16,
17, 18, 24 i 25 de juny de 2016*

Impartit: Belén Agurto i Álvaro
Pastor (col·lectiu Libertario)

Les tecnologies interactives aplicades a les arts performatives i a la dansa obren un ampli panorama de noves possibilitats d'experimentació tant estètica com narrativa. Aquest taller es va orientar a dotar els participants de les eines tècniques i conceptuals per dissenyar i construir un sistema interactiu basat en la captura del moviment del cos utilitzant la visió per ordinador pel control i la generació de vídeo en temps real.

Es van analitzar els fonaments del disseny escenogràfic i els paradigmes de sistemes audiovisuals aplicats a l'escenografia, abraçant també aspectes tècnics de càmeres de vídeo i de sensors de moviment, així com criteris per utilitzar projectors i altres formes de presentació audiovisual.

Amb totes aquestes eines, teòriques i tècniques, es va dissenyar i construir col·lectivament un prototip de sistema interactiu basat en la captura dels moviments del cos i la seva traducció en esdeveniments o en instruccions per al sistema de vídeo en temps real.

Aportació d'Hangar: Coordinació, allotjament de l'activitat, suport en la comunicació i difusió a les xarxes de la activitat.

Nº assistents: 20

TALLER GRATUÏT DE DISSENY INTERACTIU: INTERACTIUS EN DISSIDÈNCIA

25 de febrer de 2016

Impartit: Estampa (Roc Albalat, Pau Artigas Vidal, Marcel Pié Barba)

Les interfícies gràfiques són un element omnipresent en el nostre medi ambient contemporani. Hem simplificat la comunicació mitjançant estàndards formals que adoptem per a les accions de la nostra vida diària. Tanmateix, aquesta normativitat iconogràfica suposa també una reducció operativa. El disseny d'interfícies es dirigeix en molts casos a un usuari acrític, potencial operari de les noves formes de privatització de la xarxa. Es tracta d'un disseny que ens fa desitjar el dispositiu, sense atendre a com funciona (quines accions es posen en marxa en un sol clic o qui rep la informació dels nostres hàbits de navegació). En aquest escenari, el repte dels subjectes culturals és eludir la nostra pròpia objectivació com a mercaderia.

La confluència entre disciplines (art, disseny, enginyeria) és un espai fèrtil per a la creació de dispositius experimentals i de vocació dissident. Dispositius que generen coneixement de manera col·lectiva i que polemitzen amb les limitacions de l'usuari. La quantitat ingent d'imatges acumulades a la xarxa es presta a exercicis d'apropiació crítica.

Alhora, la base de dades esdevé una font rica d'informació i d'anàlisi si es confronta amb solucions de visualització infogràfica. Servint-se d'imatges o d'estructures narratives, però també des del coneixement de l'algorisme i les seves possibilitats d'automatització, aquest taller proposa donar eines per al disseny i la producció d'interactius que articulin una crítica a les estratègies digitals hegemòniques.

Taller en el marc de la col·laboració amb el CFD, un centre de fotografia i mitjans documentals amb seu a Barcelona gestionat per una associació de dones que treballen de manera cooperativa amb una estructura horitzontal i col·laborativa.

Nº assistents: 26

DESCONSTRUCCIÓ POÈTICA DE LA INTERFÍCIE: TALLERS SOBRE LES POLÍTIQUES DE LA INTERFÍCIE

Taller 1: 26 i 27 de febrer de 2016

Taller 2: 4 i 5 de març de 2016

Taller 3: 11 i 12 de març de 2016

Impartit: Joana Moll

La majoria de les nostres transaccions diàries estan mediades per una interfície. El disseny de qualsevol objecte porta inscrits uns valors socials i uns interessos els quals responen a una ideologia concreta, la del grup humà que les crea i el seu context social. Un sistema es dissenya amb la intenció de controlar tot i cada un dels processos que l'afectaran per tal d'aconseguir l'output desitjat; per tant, qualsevol interacció proposada per la interfície està prescrita per endavant. D'aquesta manera, quan interactuem amb el nostre entorn per mitjà d'una entitat programada per algú altre, actuarem, en gran mesura, segons els paràmetres dictats per aquest tercer. Llavors, si estem d'acord que som el que fem, de quina manera ens transforma i codifica la interfície? Davant la impossibilitat de controlar completament les nostres accions quan actuem per mitjà d'un dispositiu electrònic, podem ser totalment conscients dels efectes reals de la nostra intervenció en el món? En aquest escenari, analitzar i entendre la construcció material i immaterial de la interfície es converteix en quelcom d'urgent.

Crear espais per al pensament i la reflexió per tal d'obrir-nos la possibilitat d'un espai crític és un exercici imprescindible.

En aquests tallers es van analitzar i redissenyar les interfícies gràfiques de plataformes tan utilitzades com Gmail, Facebook, Google o Amazon. La funció d'una interfície gràfica és la de possibilitar la comunicació entre l'usuari i el programa; per tant, la interfície actua com un filtre el qual ens guia a portar a terme, o no, certes accions.

Durant les jornades es va fer una anàlisi dels valors inscrits en el disseny de les interfícies d'usuari d'aquestes grans plataformes. Què podem i què no podem fer? En el procés de disseny de qualsevol sistema es privilegien certs valors i se'n marginen d'altres; per tant, l'elecció d'aquests valors ens dona moltes pistes per entendre quins són els interessos reals amagats darrere del sistema i quin és l'output desitjat derivat de la nostra participació en aquest.

Mitjançant una sèrie d'accions es va analitzar desconstruir i redissenyar l'aparença de les interfícies gràfiques de les plataformes digitals més utilitzades.

L'objectiu principal d'aquest taller va ser el d'estimular i reapropiar la pròpia subjectivitat, un procés essencial per generar pensament crític vers l'actual configuració de la tecnologia i imaginar paradigmes tecnosocials més coherents amb la nostra condició humana i la del nostre entorn.

Aquesta activitat va tenir lloc en el marc del projecte europeu IMAGIT.

Nº assistents: 20

“CAZADORES DE LUZ: FOTOSÍNTESIS”

10, 11, 12, 13, 18, 19 i 20 de març de 2016

Impartit: Alfonso Borragán i Esther Llorca.

Taller experimental interdisciplinari. Un espai de recerca col·lectiva al voltant de la fotografia experimental. Fotosíntesi va ser la temàtica d'investigació proposada per a la segona edició del projecte “Cazadores de luz” a Hangar. Es va treballar en el context de la clorofil·la, la botànica, per investigar els límits de les superfícies fotosensibles.

El taller es va articular en tres eixos de treball: les exploracions en el context, el treball de laboratori i els espais de discussió i de debat.

Marc de l'activitat: artist2artist

Nº assistents: 6

WORKSHOP: "POST-DIGITAL INTERFACE DESIGN", A CÀRREC DE ROSA LLOP

27 i 28 d'abril de 2016

Impartit: Rosa Llop

Com ha de ser la morfologia de la interfície d'un wearable que no integri una pantalla? Quina sintaxi utilitzarem per interactuar en una llar domotitzada? Aquestes i moltes més preguntes es van plantejar en el transcurs del workshop. L'objectiu va ser oferir al participant una aproximació crítica als fonaments teòrics del disseny d'interfície, així com eines creatives per a la pràctica del disseny des d'una perspectiva especulativa i lúdica.

La metodologia del curs es va construir des d'un acostament lúdic. Mitjançant exercicis de cocreació, es va posar sobre la taula tot un ventall d'eines metodològiques pròpies del disseny d'interacció, per generar propostes especulatives que responen de forma innovadora a patrons d'interfície d'ús quotidià (p. ex.: ordenar fotografies, realitzar trucades, accedir a documents, escoltar música...). L'objectiu d'aquestes propostes va ser fomentar el pensament crític cap a la pràctica del disseny d'interacció.

Els alumnes van adquirir competències metodològiques per al disseny d'interacció, així com una nova mirada tant cap al disseny com cap a l'ús d'interfícies que podran aplicar en el desenvolupament de la seva disciplina.

Nº assistents: 20

TALLER: "PUNTS DE FUGA ENTRE COSSOS, ENTORN I PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES"

18 i 19 de març de 2016

Impartit: Col·lectiu iii (www.iiinitiative.org)

Aquest taller va estar enfocat a explorar les possibilitats d'interacció dels cossos i de les sensacions amb l'entorn que ens envolta, a través de so, sensors, fenòmens vibratoris i estímuls sensorials. Es va dividir en tres mòduls.

Cada mòdul del taller va ser impartit per un artista membre del Col·lectiu iii, una plataforma gestionada per artistes que neix a la facultat ArtScience de l'Haia (NL). iii crea mitjans performatius singulars per generar experiències que entremesclen imatge, so, espai i cos en formats de presentació fora dels establerts. Els seus instruments inventats, difícils d'encasellar en definicions preexistents, passen al voltant de la música, de les arts visuals, del teatre i del disseny de nous mitjans.

Mòduls:

1. La ciutat com a instrument i escenari: actuant amb el so, l'espai i l'entorn construït.
2. Cartografies de la sensació humana.
3. Audiovisuals augmentats, cap a experiències estètiques multisensorials immersives.

Nº assistents: 4

“AUTÒMATS SONORS: INTRODUCCIÓ A LA COMPOSICIÓ GENERATIVA”

21, 22 i 23 de març de 2016

Impartit: Jaime Lobato i Iván Paz

L'objectiu del curs va ser revisar els conceptes centrals de l'art generatiu i la composició algorítmica amb ordinadors i sense. Com a part pràctica es va treballar sobre l'“Exploring-Parameters Algorithm” desenvolupat per l'Iván Paz juntament amb alguns exemples de màquines d'estats finits aplicades a la improvisació.

Nº assistents: 8

“VJ I VIDEOMAPPING AMB PROCESSING”

13, 14, 20, 21, 27 i 28 de maig de 2016

Impartit: Belén Agurto i Álvaro Pastor (col·lectiu Libertario)

En aquest taller es va estudiar l'evolució de les tecnologies i estètiques del vídeo en temps real, i es va dissenyar un projecte de VJ i videomapping tot establint diàlegs significatius amb l'espai intervingut. Els alumnes van aprendre a programar en Processing i a desenvolupar aplicacions per a la generació de gràfics 2D/3D i manipulació de vídeo en temps real (VJ), i ajustar-los sobre arquitectures, objectes 3D i geometries complexes (mapping).

Nº assistents: 18

TALLER DE LLETRES "CARGA MÁXIMA"

11 i 12 de juny de 2016

Impartit: Carga Máxima Pintura & Diseño Gráfico

Taller per conèixer i valorar les eines manuals per al disseny; en concret, la tècnica de Carga Máxima, de la gràfica popular peruana. Els participants van conèixer la història i els estils de Carga Máxima, així com els materials i les eines emprats en l'elaboració d'un rètol fet a mà. I van practicar, a mà alçada amb pinzell, els diferents exercicis, per així desenvolupar la seva confiança i pols amb el pinzell retolador.

Nº assistents: 20

TALLER DE DORA GARCÍA "SEGUNDA VEZ", SOBRE LA NOCIÓ DE REPETICIÓ EN PSICOANÀLISI I PERFORMANCE

13, 14 i 15 de juny

Impartit: Dora García

El taller es va articular a través de dos projectes, "18 happenings in 6 parts", repetició de la performance (o "happening") d'Allan Kaprow que es va realitzar a la Fundació Tàpies el 2014, i el projecte en curs "Segunda vez", sobre la repetició i filmació de tres happenings (o antihappenings) d'Oscar Masotta. A partir de la bibliografia del taller es va discutir sobre la noció de repetició d'una acció i els seus ressons psicoanalítics. La repetició és una manera d'aprenentatge. Aprenem a parlar repetint el que escoltem, molt abans de saber què significa. Però també, seguint Freud, a "Recordar, repetir, elaborar" (1914), se'ns explica que la persona analitzada, lluny de recordar allò que l'angoixa, ho converteix en un acte de repetició, ho actua una vegada i una altra. Què ens impulsa a necessitar experimentar alguna cosa "una segona vegada"? Per què ha d'ocórrer alguna cosa "una segona vegada"? Bé sabem que els fets no es repeteixen, bé sabem que ni tan sols nosaltres som els mateixos en cada repetició. L'única possible explicació, o la més satisfactòria, és, seguint Freud, que d'aquesta manera convertim una acció en alguna cosa que ocorre sense parar, alguna cosa que mai no entra en el passat, alguna cosa que està en un continu present.

Nº assistents: 12

“LA DONA I ALLÒ VEGETAL: UN
ACOSTAMENT A L'ORIGEN DE
L'IMAGINARI INCONSCIENT FEMENÍ A
TRAVÉS DE L'ART CONTEMPORANI”

6, 7 i 8 d'octubre de 2017

Impartit: Valerie de la Dehesa, amb
Eulàlia Valldosera i Roso Cusó

La dona ha estat sempre unida metafòricament a allò vegetal a través de la història, de la mitologia i de les diferents cultures. L'objectiu d'aquest taller experimental va ser estudiar referents d'aquesta connexió en el transcurs dels temps. Redescobrir aquestes figures, per replantejar certs temes d'actualitat en l'inconscient femení, així de com es reflecteixen en les obres de les artistes contemporànies. Es van crear dinàmiques de treball multidisciplinàries per connectar amb l'essència femenina i descobrir d'una manera pràctica aquestes connexions esborrades i oblidades que tenim amb els nostres orígens. Aquestes dinàmiques es van fer en clau de performances i van connectar el món vegetal amb el món de la dona.

Nº assistents: 12

CÀPSULES D'INTRODUCCIÓ AL VÍDEO DE CREACIÓ

20 i 28 d'octubre, i 3 i 10 de novembre de 2016

Impartit: Hamaca

Càpsules formatives de vídeo per a artistes i creadors que s'inicien en aquest medi. Un breu itinerari per les principals qüestions conceptuals, tècniques i d'anàlisi del sector per part dels membres de l'equip de la distribuïdora de videoart Hamaca.

Primera càpsula: "L'ABC del vídeo" - 20 d'octubre - Kikol Grau

En aquesta primera sessió es van ensenyar els passos necessaris per a la realització d'un vídeo: de la planificació de la producció, als sistemes de gravació, a l'edició i els formats de vídeo. També es van mostrar els programes més comuns necessaris per editar, convertir i descarregar vídeos i les plataformes i pàgines en les quals podem pujar els nostres vídeos a Internet.

Segona càpsula: "Recursos audiovisuals i muntatge en el vídeo experimental" - 28 d'octubre - Kikol Grau

El vídeo experimental utilitza, en moltes ocasions, imatges d'Internet, de la televisió, del cinema... com a material de base per al projecte creatiu. Aquesta sessió va partir d'exemples pràctics per analitzar com el tractament de les imatges, la seva

apropiació, distorsió, juntament amb recursos com els textos, l'àudio, el color, són eines de treball útils per a la creació audiovisual més experimental.

Tercera càpsula: "Distribució" - 3 de novembre - Urgell Funollet

En aquesta sessió es van plantejar les principals estratègies per a la difusió i distribució de l'obra, fent un recorregut pels principals espais de promoció de l'obra (centres d'art, galeries, festivals, espais independents...), pels circuits online i per la creació de xarxes.

Quarta càpsula: "Introducció als drets d'autor" - 10 de novembre - Eli Lloveras

En aquesta darrera sessió es van explicar les bases del funcionament de la Llei de propietat intel·lectual aplicat a les necessitats dels treballs dels artistes i creadors. Es van respondre preguntes com: què és el copyright? I els Creative Commons? Com controlo el tipus de llicència que vull aplicar als meus treballs? Puc fer servir material trobat a la xarxa per realitzar les meves creacions? Què són les entitats de gestió col·lectiva?

Nº assistents: 30

“EL JOC IDEAL”

17, 19, 24 i 26 d'octubre de 2016

Impartit: Connie Mendoza

“El joc ideal” és un taller experimental en el qual cada participant es va construir un joc de taula definint les tres parts principals que tradicionalment el componen: el tauler, les peces de moviment i les regles d'interacció. Durant el taller es va desenvolupar l'estructura material, simbòlica i lingüística d'un joc personal aplicant processos suggerits per tres teories aparentment dispars però cognitivament complementàries: la teoria de jocs, la teoria de la comunicació i la teoria de l'endevinació. En el transcurs del taller es van desafiar críticament aquests cossos de coneixement per usar-los en el desenvolupament de processos creatius. A partir de la lectura i discussió col·lectiva d'una selecció de textos proposats prèviament i la visualització de material divers, els alumnes van construir la taula i les peces del joc i en van dissenyar les regles.

Nº assistents: 10

“TALLER DE SISTEMES INTERACTIUS:
VISIÓ ARTIFICIAL APLICADA A LES ARTS
PERFORMATIVES I A LA INSTAL·LACIÓ”

2, 4, 9, 12, 16, 19, 23 i 26 de novembre de 2016

Impartit: Álvaro Pastor
i Belén Agurto (col·lectiu Libertario)

La performance amb sistemes interactius descriu una forma d'art híbrida que combina les arts escèniques, el videoart i la instal·lació amb les característiques de les tecnologies interactives, d'on emergeixen noves qüestions filosòfiques sobre el cos virtual, l'escenari augmentat i la transformació del rol de l'espectador. Aquest curs va estar orientat a dotar els participants de les eines tècniques i conceptuals per dissenyar i construir un sistema interactiu basat en la visió artificial, capaç de percebre els moviments del cos i amb aquests moviments controlar esdeveniments audiovisuals en temps real.

Nº assistents: 28

TALLER "TRACKING FORENSICS", AMB JOANA MOLL I ANDREA NONI

18, 19 i 20 de novembre de 2016

Impartit: Joana Moll, Vladan Joeler i Andrea Noni

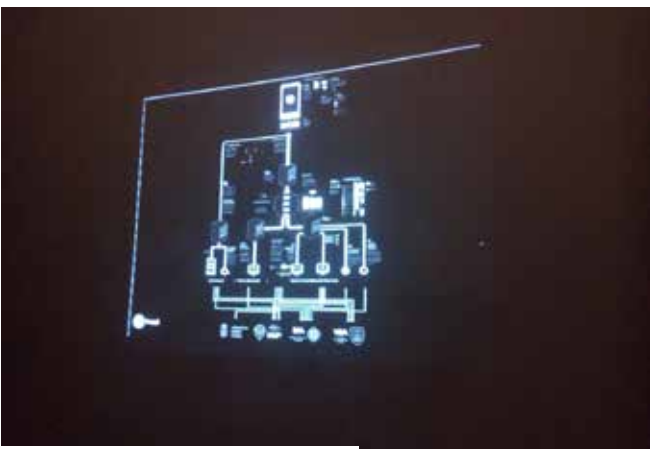
Lluny de ser una entitat purament immaterial, Internet és una estructura extremament complexa composta per un nombre massiu d'actors els quals tenen un impacte directe i profund en la nostra vida diària. Tot i el seu rol principal en la configuració de la societat, les arquitectures materials i immaterials encarregades de donar forma i operar la xarxa són ignorades per la majoria dels seus usuaris.

L'objectiu d'aquest taller va ser revelar, analitzar i connectar críticament la complexa xarxa d'agents convergents en la configuració d'Internet, des de cables submarins i terrestres, passant per la geopolítica fins a l'online tracking, la vigilància i la privacitat.

"Tracking forensics" examina les rutes físiques de la informació i aplica mètodes de vigilància inversa per tal de traçar les diverses companyies que accedeixen a les nostres dades de forma silenciosa.

Aquest taller es va realitzar dintre del marc del projecte europeu Imagit.

Nº assistents: 15

ACTIVITATS DE FORMACIÓ EN EL MARC DE LA COL·LABORACIÓ D'HANGAR AMB EL MÀSTER EN INVESTIGACIÓ I EXPERIMENTACIÓ EN ART I DISSENY DE BAU, CENTRE UNIVERSITARI DE DISSENY

Hangar i BAU, Centre Universitari de Disseny, van col·laborar en la realització del programa de màster en Investigació i Experimentació en Disseny, dirigit a la formació de professionals capaços de desenvolupar projectes de recerca i experimentació en disseny que tinguin com a resultat l'anàlisi crítica i la creació d'objectes i de dispositius per a la transformació sostenible dels entorns socioculturals.

En el marc d'aquesta col·laboració, es va realitzar tot un seguit d'activitats a les instal·lacions d'Hangar en condicions d'accés lliure per als artistes residents i per a altres usuaris interessats.

Les activitats obertes que es van dur a terme en el segon trimestre del curs (gener-juny del 2016) han estat les següents:

_Sessió oberta sobre “Museística - arxius”, a càrrec de Josian Llorente, Jara Rocha, Tere Badia i Sergi Botella
27 de gener de 2016

Al llarg de la sessió es van presentar dos estudis de cas per abordar la qüestió de l'arxiu i plantejar preguntes per al debat posterior.

1. “Objetologías” a l'Arxiu Tàpies: “Not yet know”. Com a dispositiu paradigmàtic del projecte modern, l'arxiu és una zona de praxi i d'episteme especialment atractiva per provar els funcionaments dels objectes.

2. Arxiu_Dossiers: un repositori de dossiers d'artistes contemporanis amb residència i/o espai de treball a Barcelona i a Catalunya pensat per promoure i difondre la seva obra, així com el context de l'art del qual formen part. És també un punt de trobada i de reunió per a aquests artistes i ofereix un servei als diferents professionals del sector a través de l'organització d'un programa d'activitats.

_Sessió oberta sobre “Arqueologia dels mitjans”, a càrrec de Vanina Hofman
28 de gener de 2016

El focus de la sessió va ser desenvolupar diferents acostaments sota el paraigua de les arqueologies dels mitjans amb l'objectiu de mostrar la utilitat d'aquesta perspectiva com a eina metodològica per a la recerca i també per a la producció (d'art, de disseny, etc.). Com una manera d'aproximar-se al nostre objecte d'estudi/treball, de fer història, de relacionar objectes, etc.

A la sessió es va treballar amb els textos següents: “Media Archaeology: Approaches, Applications and Implications”, d'Erkki Huhtamo i Jussi Parikka. “Invenciones en los bordes de la historia”, d'Andrés Burbano.

_Sessió oberta sobre recerca artística, a càrrec de Mireia Sallarès
10 de febrer de 2016

La Mireia Sallarès va conduir aquesta sessió a partir de la seva experiència com a investigadora. Els seus projectes es caracteritzen pel fet de ser treballs d'investigació de llarga durada, realitzats a partir de residències en territoris estrangers. La condició d'estrangeria és una condició fonamental en el seu treball. La transversalitat dels seus plantejaments i dels seus col·laboradors és habitual en la seva metodologia de treball. Aquest aspecte, sumat a les investigacions de camp compromeses, la convivència, l'empatia i els vincles humans que nodreixen la seva pràctica, la vinculen a mètodes propers a l'etnografia o a l'antropologia, entre altres disciplines.

L'artista va explicar detalls de la seva metodologia a través de dos dels seus projectes: “Las Muertes Chiquitas” (Mèxic, 2006-2009), potser el seu treball de més repercussió internacional, i “Kao malo vode na dlanu” (“Com una mica d'aigua al palmell de la mà”), un projecte sobre l'Amor i Sèrbia —el seu darrer projecte inèdit i encara en procés de treball— que és el segon capítol d'una trilogia que va començar el 2011 a Veneçuela i continua ara als Balcans: la trilogia dels conceptes deixalla.

**_Sessió oberta sobre recerca interdisciplinària,
amb Pep Vidal, Constelaciones,
Irene Lapuente i Marta Gracia.
*8 de març de 2016***

Durant aquesta sessió es van presentar, a mode de mapatge, diversos projectes interdisciplinaris posant especial èmfasi en qüestions concretes com: motivacions, estructures de treball, finançament, interacció entre les disciplines, resultats i beneficiaris.

A més, es va proposar una dinàmica per a l'anàlisi des d'una perspectiva pràctica i col·lectiva d'aquests projectes i d'aquells de les persones que van assistir a la sessió.

TALLERS CANCEL·LATS

A.4. EL 2016

Durant l'any 2016 hem hagut de cancel·lar alguns tallers pel fet que no hem arribat al nombre mínim de matrícules, que normalment són 10 persones. Tot i que el nombre d'inscrits era superior a 10, a l'hora de fer el pagament aquesta xifra s'ha vist reduïda en els cursos següents, tot no fent possible la seva realització:

- **“Rítmic i melòdic - Sonata per a algunes tardors”**, taller a càrrec de Francisco Ruiz de Infante.

- **Taller de Pure Data**, a càrrec de Roc Jiménez de Cisneros.

- **Taller de Processing**, a càrrec de Marinos Koustomichalis.

- **Programa de tallers sobre profilaxi digital**, a càrrec del col·lectiu Voizes.

- **Taller “La imatge militaritzada”**, a càrrec d'Arturo R. Castillo.

B. DIJOURS OBERTS

Els Dijous Oberts es van iniciar com a trobades setmanals obertes a artistes, creadors i desenvolupadors de diferents disciplines d'art electrònic que volen treballar amb eines de maquinari i programari lliure. L'assistència és sempre lliure i gratuïta, i permet als participants trobar-se amb experts tecnològics en eines lliures i amb col·lectius amb qui col·laborar i compartir recursos per desenvolupar projectes. Aquestes trobades permeten tant als creadors com als desenvolupadors guanyar autonomia i aprendre les tècniques i les aplicacions específiques que necessiten en el marc d'una situació favorable a la transferència de coneixement en total consonància amb la filosofia del programari lliure. A més, cada dijous a la tarda s'ofereixen assessories gratuïtes des del laboratori d'interacció d'Hangar, i des dels diferents col·lectius i projectes residents que formen part d'Hangar.

VALORACIÓ 2016

Aquest any hi ha hagut grans canvis en la infraestructura d'Hangar i del laboratori. Això és degut a la formalització de l'estada dels col·lectius residents. Això ha permès que col·lectius residents com són Befaco, Ilaro, Hamaca i les sessions obertes de l'Orquestra del Caos es consolidin dins d'Hangar i, a més a més, s'hi uneixin nous col·lectius com són BeAnotherLab i DIYBioBarcelona. També les noves beques per a la recerca i desenvolupament de projectes en el laboratori d'interacció han permès que dins del laboratori coexisteixin els projectes de Xose Quiroga, Lot Amorós i Marcel·lí Antúnez.

Tot això ha permès un nou punt d'inflexió en la programació dels Dijous Oberts d'Hangar. Per a tal fi es va proposar als diferents col·lectius, projectes residents o artistes especialitzats vinculats d'una manera o d'una altra al centre que presentessin propostes d'eines, tècniques o minitallers vinculats principalment a les noves tecnologies de programari, maquinari i fabricació digital. Les sessions resultants proposades busquen sempre tenir continuïtat entre elles de manera que s'hi tracti de temes concrets però que a la vegada permetin a l'usuari avançar en els seus coneixements.

També han sorgit noves propostes a fer dins de la programació dels Dijous Oberts com és la presentació de projectes relacionats amb l'art i la

tecnologia, com és el cas de les presentacions de Merche Blasco i Valentina Villarroel. El 2017 es vol donar continuïtat a aquest format de presentació.

En general, la valoració és bona pel que fa a la programació, i amb l'increment de col·lectius i projectes residents ha augmentat considerablement el nombre d'activitats i d'assistents. Això ha permès que els Dijous Oberts es consolidin com una proposta bastant única a la ciutat de Barcelona i més tenint en compte que totes les activitats són completament gratuïtes.

SESSIONS OBERTES DELS DIJOURS OBERTS 2016

Durant tot l'any s'han anat fent molts tipus de sessions, moltes vegades improvisades pels mateixos col·lectius, i d'altres amb més continuïtat durant l'any.

- **Lot Amorós**, resident de la beca de recerca i desenvolupament al laboratori d'interactius 2016, ha organitzat durant l'últim trimestre d'aquest any diverses trobades d'usuaris de drons, per investigar i crear nous tipus d'aquests aparells.

- **Xose Quiroga**, resident de la beca de recerca i desenvolupament al laboratori d'interactius 2016, ha continuat amb la seva investigació sobre sensors de contaminació en àmbits urbans i ha estat disponible durant tots els dijous de la seva residència per a aquells interessats en el seu tema de recerca.

- **Ilaro**, projecte resident a Hangar, cada dijous d'aquest any ha estat disponible per donar assessoria per a la creació d'elements 3D, així com per a la construcció de les mateixes impressores 3D o CNC.

- **Befaco**, projecte resident a Hangar, continua amb les seves quedades amb tots els usuaris de sintetitzadors modulars i de dispositius electrònics dins de l'àmbit sonor, així com la impartició dels seus tallers.

- **Hamaca**, projecte resident a Hangar, dins de la seva programació d'assessories i de cursos, s'ha involucrat de manera activa

en el programa dels Dijous Oberts.

- Altres col·lectius com **BeAnotherLab** i **DIYBioBarcelona** han col·laborat en el programa dels Dijous Oberts però de manera molt més discontinua.

- **El laboratori d'interacció** i el taller de **construcció d'Hangar** han continuat durant tots els dijous de l'any donant assessories a artistes, estudiants, etc., per ajudar-los en la realització dels seus projectes amb Arduino i electrònica en general, així com en la construcció en l'àmbit més del bricolatge.

- En el marc de les presentacions d'artistes i de projectes, es van realitzar la presentació i consultoria de **Merche Blasco** i de **Valentina Villarroel**.

- El dia 18 de novembre es va organitzar l'esdeveniment del 20è aniversari de Pure Data, on es van reunir gairebé tots els participants dels Dijous Oberts dels darrers anys.

PROJECTES REALITZATS AL LABORATORI D'INTERACCIÓ D'HANGAR EN EL MARC DE LES B.2. CONSULTORIES DELS DIJOURS OBERTS 2016

CRISIS?, WHAT CRISIS?

L'artista **Chami An** ha realitzat una de les seves peces de la seva exposició "Crisis?, What Crisis?" al Tenerife Espai de les Arts (TEA).

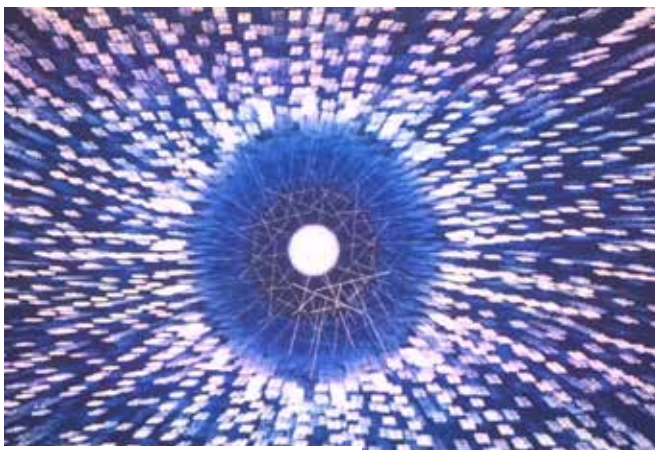

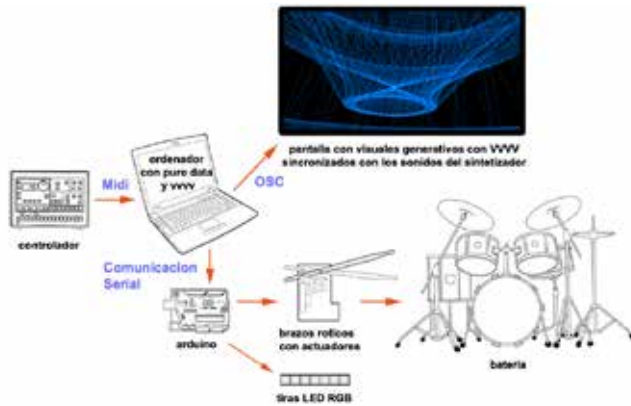
SAMADHI

SAMADHI, de Marta Barnolas Soteras,
instal·lació audiovisual i interactiva.

“La vida quotidiana a Occident està cada cop més marcada per l’acceleració i les grans sobrecàrregues de desitjos i d’obligacions. No ens permetem parar un segon i sentir el present, perquè sempre hi ha alguna cosa que podríem estar fent. En aquest sentit, ens queda molt per aprendre d’algunes tècniques orientals de meditació, l’objectiu de les quals és parar i respirar, ser conscients d’allò que som i del que ens envolta.

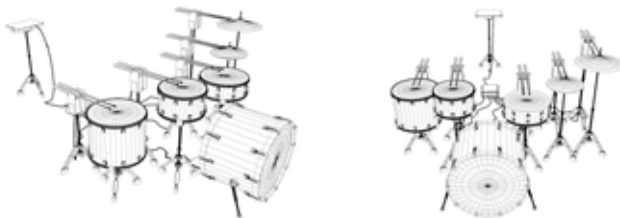
Samadhi ofereix un moment d’introspecció i de reflexió a través d’una instal·lació interactiva. Amb l’ajuda de sistemes de codi lliure, es desenvolupa un entorn immersiu. A través d’un sensor de pulsació cardíaca percebem una gràfica generativa, i un so que fluctua en l’espai, tot creant un diàleg.”

AUGMENTED DRUM MACHINE

Augmented Drum Machine, de José Carlos Flores, instrument musical interactiu.

Instrument musical les capacitats del qual han estat ampliades utilitzant la tecnologia, per dotar-lo de noves formes d'interacció. És un instrument augmentat on conflueixen el so, la robòtica i la il·luminació LED.

The Pantograph:

An instrument for copying something (as a map) on a predetermined scale consisting of four light rigid bars jointed in parallelogram form.

B.T.W. THE PAINT Ó GRAFF

B.T.W. The paint ó graff, 'Emmanuel Arcache, eina interactiva.

La peça és una eina que permet reescalar des d'una imatge petita fins a una de més gran, tot estampant-la com si fos un grafit mitjançant una estructura mecànica i un Arduino que permet el disparament d'un esprai.

PROGRAMES INTERDISCIPLINARIS C. DE TRANSFERÈNCIA

Aquest node s'orienta a l'intercanvi de coneixements entre disciplines artístiques i entre aquestes i altres sectors especialitzats en la recerca.

En aquest sentit, el 2012 es varen iniciar dues accions específiques, que es mantenen avui dia:

C.1. HANGAR SONOR

Hangar Sonor és una plataforma d'experimentació i de formació al voltant de la música i del so que neix el 2011 amb l'objectiu d'articular la programació de diverses iniciatives entorn de les pràctiques artístiques sonores contemporànies i, sobretot, experimentals.

VALORACIÓ 2016

Durant el 2016 s'ha continuat treballant per consolidar el programa Hangar Sonor, el qual ha comprès tot un seguit d'actuacions audiovisuals de diferents col·lectius amb conveni anual, tallers i mostres de tecnologia sonora o presentacions de segells i audicions. Seguim també amb l'ampliació d'horari d'ús del sistema multifocal de so de l'Orquestra del Caos, ara disponible un dijous el mes per a qualsevol usuari amb necessitats o interessos en aquestes tecnologies; a més a més de diverses activitats de contingut sonor de tota mena organitzades per col·lectius externs. Quant als convenis en el marc d'Hangar Sonor, durant el 2016 s'ha comptat amb les col·laboracions actives de l'Orquestra del Caos, Màgia Roja, Niu, Befaco, Lowtoy, Finis Africae, Sense Club i Hara, que han conformat la programació de l'Hangar Sonor 2016.

ACTIVITATS HANGAR SONOR

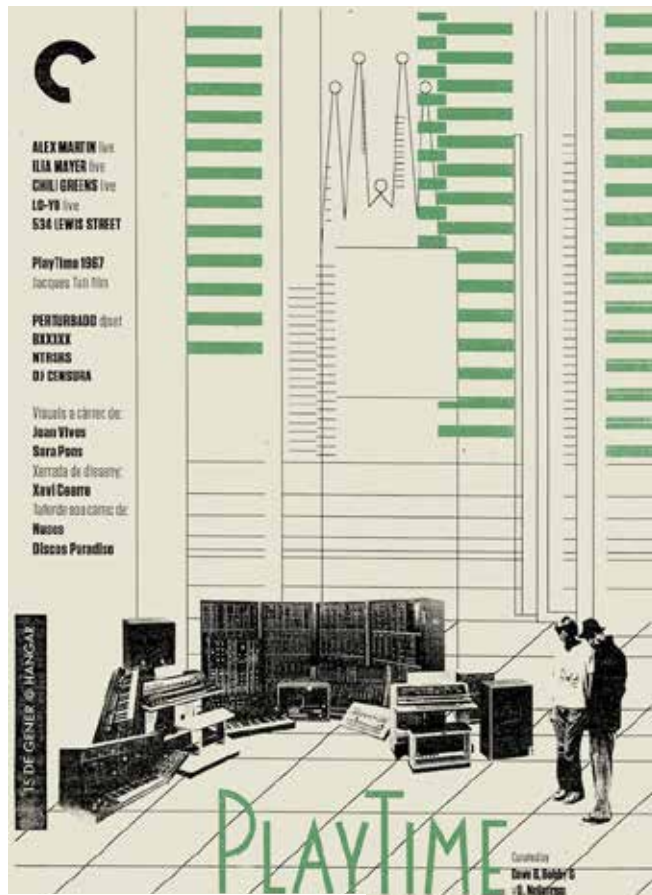
WIT PRESENTA PLAYTIME

15 de gener de 2016

Vesprada cinèfila i musical per investigar els múltiples racons que amaga una joia del setè art com Playtime, obra mestra de l'arquitecte del somriure, el cineasta Jacques Tati. El DJ barceloní Bobby Garcia, juntament amb els seus habituals companys de viatge, va organitzar aquesta trobada artística, que va acollir un seguit d'activitats pensades per dissecionar aquesta polièdrica pel·lícula. A banda de la projecció de la pel·lícula, la vesprada es va complementar amb els directes de Chili Greens, Alex Martin, Ilija Mayer, Alterphase i Lo-YO; a més de les sessions en format DJ de Bxxxx i NTRSRs.

Aportació d'Hangar: Espai, equips i difusió.

Nº assistents: 60 aprox.

GRUP DE RECERCA MULTIFOCAL

20 i 21 gener de 2016, 17 i 18 de febrer de 2016, 16 i 17 de març de 2016, 20 i 21 d'abril de 2016, 18 i 19 de maig de 2016, 22 i 23 de juny de 2016, i 6 i 7 de juliol de 2016

L'Orquestra del Caos i Hangar

Animat per l'Orquestra del Caos i integrat per artistes sonors, investigadors i industrials, el Grup de Recerca Multifocal (GRM) va començar a finals del 2013 a plantejar-se el problema de fer accessible el control de grups grans d'altaveus a qualsevol artista amb un projecte de performance sonora en viu a partir de continguts enregistrats en suports multipista. El propòsit inicial preveia la unificació d'esforços a fi de crear una interfície de control gestual en pantalla tàctil i per detecció de moviment que permetés l'assignació d'un nombre indeterminat i independent de materials sonors a un nombre indeterminat i independent d'altaveus, el control gestual hàptic de les mescles de materials sonors per a cada grup d'altaveus, el control gestual per captura òptica de moviment de les mescles de materials sonors per a cada grup d'altaveus, el control gestual hàptic dels nivells de cada altaveu i grups d'altaveus, el control gestual per captura òptica dels nivells de cada altaveu i grups d'altaveus, l'extensió de les quatre funcionalitats anteriors a controls per mitjà de dispositius mòbils per al control individual dels

artistes i també per a la influència col·lectiva de tota l'audiència, tant la físicament present com la virtual.

A Hangar un cop el mes porten la seva investigació a l'espai Ricson, on l'endemà el posen a la disposició dels usuaris que treballin en un projecte de so multifocal.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: DGrup de treball d'entre 2 i 25 persones per sessió

L'ORQUESTRA DEL CAOS

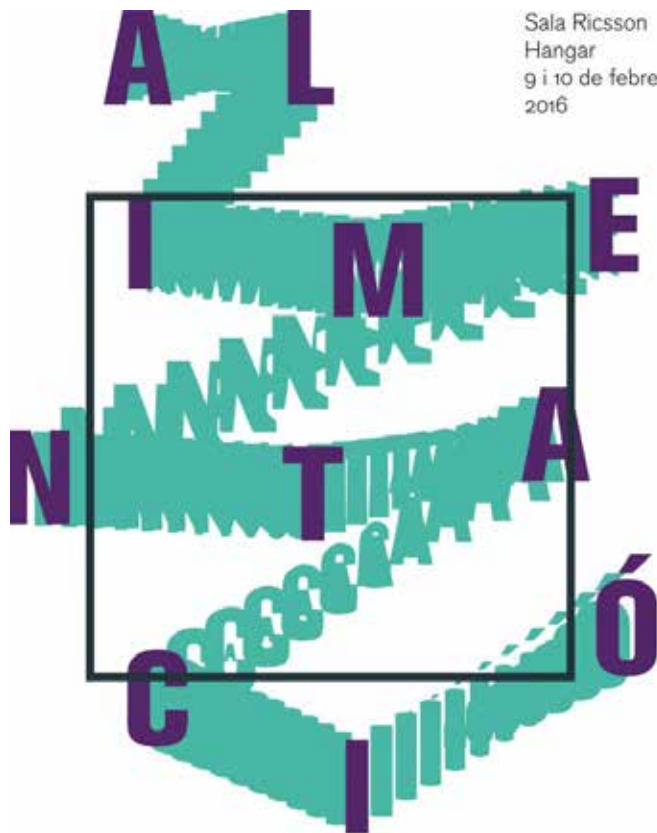
*14 i 15 de gener; 25 i 26 de febrer; 11 i 12 de març;
15 i 16 de abril; 27 i 28 de maig; 18 de juny; 3 i 4
de juliol; 16 i 17 de setembre; 21 i 22 de octubre;
18 i 19 de novembre; i 16 i 17 de desembre 2015*

Jornades d'experimentació amb l'equip multifocal de só de L'Orquestra del Caos, els quals es posen a disposició de creadors externs.

Aportació d'Hangar: Sala Ricson.

Nº assistents: Variable.
Entre i 8 persones per sessió.

Sala Ricsson
Hangar
9 i 10 de febrer
2016

ALIMENTACIÓ - MOSTRA A LA RICSON DEL MÀSTER D'ART SONOR

9 i 10 de febrer de 2016

Màster d'Art Sonor de la UB i Hangar

Mostra de treballs d'art sonor dels alumnes del màster d'Art Sonor de la UB, instal·lacions, escultures d'àudio, mostres de so experimental i un llarg etcètera de formats que semblen no tenir límits.

Aportació d'Hangar: Espai, equips i difusió..

Nº assistents: 70 aprox.

Eliana Beltran
Ricardo Delgado
Santiago Doljanin
Jordi Espuny
Ana Maria Estrada
Alejandra Gonzalez Urrea
Àngels Ferrer Añón

Angi Long
Diana Medina Prieto
Sergio Moreno Gallardo
Andrea Plumed Bellido
Alfonso Pretelt
Karla V. Rodríguez Cortes
Tara Robinson Young

Sergio Andres Roman
Sofia Scheps Barreira
Julian Scordato
Albert Tarrats
Alex Tenas
Heloise Tripiet-Mondancin
Oliver Vinent Cardona

CONJUNTO VACÍO PRESENTA SANGRE DE MUÉRDAGO + TODESFUGE

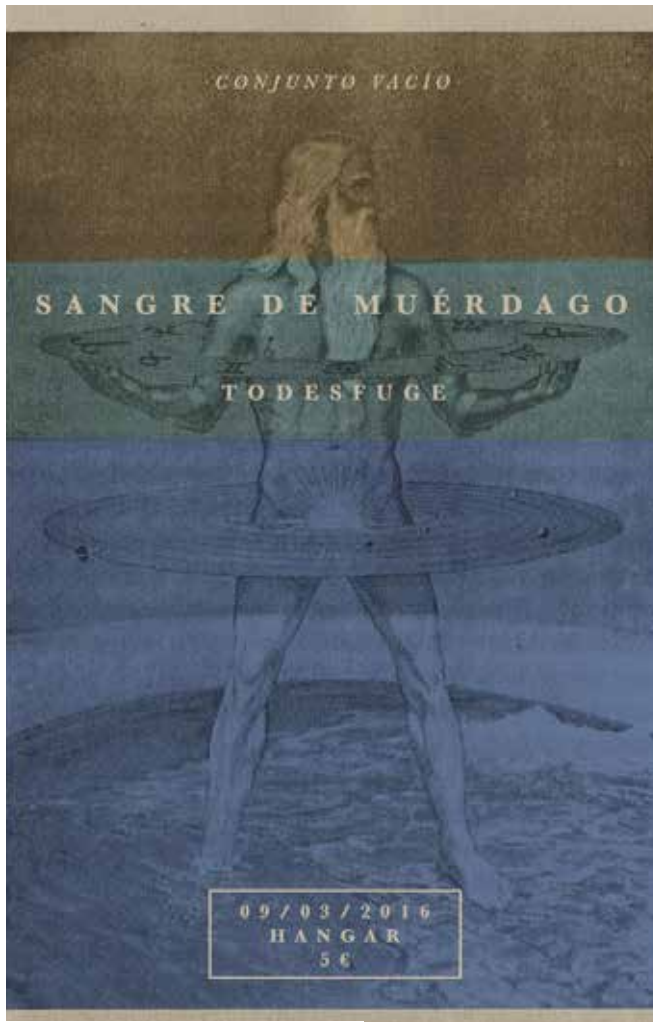
9 de març de 2016

Col·lectiu Conjunto Vacío.

Dues mostres sonores per part de grups internacionals coordinats per un dels col·lectius més actius a Barcelona en matèria d'altres noves músiques.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 82

THOMAS MAOS, VINCENT WIKSTRÖM I HANFREICH AMB ACTUACIÓ SONORA DE MÚSICA EXPERIMENTAL

17 de març de 2016

Befaco, l'Orquestra del Caos,
Hangar i Camp-festival.de

Thomas Mao, Vincent Wikström i Hanfreich van ser convidats a realitzar una improvisació sonora a Hangar; a la idea s'hi va sumar la participació dels col·lectius residents: Befaco i l'Orquestra del Caos. Així es va poder escoltar una mostra de so improvisat, ja que també els formats d'àudio i els instruments es van trobar per primera vegada per tocar en directe.

Aportació d'Hangar: Espai,
coordinació, equips i difusió.

Nº assistents: 30 aprox.

MÀGIA ROJA PRESENTA GNOD, ORDRE ETERN, BLOOD QUARTET

13 d'abril de 2016

Màgia Roja i Hangar

Tres propostes sonores de Màgia Roja: Ordre Etern, en aquell moment de gira; Gnod, com a grup convidat ja molt estimat pels usuaris barcelonins, i, a l'últim, Blood Quartet, projecte respectadíssim pel background dels seus integrants.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 40 aprox.

160: I ENCUENTRO NACIONAL DE LA CULTURA FOOTWORK

24 d'abril de 2016

Iberian Juke, Ciento Sesenta,
TrueColor Recs i Hangar

La plataforma nacional i segell independent de música Footwork, Iberian Juke, en col·laboració amb el col·lectiu local Ciento Sesenta i el segell TrueColor Recs, van presentar la primera trobada nacional de la cultura footwork. En aquest esdeveniment volfem no solament retre homenatge a aquest estil musical que els apassiona, sinó també donar l'oportunitat d'apropar al públic l'apassionant cultura i l'estil de vida que l'envolta. Per això van preparar un seguit d'activitats dirigides a la difusió, el foment i la divulgació de la cultura footwork: una taula rodona, un taller de ball, workshops de producció musical, una mostra de documentals, DJ sets, etc.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 80 aprox.

MÀGIA ROJA PRESENTA LA GIRA EUROPEA CONJUNTA D'ORDRE ETERN AMB POINT INVISIBLE DINS DEL MINI-FESTIVAL NOVA ONA

3 de juny de 2016

Màgia Roja i Hangar

Vam celebrar el retorn de la gira europea conjunta d'Ordre Etern amb Point Invisible (França) amb una mostra que va reunir alguns dels màxims exponents de l'underground barceloní.

Si bé les diferents tendències industrials i postindustrials rarament encreuen camins, a Barcelona ha sorgit en els darrers anys una ona que conjunta la verbotat de Coil, Current 93 o Throbbing Gristle amb ritmes de noise rítmic reminiscents d'Esplendor Geométrico o Dive a uns BPM parsimoniosos, en algun punt entre el hip-hop i el doom.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 50 aprox.

OCHOMEL DAY

23 de juliol de 2016

Niu, Disboot i Hangar

OCHOMEL és el nom del col·lectiu d'artistes sonors i visuals que han dedicat tota una vida a l'experimentació i la investigació en noves tècniques de producció musical i sonoritats d'avantguarda, aplicades a la música, al disseny, al vídeo i a l'art 2.0. De la mà de NIU i el conveni que tenim amb ells es va proposar la ja tradicional tarda de noves músiques orquestrada pel segell Disboot, qualitat musical d'un grapat d'artistes entre els millors de l'escena nacional.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 70 aprox.

SABADO 23.07.16 DE 18.30H A 00.00H
HANGAR (Emilia Coranty 16, Poblenou)

O C H O M E L S H O W C A S E
ATZAR hardware jam BRACKETS live
CAUTO live HEADBIRDS live HOSCA live
guest dj UXUKA

colabora HANGAR.
ORG

MODULAR DAY 3

24 de setembre de 2016

Befaco i Knob Shop

Tercera edició de la mostra de sintetitzadors modulars, on diferents marques mostren les seves creacions, així com es fan tallers per poder fer els mòduls i també audicions per sentir com sonen.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 300

ALGORAVE

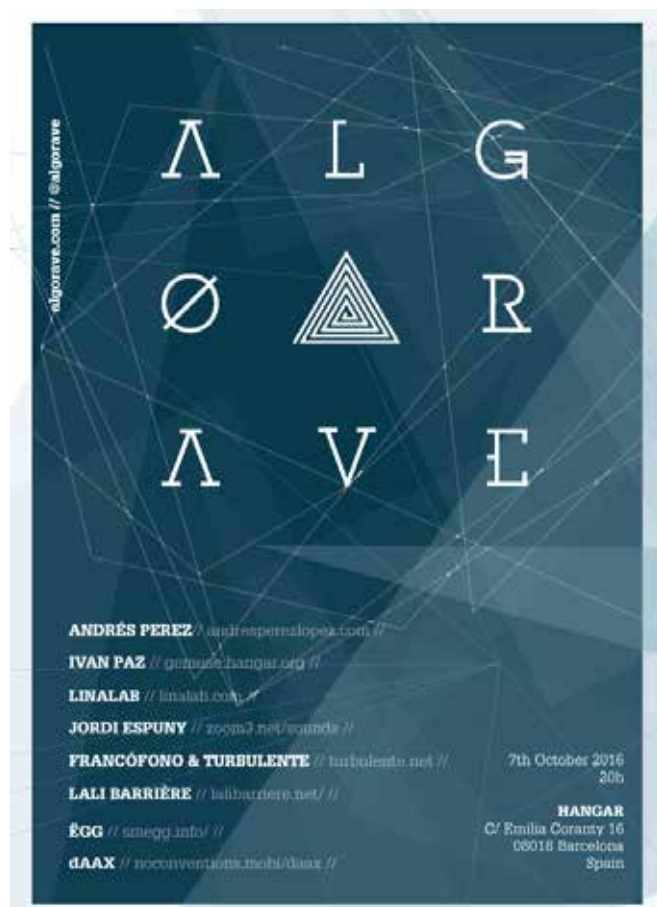
7 d'octubre de 2016

Iván Paz i Algorave

Audicions de música de club programada amb software de creació sonora en codi.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 50

FINIS AFRICAE

6 de novembre de 2016

Hangar

Presentació del segell barceloní HARA,
dedicat a l'electrònica atmosfèrica i la
nova onada de techno industrial..

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 60

EXPLODING PLASTIC FEST

12 de novembre de 2016

Hangar i Niu

Una jornada de dansa i música improvisada.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 120

ODD 2

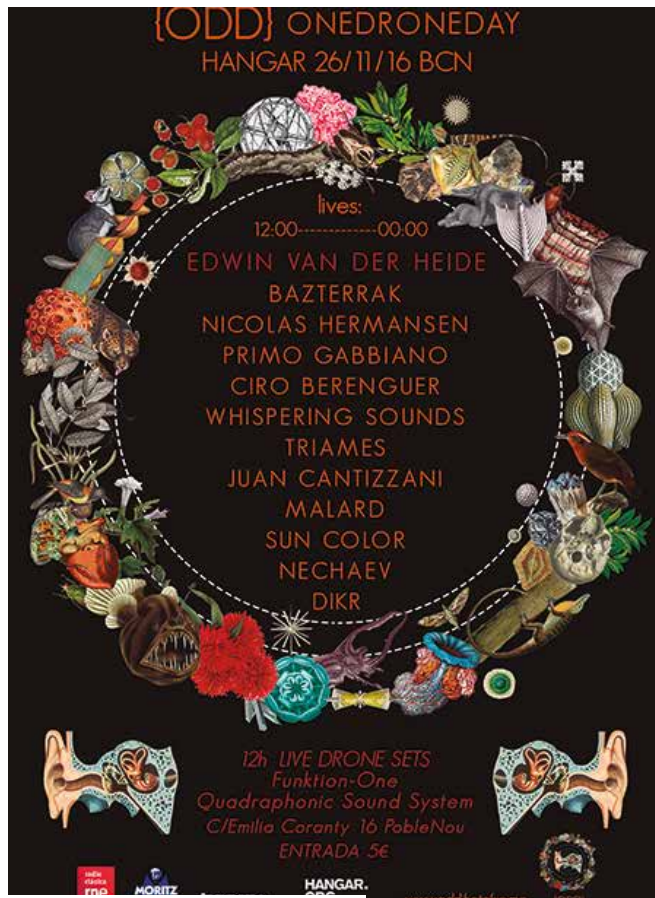
26 de novembre de 2016

Befaco i Hangar

Dotze hores ininterrompudes de música dron, concepte de creació d'espai contemplatiu sonor, convocatòria per participar en la programació i el live de l'artista convidat Edwin van der Heide.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 110

FINIS AFRICAE

3 de desembre de 2016

Hangar Sonor

Audicions dels artistes del col·lectiu
Finis Africae amb els artistes: Evol, Sta,
Kanipchen-Fit i Cosmic d'Alessandro.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 80

C.2. ATERRATGES

De forma paral·lela al programa d'activitats, Hangar col·labora i acull en el seu espai activitats puntuals d'artistes, d'organitzacions, d'associacions, de col·lectius i de projectes artístics i culturals. Aquestes trobades tenen per objectiu facilitar l'intercanvi de metodologies i de coneixements entre els creadors i professionals de la recerca d'altres sectors. Les activitats vinculades a l'encreuament informal i formal de coneixements entre científics i creadors, les trobareu a l'apartat "1.a. La recerca artística i la recerca interdisciplinària" d'aquesta memòria.

VALORACIÓ 2016

El 2016 s'ha continuat treballant per intentar mantenir un equilibri entre les necessitats de la comunitat artística resident a Hangar, així com l'externa, a més a més de les necessitats de producció d'altres agents culturals de la ciutat. Hem incentivat el treball dels artistes al centre mitjançant diferents beques de recerca i de producció, i això ha afectat també l'ús dels espais i el programa d'activitats públiques resultants. Per aquest motiu, aquest any hem programat menys Aterratges atesa la gran quantitat d'activitats generades pel mateix centre, sobretot en l'últim trimestre del 2016.

ACTIVITATS ATERRATGES

FEM TOUR TRUCK, LA MOSTRA ITINERANT DE VIDEOART FEMINISTA

1 d'octubre de 2016

Fem Tour Truck

Visionament de treballs itinerant localitzada
en un camió de videoart feminista.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 30

III COLLECTIVE @ HANGAR: COSSOS, ENTORN I PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES

18 i 19 de març de 2016

Ursonatefanzine, iinitiative i Hangar

iii és una plataforma d'artistes provinents de l'àmbit de l'ArtScience basada a l'Haia (NL), que crea mitjans performatius singulars per generar experiències úniques entremesclant imatge, so, espai i cos en formats de presentació fora dels establerts. Els seus instruments inventats, difícils d'encasellar en definicions preexistents, passen al voltant de la música, de les arts visuals, del teatre i del disseny de nous mitjans. A la vegada, el col·lectiu opera com a productora, distribuïdora i promotora de residències d'artistes, fomentant treballs radicals interdisciplinaris.

Durant el seu pas per Hangar, diversos membres del col·lectiu, juntament amb la col·laboració d'Óscar Martín i de Yaprak Sayar, van oferir tallers, xerrades i actuacions els dies 18 i 19 de març, per experimentar i reflexionar a prop dels punts de fuga entre cossos, entorn i pràctiques artístiques.

Marc de l'activitat: Hangar Sonor, Aterratges, workshops.

Aportació d'Hangar: Espais, equips, coordinació i difusió.

Nº assistents: 130 entre els dos dies

JORNADA WAV

2 d'abril de 2016

Hangar, col·lectiu WAV i Mengem
Produccions Gastronòmique

Jornada musical que va reunir diferents referents i estils musicals en una mostra de les múltiples possibilitats que ofereix la producció de música electrònica, amb SHOEG + NOIR NOIR + OBON + ZERO CALL + URGE TO KILL + TECIB + TDA + JUCHE + Die-6 + JORGE GON (DJ) + AKTN (DJ).

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 50 aprox.

MASSA CRÍTICA BARCELONA PRESENTA...PANTUMAONA 2016, AMB PYRAMIDS ON THE STREET & PKV & SUPERVIVENTS

14 de maig de 2016

Massa Crítica, Pantumaona i Hangar

Massa Crítica és un col·lectiu de persones que es desplacen amb bicicleta i reivindiquen el seu ús com a vehicle alternatiu per anar per la ciutat. Tal com diuen, “no és una cosa que ens haguem inventat nosaltres, sinó que formem part d’un moviment global”. En diferents ciutats de tot el món es reuneixen centenars de persones per pedalar juntes mensualment. A Hangar van finalitzar un dels seus recorreguts per Barcelona.

Aportació d’Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 100 aprox.

PRESENTACIÓ DE LA PLATAFORMA ASSEMBLEÀRIA D'ARTISTES DE CATALUNYA (PAAC)

18 de juny de 2016

PAAC

Aquesta nova plataforma sorgida a l'àmbit català
va presentar-se en públic a la sala Ricson.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 70 aprox.

RODATGE DELS CRÈDITS EN OBERT DEL DOCUMENTAL CIUDADANO FERNANDO GALLEGO: BAILA O MUERE

9 de juliol de 2016

Álex Salgado i Nando Dixkontrol

Un documental sobre la vida, així com la influència d'un dels DJ pioners a Barcelona. Nando Dixkontrol és una llegenda de la història de la música electrònica. A Hangar es van gravar els crèdits tot convidant a assistir-hi la gent que ha finançat el projecte.

Marc de l'activitat: Aterratge

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió.

Nº assistents: 40 aprox.

BARCELONA IL·LUSTRACIÓ FESTIVAL 2016

5 de novembre de 2016

Col·legi d'Il·lustradors de Catalunya

Fira d'il·lustració aplicada a producte.

Aportació d'Hangar: Espais, equips i difusió

Nº assistents: 300

D. ARXIU_DOSSIERS

Arxiu_Dossiers és un repositori de dossiers d'artistes contemporanis pensat per promoure i difondre la seva obra, així com el context de l'art del qual formen part. Serveix també com a punt de trobada i de reunió per a aquests artistes i ofereix un servei als diferents professionals del sector artístic. El projecte està pensat per impulsar el nostre teixit cultural, tant dins de la ciutat de Barcelona com en l'entorn estatal i internacional, mitjançant l'organització informativa de la producció artística contemporània i la seva articulació i divulgació en un entorn adequat.

Arxiu_Dossiers va ser desenvolupat en el Centre Arts Santa Mònica (CASM) al maig del 2006, però va quedar aturat amb el canvi de direcció del centre l'any 2008. Al gener del 2014, des d'Hangar se'n va proposar la recuperació per actualitzar els dossiers i ampliar l'arxiu, però sobretot per fonamentar les bases d'un espai per a la dinamització del teixit professional a la ciutat de Barcelona. A tal efecte, Hangar ha sol·licitat durant els dos últims anys un ajut específic a l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) que, juntament amb la tramesa de l'Arxiu per part del Centre Arts Santa Mònica, ha permès que el projecte torni a estar actiu.

A l'Arxiu_Dossiers s'hi troben dossiers independents per a cada creador en suport de paper i digital.

Cada dossier recull un recorregut per la trajectòria de cada un dels artistes en format estàndard i conté ordenats els continguts següents:

- Informació general.
- Informació específica sobre els projectes més destacats de la trajectòria de l'artista.
- Imatges de les obres.
- Informació complementària i de consulta (catàlegs, reculls de premsa...).
- Vídeos per a visionament (si s'escau).

VALORACIÓ 2016

Durant el 2016 s'han continuat les tasques d'actualització de l'Arxiu_Dossiers. A finals del 2017, l'arxiu disposa de 110 dossiers, dels quals 7 han estat actualitzats el 2016. De moment, els dossiers que s'hi incorporen per primer cop cada any han estat aquells dels artistes residents a Hangar interessats a formar part de l'arxiu. Durant el 2015 hi ha hagut 8 noves incorporacions i 7 artistes més han mostrat interès a formar part de l'arxiu.

A més, al llarg del 2018 vam desenvolupar un programa específic d'activitats, finançades per l'ICUB en el marc d'un ajut específic. Aquest programa va ser coordinat per l'artista Connie Mendoza.

La proposta que va coordinar Connie Mendoza es va centrar a desplegar una sèrie de trobades amb l'objectiu de dilucidar quins aspectes de l'arxiu en el seu estat actual podien ser optimitzats en un futur immediat. Principalment, pels artistes representats i, en conseqüència, també pels usuaris que consultessin l'arxiu en qualsevol de les seves vessants possibles: investigació, col·laboració, difusió.

La sèrie d'activitats es van basar en tres eixos metodològics que pretenien ser el marc en el qual desenvolupar la tridimensionalitat de l'arxiu com a dispositiu de producció de coneixement:

1. Fer visibles les interdependències implícites en el procés de fer cultura en general.
2. L'intercanvi de coneixements i la col·laboració.
3. La cartografia de les preocupacions contemporànies al voltant del concepte d'arxiu.

Amb aquests objectius, les activitats que es van desenvolupar responien a dilucidar processos sobre la curadoria i la investigació i les pràctiques d'arxiu com a eixos vertebradors en el desenvolupament de projectes i d'idees mitjançant la col·laboració local i internacional tenint com a eix central l'Arxiu_Dossiers.

Es va proposar l'Arxiu_Dossiers com una eina per detectar i analitzar les interrelacions en el camp cultural local i internacional, a través de la qual poder atreure col·laboracions, enfortir l'intercanvi del coneixement i desenvolupar aspectes d'investigació.

Concretament, es van convidar agents institucionals, galeristes, comissaris, projectes independents i investigadors en diferents camps a visitar l'arxiu físic per discutir i detectar vies de col·laboració. Es van organitzar cinc trobades amb cinc eixos temàtics organitzats segons les diferents potencialitats que pensem que l'Arxiu_Dossiers té.

Cadascuna proposava línies de discussió per a la col·laboració que en un futur podrien concretar-se i desenvolupar-se per optimitzar recursos i objectius.

Trobada 1: A_D com a eina de col·laboració

Convidats:

- Flavia Introzzi (Curators Network)
- Andrea Rodríguez (BAR Project)
- Alexandra Laudo (Heroïnes de la Cultura)
- Marc Vives (artista i programador de Nau Estruch)

Trobada 2: A_D com a servei a artistes

Convidats:

- Paco Chanivet (artista resident)
- Christina Schultz (artista resident)
- Mireia Sallarès (artista)
- Ariadna Guiteras (artista resident)

Trobada 3: A_D com a eina d'investigació

Convidats:

- Jara Rocha (mediadora cultural i comissària independent)
- Oriol Fontdevila (crític i comissari d'art)
- Montse Romaní (comissària independent)

Trobada 4: Cultures d'arxiu

Convidats:

- Eli Lloveras (directora d'Hamaca, distribuïdora de media art i de videoart)
- Eva Sòria (Institut Ramon Llull)
- www.arxiuartistes.cat
- Vanina Hofman (taxonomedia.net)
- Débora Lanzeni (antropòloga política i dels media, UOC)
- Mariona Moncunill (artista)

Trobada 5: A_D com a eina d'informació i de promoció

Convidats:

- Rocío Santa Cruz (directora de la Galeria Rocío Santa Cruz)
- Àlex Nogueras (director de Nogueras Blanchard)
- Carolina Díaz Gascón (Swab, directora de projectes i col·laboració)

Amb el mateix objectiu, es van realitzar presentacions d'AD en escoles d'art i en universitats:

- Escola Massana - 21 d'octubre
- Universitat de BBAA - 7 de novembre
- UAB/EINA - 9 de novembre
- Escola EINA - 16 de novembre
- ESDI Màster comissariat - 21 de novembre

Posteriorment a les presentacions, als alumnes més interessats que van demanar visitar l'arxiu a Hangar se'ls va fer una presentació específica segons els interessos particulars i els projectes que estaven realitzant en les seves respectives escoles. Segons el tema d'investigació, es va fer accessible material de l'arxiu i se'ls va convidar a pròximes consultes si així ho necessitaven.

Arxiu_Dossiers com a eina d'investigació es va concretar en la invitació a Pilar Bonet a participar en la producció de sentit proporcionant marcs interpretatius tenint com a base el material contingut a l'arxiu. L'objectiu d'aquesta col·laboració va ser donar forma a un cos de pensament crític al voltant de les pràctiques d'arxiu contemporànies.

El punt de partida de Pilar Bonet per a la seva proposta van ser els 10 anys d'existència de l'arxiu des que es va crear i va proposar una selecció de cinc artistes perquè narressin els factors i maneres en què la seva producció artística ha canviat en aquest període de temps. La proposta posava l'èmfasi en la construcció de narratives sobre les maneres de crear dels artistes. L'arxiu en les seves maneres d'indexació i de classificació homogeneïtza les subjectivitats d'un contingut d'alt valor subjectiu i especulatiu que queda majorment anul·lat en el format actual, tot posant de manifest qüestions

complexes per reflexionar sobre l'arxiu com a sistema de producció de coneixement.

La presentació dels artistes es va realitzar a la sala Ricson d'Hangar el dia 23 de novembre.

Els artistes convidats van ser:

- Mariona Moncunill
- Domènec
- Rafel G. Bianchi
- Fito Conesa

LÍNIA DE DIFUSIÓ

4. I D'INTERCANVI

generar una massa crítica al voltant de les pràctiques artístiques contemporànies, volem crear un context d'activitats que distingeixi Hangar d'altres projectes d'exhibició de les arts visuals. Per això, oferim un espai cada vegada més consolidat per a l'intercanvi de pràctiques artístiques, dels seus processos i mètodes, en forma de presentacions o d'instal·lacions efímeres.

D'una banda, donem suport a les creacions dels artistes residents, tant dins el centre en format de presentacions o de jornades de portes obertes, o fomentant les visites de professionals del sector (BAR Project, galeristes o curadors independents); i fora del mateix centre, tot negociant amb altres institucions artístiques la programació d'exposicions específiques dels artistes d'Hangar.

D'altra banda, també donem cabuda a altres projectes que requereixen una plataforma de presentació informal, d'altres propostes concretes relacionades amb la pràctica artística i que no tenen espai disponible: PictoBCN, GutterFest, la Mostra Marrana, el màster d'Art Sonor, entre d'altres.

En tercer lloc, fomentem l'espai per a l'intercanvi de pràctiques culturals, dels seus processos i mètodes, tot obrint un espai de trobada, de diàleg i de transferència d'experiències entre el propi entorn artístic i, també, entre

els artistes i altres col·lectius que actualment estan venint a Hangar, com les comunitats de desenvolupament tecnològic lliure o els creadors sonors, tot reduint distàncies disciplinàries i encetant línies d'activitat que puguin generar dinàmiques d'R+D transversals i dinàmiques.

I, a l'últim, el programa de difusió també inclou les moltes escoles i grups que visiten Hangar i els assistents a les presentacions i activitats públiques del centre: públic general i especialitzat que, mitjançant aquestes activitats, té accés directe als artistes i als processos de producció artística més contemporanis. Per a una relació detallada de les visites al centre, vegeu l'apartat "7. Comunicació" d'aquesta memòria.

VALORACIÓ 2016

La continuïtat del suport de la Fundació Banc Sabadell a les activitats dels artistes residents del centre ha permès consolidar aquest any el programa d'activitats amb ells i, consegüentment, fidelitzar públics que es mantenen pendents d'aquestes activitats. Aquest programa inclou: Tallers Oberts del Poblenou (anuals), Sessions Polivalents (anuals) i Paratext (mensual).

Com a novetat més destacada d'aquest any quant a les activitats amb els artistes residents, hi ha la primera publicació en paper Paratext, que recull el contingut d'aquestes presentacions des de la primera, al març del 2015, fins a la realitzada al gener de 2016. Aquesta publicació s'ha pogut realitzar gràcies també al suport de la Fundació Banc Sabadell i a la col·laboració del Goethe-Institut, de l'Oficina Cultural i Econòmica de Taipei i de la Fundació Han Nefkens.

PROGRAMA D'ACTIVITATS

A. DE DIFUSIÓ I INTERCANVI

A.1. CAFÈS AMB...

Trobades en format de cafès informals entre els artistes residents a Hangar i diversos agents culturals.

Llista de trobades del 2016:

- Tan Tan, 8 de març
- Carolina Grau, 10 de maig
- Sonia Fernández Pan, 7 de juny
- Cell, 28 de juny
- Studio Visit Art Now, 12 de juliol
- María Virginia Jaua, 4 d'octubre
- Joan Morey, 12 de desembre
- Benjamin Collet, 13 de desembre

Studio Visit Art Nou

A.2. PARATEXT

Paratext és una programació mensual de presentacions dels artistes residents a Hangar de llarga i curta durada, així com de les residències internacionals. Iniciat el 2015, Paratext té lloc sempre en dimecres, de 19.00 h a 21.00 h. Durant aquesta activitat, diversos artistes presenten en formats no convencionals projectes concrets o parts del seu treball. Les sessions són sempre obertes al públic amb el propòsit de possibilitar la interacció amb els mateixos artistes.

L'activitat compta amb el suport de la Fundació Banc Sabadell i amb la col·laboració de Moritz.

PARATEXT FEATURING ENCURA
#1.2: LIGHTNING STUDIES:
CENTRE FOR THE TRANSLATION
OF CONSTRAINTS, CONFLICTS
AND CONTAMINATIONS
11 de febrer de 2016

A cura de: Renan Laru-an.

Artistes participants: Megan Michalak,
Giuliana Racco / Matteo Guidi, Mario
Santamaría i Christina Schultz.

PARATEXT N. 8
2 de març de 2016

Artistes participants: Isamit Morales, Ali Yerdel,
Iván Paz, Azahara Cerezo i Lydia Debeer.

PARATEXT N. 9
6 d'abril de 2016

Artistes participants: Youngmi Kim, Pedro Moraes, Befaco i Ilaro.

PARATEXT N. 10
13 de maig de 2016

Artistes participants: Travers Nash, Ariadna Guiteras, Andrea Gómez, Diego Paonessa i Laura Llanelli.

PARATEXT N. 11
8 de juny de 2016

Artistes participants: Tatiana Muñoz i Roc Jiménez de Cisneros.

PARATEXT N. 12
5 d'octubre de 2016

Artistes participants: Stephan Köperl, Oskar Klinkhammer, Ding Chien-Chung, Alan Carrasco i Diego Paonessa.

PARATEXT N. 13
9 de novembre de 2016

Artistes participants: Sylvia Winkler, Mariam Suhail, Anup Mathew Thomas, Carien Vugts i Grace Tume.

PARATEXT FEATURING
ENCURA#2.1: CHEMTRAILS,
14 de desembre de 2016

A cura de: Manuela Pedrón Nicolau i Jaime González Cela.

Artistes participants: Paco Chanivet, Alejandra Avilés, Eliana Beltrán, Rafael Perez Evans.

HANGAR OBERT EN EL MARC DELS TALLERS OBERTS DEL A.3. POBLENOU / POBLENOU CREA!

Del 15 al 17 de setembre de 2016

Dels Tallers Oberts del Poblenou a Poblenou Crea!

Els Tallers Oberts del Poblenou neixen el 1996 amb l'objectiu d'apropar el públic als artistes, tot obrint les portes dels seus tallers per mostrar les obres i els espais de treball.

Durant aquests gairebé 20 anys i fins avui, ha estat una iniciativa impulsada pels diferents espais de creació i d'exposició ubicats al barri. Ha estat una porta oberta per conèixer i descobrir racons grans i petits del barri, on, malgrat les successives transformacions urbanístiques i socials, ha sobreviscut l'esperit artístic i creatiu de desenes d'artistes, músics, programadors, performers, artesans i creatius.

Aquest any s'ha optat pel format de cap de setmana més el divendres, però cada centre ha decidit el seu calendari amb la coordinació de la plataforma Poblenou Crea!, formada per 35 espais de tallers i uns 150 artistes. L'objectiu de la plataforma és cohesionar, agrupar i comunicar el potencial creatiu i artístic dels tallers i dels artistes del barri del Poblenou.

Sobretot els darrers anys són molts els artistes, creadors i galeries que s'han instal·lat en el barri, fet que ha conformat una matriu de professionals

d'un gran pes específic en el conjunt del teixit social, cultural i artístic del barri del Poblenou.

En l'edició d'enguany, la programació d'Hangar per a les jornades de portes obertes al barri s'ha comprimit a un cap de setmana. A més dels tallers oberts dels artistes, s'han organitzat altres activitats com l'onzè aniversari de Dorkbot o una festa d'inauguració la nit del divendres.

Els artistes en residència d'estada llarga que hi han participat han estat: Marco Noris, Andrea Gómez, Christina Schultz, Ciprian Homorodean, Ariadna Guiteras, Antonio R. Montesinos, Ali Yerdel, David Franklin, Paco Chanivet, Megan Michalak, Rafael Perez Evans, Alejandra Avilés, Florian Freier, Eliana Beltrán, Patricia Fernández Antón i Patricio Rivera.

Els artistes residents internacionals que hi han participat han estat: Oskar Klinkhammer, Stephan Köperl, Ding Chien-Chung i Diana Tamane.

Programa

Dijous 15 - Inauguració TOP 2016

Sala Ricson

19.00 h - 21.00 h / Presentació col·lectius residents + Dijous Oberts

BeAnotherLab + Hamaca + Ilaro + Befaco

21.15 h - 23.15 h / Jam usuaris Befaco

Divendres 16

Obertura tallers Hangar TOP 2016

Sala Ricson

22.15 h - 23.30 h / Broken Manifesto (live)

23.30 h - 00.30 h / Agnès Pe (DJ)

00.30 h - 03.00 h / Discos Paradiso Crew (DJ)

Polivalent

16.00 h - 21.00 h / Instal·lacions i workshops dels col·lectius residents

BeAnotherLab, DIYBioBarcelona,

Befaco, Ilaro i Hamaca

Plató

16.00h - 21.00 h / Apología/Antología: recorridos por el vídeo en el contexto español

Pati

16.00 h - 22.00 h / Bar Coyote - Violeta DJ

Dissabte 17

Tallers

12.00 h - 14.30 h / Visita guiada artistes residents

17.00 h - 19.30 h / Visita guiada artistes residents

Megan Michalak - Ariadna Guiteras - Andrea

Gómez - Marco Noris - Christina Schultz - Antonio

R. Montesinos - Ciprian Homorodean - Ali Yerdel

- Rafael Perez Evans - Alejandra Avilés - Paco

Chanivet - Patricia Fernández Antón - Patricio

Rivera - Florian Freier - Eliana Beltrán - David

Franklin - Diana Tamane - Oskar Klinkhammer

- Stephan Köperl - Ding Chien-Chung

Sala Ricson

17.00 h - 21.00 h / Dorkbot. Gent que fa coses rares amb electricitat.

Amb la presentació d'Ewen Chardronnet de l'edició en castellà de la revista Laboratory Planet

Polivalent

12.00 h - 23.15 h / Instal·lacions i workshops

dels col·lectius residents BeAnotherLab, DIYBioBarcelona, Befaco, Ilaro i Hamaca

Plató

12.00 h - 18.00 h / Apología/Antología: recorridos por el vídeo en el contexto español

18.00 h - 21.00 h / Documental 3.0

Presentació dels treballs finals dels participants del taller de Documental 3.0. Fotografia

expandida i documental interactiu de l'escola

CFD. Projectes Barnacas II, de Francisco

Alegre; Vertical/Horitzontal, d'Albert Kuhn,

i La Plaça Ordinària, de Julieta Rondón,
Ciprian Gheorghe i Natalia Santolaria

Pati

17.00 h - 23.15 h / Bar Coyote - Hangar Team

Diumenge 18

Tallers

12.00 h - 14.30 h / Visita guiada artistes residents

17.00 h - 19.30 h / Visita guiada artistes residents

Megan Michalak - Ariadna Guiteras - Andrea
Gómez - Marco Noris - Christina Schultz - Antonio
R. Montesinos - Ciprian Homorodean - Ali Yerdel
- Rafael Perez Evans - Alejandra Avilés - Paco
Chanivet - Patricia Fernández Antón - Patricio
Rivera - Florian Freier - Eliana Beltrán - David
Franklin - Diana Tamane - Oskar Klinkhammer
- Stephan Köperl - Ding Chien-Chung

Polivalent

12.00 h - 21.00 h / Instal·lacions i
workshops dels col·lectius residents
BeAnotherLab, DIYBioBarcelona,
Befaco, Ilaro, Hamaca

Plató

12.00 h - 21.00 h / Apología/Antología:
recorridos por el vídeo en el contexto español

Pati

17.00 h - 21.00 h / Bar Coyote - Hangar Team

SESSIONS POLIVALENTS #9 MONTACARGAS AMB EL SUPORT DE LA A.4. FUNDACIÓ BANC SABADELL

29 de juliol de 2016

Jornada comissariada pels artistes residents d'Hangar. Durant un dia, diferents exposicions, accions performances i presentacions sonores serveixen de pont entre els residents a Hangar i les pràctiques que més els interessen, convidant diferents creadors/res a participar-hi conjuntament.

Artistes participants: Martin Llavaneras / Diego Paonessa / Res Ingold / Erin Coates / Laia Estruch / Salvador Giralt / Clara Garí / Jordi Corominas / Nerea Arrojeria i Bitter Lithium / Samantha Gibson / Lluc Baños Aixalà / Héloïse Mondancin / Hamaca / Núria Marquès / Tatiana Muñoz Melo / Giuliana Racco i Matteo Guidi / Noisescapists / Iván Paz / Ángel Faraldo / Luis Tabuenca / Rubén Patiño (N.M.O.) / Dos Piedras / Wunderkammer / Olaf Hund / The Dancing Hole i DJ Noir Renoir.

MONTACARGAS
Polivalents #9
29 de julio 2016

A.5. PUBLICACIÓ PARATEXT VOL. 1

Aquest novembre passat vam finalitzar l'edició del primer volum recopilatori de les presentacions Paratext, que ha vist la llum a finals d'aquest any 2016. Paratext vol. 1 és una publicació trilingüe (català, castellà i anglès) en paper que recull des del contingut del primer Paratext, al març del 2015, fins al d'aquell realitzat al gener del 2016. La publicació serveix per poder mostrar el treball realitzat al centre en el marc dels diferents programes de residències i sobretot seguir fent difusió de les pràctiques dels artistes residents. Se n'han imprès 500 exemplars. La publicació ha estat possible gràcies al suport de la Fundació Banc Sabadell i amb la col·laboració del Goethe-Institut, de l'Oficina Cultural i Econòmica de Taipei i de la Fundació Han Nefkens. El disseny de la publicació ha anat a càrrec de l'estudi Bisdixit.

5. LÍNIA D'INTERNACIONALITZACIÓ

Hangar té una llarga experiència en l'àmbit de la internacionalització d'artistes i de projectes, i ha treballat l'any 2016 en tres línies diverses:

PROGRAMA DE BEQUES

A. D'INTERCAVI

El 2016 s'ha renovat el programa de beques d'intercanvi entre Baden-Württemberg i Catalunya en el marc del conveni establert el 2014 entre el Goethe-Institut de Barcelona amb la col·laboració, d'una banda, de la Fundació d'Art de Baden-Württemberg de Stuttgart (Württembergischer Kunstverein i la Kunststiftung), i de l'altra, de la Generalitat de Catalunya i d'Hangar. L'objecte d'aquest conveni és oferir una beca de producció a quatre artistes (dos de Baden-Württemberg i dos de Catalunya) amb l'objectiu de donar suport al desenvolupament de treballs artístics vinculats als contextos de cada un dels centres i institucions participants, fomentar l'intercanvi interregional entre creadors de Baden-Württemberg i de Catalunya i possibilitar experiències de diàleg entre les dues comunitats artístiques i els seus respectius col·lectius socials.

A més, el programa de beques d'intercanvi s'ha reforçat gràcies a la institució de tres convenis nous amb institucions nacionals i internacionals:

D'una banda, Hangar, la Casa de Velázquez i l'Institut Francès de Barcelona han signat un conveni per a l'elaboració d'un programa de residències amb l'objectiu de proveir a artistes espanyols (residents a Catalunya) i francesos l'oportunitat de conèixer altres ambients artístics i culturals, produir i confrontar els seus treballs

amb els d'uns altres i ampliar el seu currículum artístic. En el marc d'aquest programa, tres artistes espanyols residiran a la Casa de Velázquez a Madrid (una artista en la modalitat de residència de producció i dues artistes en la modalitat de residència de recerca) i una artista francesa realitzarà una residència de producció a Hangar (Barcelona). Les artistes seleccionades per a les dues beques de recerca, a més, tindran l'oportunitat de treballar conjuntament amb un/a investigador/a en residència de la Casa de Velázquez. La residència de l'artista francesa a Hangar tindrà lloc del desembre del 2016 al març del 2017, i les residències de les artistes espanyoles, durant els mesos de gener i de febrer del 2017. Així mateix, es preveu renovar el conveni per a l'any 2017.

D'altra banda, Hangar ha signat un conveni de col·laboració amb la Seoul Foundation for Arts & Culture i la Societat Mercantil Estatal d'Acció Cultural, SA (Acció Cultural Espanyola, AC/E) per a la institució d'un programa d'intercanvi entre Espanya i Corea. A través d'aquest programa s'atorgarà una beca a un/a artista espanyol/a (o resident a Espanya) per a la realització d'una residència de tres mesos de durada en el Seoul Arts Space Geumcheon - SASG (Seül) i, així mateix, se seleccionarà un artista coreà per realitzar una residència, també de tres mesos de durada, a Hangar (Barcelona).

Les residències tindran lloc el 2017.

A més, Hangar i la Sala d'Art Jove van realitzar un programa d'intercanvi amb el HISK - Higher Institute of Fine Arts, de Gant. Durant l'any 2016, dos artistes d'Hangar i dos artistes de la Sala d'Art Jove van residir durant un mes a Gant, amb el propòsit d'incorporar-se al programa de formació del HISK. Paral·lelament, quatre artistes d'aquest centre van realitzar una estada d'un mes a Barcelona al llarg de l'any en el context de les activitats i dels espais d'Hangar i de la Sala d'Art Jove. Aquest programa no es renovarà per a l'any 2017.

VALORACIÓ 2016

El 2016 es va donar un suport important als programes d'intercanvi internacionals, gràcies a la institució de noves col·laboracions que es van sumar a la ja consolidada relació amb el Goethe-Institut de Barcelona i amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

D'una banda, s'ha consolidat el suport d'institucions com el Goethe-Institut de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya en el finançament de la beca Baden-Württemberg - Catalunya. El resultat d'aquesta beca durant el 2016 ha estat una experiència molt profitosa. Aquest any, a més, es va dur a terme una col·laboració amb el Centre Arts Santa Mònica, que va consistir en l'organització d'una exposició a l'espai residència del centre. L'acord s'ha renovat per a l'any 2017.

D'altra banda, les col·laboracions amb l'AC/E (Acció Cultural Espanyola), en el finançament de la beca d'intercanvi amb el SASG de Seül, i amb l'Institut Francès de Barcelona, en el cas de l'intercanvi amb la Casa de Velázquez, van permetre ampliar l'oferta de mobilitat internacional dirigida a artistes residents a Espanya.

Pel que fa a l'intercanvi entre Hangar, la Sala d'Art Jove i el HISK, el programa no es renovarà el 2017. A causa de l'elevada demanda

dels espais de tallers, Hangar alliberarà els espais prèviament destinats a les residències d'intercanvi de la Sala d'Art Jove amb el HISK.

De cara al 2017, es vol potenciar ulteriorment el programa de mobilitat internacional amb la institució de nous convenis. En aquest sentit, s'ha començat a contactar amb la Fundació Kër Thioossane, de Dakar (Senegal), per a l'enllestiment d'una beca en part finançada per la Fundació Ramon Llull i, així mateix, s'ha començat un diàleg amb el centre Ateliers Creatifs, de Mont-real (Canadà). També, s'està avaluant la possibilitat de reprendre la col·laboració amb l'AECID (Agència Espanyola de Cooperació i Desenvolupament) per a una possible beca d'intercanvi amb l'Amèrica Llatina.

Ha estat un impuls molt important l'entrada del Goethe Institut de Barcelona en el finançament de la beca Baden Württemberg – Catalunya. L'acord continuarà en el 2016 amb la participació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya que ha signat el conveni de suport econòmic. El resultat durant el 2015 ha estat una experiència molt profitosa. els 4 artistes seleccionats han treballat durant la beca en els seus projectes que han mostrat en format expositiu al final de la residència. Un altre possibilitat de finançament pel programa de beques és iniciar una col·laboració amb l'AC/E (Acción Cultural Española). En aquest sentit, en aquests moments s'està en negociacions per reiniciar la beca d'intercanvi amb el SAS Geumcheon de Seül, programa que es va dur a terme els anys 2010, 2011 i 2012 .

INTERCANVIS REALITZATS

BECA D'INTERCANVI ENTRE BADEN - WÜRTTEMBERG (ALEMANYA) I CATALUNYA D'HANGAR A L'ESTRANGER

Es van rebre un total de 21 sol·licituds, de les quals el jurat d'Hangar va preseleccionar els artistes següents: **Alán Carrasco**, **Azahara Cerezo**, **Diego G. Bernárdez**, **Diego Paonessa**, **Jordi Morell Rovira**, **Marc Serra Roca**, **Martin Llavaneras**, **María García Ruiz**, **Raquel Frieria** i **Ro Caminal Saperas**.

El 18 de març de 2016 es van reunir els dos jurats (Barcelona i Stuttgart) per a la selecció final. Els artistes escollits foren **Alán Carrasco** i **Diego Paonessa**. L'estada de dos mesos a Stuttgart va tenir lloc als mesos de juny i de juliol del 2016.

DE L'ESTRANGER A HANGAR

Els dos jurats (Barcelona i Stuttgart), el 18 de març de 2016, van seleccionar com a candidats finalistes **Oskar Klinkhammer** i el col·lectiu **Silvia Winkler / Stephan Köpler**. L'estada de dos mesos a Hangar va tenir lloc als mesos de setembre i d'octubre del 2016. Silvia Winkler i Stephan Köpler finalment no van realitzar la residència com a col·lectiu, sinó que cada artista va dur a terme una estada d'un mes. Stephan Köpler, al setembre, i Sylvia Winkler, a l'octubre.

Durant la seva estada a Hangar, els artistes alemanys en residència van realitzar una exposició d'una setmana a l'Arts Santa Mònica. La mostra, amb el títol "Work in Progress", va tenir lloc del 18 al 22 d'octubre a l'espai residència de l'Arts Santa Mònica. Finalment, els cinc artistes van mostrar els resultats de les seves respectives residències en el Paratext n. 12 i en el Paratext n. 13. Aquesta beca comptarà, a més, amb una exposició específica on s'exhibiran els treballs dels artistes becats el 2016 i el 2017. L'exposició tindrà lloc a l'Arts Santa Mònica al mes d'octubre del 2017.

BECA D'INTERCANVI
ENTRE HANGAR, LA SALA
D'ART JOVE I EL HISK
D'HANGAR A L'ESTRANGER

La Comissió de Programes d'Hangar va decidir, el dia 18 de febrer, atorgar la beca per ordre de puntuació a: Marc Serra Roca, Megan Michalak, Ciprian Homorodean, Mario Santamaría i Paulina Silva. El guanyador de la primera beca d'intercanvi va ser **Marc Serra Roca**. Finalment, per impossibilitat d'assistència de la segona i del tercer guanyador, es va atorgar la segona beca a Mario Santamaría. Les estades, d'un mes cada una, van tenir lloc al març del 2016, en el cas de **Mario Santamaría**, i a l'abril del 2016, en el cas de Marc Serra Roca.

BECA D'INTERCANVI ENTRE HANGAR I LA CASA DE VELÁZQUEZ DE MADRID D'HANGAR A L'ESTRANGER

Es van rebre un total de 8 sol·licituds, de les quals el 25 de novembre el jurat d'Hangar i de la Casa de Velázquez va seleccionar els artistes següents: **Empar Buxeda**, per a la realització de la residència en modalitat de producció, i **Azahara Cerezo** i **Megan Michalak**, per a la realització de dues residències de recerca a la Casa de Velázquez de Madrid. Les residències tindran lloc als mesos de gener i de febrer del 2017.

DE L'ESTRANGER A HANGAR

Es van rebre un total de 15 sol·licituds, de les quals el 25 de novembre el jurat d'Hangar i de la Casa de Velázquez va seleccionar l'artista **Marion Balac**, per a la realització d'una residència de producció a Hangar. La residència tindrà lloc del 15 de desembre de 2016 al 31 de març de 2017.

BEQUES INSTITUCIONALS EN CONVENI MARC AMB HANGAR PER A B. ARTISTES ESTRANGERS

Hangar col·labora mitjançant convenis amb institucions culturals a l'estranger en programes de beques per a la realització de residències curtes als tallers i a la residència d'Hangar per un període de tres mesos.

El 2013 se signà un acord amb l'**Ajuntament de Buenos Aires** (Argentina) en el marc de la Bienal de Arte Joven, per mitjà del qual els dos artistes participants en la Bienal van realitzar una residència a Hangar l'any 2014. El 2016 es va tornar a organitzar la residència, només per a un artista aquest cop. Així mateix, es va acordar de renovar el conveni a principis del 2017, per tal que la propera residència tingui lloc el 2018.

Un altre conveni de col·laboració per a residències institucionals és amb l'**Oficina Econòmica i Cultural de Taipei i el Ministeri de Cultura de Taiwan**, que ha continuat durant l'any 2016 i que seguirà el 2017 i el 2018.

A l'últim, el 2015 es va iniciar un conveni amb la **Fundació Han Nefkens**, una organització privada sense ànim de lucre fundada a Barcelona l'any 2009 amb l'objectiu de produir obres d'art contemporani. Aquest any es van realitzar tres residències d'artistes provinents de Kenya, del Pakistan i de l'Índia. Per a l'any 2017 es preveu repetir la col·laboració.

VALORACIÓ 2016

La col·laboració amb entitats públiques i institucions privades es va consolidar al llarg del 2016. La col·laboració amb la Fundació Han Nefkens va ser molt profitosa. A més a més, cal destacar la fidelització de l'Oficina Econòmica i Cultural de Taipei, amb la qual es va renovar el conveni per als anys 2017 i 2018, i l'Ajuntament de Buenos Aires.

Els artistes que participen en aquest programa de residències d'Hangar gaudeixen d'una magnífica experiència tant des del punt de vista professional com personal, com demostren en els seus informes al final de l'estada. Tots coincideixen a valorar el context que els proporciona Hangar amb la interrelació amb altres companys i amb els col·lectius residents, el suport i l'assessorament tècnic, la disposició de materials i d'espais, a més de les activitats i les presentacions mensuals.

RESIDÈNCIA DE LA BIENAL DE ARTE JOVEN DE BUENOS AIRES BEQUES REALITZADES

El 2015, **Martín Carrizo** va ser seleccionat per realitzar una estada a Hangar en el marc de les residències organitzades per la Bienal de Arte Joven de Buenos Aires. La residència inicialment havia de tenir lloc durant els mesos de maig i de juny del 2016, però finalment va durar només un mes per motius personals de l'artista.

BECA DE L'OFICINA ECONÒMICA I CULTURAL DE TAIPE

Dels tres artistes preseleccionats des de Taipei, Tzu-Ting Wang, Chien-Chung Ding i Jia-Hua Zhang, el jurat d'Hangar seleccionà **Chien-Chung Ding** per a una residència de dos mesos a Hangar durant el setembre i l'octubre del 2015.

RESIDENTS DE LA FUNDACIÓ HAN NEFKENS

La Comissió de Programes d'Hangar participa en tots els processos de selecció del programa de beques i residències d'Hangar, excepte en el cas de les beques de la Fundació Han Nefkens, que passen per un altre jurat amb membres de la Fundació Han Nefkens. Enguany, els artistes seleccionats han estat **Cyrus Kabiru**, que ha realitzat una estada a Hangar del gener al març del 2016, i **Anup Mathew Thomas** i **Mariam Suhail**, que han realitzat una estada a Hangar del setembre al novembre del 2016.

C. PROGRAMES EUROPEUS

Durant el 2016 s'ha continuat treballant en els dos projectes europeus iniciats el 2015 en el marc del programa Europa Creativa.

IMAGIT (2015-2017)

Projecte europeu que sorgeix com a reacció a la urgent necessitat de fusionar models innovadors de comunicació amb els valors culturals suposadament globals. Molts teòrics amb impacte en l'àmbit de les ciències socials i culturals d'avui critiquen que el pragmatisme i el funcionalisme s'han apoderat de la nostra manera de pensar. IMAGIT pren fortament en consideració aquestes veus crítiques i es presenta com una plataforma tecnològica oberta per a una comunicació més col·laborativa i creativa.

Durant el 2015 s'ha assistit a la reunió d'inici del programa a Karlsruhe.

Partners europeus del projecte: Karlsruhe University of Arts and Design - HfG, Karlsruhe (Alemanya), coordinador del projecte; Brainz, Praga (República Txeca), i Hungarian University of Fine Arts - HUFA (Budapest, Hongria).

PIPES (2013-2015)

Projecte europeu que, en resposta a la necessitat d'un futur més sostenible, pretén proposar i obrir noves vies per donar resposta a aquesta necessitat a escala europea des del sector de la cultura i de la creativitat. El projecte té com a objectiu donar forma a noves zones de contacte entre els dominis tradicionalment separats tot reunint l'art i la ciència, la cultura i les tecnologies digitals, les empreses sostenibles i el compromís social del segle XXI.

Durant el 2015 s'ha assistit a la reunió d'inici del programa a Riga.

Partners europeus del projecte: RIXC, Riga (Letònia), coordinador del projecte; Art in Society - Oslo and Akershus University College, Oslo (Noruega); The Media Lab - Aalto University, Hèlsinki (Finlàndia); Baltan, Eindhoven (Països Baixos); Ars Longa, París (França), i MPLAB - Liepaja University, Liepaja (Letònia).

Partner local: Faboratory.

D'altra banda, durant el 2016 s'ha treballat també en l'elaboració d'una proposta de projecte col·laboratiu anomenat **Iterations**, conjuntament amb Constant (Brussel·les, Bèlgica), líder del projecte, Esc (Graz, Àustria) i Transformatorio/Dyne.org (Sicília, Itàlia, i Amsterdam, Holanda), que es va presentar a la

convocatòria d'Europa Creativa del novembre. Per preparar la sol·licitud, tots els socis del projecte es van trobar durant tres dies a Brussel·les, del 7 al 9 de setembre. Després de la trobada es va continuar treballant col·laborativament a distància en l'aplicació. Si el projecte és aprovat per la Comissió Europea, serà desenvolupat entre l'octubre del 2017 i el maig del 2020.

HANGAR EN XARXES D. INTERNACIONALS

CULTURE ACTION EUROPE

L'any 2015, Hangar va entrar a formar part de la xarxa Culture Action Europe. Culture Action Europe es va crear sota el nom Fòrum Europeu de les Arts i del Patrimoni (FEAP) el 1992. Des d'aleshores, la xarxa treballa activament en qüestions de política cultural europea i té accés directe als òrgans de decisió de la Unió Europea (UE). A més a més, és àmpliament reconeguda com un recurs únic de coneixements sobre la UE i la seva política cultural. Culture Action Europe és la major organització que representa el sector cultural a escala europea.

LÍNIA DE PROJECTES

6. DE PROXIMITAT

Les relacions d'Hangar amb el territori són accions que creuen tot l'any i tot el projecte ja que els conceptes col·laboració i accessibilitat són inherents a la pròpia filosofia del projecte. Hangar treballa sota els paràmetres que defineix el concepte de col·laboratori - sorgit de la combinació de les paraules col·laboració i laboratori - el qual permet treballar junts a diversos actors (de dins i de fora del sector) en la generació, producció i finalització de projectes artístics.

Per això Hangar reforça, a nivell extern, el treball multi-sectorial i multi-disciplinar de proximitat. La valuosa feina portada a terme els darrers anys per a situar Hangar dins de xarxes formals i informals s'ha anat consolidant, prioritzant el diàleg amb les iniciatives organitzades i desorganitzades de gestió de la producció artística i de coneixement en el territori més proper (espais autogestionats, projectes associatius, però també centres d'investigació i universitats).

TREBALL EN XARXES

A. TERRITORIALS SECTORIALS

El model de col·laboració a Hangar es basa en el model de funcionament de les xarxes dinàmiques en les quals el criteri que ha de regir en totes les relacions entre els agents propers situats al territori ha de ser el de complementarietat i no el de competència, siguin aquests agents del mateix sector o d'altres sectors.

A.1. XARXAPROD

Xarxaprod, xarxa d'espais de producció i creació de Catalunya, és una associació sense ànim de lucre creada l'any 2009 que té per objectiu compartir i optimitzar recursos amb la finalitat d'enriquir el teixit productiu a la disposició de creadors i fomentar la seva relació amb la societat. Actualment són 25 els espais que integren la xarxa, trobant-se la majoria d'aquests espais a la ciutat de Barcelona. Els membres de Xarxaprod són entitats, projectes o plataformes tant públics com privats que ofereixen recursos, mitjans i suport als processos de producció en l'àmbit de la creació contemporània.

Des dels seus inicis, Xarxaprod impulsa iniciatives i projectes que faciliten la comunicació entre tots els seus membres per tal d'optimitzar recursos, fomentar el transvasament de coneixement especialitzat i l'intercanvi de programes. Alhora, Xarxaprod du a terme una important tasca d'interlocució davant les administracions públiques per tal de vetllar pel bon funcionament dels espais de producció i ser l'interlocutor expert davant la planificació i creació de nous espais de producció, així com en temes referents a l'ampliació de recursos. Aquesta tasca també permet ajudar a l'elaboració d'actuacions públiques de suport a la producció i als seus processos i mitjançar, juntament amb les associacions professionals, en la demanda de nous espais per a la creació.

Cal remarcar el suport d'Hangar i la seva implicació en la redacció del codi ètic i de bones pràctiques de Xarxaprod. En aquest sentit, els membres de la xarxa asseguren la confiança i transparència, així com el compliment dels objectius comuns de la xarxa pel que fa a recursos humans i econòmics sota el principi de corresponsabilitat. Els diferents membres vetllen per l'optimització de recursos i faciliten informació i assessorament als membres que ho sol·licitin. Amb relació al sector, Xarxaprod vetlla perquè els espais de producció defensin la diversitat cultural i la capacitat d'inclusió, promoguin la creació de coneixement i actuïn sota una ètica de sostenibilitat, tot tenint en compte l'existència d'altres iniciatives al territori. El codi de bones pràctiques de Xarxaprod preveu el projecte i la seva planificació; la gestió i el funcionament en les relacions amb els creadors, en la gestió dels espais, en la gestió de recursos humans, en la gestió econòmica i en l'avaluació.

Durant el 2016, Hangar ha format part de la Junta Directiva de Xarxaprod i, a més a més d'assistir a les assemblees generals periòdiques, ha participat activament en les activitats següents:

_Sessions informatives

- 16 de març: sessió informativa “Metodologia de treball del Mapatge d’espais de producció i creació de Catalunya”, a càrrec de Jon Casado (Spora). Lloc: TPK, Art i Pensament Contemporani (l’Hospitalet de Llobregat). Aquesta intervenció va tenir com a objectiu posar en coneixement dels membres de Xarxaprod les fases de treball i les sessions que es duran a terme entre els membres de Xarxaprod i l’equip tècnic del Mapatge per tal d’establir els criteris de cerca dels espais i fer-ne una primera diagnosi.

- 11 de juliol: sessió formativa “Avaluació de projectes”, a càrrec de Marc Ambit, consultor i formador en gestió de projectes. Lloc: La Escocesa (Barcelona). Aquesta formació va aportar eines teòriques i pràctiques per tal de respondre a preguntes relacionades amb l’avaluació de projectes. Aquesta formació va tenir com a objectiu principal conèixer els usos i les funcions de l’avaluació a partir de la revisió de diferents metodologies.

_Treball en xarxa

- Participació en la jornada de treball “Espais de creació i producció: definicions i criteris”. Lloc: Hangar (Barcelona). Aquesta jornada va consistir

a dur a terme un treball participatiu que va servir per definir els criteris que delimiten el que són els espais de creació i producció. Aquests criteris van servir per iniciar la creació del “Mapatge dels espais de creació i producció de Catalunya”. Es van dur a terme dues fases de treball:
Fase 1: Elaboració d’un grup de discussió per fer un treball de definició del sector dels espais de producció i creació artística.
Fase 2: Es van crear grups de treball de quatre persones per elaborar els criteris que defineixen el sector dels espais de producció i creació artística. En un segon moment es va dur a terme una plenària per presentar els diferents criteris elaborats.

- Jornades Xarxaprod 2016: espais creats | noves convivències
24 i 25 de novembre. Lloc: Nau Ivanow (Barcelona)

Hangar ha estat participant de forma activa en tot el programa d’activitats. Aquestes jornades han tingut com a objectiu analitzar les relacions actuals entre els espais de creació i els seus beneficiaris/usuaris, els creadors.

Com a representant de Xarxaprod, Tere Badia (directora d’Hangar) ha format part de la taula de debat “Codi Ètic, una utopia possible”, moderada per Jordi Oliveres i integrada per altres

representants d'associacions com la Plataforma Assembleària d'Artistes de Catalunya, l'Associació Professional de Gestors Culturals de Catalunya i el Codi Ètic de les Associacions de Barcelona.

Hangar també ha participat en el taller vehiculat per Amador Fernández Savater "Autogestión del caos". Aquest taller ha tingut per objectiu anar més enllà del problema organitzatiu: repensar les concepcions mateixes de la política i dels béns comuns a través d'una mirada microscòpica i quirúrgica a diversos espais autogestionats, organitzativament complexos i abocats a l'eficàcia i l'eficiència en l'acompliment dels seus objectius.

Assemblees i reunions de la Junta Directiva

Les assemblees i les reunions de la Junta Directiva s'han succeït durant tot l'any amb l'objectiu de facilitar informació entre tots els membres, optimitzar recursos i possibilitar projectes comuns entre els espais. A més a més, les reunions de la Junta Directiva fan un seguiment de les tasques que es duen a terme des de la coordinació de Xarxaprod.

Assemblees generals:

- 16 de març de 2016, TPK, Art i Pensament Contemporani, l'Hospitalet.
- 11 de juliol de 2016, La Escocesa, Barcelona.
- 14 de desembre de 2016, Nau Ivanow, Barcelona.

Reunions de la Junta Directiva:

S'han dut a terme els dies: 14 de gener, 9 de febrer, 8 de març, 7 d'abril, 5 de maig, 9 de juny, 6 de juliol, 15 de setembre, 18 d'octubre, 18 de novembre i 29 de desembre de 2016.

Llocs: Hangar / Nau Ivanow /
Experimentem amb l'Art.

A.2. POBLENOU CREA

Poblenou Crea és una plataforma que sorgeix el 2015 derivada dels Tallers Oberts del Poblenou i del Mapa Creatiu del Poblenou, xarxa informal de col·laboracions entre entitats artístiques del Poblenou.

Per a més informació sobre Poblenou Crea i la **participació d'Hangar el 2016**, vegeu la secció "4.a.3. Hangar Obert en el marc dels Tallers Oberts del Poblenou / Poblenou Crea!" d'aquesta memòria.

A.3. FÀBRriques DE CREACIÓ

El programa Fàbriques de Creació es va posar en marxa l'any 2007 com una iniciativa de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) per tal d'incrementar el nombre d'equipaments culturals de la ciutat destinats a donar suport a la creació i la producció cultural. Les Fàbriques de Creació reforcen xarxes o teixits artístics preexistents; però, a més, volen "fomentar la participació de la ciutadania en la creació de cultura i, per tant, fomenten la cohesió social".

El programa inclou els equipaments següents: Fabra i Coats (Sant Andreu), Illa Philips (Sants-Montjuïc), La Seca (Ciutat Vella), La Escocesa (Sant Martí), La Central del Circ (Sant Martí), l'Ateneu Popular 9 Barris (Nou Barris), Hangar (Sant Martí), Nau Ivanow (Sant Andreu) i durant el 2014 s'hi van afegir l'Obrador de la Beckett (Poblenou) i La Caldera (Gràcia).

Durant el 2016, Hangar ha recollit les seves dades anuals del sistema d'indicadors d'avaluació quantitativa de les Fàbriques de Creació. A més a més, ha participat en la sessió de validació dels indicadors quantitius de les Fàbriques de Creació elaborats per la consultoria Sòcol. També cal destacar el nou marc de col·laboració impulsat per l'ICUB entre les Fàbriques de Creació i els museus de la ciutat de Barcelona per exhibir una proposta d'un artista en el context de La Nit dels Museus del mes de maig. Aquest any, Hangar va col·laborar amb el Museu de les Cultures per a la producció d'una peça de l'artista resident Giuliana Racco.

A.4. CAIRE

El CAiRE Clúster d'Art i Recerca Experimental es crea al juliol del 2015 a partir de l'impuls de quatre grups de recerca artística vinculats a universitats i d'un centre d'experimentació i producció artística, tots establerts a Catalunya. L'objectiu del clúster és assolir el reconeixement de la mateixa recerca artística com a generadora de coneixement sobre el món, reforçant el desenvolupament de línies de treball conjuntes entre els seus membres, assessorant polítiques públiques per a l'R+D artística i obrint nous canals de difusió dels processos i resultats d'aquest tipus de recerca.

El CAiRE és un òrgan independent, transversal i flexible que es gestiona a partir de la coordinació i optimització dels recursos i de la massa crítica que es genera a l'entorn dels seus membres. Al mateix temps, el CAiRE desenvolupa noves aliances estratègiques amb altres agents per tal de generar i atraure nou capital simbòlic, cultural, social i econòmic.

Els membres del CAiRE són: Hangar, centre de producció i recerca d'arts visuals; el Grup de Recerca Digidoc - Comunicació Interactiva, de la Universitat Pompeu Fabra; el Grup de Recerca Art, Arquitectura i Societat Digital, de la Universitat de Barcelona, de la Universitat Oberta de Catalunya i de la Universitat Internacional de Catalunya; el Grup de Recerca en Estètica i Teoria de les Arts –

GRETA, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i el Grup de Recerca en Art, Ciència i Tecnologia – IMARTE, de la Universitat de Barcelona.

Durant el 2016 s'ha començat a treballar en un monogràfic de la revista acadèmica Artnodes sobre recerca artística, que era previst que veiés la llum a finals d'any. No obstant això, a causa de les intenses agendes de tots els membres del clúster, el projecte s'ha vist, de moment, aturat.

El CAiRE també ha participat aquest any com a membre del jurat de la segona Beca per a la Recerca Artística de la Fundació Banc Sabadell.

PARTICIPACIÓ EN TROBADES AMB ALTRES B. AGENTS CULTURALS

Aquestes són les presentacions i activitats a les quals Hangar va ser convidat a participar durant el 2016:

CULTURE FOR CITIES AND REGIONS

20 de maig de 2016

Organització: Culture for Cities and Regions

**Persona d'Hangar que va rebre
la visita:** Tere Badia

Visita de la delegació del projecte a Hangar.

JORNADES EN TRANSICIÓ - CIUTAT

8 de juliol de 2016

Organitza: Idensitat

Persona d'Hangar que va assistir: Marta Gracia

Participació en la taula de treball "Tecnologies, exploració urbana i acció comunitària" dins de la programació de les jornades En Transició - Ciutat, en el marc del programa Cohabitar Entre-, del Centre d'Art Contemporani Fabra i Coats. L'experiència que va aportar a Hangar va ser la de la col·laboració amb el col·lectiu Constelaciones per a la realització del projecte d'art, tecnologia i acció social Constelaciones Poblenou, que es va dur a terme durant l'any 2015.

CIRCUITS CULTURALS, BARCELONA

13 d'octubre de 2016

Organitza: Màster Producció Artística i Recerca de la Universitat de Barcelona

Persona d'Hangar que va assistir: Marta Gracia

En els darrers anys, el màster Producció i Recerca Artística de la Universitat de Barcelona ha mantingut relacions i convenis amb diferents sectors artístics i culturals de Barcelona. Amb motiu d'aconseguir per part del màster una cada vegada millor adequació dels perfils dels alumnes a les pràctiques curriculars, es programa un cicle de presentacions i de debats, que, amb el nom de Circuits Culturals, estableix una línia directa i amb profunditat de coneixement de les institucions, dels centres de producció, de les associacions i galeries que configuren el teixit cultural i professional de l'art a Barcelona i la seva àrea d'influència.

II JORNADA COLLABORATIVA
DE GERENTES DE ESPACIOS
CREATIVOS, MADRID

16 de novembre de 2016

Organitza: Secretaria d'Estat de Cultura

Persona d'Hangar que va assistir: Tere Badia

CONGRÉS CIMAM

18 de novembre de 2016

Organitza: International Committee for Museums and Collections of Modern Art, Barcelona

Persona d'Hangar que va assistir: Tere Badia

Presentació del projecte Hangar i visita als estudis dels artistes i projectes residents.

JORNADES ESPAIS CREATS
NOVES CONVIVÈNCIES, NAU
IVANOW BARCELONA

24 i 25 de novembre de 2016

Organitza: Xarxaprod, Xarxa d'Espais
de Creació i Producció de Catalunya

Persona d'Hangar que va assistir: Tere Badia

Participació en el debat "Codi
Ètic, una utopia possible?"

JURATS DE CONVOCATÒRIES DE PROJECTES

- rural.scapes - laboratório em residència. Selecció de projectes per a la residència labRes2016 #01, Fazenda Santa Teresa em São Jose do Barreiro, Parque Nacional Serra da Bocaina, Brasil.
- Comissió assessora per a la selecció de la Direcció d'Activitats de LABoral Centro de Arte y Creación Industrial, Gijón, Astúries.
- Jurat per a la selecció del Programa Cultural Fabra i Coats - Temporada 2016, Institut de Cultura de Barcelona, Barcelona.
- Beques per a la recerca i la creació en els àmbits de les arts visuals, dels nous sectors creatius, de les arts escèniques, de la música i del pensament 2016, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Beques de residència a l'estranger per a joves artistes i comissaris 2016, Direcció General de Promoció Cultural, Comunitat de Madrid.
- Comissió de valoració subvencions l'exercici del 2016 a espais culturals independents que donin suport a les pràctiques creatives (convocatòria Sorgune), Direcció de Promoció de la Cultura del Govern basc.
- Beques Ingràvid 2016.
- Residències artístiques Baumannlab 2016, Terrassa.

ACTIVITATS DE RECERCA I TRANSFERÈNCIA DE C. CONEIXEMENT

Aquestes són les activitats de recerca i transferència de coneixement en les quals Hangar va participar durant el 2016:

_ Sessió formativa al màster universitari en Gestió Cultural, Universitat Internacional de Catalunya

21 de gener de 2016

A càrrec de: Tere Badia

_ Congrés Polítiques de la Interfície, BAU - Hangar, Barcelona

27 d'abril de 2016

Sessió inaugural: presentació del Congrés, a càrrec dels chairs (Jorge Luis Marzo, Tere Badia, Pau Alsina) i de la directora de BAU (Elisabeth Plantada)
Chair a la sessió específica Desconstrucció poètica de la interfície - Joana Moll, Quelic Berga i Clara Piazuelo + IMAGIT

_ Jornadas FabRoom. Archivo y accesibilidad. Sessió "Documentación en instituciones públicas". ICAS (Institut de Cultura de l'Ajuntament de Sevilla)

6 i 7 de maig de 2016

_ Los Laboratorios. Sessió "Apertura institucional y espacios de participación", Medilab Prado.

17 de maig de 2016

_ Participació en el Grup de Treball Transversal responsable d'elaborar recomanacions i propostes en l'àmbit dels instruments i ajudes del Pla Estatal de Recerca Científica i Tècnica i d'Innovació 2017-2020 sobre aspectes transversals. Secretaria d'Estat de Recerca, Desenvolupament i Innovació, Ministeri d'Economia i Competitivitat, Madrid.
29 de setembre, 11, 13 i 28 d'octubre de 2016

PARTICIPACIÓ EXTRASECTORIAL EN D. PLATAFORMES CIUTADANES

Extrasectorialment, Hangar participa activament en les trobades i activitats organitzades per les plataformes ciutadanes del barri en temàtiques comunes (comissió d'equipaments del barri, Taula de l'Eix Pere IV, Associació de Veïns del Poblenou, etc.).

En concret, i arran del projecte Constelaciones, desenvolupat al llarg de tot l'any 2015, hem consolidat les col·laboracions amb la **Taula de l'Eix Pere IV**, que és un fòrum ciutadà de debat i proposta que vol impulsar una revitalització social i econòmica a l'Eix Pere IV. És formada per agents locals amb l'afany de cooperar per proposar projectes d'economia social, intervencions en el paisatge urbà, recuperació del patrimoni industrial i una transformació urbanística que retorni l'activitat i el pols ciutadà al llarg del carrer, amb afany d'integració per contraposició amb la discriminació social que ha patit el barri. Es proposa el foment de l'ús transitori dels espais vacants (solars, edificis industrials buits, plantes baixes desocupades...) amb iniciatives d'interès social i cultural i activitats comercials i cooperatives d'àmbit local.

DADES SOBRE L'ESPECTRE DE COL·LABORACIONS D'HANGAR E. AL LLARG DEL 2016

AGENTS, ENTITATS I ESPAIS AMB QUÈ HANGAR HA COL·LABORAT D.1. DURANT EL 2016

TOTAL: 45 AGENTS, ENTITATS I ESPAIS

UNIVERSITATS

TOTAL: **10**

Col·laboracions en marxa:

- Universitat de Barcelona, Facultat de Belles Arts
 - a) Màster d'Art Sonor: conveni per a la impartició d'una assignatura del màster per part d'Hangar Sonor, presentacions dels treballs dels alumnes del màster i realització de seminaris del màster en els espais d'Hangar.
 - b) Màster de Producció i Recerca Artística: conveni de pràctiques. Presentació dels treballs de final de màster dels alumnes a Hangar.
 - c) Grup de Recerca en Art, Ciència i Tecnologia - IMARTE: col·laboració activa a través de la xarxa CAiRE.
- Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (conveni): conveni per al desenvolupament

de projectes de recerca conjunts, la creació d'un banc d'hores d'intercanvi de treball entre els tècnics d'ambdues entitats i la col·laboració en la programació i realització de seminaris, tallers i workshops.

- BAU Centre Universitari de Disseny: conveni per desenvolupar projectes conjunts de recerca i experimentació adreçats al disseny, i conveni de col·laboració específic en el marc del màster de Recerca i Experimentació en Disseny, pel qual durant el curs 2015/2016 tècniques d'Hangar van impartir classes en el màster, es van realitzar seminaris oberts a Hangar i els estudiants van gaudir d'un espai de treball permanent en format d'espai de taller compartit a Hangar.
- Universitat Autònoma de Barcelona, Grup de Recerca en Teoria i Estètica de les Arts - GRETA: col·laboració a través de la xarxa CAiRE.
- Universitat Pompeu Fabra, Grup de Recerca Digidoc. Col·laboració a través de la xarxa CAiRE.
- Grup de Recerca Art, Arquitectura i Societat

Digital, Universitat Oberta de Catalunya, Universitat de Barcelona i Universitat Internacional de Catalunya: col·laboració a través de la xarxa CaiRE.

- Universitat Oberta de Catalunya: col·laboració per al programa de doctorat industrial UOC-Hangar.
- Hungarian University of Fine Arts - HUFA (Budapest, Hongria): col·laboració en el marc del projecte europeu IMAGIT.
- Karlsruhe University of Arts and Design - HfG, Karlsruhe (Alemanya): col·laboració en el marc del projecte europeu IMAGIT.
- The Media Lab - Aalto University, Hèlsinki (Finlàndia): col·laboració en el marc del projecte europeu Renewable Futures.
- MPLAB - Liepaja University, Liepaja (Letònia): col·laboració en el marc del projecte europeu Renewable Futures.

CENTRES DE RECERCA

TOTAL: 1

- Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona: codirecció amb Hangar del projecte d'R+D interdisciplinari Prototyp_ome.

FUNDACIONS

TOTAL: 4

- Fundació guifi.net: suport tècnic a Hangar pel que fa a connectivitat.
- Fundació Banc Sabadell.
- Fundació Han Nefkens.
- Fundació Daniel & Nina Carasso.

COL·LECTIUS I PROJECTES

TOTAL: 11

- Befaco: participació en el programa Hangar Sonor i Dijous Oberts.
- Hamaca: inclusió dels artistes residents a Hangar en el catàleg d'Hamaca i participació en el programa Dijous Oberts.
- ilaro.org/Faboratory: projecte resident a Hangar. Tallers de fabricació digital. Participació en el programa Dijous Oberts. Participació en el projecte Renewable Futures.
- L'Orquestra del Caos: participació en el programa Hangar Sonor i Dijous Oberts.
- Màgia Roja: participació en el programa Hangar Sonor.
- Poblenu Crea! (antics Tallers Oberts del Poblenu): participació en

l'organització i en l'esdeveniment.

- Dorkbot Barcelona: coorganització de l'esdeveniment.

- Plataforma Assembleària d'Artistes

Visuals de Catalunya: conveni de cessió d'espai per a l'oficina de la PAAC fins al seu trasllat al centre d'estudis del MACBA.

- DIYBioBarcelona: col·lectiu membre del col·laboratori del projecte Prototyp_ome.

- Pechblenda LAB: col·lectiu membre del col·laboratori del projecte Prototyp_ome.

- BeAnotherLab: projecte resident a Hangar.

XARXES

TOTAL: 7

- Fàbriques de Creació: membre de la xarxa. Participació en les reunions.

- Xarxaprod: membre actiu de la xarxa i membre de la Junta Directiva. Participació en les assemblees, jornades i les comissions de treball.

- Poblenou Crea!: membre de la xarxa.

- Clúster d'Art i Recerca Experimental -

CAiRE: membre del grup impulsor.

- Culture Action Europe: membre de la xarxa.

CENTRES DE PRODUCCIÓ I
EXPERIMENTACIÓ ARTÍSTICA

TOTAL: 4

- L'Escocesa, Barcelona: col·laboracions puntuals.

- Nau Ivanow, Barcelona: col·laboracions puntuals.

- RIXC, Riga (Letònia): partner del projecte europeu Renewable Futures.

- El NIU: conveni de col·laboració per dur a terme un programa Hangar Sonor.

RESIDÈNCIES

TOTAL: 4

- unststiftung de Stuttgart i Württembergischer Kunstverein, Stuttgart, Alemanya:
beca d'intercanvi Hangar.

- HISK, Gant, Països Baixos.

- Casa de Velázquez, Madrid.

- Seoul Arts Space Geumcheon, Seül, Corea.

FESTIVALS I ESPAIS DE DIFUSIÓ

TOTAL: 2

- La Capella (Barcelona): gestió econòmica de projectes de Barcelona Producció.
- Sala d'Art Jove de la Generalitat de Catalunya (Barcelona): coproducció dels projectes dels artistes que exposen a la sala i col·laboració per a la residència d'intercanvi amb el HISK.

ALTRES

TOTAL: 4

- Associació de Veïns del Poblenou: Participació a les trobades.
- Comissió d'equipaments del Poble Nou: Participació a les trobades.
- Plataforma Eix Pere IV: Membre i participació en les activitats de la plataforma.
- Oficina Econòmica i Cultural de Taipei i el Ministeri de Cultura de Taiwan.

E.2. CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

TOTAL: 20

ACTIUS DURANT 2016

TOTAL: 14

- Fundació guifi.net (conveni signat el 2011): suport tècnic a Hangar pel que fa a connectivitat (revisades les condicions al desembre del 2014).
- Hamaca: cessió d'espai d'oficina i inclusió dels artistes residents d'Hangar al catàleg d'Hamaca.
- Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (conveni signat el 2011): desenvolupament de projectes conjunts de recerca aplicada.
- Sala d'Art Jove de la Generalitat de Catalunya: coproducció de projectes de la programació de la sala i residència d'intercanvi el 2016 amb el HISK.
- Universitat de Barcelona (conveni signat el 2011): conveni de pràctiques.
- Universitat Autònoma de Barcelona (conveni signat el 2011): programa de pràctiques.
- Grau en Història de l'Art.
- Befaco (conveni signat el 2013): projecte resident a Hangar a canvi del servei obert de laboratori sonor.
- ilaro.org/Faboratory (conveni signat el 2013): projecte resident a Hangar a canvi del servei obert de laboratori de fabricació digital.
- DIYBioBCN (conveni signat el 2016): projecte resident a Hangar en el marc del projecte Prototyp_ome (2016-2017).
- ESDI, Escola Superior de Disseny - Universitat Ramon Llull (conveni renovat el 2014): programa de pràctiques.
- Escola Massana, Centre d'Art i Disseny - Universitat Autònoma de Barcelona (conveni renovat el 2014): programa de pràctiques.
- BAU Centre Universitari de Disseny (conveni signat el 2014): conveni per desenvolupar projectes conjunts de recerca i experimentació adreçats al disseny.
- Facultat de Comunicació Blanquerna, Universitat Ramon Llull: conveni de pràctiques.
- Grau de Comunicació i Indústries Culturals: conveni de pràctiques.
- Niu: conveni per desenvolupar una part del programa d'Hangar Sonor.
- BAU: addenda al conveni marc, per a la realització del màster en Disseny i Transformació Social

NOUS CONVENIS SIGNATS AL 2016

TOTAL: **3**

- Casa de Velázquez: conveni per al programa de residències d'intercanvi (2016-2017).
- Acció Cultural Espanyola (AC/E): conveni per al programa d'intercanvi Hangar - Seoul Arts Space Geumcheon, Seül, Corea.
- Universitat Oberta de Catalunya: conveni per al programa de doctorat industrial UOC-Hangar.

ALTRES CONVENIS VIGENTS SENSE

ACTIVITAT ESPECÍFICA AL 2016

TOTAL: **3**

- Universitat Politècnica de València - Màster Oficial en Arts Visuals i Multimèdia (conveni signat el 2011).
- Grup de Recerca Cos i Textualitat de la Universitat Autònoma de Barcelona (conveni signat el 2010): Acollida del seminari Corpografies.
- Fundació Kreanta (conveni signat el 2011): Presentacions d'Hangar a Colòmbia i residència d'una docent de la Universita de Medellín a Hangar.

D.3 USUARIS

TOTAL: **8.318**

ARTISTES RESIDENTS ALS TALLERS
DE LLARGA I CURTA DURADA

TOTAL: **22**

ARTISTES BECATS

TOTAL: **8**

- D'intercanvi d'Hangar a fora: 4
- D'intercanvi de fora a Hangar: 8
- Beques institucionals: 5

ARTISTES PROGRAMA RESIDÈNCIES
NACIONALS I INTERNACIONALS

TOTAL : **7**

RESIDÈNCIES DE RECERCA

TOTAL : **8**

PROJECTES RESIDENTS

TOTAL: **6**

- Hamaca
- Befaco
- ilaro.org
- Grup de Recerca Multifocal
- BeAnotherLab
- DIYBioBcn

ASSISTENTS A LES ACTIVITATS

TOTAL: **4.421**

- Formació contínua i workshops artist2artist: 341
- Dijous Oberts: 850
- Hangar Sonor: 1.262
- Aterratges: 603
- Arxiu_Dossiers: 45
- Paratext: 320
- Sessions Polivalents: 200
- TOP: 800

USUARIS DELS SERVEIS DE
LLOGUER (JORNADES D'ÚS)

TOTAL: **3684**

- Lloguer de material: 2809
- Lloguer d'espais: 875

USUARIS DELS SERVEIS DEL LABORATORI
D'IMATGE DIGITAL (JORNADES D'ÚS)

TOTAL: 139 JORNADES

- Autoedició:
Jornades: 117
Mitges jornades: 4
- Ús d'escàner de diapositives i de negatius: 6
projectes de 20 jornades de 4 usuaris diferents

VISITES COMENTADES A HANGAR

TOTAL: **23** (LES VISITES AMB MÉS
D'UNA PERSONA COMPTEN COM A 1)

E.4. COMUNICACIÓ ELECTRÒNICA

Visites a la web

Nombre de visites: 124.466

Idioma:

Català: 23.164

Castellà: 56.272

Anglès: 9.002

Subscripcions

TOTAL: **22.635**

- Newsletter d'Hangar: 4.410 subscriptors
- Twitter: 10.390 seguidors
- Facebook: 11.107 seguidors
- Instagram: 2.828 seguidors
- Vimeo: 31 seguidors

E.5. PRODUCCIONS I PROJECTES

TOTAL: 30

Produccions dels laboratoris: 22

Projectes de recerca: 8

D.6. FINANÇADORS

TOTAL: 6

Públics

- Generalitat de Catalunya: Genèrica activitats.
- ICUB: Genèrica activitats (conveni) i específica pel projecte Arxiu_Dossiers.
- Comissió Europea Programa Cultura: específica
- projecte IMAGIT i projecte Renewable Futures.
- Ministerio de Educación, Cultura y Deportes: Específica – Projecte Encura.

Privats

- Fundació Banc Sabadell: específica - activitats artistes residents, beca de recerca artística Fundació Banc Sabadell - Hangar, i publicació Paratext vol.1.
- Fundació Daniel & Nina Carasso: específica- projecte Prototyp_ome (2016-2017).

D.7. SPONSORS

TOTAL: **3**

- Moritz
- Melon District
- Quely

7. COMUNICACIÓ

Durant el 2016 s'ha treballat en la implantació definitiva del pla de comunicació d'Hangar, del pla de comunicació externa i del pla de senyalística.

Amb el pla de comunicació, els **objectius generals** establerts són:

- Donar a conèixer l'activitat general del centre.
- Millorar la visibilitat dels projectes que s'hi desenvolupen i dels artistes residents.
- Captar nous usuaris perquè segueixin els perfils de plataformes socials i newsletters.
- Reforçar el sentit de pertinença a un projecte conjunt de la comunitat més propera: artistes residents, projectes residents, projectes de coworking, equip tècnic i membres del patronat.

Com a **objectius específics** a tenir en compte hi ha:

- Reforçar la imatge del centre.
- Interessar a finançadors privats.
- Generar una relació permanent amb els periodistes i mitjans de comunicació.
- Revisar les eines de comunicació actuals (físiques i digitals) per agilitzar processos interns i externs.
- Utilitzar els documents com a guia d'ús dels canals i eines de comunicació interna i externa.

Per tal d'assolir aquests objectius, s'han dut a terme diferents accions i campanyes específiques.

A. COMUNICACIÓ EXTERNA

PARTICIPACIÓ ACTIVA PRESENCIAL

- Participació en taules rodones, reunions, jornades i trobades nacionals i internacionals on s'explica la funció d'Hangar i es fa comunicació pública del centre.
- Participació activa en diferents entitats associatives veïnals (Coordinadora d'Entitats del Poblenou, Associació de Veïns del Poblenou...) per tal de fer visible Hangar i participar de les diferents activitats i preses de decisions en el context més immediat.

PRESENCIA EN MITJANS DE COMUNICACIÓ

- Actualització i manteniment de les bases de dades.
- Protocol de presentació del nou equip de comunicació per crear una relació fluida entre els mitjans de comunicació i Hangar.
- Augment de presència en mitjans de comunicació.
- Enviament de notes de premsa.
- Realització d'entrevistes.

CLIPPING DE NOTÍCIES DESTACADES

- PlayTime: una jornada de sonido y cine en el Hangar". Barcelona Cultura, 14/1/2016. <http://lameva.barcelona.cat/barcelonacultura/es/recomanem/playtime-una-jornada-de-sonido-y-cine-en-el-hangar>
- "Dos emprendedores alemanes, mecenas de artistas en Barcelona". La Vanguardia, 17/01/2016. <http://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20160115/301428521565/centro-espronceda-barcelona-mecenas-artistas-tolkyn-sakbayeva.html>
- "La valentia de fer-se artista en llocs poc favorables". Diari Ara, 8/2/2016. http://www.ara.cat/cultura/valentia-fer-se-artista-llocs-favorables_0_1519048094.html
- "L'antic conjunt industrial de Can Ricart reviu amb projectes de futur". Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, 14/2/2016. <http://www.ccma.cat/324/lantic-conjunt-industrial-de-can-ricart-reviu-amb-projectes-de-futur/noticia/2713245/>
- "Lydia Debeer a Paratext nº 8". Sala d'Art Jove, 2/3/2016. <http://www.saladartjove.cat/ca/i/activitats/lydia-debeer-paratext-n%C2%BA-8>

- "Jornada Wav este sábado en Hangar". Ohm-mag, 20/3/2016.
<http://www.ohm-mag.com/noticias/jornada-wav-este-sabado-en-el-hangar-de-barcelona/>
- "Barcelona da la bienvenida al primer encuentro nacional de Footwork". TIU Mag, 22/3/2016.
<http://www.tiumag.com/news/barcelona-encuentro-footwork/>
- "En marcha el I Encuentro Nacional de la Cultura Footwork". MondoSonoro, 22/3/2016.
<http://www.mondosonoro.com/noticias-actualidad-musical/en-marcha-el-i-encuentro-nacional-de-la-cultura-footwork/>
- "Pedro Moraes a Paratext nº 9". Sala d'Art Jove, 6/4/2016.
<http://www.saladartjove.cat/ca/i/activitats/pedro-moraes-paratext-n%C2%BA-9>
- "La revolución del biohacking". Muy Interesante, 21/4/2016.
<http://www.muyinteresante.es/tecnologia/articulo/la-revolucion-del-biohacking-931461160386>
- "Núria Conde (DIY Bio): 'Volem treure una mica d'autoritat a la bata blanca i democratitzar la ciència'". Vilaweb, 5/5/2016.
<http://www.vilaweb.cat/noticies/nuria-conde-diy-bio-volem-treure-una-mica-dautoritat-a-la-bata-blanca-i-democratitzar-la-ciencia/>
- "Barcelona lanza un plan de choque para apuntalar el patrimonio industrial del Poblenou más deteriorado". La Vanguardia, 5/7/2016.
<http://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20160705/402967657277/barcelona-plan-de-choque-patrimonio-industrial-poblenou.html>
- "HANGAR, Spain | Interview with Tere Badia". Asef Culture 360, 19/7/2016.
<http://culture360.asef.org/magazine/hangar-spain-interview-tere-badia/>
- "Flashes estivales: especial centros de creación contemporánea del sur de Europa". PliegoSuelto, 5/8/2016.
<http://www.pliegosuelto.com/?p=19573>
- "KeyFrame BCN - Video Creators Meeting". Time Out, 25/8/2016.
<http://www.timeout.es/barcelona/es/arte/keyframe-bcn-video-creators-meeting>
- "Vuelve Modular Day". Clubbing Spain, 31/8/2016.
<http://www.clubbingSpain.com/noticias/2016/vuelve-modular-day.html>
- "Els Tallers Oberts Poble Nou - Top 16 fan 20 anys". Bonart, 3/9/2016.
<http://www.bonart.cat/actual/els-tallers-oberts-poble-nou-top-16-fan-20-anys/>
- "La segona vida de Can Ricart". Diari Ara, 4/9/2016.
http://www.ara.cat/suplements/diumenge/segona-vida-Can-Ricart_0_1644435544.html
- "Nuevo encuentro de techno mental en Hangar". Clubbing Spain, 5/9/2016.
<http://www.clubbingSpain.com/noticias/2016/nuevo-encuentro-de-techno-mental-en-hangar.html>

- "Los Tallers Oberts del Poblenou cumplen 20 años". Barcelona Cultura, 5/9/2016.
<http://lameva.barcelona.cat/barcelonacultura/es/recomanem/tallers-oberts-poblenou-2016-es>
- "Cap de setmana Mirall". Revista Mirall, 10/9/2016.
<http://revistamirall.com/2016/09/10/cap-de-setmana-mirall-15/>
- "Un paseo por la escena artística barcelonina". BCN Més, 15/9/2016.
<http://bcnmes.com/blog/2016/09/15/un-paseo-por-la-escena-artistica-barcelonina-feature/>
- "Presentación de proyectos de Documental 3.0 en Hangar". BCN Més, 17/9/2016.
<http://bcnmes.com/event/presentacion-de-proyectos-de-documental-3-0-en-hangar/>
- "Residencias artísticas: modelos y posibilidades". El Barcelonès, 20/9/2016.
<http://barcelones.com/cultura/residencias-artisticas-modelos-y-posibilidades/2016/09/>
- "Modular Day Barcelona: el éxito del DIY electrónico". Popchild, 27/9/2016.
<http://www.popchild.com/2016/09/modular-day-barcelona-2016/>
- "El primer grupo de biohackers de España: 'Queremos llevar la biología al garaje'". El Diario.es, 1/10/2016.
http://www.eldiario.es/sociedad/biohackers-open_source-ciencia_0_563794473.html
- "El Govern subscriu un acord de col·laboració per a l'intercanvi d'artistes d'arts visuals amb Baden-Württemberg". La Vanguardia, 4/10/2016.
<http://www.lavanguardia.com/vida/20161004/41779742342/el-govern-subscriu-un-acord-de-collaboracio-per-a-lintercanvi-dartistes-darts-visuals-amb-baden-wuerttemberg.html>
- "Jaco, Nieve Fuga y más, en la nueva propuesta Hangar Meeting U". Barcelona Cultura, 13/10/2016.
<http://lameva.barcelona.cat/barcelonacultura/es/recomanem/jaco-nieve-fuga-mas-nueva-propuesta-hangar-meeting-u>
- "Hangar celebra el 20º aniversario de Pure Data". MondoSonoro, 8/11/2016.
<http://www.mondosonoro.com/noticias-actualidad-musical/hangar-aniversario-de-pure-data/>
- "20 anys de Pure Data". Time Out, 9/11/2016.
<http://www.timeout.cat/barcelona/ca/que-fer/20-anys-de-pure-data>
- "Segunda edición del encuentro One Drone Day". Clubbing Spain, 10/11/2016.
<http://www.clubbingSpain.com/noticias/2016/segunda-edicion-del-encuentro-one-drone-day.html>
- "Hangar celebra el 20 aniversario de Pure Data". Mosaic UOC, 14/11/2016.
<http://mosaic.uoc.edu/2016/11/14/hangar-celebra-el-20-aniversario-de-pure-data/>
- "20º aniversario de Pure Data". Barcelona Cultura, 14/11/2016.
<http://lameva.barcelona.cat/barcelonacultura/es/recomanem/20-aniversario-pure-data>

- "Hangar celebra 20 años de Pure Data". Clubbing Spain, 16/11/2016.
<http://www.clubbingSpain.com/noticias/2016/hangar-celebra-veinte-anos-de-pure-data.html>

- "Depo Activity: 20 aniversario de Pure Data en el Hangar". Scanner FM, 16/11/2016.
<http://www.scannerfm.com/depo-activity-20-aniversario-pure-data-hangar/>

- "Victor Jaenada: arte desde siempre y porque sí". Metal Magazine, 24/11/2016.
<http://metalmagazine.eu/en/post/interview/victor-jaenada-arte-desde-siempre-y-porque-si>

- "Niño Maldito presenta 'Werther: El viaje audiovisual' en Barcelona". MondoSonoro, 24/11/2016.
<http://www.mondosonoro.com/noticias-actualidad-musical/nino-maldito-estrena-werther-viaje-audiovisual-barcelona/>

- "Los secretos mejor guardados de Finis Africae". TIU Mag, 2/12/2016.
<http://www.tiomag.com/features/mezclum/los-secretos-mejor-guardados-de-finis-africae/>

NEWSLETTERS

- Creació d'una eina de publicació de newsletter que en faciliti la gestió i estalviï temps al departament de comunicació.
- Adequació del format de la newsletter a la informació generada per Hangar. Utilitzant les plantilles existents, s'ha prioritzat la utilització dels formats més visuals.
- Canvi en la freqüència dels enviaments. Amb relació als resultats obtinguts, s'ha decidit distribuir la informació generada en dues newsletters quinzenals amb la informació de les activitats del centre i dels artistes i projectes residents. Puntualment s'envia una tercera amb informació especial i destacada.
- Implementació del nou disseny de newsletters.
- Implementació d'estratègia de recollida i anàlisi de resultats amb indicadors propis com ara nombre d'obertures, visites obtingudes per newsletter, intents de subscripció i nombre de subscriptors mensuals.
- Creació de campanyes enfocades a ampliar el nombre de subscriptors.

NEWSLETTERS

- Presència en plataformes socials:
- Augment de la presència i de l'exposició a les xarxes socials.
- Elaboració de calendaris estratègics per a una distribució eficient del contingut.
- Utilització d'un llenguatge més proper.
- Recuperació de xarxes socials com Instagram que es trobaven desactualitzades.
- Creació i distribució del contingut adequant-lo a les característiques específiques de cada xarxa social.
- Inclusió i distribució del contingut generat per tercers per tal d'establir relacions que ens ajudin en la distribució dels continguts propis i a augmentar l'exposició

Plataforma	Link	Followers 1/1/16	Followers 15/12/16
Newsletter	hangar.org	4.098	4.410
Facebook	www.facebook.com/hangar.org	7.304	11.107
Twitter	twitter.com/HangarBCN	9.046	10.390
Instagram	instagram.com/hangar_org	1.873	2.828
Vimeo	vimeo.com/canalhangar	2	31

INFORMACIÓ I ATENCIÓ AL PÚBLIC

Des del setembre del 2016, l'equip de comunicació d'Hangar ha assumit les tasques d'informació i atenció al públic del centre. Algunes d'aquestes tasques són:

- Punt d'Informació del centre.
- Atendre els visitants.
- Atenció al telèfon.
- Recepció del correu postal

VISITES GUIADES

La realització de visites guiades és una activitat que de forma esporàdica sempre s'ha anat realitzant a Hangar, però que des de la segona meitat del 2016, amb l'arribada del nou equip de comunicació, s'ha fet un esforç per centralitzar-la, organitzar-la i donar-hi continuïtat. En aquest sentit, també s'ha elaborat un guió per a la visita guiada.

Així mateix, s'ha elaborat un document de resum sobre Hangar per donar als visitants que vulguin informació sobre el centre.

Les visites que s'han realitzat al llarg del 2016 són:

Gener

- MA en Fashion Management, IED.

Març

- School of Electronic Engineering and Computer Science at Queen Mary University of London.
- Escola d'Arquitectura de Barcelona.

Abril

- Congrés 2016 Cultures.
- Moscow creatives.
- Universitat de Tel-Aviv Colman i Institut d'Edificació Sostenible d'Israel.
- Alumnes IDEP i Pilar Cruz.

Maig

- Alba Sánchez-Fortún, alumna del grau de comunicació i indústries culturals.
- Alumnes del grau de geografia de la Universitat de Lleida.

Juliol

- Alumnes de l'Escola Eina.
- Alumnes d'Art Nou.

Agost

- Catena Artist Forum.

Setembre

- Alumnes de Metàfora Centre d'Estudis.

Octubre

- Alumnes de l'Institut Consell de Cent.
- SWAB.
- Alumnes de l'Esdi de Sabadell.

Novembre

- Alumnes de Darreres Tendències Artístiques del grau d'humanitats de la Universitat Pompeu Fabra.
- Think Global School.
- CIMAM.
- Alumnes d'història de l'art de la UB.
- Giulia Bini Zentrum für Kunst und Medientechnologie Karlsruhe.
- Nora Hauswirth, Cabaret Voltaire.

- Billy Brandt, New York University.

Desembre

- Iona Pergo, gestora cultural.

B. COMUNICACIÓ INTERNA

Pel que fa a la comunicació interna, s'ha posat en marxa un seguit d'accions per a la millora dels processos comunicatius del centre:

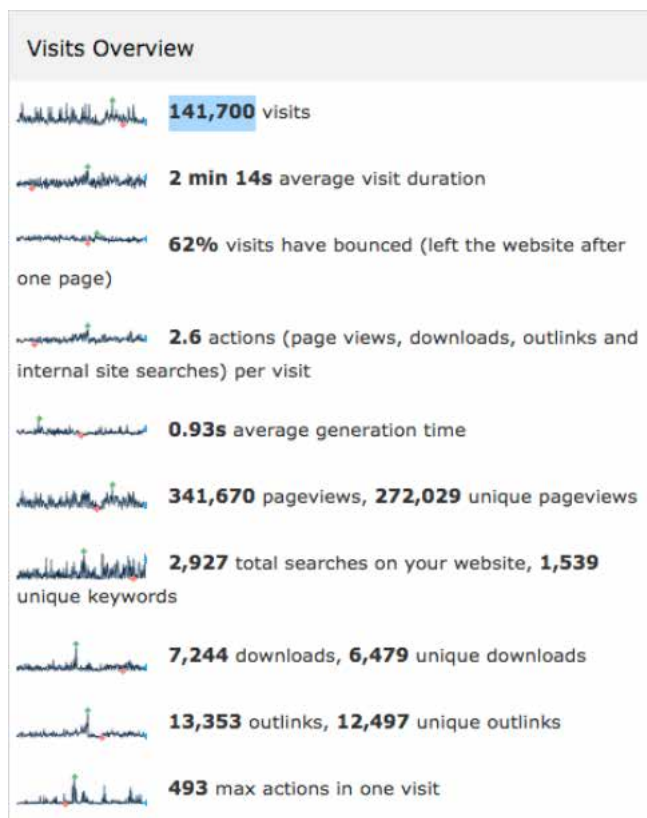
- Creació de la llista de requeriments bàsics per a residents i col·lectius per a l'elaboració de notícies a hangar.org.
- S'ha establert un procés per a ús intern que notifica de la proximitat de la publicació de les newsletters als departaments d'Hangar.
- Disseny de notificacions a residents i col·lectius per demanar informació pròpia per a newsletters.
- Documentació de les activitats.

C. ANALÍTICA

- Creació i estratificació d'indicadors digitals que marquen els resultats objectius dels objectius preestablerts des del punt de vista comunicatiu a la pàgina web i a les plataformes socials.
- Selecció d'eines digitals per al mesurament de resultats de la comunicació digital tant en plataformes socials com a hangar.org i en newsletters.
- Elaboració d'informes setmanals i mensuals per a la revisió de les tàctiques de comunicació digital segons l'estratègia principal i els objectius corresponents.

AUDIÈNCIA EN EL WEB HANGAR.ORG

VISITES A LA PÀGINA WEB

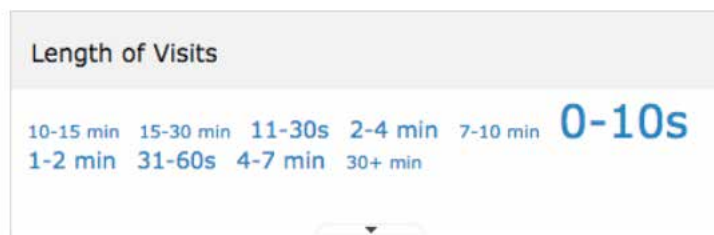
IDIOMA

Pages	
PAGE URL	PAGEVIEWS
⊕ es	176,193
⊕ ca	73,951
⊕ en	69,369

BUSCADORS

Search Engines	
SEARCH ENGINE	VISITS
 Google	48,726
 Google Images	436
 Bing	389
 Yahoo!	300
 DuckDuckGo	122
 Yandex	100
 Ecosia	68
 Ask	38
 Google Custom Search	19
 Bing Images	12
 Google SSL	10
 Yahoo! Japan	8
 Baidu	3
 Zapmeta	3
 360search	2
 AOL	2

TEMPS DE PERMANÈNCIA MITJANA

DISPOSITIUS D'ACCÉS MÉS UTILITZATS

Device type

TYPE	VISITS
Desktop	104,977
Smartphone	29,275
Tablet	5,242
Unknown	1,198
Phablet	922
Portable media player	75
Console	9
Tv	5

NOTÍCIES MÉS VISITADES

PAGE NAME	PAGEVIEWS	UNIQUE PAGEVIEWS	BOUNCE RATE	AVG. TIME ON PAGE	EXIT RATE	AVG. GENERATION TIME
Hangar Centre de producció i recerca d'arts visuals	65,384	47,812	44%	00:00:51	54%	1s
Resident artists Hangar	4,972	2,155	44%	00:00:37	45%	0.77s
News Hangar	4,245	3,070	59%	00:00:37	32%	0.86s
Convocatorias becas Hangar	3,529	2,613	55%	00:00:36	33%	1.03s
Convocatoria residentes Hangar	3,188	2,310	40%	00:00:34	16%	0.79s
Alquiler de espacios polivalentes Hangar	2,995	2,044	47%	00:00:32	28%	0.73s
Residencia para artistas Hangar	2,951	2,177	45%	00:00:48	45%	0.8s
Formación continua Hangar	2,822	2,009	45%	00:00:49	25%	0.93s
Pàgina no trobada Hangar	2,815	1,974	66%	00:02:01	83%	0.88s
Info i tarifes Hangar	2,644	1,842	54%	00:01:17	54%	0.63s
Calendario Hangar	2,329	1,845	61%	00:00:44	38%	0.76s
Alquiler de talleres Hangar	2,315	1,880	71%	00:01:00	64%	0.82s
Contacto Hangar	2,310	1,912	66%	00:00:55	57%	0.73s
Artistas residentes Hangar	2,270	1,114	30%	00:00:34	21%	0.62s
Dónde y cuándo Hangar	2,265	1,807	55%	00:00:49	51%	0.75s
II Beca de investigación artística Fundación Banco Sabadell – Hangar Hangar	2,250	1,994	83%	00:00:53	79%	1.04s
Open calls for artist in residence Hangar	2,142	1,570	47%	00:00:28	17%	0.76s
Sala Polivalente Hangar	2,081	1,351	67%	00:00:42	55%	0.75s
Qué y cómo Hangar	2,009	1,641	67%	00:01:09	38%	0.73s
Zona coworking Hangar	1,932	1,244	49%	00:00:54	45%	0.78s

PARAULES CLAU MÉS BUSCADES AL WEB

Site Search Keywords

KEYWORD	SEARCHES	SEARCH RESULTS PAGES	% SEARCH EXITS
paratext	56	1.6	11%
encura	44	1.3	0%
arduino	25	1.4	20%
befaco	20	1.3	30%
Paratext	20	2.4	20%
pure data	19	1.5	26%
ivan paz	15	1.2	13%
dijous oberts	14	1.1	7%
produccio	12	1.2	0%
glitch	10	1	0%

WEBS MITJANÇANT LES QUALS S'ACCEDEIX MÉS A HANGAR

Referrer Websites	
WEBSITE	VISITS
www.facebook.com	10,364
m.facebook.com	5,543
t.co	3,370
www.hablarenarte.com	837
fabriquesdecreacio.bcn.cat	676
www.transartists.org	463
www.vice.com	379
www.localizart.es	370
l.facebook.com	315
mail.google.com	307
com.google.android.googlequicksearchbox	302
lm.facebook.com	184
www.infoculture.info	181
outlook.live.com	168
www.ub.edu	167
recursosculturales.com	164
www.arteenbarcelona.com	161
www.bing.com	143
www.llotja.cat	123
www.xtrart.es	112

HANGAR.
ORG

fundació privada
aavc

